

Adoremus

2020. április
XIX. évfolyam 4. szám

Az első borítón:
*a Központi Papnevelő
Intézet kápolnájának
feszülete*
(Götz János alkotása;
hajlított, kovácsolt,
hegesztett rézlemez)

A borítókép
rendelkezésre
bocsátásáért köszö-
netet mondunk
Martos Levente
Balázsnek,
a Központi Pap-
nevelő Intézet
rektorának.

 www.iec2020.hu

IMA A NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSÉRT

Mennyei Atyánk, minden élet forrása!
**Küldd el Szentlelkedet, hogy az önmagát értünk
feláldozó és az Oltáriszentségben velünk levő
Krisztust felismerjük és egyre jobban szeressük!**

**Ő Urunk és Mesterünk, barátunk és táplálékunk,
orvosunk és békességünk. Adj bátorságot, hogy
az ő erejét és örömét elvigyük minden emberhez!**

**Add, hogy a készület ideje és az Eucharisztikus
Kongresszus ünneplése egész hívő közösségünk,
fővárosunk, népünk, Európa és a világ lelki
megújulására szolgáljon!**

Ámen.

Adoremus

2020. április

HU ISSN 1589-066X

Kiadja a Magyar Kurír

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

Felelős kiadó: Kuzmányi István

Szakmai lektor: Sztankó Attila

Kiadványszerkesztő: Máté István

Korrektor: Mester Zsolt

Előfizethető bármely postahivatalban vagy a megrendelés leadható
a <http://ujember.hu/elofizetes/> oldalon.

Bővebb tájékoztatás kérhető a 06-1/235-0484 telefonszámon,
illetve e-mailben a terjesztes@ujember.hu címen.

Egypéldányos előfizetés egy évre: **10 440 Ft**, fél évre: **5220 Ft**.

Az elektronikus változat előfizethető a digitalstand.hu címen.

Nyomdai munkák: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Felelős vezető: Tolonics Gergely

LITURGIKUS NAPTÁR

2020. ÁPRILIS HÓNAPRA

☽	1. Sze	Köznep	II. zsoltárhét
	2. Cs	Köznep, <i>Paolai Szent Ferenc remete</i>	
	3. P	Köznep	
	4. Szo	Köznep, <i>Szent Izidor püspök és egyháztanító</i>	
	5. V	URUNK SZENVEDÉSÉNEK VASÁRNAPJA
VIRÁGVASÁRNAP	II. zsoltárhét
	6. H	Nagyhétfő	
	7. K	Nagykedd	
○	8. Sze	Nagyszerda	
	9. Cs	Nagycsütörtök	
	10. P	Nagypéntek	
	11. Szo	Nagyszombat	
	12. V	HÚSVÉTVASÁRNAP, URUNK FELTÁMADÁSA	Főünnep
	13. H	Húsvéthétfő	Ünnep
	14. K	Kedd húsvét nyolcadában	Ünnep
☾	15. Sze	Szerda húsvét nyolcadában	Ünnep
	16. Cs	Csütörtök húsvét nyolcadában	Ünnep
	17. P	Péntek húsvét nyolcadában	Ünnep
	18. Szo	Szombat húsvét nyolcadában	Ünnep
	19. V	HÚSVÉT 2. VASÁRNAPJA,
AZ ISTENI IRGALMASSÁG VASÁRNAPJA	II. zsoltárhét
	20. H	<i>Köznep</i>	
	21. K	<i>Köznep, Szent Anzelm püspök és egyháztanító</i>	
	22. Sze	<i>Köznep</i>	
●	23. Cs	Szent Adalbert püspök, vértanú	Emléknep
	24. P	<i>Köznep, Szent György vértanú</i>
<i>Köznep, Sigmaringeni Szent Fidél áldozópap és vértanú</i>	
	25. Szo	Szent Márk evangélista	Ünnep
	26. V	HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA	III. zsoltárhét
	27. H	<i>Köznep</i>	
	28. K	<i>Köznep, Chanel Szent Péter áldozópap és vértanú</i>
<i>Köznep, Montforti Grignon Szent Lajos Mária áldozópap</i>	
	29. Sze	Sienai Szent Katalin szűz és egyháztanító,
Európa társvédőszentje	Ünnep
☽	30. Cs	<i>Köznep, Szent V. Piusz pápa</i>	

LAUS PERENNIS

A matutinum és az olvasmányos imaóra (XL.)

Aki zsoltárt imádkozik, feltárja szívét annak az érzelemnek, amit a zsoltár sugall: legyen az panaszkodás, bizalom, hálaadás vagy egyéb, a zsoltárok irodalmi műfajai szerint; ezeket a műfajokat a szentírás-magyarázók joggal különböztetik meg.

Ahhoz, hogy megértsük a zsoltárokból rejlő mély gazdagságot és a zsolozsma során kibontakozó mélységet, áttekintjük az olvasmányos imaóra zsoltárait, azok antifónáival, felirataival és dallamaival. Emellett segítségünkre van az újszövetségi vagy valamely egyházatyától vett idézet, amely krisztusi fénybe helyezi a zsoltár szövegét. A második zsoltárhét keddi olvasmányos imaórájában a 36. zsoltárt imádkozzuk, három részre osztva. Az első rész antifónája: *Bízd sorsod az Úrra, és ő gondoskodik rólad!* A második antifóna: *Hagyd el a rosszat, s tedd a jót; az igazat pártolja az Úr.* Végül a harmadik antifóna: *Az Úrban remélj, és útjára vigyázz!* A zsoltár felirata: *A gonoszok és a jók sorsa.* A zsoltárhoz rendelt értelmező szentírási részlet: *Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld (Mt 5,5).*

A *Psalterium monasticum*, illetve az *Ordo cantus officii* (A zsolozsma éneklésének rendje) zsoltárunkhoz a 37,5 versből képezett antifónát közli, 6. módusban: *Revéla Dómino viam tuam* (Tárd fel az Úrnak a te utadat). Ez az antifóna keretezi a három részre osztott zsoltárt. Az antifóna szövege arra készíti az imádkozót, hogy a zsoltár imádkozása során tárja fel az Úrnak szíve gondolatait és útjait, vagyis cselekedeteit, és törekedjen a Jézus szerinti szelídségre. A zsoltár 6. módusú dallama ezt az elcsöndesedést és Istenbe vetett bizalmat kívánja szolgálni. A 6. módus dallama lecsillapítja az indulatokat, segít megnyugtatni és fölemelni a lelket, ezért is nevezi a trituszba tartozó 5. és 6. módusokat *voces excelsasnek*, felemelő hangoknak Odó apát (†942). De mivel plagális dallamívről beszélünk, a középkori zeneteoretikusok a bölcsesség erényéhez rendelték.

A zsoltár szereplői: a bölcs, idős és tapasztalt tanító, vele szemben a hevesen igazságot kereső fiatal és végül maga az Úr. Nem csupán a zsoltár tartalma az, ami figyelmet érdemel, hanem a magatartás is. Egyrészt tanítja az idős és bölcs embert, hogyan viszonyuljon a lázadó és az igazságosságot mindenek elébe helyező ifjúhoz; tanítja az ifjút a bizalom és a bölcs derű elsajátítására, a belső indulatok csillapítására, a figyelemre, a csendre – végtére a szelídségre.

A zsoltár tanítása szempontjából a bölcsesség az Istennek alávetett, hűséges életet jelenti: az ilyen életbölcsességet szelídségnek nevezzük. A bibliai hagyományban a szelídek öröklik a földet szent maradvékként (vö. *Szof 3,12; Mt 5,39–42*), és a szelídség erénye jellemzi a Messiást (vö. *Zak 9,9*), Jézust, aki önmagát szelídnek nevezte (gör. praüsz, vö. *Mt 11,29*) – *indulatoktól mentes, jóságos, figyelmes* –, és boldognak mondta a föld szegényeit. Ezért is fontos a szelídségről szóló boldogságmondás oldaláról értelmezni a 37. zsoltárt, melynek szavait a harmadik boldogságmondás idézi is.

Az Ábrahám fiainak ígért föld (*Ter 15; Kiv 3; MTörv 11*) Izrael népének eszkatologikus földje, sokkal inkább az Isten országa. Az egyházatyák tanításában a szelídséget gyakorló ember az erények szerint rendezi életét, jóval viszonozza a rosszat, nem ad teret érzelmei indulatos megnyilvánulásának, vagyis megfontolt. A szelídség az életről alkotott helyes gondolkodás és mértéktartó magatartás. Azt, amit a 37. zsoltárban kerülendő magatartásnak mond a bölcs, Jézus az erény oldaláról közelíti meg: *Ne bosszankodj... Boldogok...*

Jézus tanítása teljességgel magában hordozza a zsoltár célját: ne azal foglalkozz, fiam, hogy milyen a gonoszok élete, hanem vizsgálj meg kapcsolatodat az Úrral! *Annyit foglalkozol a bűnösök gonoszságával, hogy megfeledeztél arról, akinél megtalálhatod nyugalmaidat.*

1. Bizalom az Istenben és ráhagyatkozás. A bölcsességi zsoltár értelmezésében, de Jézus tanításának fényében is, a gonoszok életformája miatti bosszankodás és irigység rabigához hasonlatos (vö. *Mt 11,28–30*). A zsoltáros ezért figyelmezteti a jókat, hogy ne bosszankodjanak és ne háborogjanak. Ezért is tartja fontosnak a bölcs öreg az Úrban való gyönyörködést, bizalmat, ráhagyatkozást. A zsoltárban ez nem csak irodalmi fokozás, hanem gyakorlati, ne-

velő folyamat, mégpedig a lélek szabadságára. Az élet igazságtalanságai miatti, igazságtudattal párosuló, szorongatott és érzelmi-
leg indulatos magatartástól az ember eljut magára az igazságra és
a jogos cselekvésre, amely nem elvár, hanem igazságosan cselek-
szik, mégpedig azok irányába, akik igazságtalanságot szenvednek
(vö. Iz 58,8–10). Viszont az igazságtalanságok miatti benső háború-
ság sokszor türelmetlenséggel párosul, ezért a szelídségre törekvő
ember az Úrtól tanul türelmet: *elcsendesedik az Úrban*. „Mikor pedig
imádkoztok, ne tegyetek úgy, mint a képmutatók, akik szeretnek a
zsinagógákban és a terek sarkán állva imádkozni, hogy feltűnjenek
az embereknek. Bizony, mondom nektek: megkapták jutalmukat.
Te, amikor imádkozol, menj be a szobádba, zárd be az ajtódát, és
így imádkozz Atyádhoz, aki a rejtekben van; akkor Atyád, aki lát a
rejtekben, megfizet majd neked.” (Mt 6,5–6)

Második elemként – mai szóval – a lelkiismeret-vizsgálatot említi
a zsoltáros, noha éppen azáltal, hogy felhívja a figyelmet, milyen
kárt okoz saját lelkében és békéjében, aki bosszankodik mások bű-
nös életformája miatt, hiszen így könnyen elveszítheti életörömét.

2. Jó cselekedetek. A gonoszok cselekedetei céltalanok, a semmibe
vesznek, ellenben az Istenben meglelt nyugalom öröme és alkotó
cselekvésre késztet, mely nem a földi tulajdon hajszolására törek-
szik, hanem a Teremtő alkotótevékenységében közreműködve a
mennyeik országának építésén fáradozik: „Ne gyűjtsetek magatok-
nak kincseket a földön, ahol moly és rozsdá emészti, ahol a tolvajok
betörnek és lopnak. Gyűjtsetek magatoknak kincseket a menny-
ben, ahol sem moly, sem rozsdá nem emészti, és ahol tolvajok nem
törnek be és nem lopnak. Mert ahol a kincsed van, ott lesz a szíved
is [...] Ti keressétek először az Isten országát és annak igazságát, és
mindezt megkapjátok hozzá.” (Mt 6,19–21.33; vö. Lk 12,16–21;
16,19–31)

3. Remény. Az Istenben bízó ember gyakorlati szeretetéből fakad a tapasztalati és hiteles bölcsesség. Az Istennel imádságos párbeszédben lévő ember keresi erényes életének értelmét, és végső célját Istenben leli. A bölcs élet értelmessé, örömtelivé, biztatóvá alakítja a szavakat, amelyek Isten gondoskodó szeretetének tanúságtévői: „Eszerint a hit hallásból van, a hallás pedig Krisztus szava által [...] De hogyan hívják segítségül azt, akiben nem hisznek? S hogyan higgyenek abban, akiről nem hallottak? S hogyan halljanak, ha nincsen, aki hirdesse?” (Róm 10,17.14) *Az Istenben való bizalom hirdetése és ennek háttérében az Istenben lelt nyugalom a remény táptalaja, s így a szelíd magatartás értelme. Végső soron a 37. zsoltár a szelídek jutalmáról szól, mely nyugalom – noha életük során gyakorta sokat szenvednek és valóban sok megaláztatást tűrnek – az a béke, aminek jelképe Ábrahám hitének beteljesedése: a mennyek országa, az Atya öle (vö. Mt 5,5; Jn 1,18).*

(Folytatjuk.)

AZ IMAAPOSTOLSÁG SZÁNDÉKA ÁPRILIS HÓNAPRA

Egyetemes: *A függőségekből való szabadulásért: Imádkozzunk azért, hogy a függőségekben szenvedők segítséget és támogatást kapjanak.*

* * *

(Az áprilisi Útravaló elmélkedéseit
Juhász Ferenc miskolci plébános írta.)

A NAGYBÖJTI IDŐ

Ne feledkezzünk el továbbra sem a nagyböjti idő bűnbánati jellegéről! Ezért továbbra is tartsuk meg a böjti idő előírásait:

- Az **orgona** csak az ének kíséretére szorítkozhat.
- Vasárnapokon és hétköznapokon **elmarad a Dicsőség**, az Alleluja helyett **Tractust** vagy evangélium előtti verset olvasunk vagy éneklünk (ezt a nagyböjt napjainál jelezzük). Ennek a következő formája használható: dicsőítés – evangélium előtti vers – dicsőítés. Ezt nemcsak mondani, hanem énekelni is lehet a jelzett tónusokban.
- A szentek emléknapjairól csak úgy történhet megemlékezés, hogy a mise könyörgése helyett a szentről szóló könyörgést imádkozza a miséző pap, de a misét violaszínben, és a többi könyörgést és a szentírási szakaszokat a nagyböjti napról végzi (ezt jelezzük az egyes napoknál). A nagyhét napjain és húsvét hetében szentekről semmiféle megemlékezés nem lehetséges.
- Az oltárokon **nincs virágdíszítés**.
- A nagyböjt időszakában hústilalom van pénteki napokon. Nagyön megtagadást és lemondást vállalunk. Ennek jelentőségére az egyik nagyböjti prefáció is felhívja a figyelmünket: „Mert testi böjtölésünkkel a bűnt fékezed, felemeled a lelket, szent erőt és jutalmat bőven adsz.”
- A jeruzsálemi keresztények példáját követve járjuk végig templomunkban vagy a kálvárián Urunk szenvedésének útját, a kereszttutat!
- A nagyböjti időt használjuk fel a lelki elmélyülésre, lelkigyakorlaton való részvételre, de ne tartsuk távol magunkat saját közösségünk közös felkészülésétől sem.
- Hangos mulatozást ne rendezzünk és ne is vegyünk részt rajta!

A NAGYHÉT

Virágvasárnappal, Urunk messiási bevonulásának ünneplésével kezdődik a nagyhét. Már a IV. század végén megtartották Jeruzsálemben ezt az ünnepet. Az Olajfák hegyén gyűltek össze a keresztények, majd szentírási szakaszok olvasása után körmenetben kísérték végig a városon a püspököt. A gyermekek olajfa- és pálmaágakat vittek magukkal. A VIII. századtól Nyugaton is ismerték már ezt a szertartást.

Rómában már Nagy Szent Leó pápa idejében Jézus szenvedése állt a liturgia ünneplésének középpontjában. A századok folyamán ez megmaradt. Ezért a mai liturgiában az ünnepi mise előtt van a pálmaszentelés (barkaszentelés), és az evangélium helyén Jézus szenvedéstörténete a liturgikus éveknek megfelelően, ebben az évben Szent Máté evangéliumából.

A nagyhét köznapjain, hétfőn, kedden és szerdán az olvasmányok a Messiásról szóló, úgynevezett Ebed Jahve-énekek, Izajás prófétától. A húsvét előtti eseményeket – az utolsó vacsora előkészítését és Júdás árulását – e három nap evangéliuma beszéli el.

A nagyhéhoz tartozik még nagycsütörtök délelőtt a püspöki székesegyházakban végzett olajszentelési mise. Ekkor együtt misézik az egyházmegye papsága főpásztorával, és megújítja a papszenteléskor tett ígéretét, valamint a főpásztor megáldja a katekumenek olaját (a keresztség kiszolgáltatásához), a betegek olaját (a betegek szentségéhez) és a krizmát (a püspök- és papszentelés alkalmával, valamint templomszenteléshez).

A HÚSVÉTI SZENT HÁROM NAP

Nagycsütörtökön az esti szentmisével kezdődik a húsvéti szent három nap ünneplése, amikor az Oltáriszentség alapítására emlékezik az Egyház, majd az esti-éjszakai órákban együtt virraszt az Olajfák hegyén értünk vérrel verejtékezett Krisztussal.

Nagypénteken a népi hagyománynak megfelelően a délutáni órákban végigjárjuk Urunk szenvedésének útját, a keresztutat

vagy meghallgatjuk Jeremiás siralmait. Az esti liturgián megváltásunkat ünnepeljük. Jézus szenvedéstörténetét éneklik Szent János evangéliuma szerint, majd a kereszthódolat következik. A mai napon külön jelentősége van a szentáldozásnak, hogy megköszönjük a megváltás ajándékát Urunknak, Jézus Krisztusnak. Ezt XII. Piusz pápa rendelte el, 1955-ben.

Nagyszombaton Urunk sírjánál virraszt az Egyház. Ekkor hosszabb-rövidebb időt tölthetünk el imádságban.

A HÚSVÉTI SZENT IDŐ

Az esti-éjszakai órákban kezdődik a **húsvéti vigília** ünneplése: a húsvéti gyertya megáldása, a húsvéti örömeinek, az olvasmányok, a keresztség liturgiája és a szentmise. Ezen az éjszakán szolgáztatják ki a beavató szentségeket (keresztség, bérmlás és Eucharisztia) azoknak, akik végigjárták a katekumenátus útját. A helyi szokásnak megfelelően a mise után vagy vasárnap tartják a feltámadási körmenetet.

Húsvétvasárnap Urunk feltámadását ünnepeljük; kiemelt módon nyolc napon keresztül, de egészen pünkösdig az Úr feltámadása feletti öröm járja át az Egyházat. Szent Ágoston így foglalja össze az ünnep jelentőségét: *„Szenvedésével az Úr átment a halálból az életbe, és nekiink, hívőknek megnyitotta az utat feltámadásával, hogy mi is átléphessünk a halálból az életbe.”* Húsvét nyolcada fehérvasárnapkal, az isteni irgalmasság vasárnapjával zárul.

A HÓNAP ÜNNEPEI ÉS SZENTJEI

Április 1.

Egyiptomi Szent Mária remeteasszony

OSPPE templomaiban
emléknap

†421 körül: Híres alexandriai örömlány volt. Jeruzsálemben megtért, és a Jordánon túli pusztában remetéskedett.

Április 2.

Paolai Szent Ferenc remete

1416./1426. – 1507. április 2.: A calabriai Paolában született. Szülei, Giacomo Martolilla de Salicon és Vienne de Fuscaldo a gyermekáldás reményében Assisi Szent Ferenc pártfogását kérték, ezért is adák fiuknak a ferences rendalapító nevét. A kis Francesco súlyos szemfertőzést kapott. Szülei ekkor ismét Assisi Szent Ferenc pártfogásába ajánlották. Tizenhárom évesen belépett a ferencesek cosenzai San Marco Argentano kolostorába, de két év elmúltával remeteségbe vonult. Tizenöt évesen tenger fölé magasodó sziklába vájt barlangban húzta meg magát. Nem sokáig maradhatott magányában, hiszen egyre többen keresték lelki problémákkal és azért, hogy megosz-
sák vele életüket. 1436-ban ala-

pította a későbbi *Ordo Minimorum* rendet (minimiták avagy paulánusok) – negyedik fogadalmuk a szigorú böjt –, melyet IV. Szixtusz pápa 1574. május 17-én engedélyezett és II. Gyula pápa 1506. július 28-án erősített meg. Önmaga és rendtársai szigorú fegyelemben éltek. Rendelkezéseiben érezhető a figyelmes szeretet és a baráti hangvétel. Ferenc személyiségét meghatározta az alázat és a szigorú következetesség, mely erények révén nagy eredményeket ért el az apostolkodásban és a lelkek üdvösségének munkálásában. A kor pápáihoz és XI. Lajos francia királyhoz fűződő kapcsolata révén az európai uralkodóházak pártfogójává vált. Életének 91. évében hunyt el, a Plessis-lèz-Tours kastélyban, nagypénteken. X. Leó pápa 1519-ben avatta szentté. Ő az olasz tengerészek védőszentje.

Április 4.

Sevillai Szent Izidor püspök és egyháztanító

556. – 636. április 4.: Jómódú sevillai családból származott, valószínűleg Cartagenában született. Édesapja a vizigót Athanagild király szolgálatában állt. Idősebb testvére, Sevillai Szent

Leander Nagy Szent Gergely barátja volt. Testvére halála után Izidor lett a sevillei érsek, és bátyja nyomdokaiban járva elnökkölt a IV. toledói zsinaton. A népvándorlás és az arianizmus által keltett változások negatívan érintették a hit és az erkölcs tisztaságát. Erre Izidor a műveltség szelíd terjesztésével, a papság gondos nevelésével és iskolák alapításával válaszolt. Termékeny, enciklopédikus jellegű íróként tartjuk számon, aki az *Etymologiae* című műve révén a kulturális megújulás előmozdítója lett. Boethius és Cassiodorus mellett őt tekintjük a hét szabad művészet egyik legnagyobb művelőjének. Az ő nevéhez fűződik a diatónia és a szimfónia meghatározása. Megfontolandó a III. könyv 15. fejezetének gondolata: „A zene nélkül nincs tökéletes fegyelem, mivel semmi sem tud létezni nélküle.” Külön figyelmet érdemelnek a szentírási személyekhez fűzött allegorikus magyarázatai. Nevéhez fűződik a *Regula monachorum* szerzetesi szabályzat. Sokan őt tekintik az utolsó egyházatyának. 1598-ban avatta szentté VIII. Kelemen pápa, 1722. április 25-én XIII. Ince pápa fölvette az egyháztanítók sorába. Ő a topográfusok, az informatikusok, az internet és az egyetemisták védőszentje.

Április 20.

Montepulcianói Szent Ágnes

OP templomaiban emléknap
†1317: Kilencévesen lépett a Domonkos-rendbe, tizenöt évesen már házfőnök lett.

Parzhami Szent Konrád OFMCap

OFMCap templomaiban ünnep
†Altötting, 1894: negyven éven át volt kapus testvér. Eucharisztikus szent, aki – a feltűnést kerülendő – mindennap hajnali 3 órától készült a szentáldozásra, amelyhez fél 5-kor járulhatott (a kor szokása szerint a szerzetesek csak két-három alkalommal járultak szentáldozáshoz). XII. Piusz pápa nagy tisztelettel volt iránta.

Április 21.

Canterbury Szent Anzelm püspök és egyháztanító

Aosta, 1033. – Canterbury, 1109.
április 21.: Apja, Gundolf és anyja, Ermenburga lombard, illetve savoyai házból származó, elszegényedett nemesek voltak. 1056-ig szülővárosában élt. 1059-ben belépett a normandiai Notre-Dame du Bec kolostorába, ahol egy év múltán szerzetes lett. 1063-ban a kolostor pri-

orja, 1078-tól apátja lett. 1093-ban választották az angliai Canterbury érsekének. A laikus investitúra miatt kétszer is szembeszállt az uralkodókkal. II. Vilmos angol királlyal való nézeteltérése miatt 1097-ben Rómába utazott, hogy találkozzon II. Orbán pápával, közben a király száműzte őt. 1100-ban térhetett vissza. 1103-ban I. Henrik királlyal is konfliktusa támadt, ezért ismét száműzetésbe kényszerült. Anzelm nem volt hajlandó letenni a hűbéresküt és csak ennek révén átvenni az érsekséget. Az 1107-es birodalmi gyűlésen a király lemondott a gyűrűvel és pásztorbottal történő investitúráról. II. Paszkál pápa és Henrik király egyezsége után Anzelm visszatérhetett székhelyére. Legfontosabb filozófiai és teológiai munkái a *Monologion*, a *Proslogion* valamint a *Miért lett Isten emberré?* III. Sándor hagyta jóvá tiszteletét, 1163-ban. XI. Kelemen pápa 1720-ban az egyháztanítók közé sorolta.

Április 22.

**Boldogságos Szűz Mária,
a Jézus Társasága édesanyja**

SJ templomaiban ünnep

Április 23.

**Szent Adalbert püspök
és vértanú**

Libice (nad Cidlinou), 955./957. – Tenkitten (ma: Beregovoje, Kalinyingrádi terület, Oroszország), 997. április 23.: Vojtěch néven, az egyik legnagyobb cseh főúri család, a Slavník sárjaként született. 972-ben szülei a kor szokása alapján Magdeburgba küldték, a kolostori iskolába. Iskolai tanárát szintén Adalbertnek hívták, aki Trierből érkezett, és nem sokra rá, 968-ban Magdeburg érseke lett. Vojtěchet Prágában szentelték pappá, majd a város második püspöke lett, 983-ban. Térítési sikertelenségei miatt a pápa engedélyével elhagyta székhelyét, és a Szentföldre indult. Monte Cassinón az apát és Calabriai Nílus (Ifjabb Szent Nílus/Neilosz) maradásra bírták. Rómába ment, és belépett a Szent Elek (Alexiusz) és Bonifác-kolostorba, az Aventinus dombon. V. Gergely döntése következtében kénytelen volt elhagyni a kolostor boldog, békés légkörét, és visszatérni Prágába. Ezután tizenkét társával útnak indult, és Prága mellett megalapította a brevnovi házat. Később a tornyosuló problémák és nehézségek

elől menekülő Adalbert ismét elhagyta székhelyét; a Rómába vezető úton fölkereste Géza fejedelem udvarát, 994-ben megbérmálta Szent Istvánt. A clunyi reformok iránt elkötelezett főpapra mély benyomást tett a fejedelem és István. Rómába menet, Ravennában találkozott a tizenhét éves III. Ottó német-római császárral, akire nagy hatást gyakorolt. Rómában fogadta a pápa, és ismételt visszatérésre kötelezte. Adalbert nagy körutat tett, meglátogatta Tours-t, Fleuryt. Prágába viszszatérve szembesült azzal, hogy kivégezték egész családját. Ez az esemény új döntés elé állította. Szerzetesei egyik csoportját Géza fejedelem udvarába (Asztrik vezetésével), a másik csoportot a lengyelek megtérítésére küldte. Vitéz Boleszláv Adalbertet a pogány poroszok megtérítésére indította. A Visztula torkolatánál, Tenkitenben – ahol 1945-ig emlékkereszt is állt – a poroszok megtámadták és megölték Adalbertet. III. Ottó Aachenben kolostort alapított és Szent Adalbert pártfogása alá helyezte, 997-ben. A Boldogságos Szűz mellett Adalbert lett az esztergomi székesegyház védőszentje, még az 1083-as szentté avatások előtt.

Április 24.

Szent György nagyvértanú

Lüdda/Nikomédeia, 275./280. – Lüdda, 303. április 23.: Életéről csupán a *Passio Sancti Georgii* apokrif irat tanúskodik (500-as évek). A kappadókiai Gerontiusz családjában született. Római katona, majd magas rangú katonai tisztségviselő lett; mint nagyvértanút tisztelik a keresztény egyházakban, a görög ikonokon gyakorta *ho Tropaioforosz* (győzelemhordozó) felirattal. Diocletianus császár szolgálatában állt, a keresztényüldözések idején lemondott magas katonai beosztásáról, és szembesegült a császárral. Az Euszebiosz egyháztörténeti munkájában említett magas beosztású embert (VIII. 5) sokan Szent György vértanúval azonosítják. Börtönbe vetették, ahol halálra kínozták. A tizennégy segítőszent egyike. Nagy tiszteletnek örvend a muszlim kultúrkörben mint próféta (a moszuli Mar Girgisz szentélyt 2014-ben felrobbantották az ISIS szélsőségei). Keresztény liturgikus tiszteletének nyomai már a IV. század végén kimutathatók. Sírját Lüdda (ma: Lod, Izrael) ortodox templomában őrzik. Ő a lovagrendek (a brit térdszalagrend – The Most

Noble Order of the Garter –, a Német Lovagrend, a Bourbon-parmai eredetű Nagy Konstantin–Szent György-rend), a fegyverkovácsok, a katonák, a vándorlegények, a rendőrök és újabban a cserkészek; sok ország, köztük Egyiptom, Irak, Grúzia, Anglia, Litvánia, Portugália, Oroszország védőszentje. Őt hívták segítségül kígyómarás (a sárkányölő-legenda nyomán), pestis, lepra, szifilisz esetén. Európában pásztorünnep, az ősi római Palilia ünnep maradványaként. Ezen a napon hajtják ki az állatokat a legelőkre. Grúziában november 23-án ünneplik.

Sigmaringeni Szent Fidél OFMCap áldozópap és vértanú

Sigmaringen, 1577. – Grüşch/Seewis im Prättigau, 1622. április 24.: Mark Roy vagy Rey néven, az akkori Hohenzollern-Sigmaringen grófságban született. Édesapja Johannes Rey volt. Freiburgban tanult jogot és filozófiát. Egyetemi tanulmányai alatt is kitűnt puritán és erkölcsös életével. 1604-től preceptor lett, így tanítványaival sokat utazott Európában. Amelyik városba betért, azonnal meglátogatta a templomot, is-

potályt vagy kórházat. Sok órát töltött térdre ereszkedve, az Ol-táriszentség imáadásában. Hazatérve az elzászi Colmarban, ügyvédi irodánál dolgozott tanácsosként. Végül rátalált hivatására, belépett a kapucinus atyák közé. A gárdián adta neki a Fidél nevet. Fribourgban mutatta be első szentmiséjét, 1612. október 4-én. A teológiai tanulmányok befejeztével tanítani és gyóntatni kezdett. Weltkirchenben (ma: Feldkirch) sokat buzgólkodott, aminek következtében megtérített számos Kálvin-követőt. A Hittani Kongregáció is fölfigyelt működésére, Graubündenbe küldték prédikálni. Április 24-én érkezett társaival Seewisbe, ahol a Habsburgok pártfogása és védelme alatt állt. Beszéde közben a templomon kívül zavar-gás támadt. Az atyákat kimene-kítették a közeli Grüşchbe. Fidél mégis úgy döntött, hogy visszatér. Útközben húsz feldühödött Kálvin-követő támadt rá. Az elszenvedett sérülésekbe belehalt. 1729. március 24-én avatta boldoggá XIII. Benedek; XIV. Benedek pedig szentté, 1746. június 29-én. Sigmaringeni népi jóslat szerint ha Szent Fidélre fagy, akkor még tizenöt napig hideg lesz, és száraz.

Április 25.

Szent Márk evangélista

A *Martyrologium Romanum* egyszerűen fogalmaz: „Az I. században Egyiptomban, Alexandriában Szent Márk evangélista, vértanú. Először Szent Pál, majd Szent Péter kísérője. Péter szavára írásba foglalta az evangéliumot. Alexandria püspöke lett.” A hagyomány alapján (Papiasz, Hierapolisz püspöke; Szent Iréneusz; Euszebiosz) Szent Márkot tartjuk a neve alatt fennmaradt kanonikus evangélium szerzőjének (Kr. u. 70 körül); Péter apostol szavait és apostoli tanítását tolmácsolta mindazoknak, akik Péterrel már nem találkozhattak és akik valószínűleg nem a palesztin zsidóságból megtért keresztyének voltak. Márkot az Apostolok cselekedeteiben említett János Márkkal azonosítjuk (ApCsel 12,12), aki Pál és Barnabás kísérője volt (ApCsel 12,25; 13,5), később elszakadt Páltól (ApCsel 13,13; 15,37–39), majd ismét az útítársa lett (Filem 1,24; 2Tim 4,11). Vértanúhaláláról, annak helyéről Euszebiosz leírásából tudunk. Ünneplését a IX. századi tanúk már említik. Őt tartják az alexandriai keresztyén közösség alapítójának. Ereklyéinek egy részét a velencei kereskedők

828-ban Velencébe szállították, ahol ma is őrzik, és amely városnak védőszentje. Az alexandriai kopt pátriárka székesegyházának kriptájában megtekinthető az eredeti sírhely, a szentély bal oldali Szent Márk-kápolnájában pedig tiszteletünket fejezhetjük ki az apostol karereklyéje előtt. Márk evangélista napja vagy az azt követő vasárnap a búzaszentelés napja, mely az ősi római ambarvalia ünnepének átalakulása. Az egri szerkőnyv tanúsága szerint a középkorban még a szentek ereklyéit is körbehordozták az ünnepi menet során.

Április 27.

Kaniziusz Szent Péter

SJ templomaiban emléknap
†1597.: Fáradhatatlan hittérítő.
Fő műve a *Katekizmus*.

Április 28.

Chanel Szent Péter áldozópap és vértanú

1803. július 12. – 1841. április 28.: Pierre-Louis-Marie Chanel néven, az aini Montrevel-en-Bresse-ben született, Claude-Françoise Chanel és Marie-Anne Sibelas nyolc gyermeke közül ötödikként. Tizenkét éves koráig pásztorkodott. Saint-Didier-d'Aussiat papja, Camus

abbé és Cras-sur-Reyssouze papja, Trompier atya segítették a gyermek Péter hivatásának kibontakozását. 1817. március 23-án volt elsőáldozó. Ebben az időben alakult ki vonzódása a missziós hivatás iránt. Szemináriumi tanulmányait Meximieux-ben és Brou-ban végezte. 1827. július 15-én szentelték pappá. 1831-ben belépett a Mária Társaságba (maristák). XVI. Gergely fölkérésére a rend vállalta Océánia misszionálását. 1836. december 24-én indultak útnak, Havre kikötőjéből, Pompallier püspök kíséretében. 1837. december 8-án ünnepelték az első szentmisét, Futuna szigetén. Niuliki király engedélyével a misszionáriusok a szigeten maradhattak, és tanulták a lakosság nyelvét. Péter felvette a harcot a kannibalizmussal és a testvérháborúkkal. A lakosság *kiváló szívű embernek* nevezte el őt. A sikereket látva Niuliki tanácsosai a Péterrel szembeni ellenséges magatartásra bírták rá a királyt, akinek fia is keresztény lett. A király embere, Musumu másokkal együtt megtámadta a misszionáriust; előbb leütötték, majd baltával fejét vették. A történetek ellenére Pompallier püspök megakadályozta a Tahitin állomásozó tengerészeti támaszpont parancs-

nokának megtorlási szándékát – ennek nyomán a futunaiak sorra kérték a keresztséget. Pétert XII. Piusz 1954. június 12-én avatta szentté. Ő Océánia védőszentje.

Szent Montforti Grignon Lajos-Mária áldozópap

1673. január 31. – 1716. április 28.: Montfort-sur-Meu-ban született, Jean-Baptiste Grignon és a mélyen hívő Jeanne Robert nagy családjában. 1686-tól a rennes-i jezsuiták kollégiumában tanult. A karmeliták kápolnájának Mária-kepe előtt imádkozva ismerte föl papi hivatását. Rokona, Montigny kisaszszony támogatásával Párizsba ment, ahol belépett a szulpi-ciánusok Saint-Sulpice-szeminariumába. 1700. június 5-én szentelték pappá. Már Párizsban ismert volt angyalok iránti tisztelete. Első állomáshelye Nantes volt, ahol sok családás érte, ezért azon kezdett gondolkodni, hogy remete lesz. Öt hónappal a szentelése után belépett a domonkos harmadrendbe. Itt érlelődött meg benne a Mária-társulat megalapításának terve. A helyi püspökkel kialakult konfliktusból adódóan Rómába utazott, hogy kérje XI. Kelemen tanácsát, aki apos-

toli misszionárius címmel küldte vissza hazájába. A nép csak úgy nevezte őt, hogy *a jó atya Montfortból*. Szegény gyermekek oktatása és nevelése céljából népiskolákat alapított; ezeket A Bölcesség Nővérei társulatára bízta, amit Marie-Louise Trichet-vel közösen alapított. Az *Értekezés a valódi Mária-tiszteletről*, Az örök Bölcesség szeretete, a Mária titkáról és a rózsafüzér titkairól szóló írásai nagy hatást gyakoroltak a következő évszázadok pápáira: XIII. Leóra, X. és XII. Piusz, valamint Szent II. János Pál pápára, akinek jelszava, a *Totus tuus* is Szent Lajos-Mária lelkiségére és önfelajánlására utal. Lajos-Mária a Saint-Laurent-sur-Sèvre-ben tartott miszsiója után halt meg.

Április 29.

Sienai Szent Katalin szűz és egyháztanító, Európa társvédőszentje

1347. március 25. – 1380. április 29.: Caterina di Giacomo di Benincasa néven, a sienai La Nobile Contrada dell'Oca Fontebranda negyedében született, Jacopo Benincasa kelmefestő és Lapa Piacenti huszonnegyedik gyermekeként a huszonötéből. Édesapjával nagyon

jó kapcsolata volt, a családi körből talán ő értette meg igazán lánya belső világát. Katalin látomásai hatéves korában kezdődtek. Tizenöt évesen belépett a domonkosok harmadrendjébe. Otthoni hajléka a családi ház pincészerű zuga lett, ahol teljes szegénységben élt. Magányban eltöltött három év után ismét látomásban volt része, aminek során Krisztus gyűrűt húzott Katalin ujjára, és a béke követének küldetését bízta rá. Környezete hamarosan fölismerete tanácsadói képességeit. A pestis idején Katalin bátran és fáradhatatlanul ápolta a betegeket. 1375. április 1-jén megkapta a stigmákat. Katalin biztatására XI. Gergely pápa 1376 szeptemberében elhagyta Avignon várát, és visszaköltözött Rómába. Katalin már XI. Gergely alatt is Firenze és a Pápai Állam közötti békeközvetítő volt. VI. Orbán alatt is mindent megtett a béke létrejöttéért, annak ellenére, hogy őt magát is halálra keresték. Ezután született meg a *Dialógus*, amit az olasz irodalom remekműveként tartanak számon, annak ellenére, hogy Katalin nem tudott írni és olvasni sem. 1380-ra fekvőbeteg lett, és sok kísér-

téstől szenvedett. Április 29-én költözött mennyei Jegyeséhez. II. Piusz avatta szentté (1461. június 29-én), 1970-ben Szent VI. Pál pápa iktatta az egyház-tanítók sorába. Szent II. János Pál 1999. október 1-jén Európa társvédőszentjévé nyilvánította. Ő a haldoklók és Olaszország védőszentje is.

Április 30.

Szent V. Piusz pápa

Alessandria (ma: Bosco Marengo), 1504. január 17. – 1572. május 1.: Antonio Ghislieri néven született, elszegényedett nemesi családban. Tizennégy évesen belépett a domonkosok közé, szerzetesi neve Michele lett. Genovában szentelték pappá 1528-ban; Paviában tanított tizenhat éven keresztül. Parmában összeállított harminc tételt a pápaság védelmében. Egy ideig Como, majd 1550-től a római inkvizíció általános biztosa lett, Carafa bíboros mellett, aki később, már IV. Pál pápaként előbb Nepi és Sutri püspökévé, majd bíborossá, végül 1558-ban főinkvizítorrá nevezte ki. 1560-ban lett Mondovì püspöke. 1566. január 7-én, a három hétig tartó konklávén a bíborosi tes-

tület őt választotta pápának. Az V. Piusz nevet vette föl, de továbbra is szegény domonkosként élt. Őt tekintjük a XVI. század első reformpápájának. A hitoktatás újraélesztésére 1566-ban megjelentette a *Római katekizmust*, 1568-ban közreadta a *Római breviáriumot*, 1570-ben pedig a *Római misekönyvet*. Diplomáciai szempontból ügyetlenül lépett I. Erzsébet és Stuart Mária politikai viszonyát illetően, ezek mellett viszont az Oszmán Birodalom elleni Szent Liga létrejöttéért sokat tevékenykedett. A lepantói csata után elrendelte a Győzedelmes Szűz Mária ünnepét. Kiadta Aquinói Szent Tamás és Szent Bonaventura műveit. Sírja a római Santa Maria Maggiore bazilika betlehemi kápolnájában található. XI. Kelemen pápa 1712. május 22-én avatta szentté.

Urbinoi Boldog Benedek OMFCap áldozópap

OFMCap templomaiban
emléknep

†Fano, 1625.: Brindisi Szent Lőrinc társa volt a lutheránus és huszita tanítókkal folytatott vitákban.

Sztankó Attila

Április 1., szerda

Köznapi

(liturgikus szín: viola)

ÚTRAVALÓ

Ebben a vitában ne csak arra figyeljünk, ami elhangzik, hanem arra is, ahogyan vitáznak. Azonnal, fontolgtatás nélkül, útszéli stílusban kötekszenek Jézussal, hogy ők szabadok, és nem rabok. Jézus váltig mondja nekik, hogy aki bűnt követ el, az szolgálja a bűnnek. Mintha Gárdonyi regényét olvasnánk (Isten rabjai), ahol Szikárdusz testvér tört magyarsággal tanítja Jancsit, a fiatal szerzetest: „Vajon mit gondolsz tied feje: kinek jobb rabja lenni? Úrnak-e? földbirtoknak-e? pénznek-e? asszonynak-e? vagy jószágos Istennek?” Tanítja az öreg az ifjút, hogy mindenki rab, az is, aki nem is sejti. Ma függőségről beszélünk, nem rabságról, és inkább személyiségi jogokról, mint szabadságról.

KEZDŐÉNEK

Zsolt 17,48–49

**Dühödt ellenségeimtől megszabadítottál,
a lázongók fölé emeltél,
s kimentettél a gonosz férfi kezéből, Uram.**

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, áraszd híveid szívébe kegyelmed világosságát, hogy bűneinket megbánva neked szenteljük magunkat. Adj nekünk istenfélő lelkiületet, és hallgasd meg jószágosan esedezésünket. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.
– Ámen.

OLVASMÁNY

Dán 3,14–20. 91–92. 95

OLVASMÁNY Dániel próféta könyvéből.

*Az Isten ellen lázadó ember mindig megszégyenül,
bármilyen erősnek és hatalmasnak gondolja is magát.*

A babiloni fogság idején Nabukodonozor király elé hurcoltak három ifjút – Sidrák, Misák és Abdenágó volt a nevük –, és a király kérdőre vonta őket:

„Igaz-e, hogy megvetitek isteneimet, és nem imádjátok az aranszobrot, amelyet készítettem? Nos, hogyha fölharisan a kürt, a fuvola, és szól a hárfa, lant, koboz és citera, készek vagytok-e a szobor előtt leborulni, és imádni azt? Mert hogyha nem, nyomban tüzes kemencébe vetlek titeket; és van-e olyan isten, aki kezemből megszabadít titeket?”

Sidrák, Misák és Abdenágó így felelt a királynak: „Nem szükséges, ó, király, hogy erre válaszoljunk neked. A mi Istenünk, akit tisztelünk, ki tud szabadítani minket az égő tüzes kemencéből és a te kezedből. De ha nem akarná is, tudd meg, király, hogy isteneidet akkor sem tiszteljük, és az aranszobrot, amelyet állítottál, nem imádjuk.”

Ekkor a király nagy haragra lobbant az ifjak ellen. Arca is elváltozott, és úgy rendelkezett, hogy a kemencét a szokásosnál hét-szerte jobban fűtsék be. Majd meghagyta legerősebb katonáinak, hogy kötözzék meg Sidrákot, Misákot és Abdenágót, és vessék őket a tüzes kemencébe.

Így is történt. (Ők azonban sértetlenül jártak-keltek a lángok között; magasztalták Istent, aki Úr minden fölött.)

Ekkor a király megdöbbsent, sietve felállt, és így szólt főembereihez: „Nemde, három megkötözött ifjút dobtunk a tűzbe?” Azok azt felelték: „Úgy van, nagy király.” Ekkor a király így folytatta: „Én azonban négy férfiút látok, és ezek köteleikeiktől megszabadulva, sértetlenül járnak-kelnek a lángokban. A negyedik éppen olyan, mint Isten angyala.”

Majd így fohászzkodott: „Áldott legyen Sidrák, Misák és Abdenágó Istene, ki elküldötte angyalát hű szolgálai megmentésére. Ők csak benne bíztak egyedül, és nem hallgattak a király szavára. Kockára tették életüket, hogy az igaz Istenen kívül ne kelljen más istent imádniuk és szolgálniuk!”

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR Dán 3,52. 53. 54. 55. 56 6. tónus

Válasz: * Dicséretre méltó és magasztos örökkön-örökké.

52b vers

Áldott vagy, Urunk, atyánk Istene. *

– Dicséretre méltó és magasztos örökkön-örökké.

Áldott a te dicsőséges szent neved. *

– Dicséretre méltó és magasztos örökkön-örökké.

Áldott vagy templomodban, dicsőséged szent helyén. *

– Dicséretre méltó és magasztos örökkön-örökké.

Áldott vagy királyi trónodon. *

– Dicséretre méltó és magasztos örökkön-örökké.

Áldott vagy, aki mélységekbe tekintesz, †

és a kerubok fölött trónolsz. *

– Dicséretre méltó és magasztos örökkön-örökké.

Áldott vagy az égbolt fölött. *

– Dicséretre méltó és magasztos örökkön-örökké.

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

12. tónus

Dicsőítés: Jézus, dicsér a mindenség.

Boldogok, akik jó szívvel fogadják Isten igéjét, *

és állhatatosságukkal gyümölcsöt hoznak. **Vö. Lk 8,15**

Dicsőítés: Jézus, dicsér a mindenség.

EVANGÉLIUM

Jn 8,31–42

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

„Akkor lesztek valóban szabadok, ha az Isten Fia szabaddá tesz benneteket.”

Egy alkalommal Jézus a benne hívő zsidókhoz fordult, és ezt mondta nekik:

„Ha megmaradtok tanításomban, akkor lesztek igazán tanítványaim: megismeritek az igazságot, és az igazság majd szabaddá tesz benneteket.”

Ők erre tiltakoztak: „Ábrahám leszármazottjai vagyunk, és soha senkinek sem szolgáltunk. Hogy mondhatod tehát azt, hogy: »Szabadok lesztek?«”

Jézus így felelt: „Bizony, bizony, mondom nektek: mindaz, aki bűnt cselekszik, szolgálja a bűnnek. A szolga nem marad mindig ura házában, de a fiú ott marad mindvégig. Ha viszont (Isten) Fia szabaddá tesz titeket, akkor valóban szabadok lesztek. Tudom, hogy Ábrahám utódai vagytok, mégis az életemre törtök, mert tanításom nem fog rajtatok. Én azt hirdetem nektek, amit Atyámnál láttam; ti ellenben azt teszitek, amit a ti atyátoktól hallottatok.”

Erre közbevágta a zsidók: „A mi atyánk Ábrahám!” Jézus így folytatta: „Ha Ábrahám gyermekei vagytok, tegyétek is azt, amit Ábrahám tett! De ti az életemre törtök, bár azt az igazságot hirdetem, amit Istentől hallottam. Ábrahám ilyet nem tett. Ti azt teszitek, amit atyáitok tettek!”

Ők azonban tovább erősködtek: „Mi nem vagyunk törvénytelen gyermekek, csak egy atyánk van: az Isten.”

Jézus azonban megállapította: „Ha Isten volna atyátok, szeretnétek engem, mert én Istentől vagyok, és tőle jöttem. Nem a magam nevében jöttem, hanem az Isten küldött engem.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Istenünk, éléd hozzuk a kenyeret és a bort, amelyeket azért ajándékoztál nekünk, hogy dicsőítésedre felajánljuk. Add, kérünk, hogy lelkünk orvosságává legyenek Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Prefáció Urunk szenvedéséről I.)

→ lásd 249. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Kol 1,13–14

Isten helyet adott nekünk szeretett Fia országában.
Benne nyertük el vére által a megváltást,
bűneink bocsánatát.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Istenünk, gyógyítson meg minket a szentáldozás, tisztítsa meg szívünket a bűntől, és részesítsen örök oltalmazásban. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Április 2., csütörtök

Köznapi

(liturgikus szín: viola)

ÚTRAVALÓ

Mielőtt Ábrahám lett volna, én vagyok – Isten önkinyilatkoztatása ez. A keleti ember érzékeny a létezésnek és az abból eredő kompetenciáknak az elismerésére. Aki előbb volt, előjogai vannak azzal szemben, aki később lett. Az elsőszülöttség isteni szándék szerint való, vitathatatlan, és jogokat származtat. Ha már néhány perc is számít (látjuk Ézsau és Jákob esetében), mennyivel inkább számít az, aki öröktől fogva van. Nincs kezdete. Az időnek van, de neki nincs. Annyira első, hogy nem is illik be a sorba. Ezt jelenti a mondat: mielőtt Ábrahám lett, én vagyok. Ez a magabiztosság és önbizalom annak a sajátja, akik tudja önmagáról, hogy kicsoda, és tudja rólunk is.

KEZDŐÉNEK

Zsid 9,15

**Krisztus az új szövetség közvetítője,
akinek el kellett szenvednie a halált,
hogy a meghívottak elnyerjék az örökké tartó örökséget.**

KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, bízva reméljük irgalmadat. Esedezve kérünk, állj mellettünk, és oltalmaz jóságosan. Bűnöktől megtisztult lelkünket tartsd meg a megszentelt élet útján, hogy ígéreted szerint egykor elnyerjük mennyei örökségünket. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

OLVASMÁNY

Ter 17,3–9

OLVASMÁNY Mózes első könyvéből.

Az Úristen ismételtén megígéri, hogy országának örökösei azok lesznek, akik hűségesen megtartják törvényeit.

Ábrám arcra borult, Isten pedig ezt mondta neki: „Íme, ezt a szövetséget kötöm veled. Sok nemzet atyja leszel. Ezért ne hívdanod többé Ábrámnak, hanem Ábrahám legyen a neved, mivel sok nemzet atyjává teszek. Megsokasítom ivadékokat, nagy néppé leszel; és királyok származnak majd tőled. Szövetséget kötök veled nemzedékről nemzedékre, és utódaiddal is örök szövetséget, hogy Istene legyek neked és utódaidnak. Neked és utódaidnak adom majd azt a földet is, ahol most vándorként és idegenként bujdosol; Kánaánnak egész földjét népednek adom örök tulajdonul – és Istenük leszek nekik.” Majd Ábrahámhoz így beszélt tovább az Úr: „Éppen ezért tartsd meg e szövetséget te és utódaid nemzedékről nemzedékre!”

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR

104,4–5. 6–7. 8–9

8G tónus

Válasz: Sohasem felejtí az Isten * az ő szövetségét. 8a vers

Keressétek az Urat és hatalmas grejét, *

keressétek arcát szüntelen.

Emlékezzetek csodatetteire, melyeket végbevitt, *

és ajkáról elhangzó csodás döntéseire.

– **Sohasem felejtí az Isten * az ő szövetségét.**

Ti vagytok Ábrahámnak, az ő szolgájának ivadéakai, *

választottjának, Jákobnak fiai.

Ő a mi Urunk és Istenünk, * ő ítélkezik az egész földön.

– **Sohasem felejtí az Isten * az ő szövetségét.**

Örökké emlékezik szövetségére, *

ezernyi nemzedéknek adott ígéjére,

melyet Ábrahámnak adott, *

és az esküre, melyet Izsáknak esküdött.

– **Sohasem felejtí az Isten * az ő szövetségét.**

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

2. tónus

Dicsőítés: Áldunk téged, Krisztus: * örök dicsőség néked.

Bár hallgatnátok ma Isten szavára: * „Népem, ne légy ke-ményszívú!” **Zsolt 94,8ab**

Dicsőítés: Áldunk téged, Krisztus: * örök dicsőség néked.

EVANGÉLIUM

Jn 8,51–59

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

Aki Jézus tanítását megtartja, nem hal meg örökre.

Egy alkalommal Jézus így beszélt a zsidókhoz: „Bizony, bizony, mondom nektek: aki tanításomat megtartja, nem hal meg örökre.” A zsidók azt felelték: „Most már tudjuk, hogy valóban ördögtől megszállott vagy. Ábrahám meghalt, és a próféták is meghaltak. Te meg azt mondod: »Aki tanításomat megtartja, nem hal meg örökre.« Nagyobb vagy talán Ábrahám atyánknál, aki meghalt? A próféták is meghaltak. Mivé teszed magadat?” Jézus így válaszolt: „Ha önmagam dicsőíteném, az semmit nem érne. Az én Atyám az, aki megdicsőít engem. Ti Isteneteknek mondjátok őt, de nem ismeritek. Én ismerem őt, és ha azt mondanám, hogy nem ismerem, hozzátok hasonló, hazug lennék. De én ismerem az Atyát, és megteszem, amit mond. Ősatyátok, Ábrahám ujjongott, hogy megláthatja eljövetelem napját. Láttá, és örvendezett.” A zsidók erre felháborodtak: „Még ötvenesztendő sem vagy, és láttad Ábrahámot?” Jézus így válaszolt: „Bizony, bizony, mondom nektek: Mielőtt Ábrahám lett volna, én vagyok.” A zsidók erre köveket ragadtak, hogy megkövezzék. Jézus azonban eltűnt előlük, és kiment a templomból.

Ezek az evangélium igéi. – Áldunk téged, Krisztus.

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Istenünk, tekints jószágon erre az áldozatra, hogy lelkünk jávára és az egész világ üdvösségére váljék. Krisztus, a mi Urunk által. – Ámen.

EUCHARISZTIKUS IMA (Prefáció Urunk szenvedéséről I.)

→ lásd 249. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Róm 8,32

Saját Fiát sem kímélte az Isten,
hanem áldozatul adta mindnyájunkért:
általa mindent megadott nekünk.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, magunkhoz vettük üdvösséges ajándékaidat. Kérjük irgalmadat, hogy ez a szentség, amellyel földi életünkben táplálatsz, tegyen minket az örök élet részeseivé. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

A pusztában vándorló, test szerint való Izrael már Isten Egyházának hívják; az új Izrael pedig, amely a mostani világban él, keresve a jövődő és maradandó hazát, a Krisztus Egyháza nevet viseli, hiszen Krisztus szerezte meg tulajdon vérére, a saját Lelkével töltötte el, és ellátta egy látható és társadalmi jellegű egyesülés eszközeivel.

Isten összehívta azoknak a gyülekezetét, akik hittel tekintenek fel Jézusra, az üdvösség szerzőjére, az egység és a béke alapjára; belőlük Egyházat alapított, hogy egy látható sakramentuma legyen ennek az üdvösséget szerző egységnek az egész emberiség és minden egyes ember számára.

(A II. vatikáni zsinat Lumen gentium kezdetű, az Egyházról szóló dogmatikai konstitúciójából)

Paolai Szent Ferenc remete

Amennyiben Paolai Szent Ferenc remetéről kívánnak megemlékezni, a fenti könyörgés helyett az alábbi lehet mondani:

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, alázatos lelkek felmagasztalója, te Paolai Szent Ferenc remetét választottaid dicsőségébe emelted. Add, hogy érdemből és példáját követve egykor boldogan nyerhessük el tőled azt a jutalmat, amelyet az alázatosaknak ígértél. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.

– **Ámen.**

Április 3., péntek

Köznapi

(liturgikus szín: viola)

ÚTRAVALÓ

Ismét el akarják fogni, ismét meg akarják kövezni. Ismét és ismét. Repetitio est mater studiorum – az ismétlés a tudás anyja. Addig ismételtetik szándékukat, megölni, eltenni láb alól, elhallgattatni végleg, hogy egyszer rájönnek a nyitjára, megtanulják, és sajnos sikerülni fog nekik. „Ha nekem nem hisztek, legalább a tetteimnek higgyetek” – szinte kérleli őket. Ha a szavaknak nem hisztek, a tetteknek higgyetek. Szó és tett egysége, mint Jakab levelében: mutasd meg tettek nélkül a hitedet, akkor én is megmutatom cselekedetek által a hitemet (Jak 2,18). De az elvakultság érvekkel legyőzhető. Csodálni való Jézus türelme, ahogy újra és újra magyarázza azt, amit soha nem fognak megérteni.

KEZDŐÉNEK

Zsolt 30,10. 16. 18

Szorogatnak, Uram, könyörülj rajtam!

Ragadj ki az ellenség kezéből,

és ments meg azoktól, akik üldöznék engem.

Uram, ne hagyj, hogy szégyent valljak, hiszen téged hívlak!

KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, bocsásd meg, hogy emberi gyengeségből vétkeztünk, és oldozd fel jószágosan bűneink kötelékét. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.

– Ámen.

OLVASMÁNY

Jer 20,10–13

OLVASMÁNY Jeremiás próféta könyvéből.

Isten megszabadította a szegénynek lelkét a gonoszok kezéből.

Jeremiás próféta így panaszkodik szenvedése idején: Hallom sokak gyalázkodását: „Rettegés mindenütt! Jelentsétek föl! Föl-jelentjük!” Még azok is, akik barátaim voltak, bukásomra lestek: „Hátha valamiképp törbe csalthatnánk, legyőzhetnénk, és bosszút állhatnánk rajta.” De az Úr mint hős harcos mellettem áll. Ellenfeleim meginognak, s nem bírnak velem, szégyent valának, mivel mit sem értek el. Örökké tartó, soha el nem múló gyalázatban lesz részük. Te pedig, Seregek Ura, igazságos Bíró, aki a vesék és szívek vizsgálója vagy, engedd, hadd lássam, miként állsz rajtuk bosszút, mert eléd tártam ügyemet. Énekeljete az Úrnak! Dicsőítsétek az Urat, mert kiszabadította a szegénynek lelkét a gonoszok kezéből.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 17,2–3a 3bc–4. 5–6. 7 2. tónus

Válasz: Az Urat szólítottam a szenvedés idején, * és ő meghallgatott engem. **Vö 7. vers**

Szeretlek, Uram, Istenem * és erősségem.

Menedékem és sziklaváram, *

szabadítóm te vagy, Uram.

– **Az Urat szólítottam a szenvedés idején, ***

és ő meghallgatott engem.

Istenem, segítőm, akiben remélek, *

oltalmazóm, pártfogóm és üdvöm ereje.

Az Úrhoz kiáltok, aki dicséretre méltó, *

és megszabadulok ellenségeimtől.

– **Az Urat szólítottam a szenvedés idején, ***

és ő meghallgatott engem.

A halál örvényei körülvettek engem, *

megrémített a pusztító áradat.

Az alvilág kötelékei körülfogtak, *

a halál foglyul ejtett.

– **Az Urat szólítottam a szenvedés idején, ***

és ő meghallgatott engem.

NAGYBŐJT 5. HETE

Az Urat szólítottam a szenvedés idején, *
és ő meghallgatott engem.
Templomából meghallotta szavamat, *
kiáltásom színe elé jutott.
– Az Urat szólítottam a szenvedés idején, *
és ő meghallgatott engem.

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

5. tónus

Dicsőítés: Áldunk téged, Krisztus: * örök dicsőség néked!
Uram, tanításod lélek és élet. * Örök életet adó igéid vannak.
Jn 6,63c és 68c

Dicsőítés: Áldunk téged, Krisztus: * örök dicsőség néked!

EVANGÉLIUM

Jn 10,31–42

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

Csodái igazolják, hogy Jézus az Isten Fia.

Egy alkalommal a zsidók köveket ragadtak, hogy megkövezzék Jézust. Erre ő megkérdezte tőlük: „Sok jótettet vittem végbe köztetek Atyám nevében. Melyik jó cselekedetért akartok megkövezni engem?” A zsidók ezt válaszolták: „Nem a jó cselekedetért, hanem a káromkodás miatt akarunk megkövezni, mert ember létedre Istenné teszed magadat.” Jézus ezt felelte: „A Szentírásban nemde ez áll: Én mondtam: istenek vagytok? Ha már azokat is isteneknek mondja az írás, akikhez Isten igéje szólt – és az írás nem veszítheti érvényét –, hogyan mondhatjátok arról, akit az Atya megszentelt és a világba küldött: »Káromkodol!« – mert azt mondtam, hogy Isten Fia vagyok? Ha nem cselekszem Atyám tetteit, ne higgyetek nekem! De ha azokat cselekszem, és nekem nem akartok hinni, higgyetek a tetteknek, hogy végre lássátok és elismerjétek: az Atya énbenem van, és én az Atyában.” Erre ismét el akarták fogni őt, de kiszabadította magát kezükből. Ezután Jézus újra a Jordánon túlra ment, arra a helyre, ahol János először keresztelt, és ott is maradt. Sokan keresték fel, mert így vélekedtek: „János ugyan

egyetlen csodát sem tett, de amit Jézusról mondott, az igaznak bizonyult." És sokan hittek Jézusban.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Add meg nekünk, irgalmas Istenünk, hogy mindenkor méltóképpen szolgáljunk oltárodnál, és az áldozatban való részese-désünk legyen üdvösségünkre. Krisztus, a mi Urunk által.

– **Ámen.**

EUCCHARISZTIKUS IMA (Prefáció Urunk szenvedéséről I.)

→ lásd 249. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

1Pét 2,24

Jézus a mi bűneinket fölvitte saját testében a keresztfára,
hogy meghaljunk a bűnnek, és igaz életet éljünk.
Az ő sebei által nyertünk gyógyulást.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, a szent áldozat, amelyben részesültünk, legyen állandó oltalmunkra, és minden rosszat űzzön messze tőlünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

Adjunk hálát Krisztus Urunknak, aki kereszthalálával megszerezte nekünk az életet, és szívből kérjük:

– Halálod által adj nekünk életet!

Mesterünk és Üdvözítőnk, aki biztos alapokra fektetted hűtünket, dicsőséges szenvedéssel pedig új életre keltettél minket, ne engedd, hogy megmaradjunk bűneinkben!

Add, hogy a mai napon ételben-italban mértéket tartsunk, és segítségére siessünk nélkülöző embertársainknak!

Add, hogy ezt a szent nagyböjti napot a te ajándékodnak tekintsük, és az irgalmasság cselekedeteinek gyakorlásával neked szenteljük!

(Fohászok a mai nap laudeséből)

Április 4., szombat

Köznapi

(liturgikus szín: viola)

ÚTRAVALÓ

Mindnyáján hinni fognak benne, aztán jönnek a rómaiak, és elpusztítják szentélyünket, népiünket. A fenyegetettség rémével fenyegetnek, mint akiket gúzsba köt a félelem. „...magával kötve mint a kéve, / sunyít vagy parancsot követ” – írja ugyanezt József Attila a Hazámban. Ismerős érvek, a hatalomban levők érvei. Hogy ki ne kerüljenek a hatalomból, és nehogy más vegye át helyüket – a népre hivatkoznak. A békemozgalmat is ez tartotta fenn: visszafogták a haladókat, nehogy a hatalom elpusztítsa az Egyházat. Ez az öncenzúra vagy az önkorlátozás olyan, mint penész a falban. Le kell az egészet bontani, ha azt akarod, hogy megszűnjön. És Lázár, aki oka és ürügye a bajnak, mit sem sejt az egészből.

KEZDŐÉNEK

Zsolt 21,20.7

**Uram, ne maradj távol!
Erősségem, siess és segíts meg,
mert én féreg vagyok, nem ember,
emberek szégyene, akit a nép megvet.**

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te szüntelenül munkálsz az emberek üdvösségét, most azonban még bőségesebb kegyelemmel örvendezteted meg népedet. Tekints jóságosan választottaidra, akik már megkeresztelkedtek, vagy most készülnek a keresztségben újjászületni, és támogasd őket segítő oltalmaddal. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

OLVASMÁNY

Ez 37,21–28

OLVASMÁNY Ezekiel próféta könyvéből.

*Szétszórt népet összegyűjti majd az Isten,
örök szövetségre lép velük, és köztük él.*

Prófétája által szól az Úr:

Én kiragadom Izrael fiait a népek közül, ahová elhurcolták őket. Összegyűjtöm őket mindenhonnan, és a saját földjükre vezetem őket.

Egy néppé teszem őket országomban, és Izrael hegyein egy király kormányozza majd őket, és nem alkotnak többé két népet, és nem oszlanak többé két országra.

Nem szennyeznek be többé magukat bálványaikkal, tévelygésekkel és bűneikkel. Kiszabadítom őket minden tévelygésükből, amellyel vétkeztek, megtisztítom őket, és az én népem lesznek, én meg az ő Istenük leszek.

Szolgám, Dávid lesz majd a királyuk, és egyetlen pásztora lesz mindnyájuknak. Törvényeimhez igazodnak, és szemük előtt tartják parancsaimat, és teljesítik azokat.

Azon a földön laknak majd, amelyet szolgámnak, Jákobnak adtam, s amelyen atyáitok is laktak. Ők is ezen laknak majd, fiaik is, sőt fiaik fiai is, mindörökre, és szolgám, Dávid lesz a fejedelmük mindörökké.

A béke szövetségét kötöm velük, s ez örök szövetség lesz. Megerősítem és megsokasítom őket, és felállítom közöttük szentélyemet, örök időkre.

Köztük lesz hajlékom, és én az ő Istenük leszek, ők meg az én népem lesznek. Akkor megtudják a nemzetek, hogy én vagyok az Úr, én szentelem meg Izraelt, mert szentélyem mindörökre köztük lesz.

Ez az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR Jer 31,10. 11–12ab 13 1D² tónus**Válasz:** Az Úr úgy őriz minket, * miként nyáját a pásztor.

Vö. 10d vers

NAGYBÖJT 5. HETE

Halljátok az Úr szavát, nemzetek, *

a távoli szigeteken is hirdessétek:

Aki szétszórta Izraelt, össze is gyűjti, *

és őrzi, miként nyáját a pásztor.

– **Az Úr úgy őríz minket, * miként nyáját a pásztor.**

Mert az Úr Jákobot megváltotta, *

és kiszabadította a zsarnok kezéből.

Eljönnek és örömükben ujjonganak Sion hegyén, *

az Úr javaiért hálát adni jönnek.

– **Az Úr úgy őríz minket, * miként nyáját a pásztor.**

A leányok akkor örömükben körtáncot lejtenek, *

az ifjak és öregek velük vigadnak.

Gyászukat örömmre fordítom, *

fájdalmukban megvigasztalom és felvidítom őket.

– **Az Úr úgy őríz minket, * miként nyáját a pásztor.**

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

2. tónus

Dicsőítés: Dicsőség és hála legyen * neked, Urunk, Jézus!

Szakítotok minden törvényszegéssel, † mondja a mi Urunk,

Istenünk, * szerezzetek magatoknak új szívet és új lelket a

bűnbánatban! **Ez 18,31**

Dicsőítés: Dicsőség és hála legyen * neked, Urunk, Jézus!

EVANGÉLIUM

Jn 11,45–57

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Jézus meghal, hogy egybegyűjtse Isten szétszóródott gyermekeit.

Lázár feltámasztása után a Mártához és Máriához jött zsidók közül sokan hittek Jézusban, mert látták, amit cselekedett.

Némelyek azonban elmentek a farizeusokhoz, és jelentették, hogy mit tett Jézus. Erre a főpapok és a farizeusok összehívták a főtanácsot, és így tanakodtak: „Mit tegyünk? Ez az ember sok csodát művel. Ha engedjük, hogy folytassa, mindnyájan hisz-

nek majd benne. Aztán jönnek a rómaiak, és elpusztítják szentélyünket és népünket.”

Közülük az egyik, Kaifás, aki abban az évben főpap volt, ezt mondta nekik: „Ti nem tudtok semmit. Gondoljátok csak meg: jobb, ha egy ember hal meg a népért, mint hogy az egész nemzet elpusztuljon!”

Ezt pedig nem magától mondta, hanem mint annak az évnek főpapja prófétaként megjövendölte, hogy Jézus a népért hal meg; sőt, nemcsak a népért, hanem hogy egybegyűjtse Isten szétszóródott gyermekeit.

Attól a naptól kezdve megegyeztek abban, hogy megölik őt. Ezért Jézus nem mutatkozott többé nyilvánosan a zsidók előtt, hanem visszavonult a pusztaság melletti vidékre, egy Efrém nevű helységbe, és ott tartózkodott tanítványaival együtt.

Közeledett a zsidók húsvétja. A vidékről már az ünnepek előtt sokan felzarándokoltak Jeruzsálembe, hogy megszentelődjenek. Ezek keresték Jézust, és még a templomban is beszélgettek róla: „Mit gondoltok, eljön-e az ünnepre?”

A főpapok és a farizeusok ugyanis ekkor már kiadták a rendeletet, hogy aki tud valamit Jézus tartózkodási helyéről, jelentse, hogy elfoghassák őt.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Mindenható, örök Isten, te neved megvallásával és a keresztség szentségével készítesz elő minket az örök életre. Fogadd el híveid adományait és imádságait, hogy a benned reménylők elnyerjék vágyaik teljesülését és bűneik bocsánatát. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Prefáció Urunk szenvedéséről I.)

→ lásd 249. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Jn 11,52

Krisztus áldozattá lett értünk,

hogy Isten szétszóródott gyermekeit egybegyűjtse.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérve kérünk, fölséges Istenünk, hogy amint szent Fiad testével és vérével tápláltál, az isteni természetben is részesíts minket. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Szent Izidor püspök és egyháztanító

Szent Izidor püspök és egyháztanítóról csak megemlékezés vehető úgy, hogy a mise könyörgése helyett az alábbi könyörgés mondható:

KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, hallgasd meg könyörgésünket, amelyet Szent Izidor püspök és egyháztanító emléknapijád eléd terjesztünk. Akinek üdvös tanításával oktattad Egyházadat, annak közbenjáró imádságára adj segítséget népednek. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

* * *

A Húsvét részesei leszünk, most még csak előképileg, bár ez a kép már tisztább, mint az őszövétségi volt. (Maga a Húsvét ugyanis az Őszövétségből való; de ki merem mondani, hogy az a Húsvét még az előképnek is csak homályos képe volt.) Nem sok idő múltán azonban következik a még tisztább és még igazibb Húsvét, tudniillik akkor, amikor az Ige azt az újat fogja inni velünk együtt az Atya országában, és világosan elénk tárja, és tanítja mindazt, amit most még nem fedett fel a maga teljességében. Mert mindig az számít újnak, amit most fog fel értelmünk.

Hogy milyen az az ital és annak vétele, arról beszélni a mi dolgunk. Krisztus dolga pedig tanítani, hogy a tanításban részesedjenek tanítványai is. Mert annak tanítása, aki táplál, eledel.

Tégy róla, hogy mi is részesei legyünk a törvénynek, nem betű szerint, hanem evangéliumi módon, tökéletesen, és nem töredékesen, mindörökre, és nem időlegesen. Tegyük főváro-

sunkká nem a földi Jeruzsálemet, hanem a mennyei várost; mondom, nem azt, amelyet most hadseregek taposnak, hanem amelyet az angyalok dicsérettel és válogatott kifejezésekkel magasztalnak.

Ne fiatal bikákat áldozzunk, sem szarvat, patát növesztő bárányokat, amelyeket inkább a halálra szánnak, mintsem az életre, és nincs bennük értelem. Inkább a dicséret áldozatát ajánljuk fel Istennek a mennyei oltáron az égiek kórusával. Hatoljunk át az első függönyön, járuljunk oda a másodikhoz, és tekintsünk be a legszentebb szentélybe.

S hogy még többet mondjak, áldozzuk fel magunkat Istennek: sőt, minden áldott nap önmagunkat és minden cselekedetiünket áldozzuk fel. Mindent vállaljunk el az Igéért, szenvedéseinkkel kövessük az ő szenvedését, vériünkkel tiszteljük vérért, és buzgón igyekezzünk a keresztre.

Ha cirenei Simon vagy, fogd a keresztyét, és kövesd!

Ha gonosztevő vagy, és vele együtt keresztre lettél szögezve, akkor becsületes emberként ismerd el őt Istenednek; ha őt, helyetted és bűneidért, a bűnösök közé számították, te őmiatta válsz igazzá. Imádd azt, akit miattad feszítettek meg; és kereszten függve a meggyaláztatásokból is gyűjts magadnak érdemet. Haláloed által szerezd meg üdvösségedet; Jézussal együtt lépj be a paradicsomba, így fogod majd megérteni, hogy milyen értékeket tékoztaltál el. Ezeken a szépségeken jártsad lelki szemedet; a csúfolódót pedig hagyj odakint meghalni káromló szavával együtt.

Ha arimateai József vagy, kérd el a holttestet attól, aki keresztre szegeztette; és tiéd lesz az, aki a világ engesztelő áldozata.

Ha Nikodémus vagy, Isten éjszakai tisztelője, kend meg Jézust a temetésre szánt kenetekkel.

Ha az a bizonyos Mária vagy, vagy a másik Mária, vagy Szalóme, vagy Johanna, sirasd hajnalban könnyeiddel Krisztust. Törekedjél arra, hogy te lásd meg elsőnek az elmozdított követ, talán az angyalokat is, de inkább magát Jézust.

(Nazianzi Szent Gergely püspök szónoklataiból)

Virágvasárnap

Urunk Jeruzsálembe való bevonulásának emlékezete
2020. április 5.

(liturgikus szín: piros)

Virágvasárnap a passió története olyan mellbevágóan hat az emberre – bármilyen formában kapja is: énekelve, olvasva vagy dramatizált előadásban –, hogy a prédikációnak kevés hely marad, nem csak időben, hanem egyáltalán a szí-vünkben. Ha jó az interpretáció, a padban ülő hívek (és az oltár körül levők is) óhatatlanul magukra kell hogy ismerjenek a történet egy-egy szereplőjében. Hiszen ha végighallgatjuk a drámát, a teljességhez hozzátartozik: az élet hozhatja, hogy valamelyik szereplő sorsára jutunk. Ezért a passió-történet karaktereit emelem ki most, oly módon, hogy abba beleérezhessük saját helyzetünket is – akár azzal a szándékkal, hogy ettől mentsen meg bennünket a jó Isten.

Az az igazság, hogy a szereplők nem minden esetben gonosztevők. Ha kivesszük őket a történetből és félretesszük előítéleteinket, érdekes dolgokat figyelhetünk meg rajtuk.

A farizeusok szigorúan vallásos emberek voltak, akik minden erejükkel meg akarták tartani Isten törvényét. Ezzel a típussal az a probléma, hogy amit gonosznak ismer, azt el akarja pusztítani. Pál apostol, mielőtt keresztény lett, így gyilkolta a keresztényeket. Hadjáratot indított ellenük. Jelenleg a terroristák viselkednek hasonló módon.

Különös szereplő Kaifás, aki a népért való aggodást istenszolgálatnak tekintette. Pilátus a helyzetéből fakadóan védte a törvényes rendet, a nyugtalansággal terhelt időszakban. Természetesen tudta, hogy Jézus ártatlan, de félt attól, hogy

elszabadulnak az indulatok, ha nem teszi meg, amit a vallási vezetők követelnek. Legtöbb ember tudja, mi az igazság, de hiányzik a bátorsága a szerint cselekedni. Pilátus nincs egyedül ezzel. A világ vezetői is tudják, mi az igazság, de hiányzik belőlük a bátorság annak megfelelően cselekedni, ezért gyakran maguk is utálják, amit tesznek. Júdás valószínűleg csalódott, kiábrándult ember, aki kezébe akarja venni a dolgok irányítását, és úgy véli, kiderül az igazság, ha a tömeg sarokba szorítja Jézust. Itt van Péter, egy ember, aki vézna, törekeny, nyápic és gyáva. De ha valaki volt hasonló helyzetben, megérti őt. Később sírva fakadt, ezt viszont már nem mindenki követi. A katonák szerepe is tipikus. A történelem során gyakran hallottuk: azt tettem, amit mondtak, parancsra tettem. Szeretünk másokat hibáztatni saját bűneink miatt, felelősségvállalás helyett hárítunk.

Végül ott a végletekig felkorbácsolt indulatú tömeg. Valószínűleg fogalmuk sem volt arról, mi történik. Mások is ezt tették – mentegethetik magukat. Ezzel a kifogással takarózik mindenki a világon, ahol a gonoszság felülkerekedik a jóságon, vagy az abszurditás a normalitáson. Ahol a hatalom és az erőszak győz a kultúra fölött, ott az életnek ez lesz a természete. Sajnos a sötét erők mindenkiben meghúzódnak, és könnyen helyzetbe hoznak minket is – mint a passiótörténet szereplőit. Ez a dráma folytatódik ma is. Nem múltbeli esemény, hanem mai. Amikor úgy érezzük, esetleg kijelentjük: mit tehetnék, én csak egy ember vagyok. Hogyan tudnék én szembeszállni az erőszakkal? Vagy még inkább ha azzal lépek tovább, hogy ez nem az én problémám. A baj nem csak az, hogy Jézus meghalt, hanem az, hogy a folyamat nem állt meg.

*Juhász Ferenc
miskolci plébános*

KÖRMENET

A hívek a kijelölt helyen gyülekeznek, kezükben barkaágakkal. A pap és a segédkezők liturgikus ruháikba öltözve mennek a szertartás helyére. Közben énekelik:

**Megváltó királyunk elébe megyünk,
méltó tisztelettel Urunkhoz legyünk,
Hozsannát kiáltson néki minden hív,
dicsérettel áldást mondjon nyelv és szív! Ho 77/1.**

Vagy:

**Hozsanna, Dávid fia néked:
áldva áldott légyen a Messiás,
ki az Úr nevében jön közénk!
A nép vígán áldja királyát:
Hozsanna a magasságban. (Gregorián dallam)**

Vagy:

**Hozsanna Dávid fiának,
áldott, aki az Úr nevében jó,
Izraelnek királya,
Hozsanna a magasságban. ÉE 802**

A pap az üdvözlés után ezekkel a szavakkal fordul a jelenlévőkhöz:

Kedves Testvéreim! A nagyböjt eleje óta szívünket bűnbánattal és jó cselekedetekkel már előkészítettük. Ma azért gyűltünk össze, hogy az egész Egyházzal együtt lélekben előre átéljük Urunk húsvéti misztériumát, vagyis szenvedését és feltámadását. Ő ugyanis ezt a misztériumot akarta beteljesíteni, amikor fölment városába, Jeruzsálembe. Szívünk élő hitével és odaadásával emlékezünk meg erről az üdvösségszerző bevonulásról. Lépjünk mi is az Úr nyomába, hogy amint kegyelméből társai vagyunk a kereszthordozásban, ugyanúgy feltámadásának és örök életének is részesei lehessünk.

E szavak után az egyik könyörgéssel megáldja az ágakat:

Könyörögjünk! Mindenható, örök Isten, szenteld meg áldásoddal † ezeket az ágakat, hogy mi, akik most örvendezve lépünk Krisztus király nyomába, őáltala egykor az Örök Jeruzsálembe is eljussunk. Aki él és uralkodik mindörökkön-örökké.

– **Ámen.**

Vagy:

Könyörögjünk! Urunk, Istenünk, növeld azoknak hitét, akik benned remélnek. Hallgasd meg könyörgő imánkat, hogy mi, akik ma virágzó ágakat hozunk a diadalmasan bevonuló Krisztus király elé, a jó cselekedetek gyümölcsét teremjük őáltala. Aki él és uralkodik mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

A pap szenteltvízzel meghinti az ágakat, majd felolvassa az evangéliumot:

EVANGÉLIUM

Mt 21,1–11

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből.

– **Dicsőöség neked, Istenünk.**

Áldott, aki az Úr nevében jön!

Amikor Jeruzsálemhez közeledve az Olajfák hegyére, Betfagéba értek, Jézus elküldte két tanítványát ezekkel a szavakkal: „Menjetek előre a szemközti faluba. Ott mindjárt találni fogtok egy szamarat megkötve, és vele a csikóját. Oldjátok el és vezesétek hozzám! Ha valaki szólna valamit, mondjátok, hogy az Úrnak van rá szüksége, és mindjárt elengedi őket.” Ez azért történt, hogy beteljesedjék, amit a próféta jövendölt:

Mondjátok meg Sion lányának:

Íme, a királyod érkezik hozzád,

Szelíden, számárháton ülve,

Egy teherhordó állat csikóján.

A tanítványok elmentek, s úgy tettek, ahogy Jézus meghagyta nekik. Elhozták a szamarat és a csikóját, letakarták ruháikkal, ő pedig felült rá. A tömegből nagyon sokan az útra terítették ruháikat, mások ágakat tördeltek a fákról és az útra szórták. Az előtte járó és az utána vonuló tömeg így kiáltozott:

Hozsanna Dávid fiának!

Áldott, aki az Úr nevében jön!

Hozsanna a magasságban!

Amikor beért Jeruzsálembe, megmozdult az egész város, és kérdezgették: „Ki ez?” A tömeg pedig ezt felelte: „Ő a Próféta, Jézus, a galileai Názáretből.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

Az evangélium (homília) elhangzása után a pap ezekkel vagy hasonló szavakkal indítja a körmenetet:

Kedves Testvéreim! Kövessük a Jézust ünneplő jeruzsálemi nép példáját, és induljunk békével!

Elindul a körmenet a templomhoz. A menet élén a tömjénező halad, égő füstölővel, a keresztvivő a feldíszített kereszttel, a két gyertyát vivő ministránssal, majd a többi ministráns és a hívek haladnak a helyi szokásnak megfelelő rendben. A következő énekek énekelhetők választás szerint:

1. antifóna (5. tónus)

A választott nép gyermekei, kezükben pálmaágakkal †
kivonultak az Úr elé, hangosan kiáltva: *

Hozsanna! Dicsőség a világ Urának!

Ezt az antifónát ismételhetjük a következő zsoltár versei között.

23. zsoltár (5. tónus)

Az Úr a föld és mind, ami betölti, *
a földkerekség és mind, aki lakja,
mert tengerek fölé ő rakta alapját, *
ő állította folyóvizek fölé.

Ki mehet föl az Úr hegyére, *
ki állhat meg az ő szent helyén?
Az ártatlan kezű, a tiszta szívű, †
aki nem veszi hiába Isten nevét, *
és hamis esküt nem esküszik.

Az nyer áldást az Úrtól, *
és üdvösséget szabadító Istenétől.

Ez az istenkeresők népe, *
amely kutatja arcát Jákob Istenének.

Emeljétek föl fejetekeket, kapuk, †
tárlatok föl, örök kapuk, *
a dicsőség királya bevonul.

Kicsoda ez a dicsőség királya? *

Az Úr, az erős és hatalmas, az Úr, aki hatalmas a csatákban.

Emeljétek föl fejetekeket, kapuk, †
tárlatok föl, örök kapuk: *
a dicsőség királya bevonul.

Kicsoda ez a dicsőség királya? *

A Seregek Ura a dicsőség királya.

2. antifóna (5. tónus)

A választott nép gyermekei ruháikat Jézus elébe terítik, †
és csengő hangon kiáltják: *
„Hozsanna Dávid fiának! Áldott, aki az Úr nevében érkezik”

Ezt az antifónát ismételhetjük a következő zsoltár versei között.

46. zsoltár (5. tónus)

Tapsoljatok, nemzetek, mindnyájan, *
ujjongjatok Istennek dicsérő szóval,
mert magasztos az Úr és félelmetes, *
nagy király az egész földön.
A népeket uralmunk alá vetette, *
és a nemzeteket lábunkhoz aláza.
Örökséget választott nekünk, *
hogy dicsekedjék vele Jákob, akit szeret.
Ujjongással vonult be Isten, *
fölment az Úr harsonaszóval.

Zengjétek dalt Istennek, zengjétek, *
zengjétek dalt királyunknak, zengjétek!
Mert Isten az egész föld királya, *
zengjétek neki ünnepi szóval.

Isten országol a nemzetek fölött, *
szentséges trónján ül az Isten.
A népek fejedelmei egybegyűlnek előtte *
Ábrahám Istenének népével,
mert Istené a földön minden hatalom: *
felségesebb senki sincs nála.

Az antifóna helyett énekelhető a zsoltárverssel felváltva:

A gyermekek kézbe pálmaágakat
vevén, dallal áldják szent királyukat.
Ez az, ki népének jött váltságára,
minden földi ember boldogságára. **Ho 77/5**

Jeruzsálem gyermeknépe pálmafáknak
ágait hozván elébe ment az Úrnak;
s kiáltotta hangos szóval:
Hozsanna a magasságban. **ÉE 803**

Jeruzsálem gyermeknépe leterítvén
ruháit az útra, nagy szóval így kiáltott:
Hozsanna Dávid fiának,
áldott, ki jó az Úr nevében! **ÉE 804**

Dicsőség és dicséret tenéked,
Megváltó Királyunk; kinek gyermeki
szép sereg mondott ékes éneket. **ÉE 805**

Szent vagy, szent vagy, éneklik az angyalok,
Szent vagy, szent vagy. Leborulva hódolok.
Örvendezve pálmaágot lengetek.
Lábad elé leterítem szívemet. **Ho 233/f.**

Ó, édes Jézus, ég és föld dicsőséges királya,
Hozzád repes az angyalok alázatos imája.
Édes igád terhe ellen
Föllázdadt a gonosz szellem,
Szívek trónját bitorolja, de mi híven kiáltunk:
„Jézus a mi királyunk.” **Ho 159/1.**

Christus vincit, Christus regnat,
Christus, Christus imperat.

A templomhoz közeledve:

Hogy a szent városhoz már közelgetett,
És fényes pompával bevezettetett,
Ruháját a népség földre teríté,
És útját zöld ággal fölékesíté.

És örvendő szívvel kiáltozának:
Hozsanna, hozsanna Dávid fiának!
Áldott az, ki az Úr szent nevében jön.
Áldják őt a hívek most és örökkön. **Ho 77/3–4.**

A pap az oltárhoz, majd a papi székhöz megy. A bevezető részeket elhagyva, a könyörgéssel kezdi a szentmisét, és a szokott módon folytatja.

EGYSZERŰ BEVONULÁS

Azokban a misékben, amelyekben nincs barkaszentelés, egyszerű, a templomban hosszabb úton történő bevonulással emlékeztünk Urunk jeruzsálemi bevonulására, a helyi szokás szerint. Ekkor a mise szokásos rend szerint történik.

KEZDŐÉNEK

Hat nappal húsvét ünnepe előtt
fölment Jézus Jeruzsálembe.
Kivonultak eléje a gyermekek,
kezükből pálmaágakkal.
És kiáltották hangos szóval:
Hozsanna a magasságban!
Áldott vagy, aki nagy irgalommal hozzánk jöttél.

Zsolt 23,9–10

2. tónus

Örök kapuk, táruljatok, szent kapuk, magasra nyíljatok, *
most vonul be Királyotok, dicső Uratok.

Ki az a dicsőséges Király? *

Ő az égi seregeken uralkodó Úr és Király!

Hozsanna a magasságban!
Áldott vagy, aki nagy irgalommal hozzánk jöttél.

MISE

KÖNYÖRGÉS

Mindenható, örök Isten, Üdvözítőnk példát adott nekünk az alázatosságra, amikor szent akaratodból emberi testet öltött és vállalta a kereszthalált. Segíts jóságosan, hogy kinszenvedésének tanítását megértsük, és társai lehessünk feltámadásában. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mind-örökkön-örökké. – **Ámen.**

AZ IGE LITURGIÁJA

OLVASMÁNY

Iz 50,4–7

OLVASMÁNY Izajás próféta könyvéből.

*Nem rejtettem el arcomat azok előtt, akik gyaláztak,
de tudom, hogy nem vallok szégyent.*

Izajás így jövendölt a Megváltóról: Ezt mondja az Úr Szolgája: „Isten, az Úr tanította nyelvemet, hogy az igével támasza lehessenek a megfáradtaknak. Reggelenként ő teszi figyelmessé fületem, hogy rá hallgassak, mint a tanítványok. Isten, az Úr nyitotta meg fületem. S én nem álltam ellen, és nem hátráltam meg. Hátamat odaadtam azoknak, akik vertek, arcomat meg azoknak, akik tépáztak. Nem rejtettem el arcomat azok előtt, akik gyaláztak és leköpdöstek. Isten, az Úr megsegít, ezért nem vallok szégyent. Arcomat megkeményíttem, mint a kőszikla, s tudom, hogy nem kell szégyenkeznem.”

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 21,8–9. 17–18a 19–20. 23–24 2. tónus

Válasz: Istenem, Istenem, * **miért hagytál el engem?** **Vö. 2a vers**

Aki csak rám néz, mind kínevet, *

elhúzza száját, fejét csóválja.

Az Úrban remélt, hát mentse meg, *

ha szereti őt, szabadítsa meg.

– Istenem, Istenem, * **miért hagytál el engem?**

Kutyák falkája vett körül, *
 gonosztevők serege szorongat engem.
 Atlyuggatták kezemet és lábamat, *
 megszámlálhatom minden csontomat.
 – **Istenem, Istenem, * miért hagytál el engem?**
 Elosztják maguk közt ruhámat, *
 és köntösömre sorsot vetnek.
 Te azonban ne maradj távol, *
 erősségem, siess és segíts.
 – **Istenem, Istenem, * miért hagytál el engem?**
 Hirdetni fogom nevedet testvéreim előtt, *
 a gyülekezetben dicsőítelek téged.
 Ti, akik féltitek az Urat, áldjátok, †
 magasztaljátok őt, Jákob fiai, *
 Izrael minden gyermeke félje őt.
 – **Istenem, Istenem, * miért hagytál el engem?**

SZENTLECKE

Fil 2,6–11

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a filippiekhez írt leveléből.

Megalázta önmagát, ezért Isten felmagasztalta őt.

Testvéreim! Krisztus Jézus mint Isten az Istennel való egyenlőséget nem tartotta olyan dolognak, amelyhez feltétlenül ragaszkodnia kell, hanem szolgai alakot öltött, kiüresítette önmagát, és hasonló lett az emberekhez. Megalázta önmagát, és engedelmes lett a halálig, mégpedig a kereszthalálig. Ezért Isten felmagasztalta őt, és olyan nevet adott neki, amely fölötte van minden névnek, hogy Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban, és minden nyelv hirdesse az Atyaisten dicsőségére, hogy Jézus Krisztus az Úr.

Ez az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

7b tónus

Dicsőítés: Áldunk téged Krisztus: * örök dicsőség néked!
 Krisztus engedelmes lett értünk mindhalálig, * mégpedig a kereszthalálig. Ezért Isten felmagasztalta, † és olyan nevet adott neki, * amely fölötte áll minden névnek. **Fil 2,8–9**

Dicsőítés: Áldunk téged Krisztus: * örök dicsőség néked!

EVANGÉLIUM (PASSIÓ)**Mt 26,14–27,66**

Hallgassuk megrendült lélekkel Jézus kínszenvedésének történetét Szent Máté evangélista szerint. Csatlakozzunk Urunkhoz keresztútján. Érezzünk együtt vele. Legyünk készek mi is felvenni keresztjét, hogy vele együtt dicsóságra jussunk.

A mi Urunk, Jézus Krisztus kínszenvedése Szent Máté szerint.

Mit adtok nekem, ha a kezetekbe juttatom őt?

Abban az időben:

[A tizenkettő közül az egyik, akit karióti Júdásnak hívtak, elment a főpapokhoz, és megkérdezte tőlük: „Mit adtok nekem, ha kezetekbe juttatom őt?” Azok harminc ezüstöt ígértek neki. Ettől kezdve csak a kedvező alkalmat kereste, hogy kiszolgáltassa őt nekik.

Hogyan akarod, hol készítsük el neked a húsvéti vacsorát?

A kovásztalan kenyér ünnepének első napján a tanítványok ezzel a kérdéssel fordultak Jézushoz: „Hogyan akarod, hol készítsük el neked a húsvéti vacsorát?” Ő így felelt: „Menjetek be a városba, egy bizonyos emberhez, és mondjátok neki: A Mester üzeni: Közel van az időm, és tanítványaimmal nálad költöm el a húsvéti vacsorát. A tanítványok úgy tettek, ahogy Jézus meghagyta nekik, és elkészítették a húsvéti vacsorát.

Ez az én testem, ez az én vérem.

Amikor beesteledett, a tizenkét tanítvánnyal asztalhoz telepedett. Miközben ettek, így szólt hozzájuk: „Bizony mondom nektek, közöletek egyvalaki elárul engem!” Erre nagyon elszomorodtak, és sorra megkérdezték: „Csak nem én vagyok az, Uram?” Ő így válaszolt: „Aki velem egyszerre nyúl a tálba, az árul el engem. Az Emberfia ugyan elmegy, amint megírták róla, de jaj annak, aki az Emberfiát elárulja! Jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik!” Erre Júdás, az áruló is megkérdezte: „Csak nem én vagyok az, Mester?” Ő így felelt: „Magad mondtad!”

Miközben ettek, Jézus kezébe vette a kenyeret, áldást mondott, azután megtörte, és odaadta tanítványainak, ezekkel a szavakkal: „Vegyétek és egyétek: ez az én testem!” Azután a kelyhet vette a kezébe, hálát adott, és odaadta nekik, ezekkel a szavakkal: „Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, a szövetség vére, amely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára. Mondom nektek, mostantól nem iszom a szőlőtő terméséből mindaddig, míg az újat nem iszom veletek Atyám országában.”

Megverem a pásztort, és szétszélednek a nyájból a juhok.

Ezután zsoltárokat énekelve kimentek az Olajfák hegyére. Amikor odaértek, Jézus így szólt: „Ma éjszaka ti mindannyian megbotránkoztok bennem. Hiszen megírták: »Megverem a pásztort, és szétszélednek a nyájból a juhok.« De feltámadásom után majd előttetek megyek Galileába.” Ekkor Péter ezt mondta neki: „Ha mindnyájan megbotránkoznak is benned, én soha meg nem botránkozom!” Jézus ezt válaszolta neki: „Bizony mondom neked, még ma éjjel, mielőtt a kakas szól, háromszor is megtagadsz engem!” De Péter ismét így szólt: „Még ha meg is kellene halnom veled, akkor sem tagadnálak meg!” Ugyanígy fogadkozott a többi tanítvány is.

Szomorúság és keserűség vett erőt rajta.

Közben Jézus odaért velük a Getszemáni nevű kertbe. Így szólt tanítványaihoz: „Üljetek le itt, míg én elmegyek imádkozni!” Azután Pétert és Zebedeus két fiát magával hívta. Egyszerre szomorúság és keserűség vett erőt rajta. Ezt mondta nekik: „Halálosan szomorú az én lelkem. Maradjatok itt és virrasszatok velem!” Azután kissé távolabb ment tőlük, arccal a földre borult, és így imádkozott: „Atyám! Ha lehet, múljék el tőlem ez a kehely, de ne az legyen, amit én akarok, hanem amit te!” Azután odament a tanítványokhoz, és alva találta őket. Ezt mondta Péternek: „Hát képtelenek vagytok egy órát virrasztani velem? Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! Mert a lélek kész, de a test erőtlen.” Azután másodszor is elment, és imádkozott: „Atyám, ha nem múlhat el ez a kehely

anélkül, hogy ki ne innám, legyen meg a te akaratod!” Majd visszatérve ismét alva találta őket. A szemük ugyanis nagyon elnehezedett. Otthagytá őket, és ismét elment imádkozni, harmadszor is ugyanazokkal a szavakkal. Azután odament a tanítványokhoz, és így szólt: „Aludjatok csak nyugodtan, és pihenjete! Íme, elérkezett az óra, amikor az Emberfiát a bűnösök kezére adják. Keljete fel, menjünk! Nézzétek, megérkezett, aki elárul engem!”

Kezüket Jézusra emelték, és foglyul ejtették őt.

Még beszélt, amikor íme, odaért Júdas, egy a tizenkettő közül, és vele a főpapoktól és a nép véneitől egy nagy csapat, kardokkal és husángokkal fölszerelve. Az, aki elárulta őt, ebben a jeladásban egyezett meg velük: „Akit megcsókolok, ő az, őt fogjátok el!” Mindjárt oda is lépett Jézushoz, és így szólt: „Üdvöz légy, Rabbi!” Azután megcsókolta. Jézus ezt mondta neki: „Barátom, miért jöttél?” Közben a többiek már kezét is emelték Jézusra, és foglyul ejtették.

Ekkor íme, egy azok közül, akik Jézussal voltak, kardjához kapott, kirántotta, és a főpap szolgájára sújtott: levágta az egyik fülét. Ekkor Jézus így szólt hozzá: „Tedd csak vissza hüvelyébe a kardodat! Mert kard által vész el, ki kardot ragad! Vagy azt hiszed, nem kérhetném Atyámat, s nem küldene segítségemre akár tizenkét légió angyalnál is többet? De akkor hogyan teljesednék be az Írás, amely szerint ennek meg kell történnie?” Abban az órában így szólt Jézus a csapathoz: „Mint valami rabló ellen, úgy vonultok fel kardokkal és dorongokkal, hogy elfogjatok. Nappal a templomban ültem és tanítottam, ott nem fogtatok el!”

Mindez azért történt, hogy beteljesedjenek a próféták írásai. Ekkor a tanítványok mindnyájan elhagyták őt, és elfutottak.

Látni fogjátok az Emberfiát, hogy a hatalmas Isten jobbján ül.

Akik Jézust elfogták, elvezették őt Kaifás főpap elé, ahol ekkorra már összegyűltek az írástudók és a vének. Közben Péter

messziről követte őt, egészen a főpap udvaráig. Odaérve leült odakint a szolgák közt, hogy lássa, mi lesz a dolog vége.

A főpapok pedig és az egész főtanács hamis bizonyítékokat kerestek Jézus ellen, hogy halálra adhassák őt; de nem találtak, bár sok hamis tanú felsorakozott. Végül előlépett kettő, és így szólt: „Ez azt mondta: »Le tudom rombolni az Isten templomát, és három nap múlva fel tudom építeni.«” Erre felállt a főpap, és megkérdezte őt: „Nem felelsz semmit sem arra, amivel ezek vádolnak?” Jézus azonban csak hallgatott. Ekkor a főpap azt mondta neki: „Esküdj meg az élő Istenre, és mondd meg nekünk, hogy te vagy-e a Messiás, az Isten Fia?” Jézus ezt válaszolta neki: „Magad mondtad! És mondom nektek: Ezentúl az Emberfiát a Hatalmas (Isten) jobbján látjátok ülni, és látni fogjátok őt eljönni az ég felhőin.” Erre a főpap megszaggatta a ruháját, és így szólt: „Káromkodott! Mi szükségünk van még tanúkra? Lám, most ti is hallottátok a káromlást. Hogyan ítéltetek?” Azok ezt válaszolták: „Bűnhődjék halállal!”

Ezután szembeköpdösték, ököllel verték, mások pedig pofon ütötték, és kérdezték: „Prófétálj, Messiás, ki ütött meg téged?”

Mielőtt a kakas szól, háromszor is megtagadsz engem.

Eközben Péter kint ült az udvaron. Odament hozzá egy szolgáló, és megszólította: „Te is a galileai Jézussal voltál!” De ő mindenki hallatára letagadta: „Nem tudom, mit beszélsz!” Amint a kapunál kifelé tartott, felismerte őt egy másik is, és így szólt az ott lévőkhöz: „Ez is a názáreti Jézussal volt!” Erre ő ismét tagadni kezdte, méghozzá esküvel, hogy: „Nem ismerem azt az embert!” Kis idő múltán az ott ácsorgók odamentek Péterhez, és így szóltak hozzá: „Közülük való vagy biztosan, elárul a kiéjtésed is!” Most már esküdni és átkozódni kezdett: „Nem ismerem azt az embert!” És azon nyomban megszólalt a kakas. Péternek ekkor eszébe jutottak Jézus szavai: „Mielőtt a kakas szól, háromszor is megtagadsz engem.” Kiment, és odakint keserves sírásra fakadt.

Átadták őt Poncius Pilátus helytartónak.

Amikor reggel lett, a főpapok és a nép vénei meghozták a döntést Jézus ellen, hogy halállal büntetik őt. Megkötözték, azután elvezették és átadták Pilátus helytartónak.

Nem szabad a kincstárba tenni, mert vérdíj volt!

Amikor Júdás, az áruló látta, hogy (Jézust) elítélték, tettét megbánva visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek. Ezt mondta nekik: „Vétkeztem, mert ártatlan vért árultam el!” Azok így szóltak: „Mi közünk hozzá? Ez a te dolgod!” Ő erre az ezüstöket eldobta a templomban, azután elment, s felakasztotta magát. A főpapok összeszedték a pénzt, de ezt mondták: „Nem szabad a templomkincstárba tenni, mert vérdíj volt!” Megtanácskozták a dolgot, azután megvették rajta a fazekas telkét az idegenek számára temetőnek. Ezért hívják azt a földet mindmáig Vérmezőnek.

Ekkor beteljesedett, amit Jeremiás próféta mondott:

Fogták a harminc ezüstöt,
a felbecsültnek árát;
– Izrael fiai becsülték őt ennyire –,
és odaadták a fazekas telkéért,
amint az Úr megparancsolta nekem.

Te vagy-e a zsidók királya?

Közben **J**ézust a helytartó elé állították. A helytartó megkérdezte tőle: „Te vagy-e a zsidók királya?” Jézus ezt felelte: „Magad mondtad!” S miközben a főpapok és a vének vádaskodtak ellene, ő nem szólt egy szót sem. Pilátus végül megkérdezte: „Nem hallod, mi mindennel vádolnak?” Ő azonban neki sem válaszolt egyetlen szóval sem, és a helytartó nagyon csodálkozott ezen.

Szokásban volt, hogy az ünnep alkalmával a helytartó szabadon bocsát egyet a foglyok közül, akit a nép kíván. Volt akkor egy Barabás nevezetű, hírhedt rabjuk. Amikor összegyülekeztek, Pilátus megkérdezte: „Mit akartok, melyiket bocsássam el

a kettő közül: Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak is neveznek?” Tudta ugyanis, hogy csak irigységből adták őt a kezébe. Míg ott ült ítélőszékében, a felesége üzenetet küldött neki: „Ne avatkozz annak az igaznak a dolgába! Ma éjjel álmomban sokat szenvedtem miatta!”

De a főpapok és a vének felbíztatták a népet, hogy Barabást kérjék, Jézust pedig veszítsék el. Amikor tehát a helytartó feltette a kérdést: „Mit akartok, melyiket bocsássam el a kettő közül?”, ők ezt válaszolták: „Barabást!” Erre Pilátus megkérdezte: „És mit tegyek Jézussal, akit Krisztusnak neveznek?” Mindannyian ezt felelték: „Keresztre vele!” Ő újra kérdezte: „De hát mit követett el?” Mire azok még hangosabban kiáltották: „Keresztre vele!”

Pilátus látta, hogy semmire sem megy velük, sőt, csak fokozódik a zavargás. Ezért vizet hozatott, és a nép szeme láttára megmosta a kezét, ezekkel a szavakkal: „Én ártatlan vagyok ennek az igaznak vére ontásában. Ez a ti dolgotok!” Erre az egész nép így kiáltott: „A vére rajtunk és a gyermekeinken!” Ekkor szabadon bocsátotta nekik Barabást, Jézust pedig megostoroztatta, és elrendelte a keresztre feszítést.

Üdvöz légy, zsidók királya!

A helytartó katonái bevitték Jézust a helytartóságra, és köréje gyűjtötték az egész helyőrséget. Levetkőztették, bíborszínű köpenyt adtak rá, tövisből koronát fontak, és a fejére helyezték, a jobbja pedig nádszálat nyomtak, azután térdet hajtván előtte így gúnyolták: „Üdvöz légy, zsidók királya!” Közben leköpdösték, elvették tőle a nádat, és a fejét verték vele. Miután így csúfot űztek belőle, levették róla a köpenyt, felöltöztették a saját ruháiba, és elvezették, hogy keresztre feszítsék.

Vele együtt két rablót is megfeszítettek.

Amint kifelé haladtak, találkoztak egy Simon nevű cirenei emberrel; őt kényszerítették, hogy vigye (Jézus) keresztyét. Végül odaértek arra a helyre, amelyet Golgotának, azaz Koponyák helyének hívnak. Itt epével kevert bort adtak neki. Ő megízlel-

te, de nem kért belőle. Azután keresztre feszítették. Sorsot vetve szétosztották egymás között a ruháit, majd letelepedtek ott, és őrizték. Feje fölé odaírták elítélésének okát: „Ez Jézus, a zsidók királya.”

Ugyanakkor két rablót is keresztre feszítettek vele: az egyiket jobbról, a másikat balról.

Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!

Akik arra jártak, káromolták őt, bólogattak a fejükkel, és ezt mondták: „Le akartad rombolni a templomot, és harmadnapra fölépíteni? Szabadítsd hát meg önmagadat! Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!” Ugyanígy gúnyolták őt a főpapok is, az írástudókkal és a vénekkel együtt: „Másokat megmentett, de magát nem tudja megmenteni! Ha Izrael királya ő, hát jöjjön le most a keresztről, és hiszünk benne! Bízott az Istenben? Mentse meg őt most, ha akarja! Hiszen azt mondta: Az Isten Fia vagyok!” Ugyanígy gyalázták őt a vele megfeszített rablók is.

Éli, Éli, lámá szábáktáni?

Hat órától sötétség borult az egész földre kilenc óráig. Kilenc óra körül Jézus hangosan felkiáltott: „Éli, Éli, lámá szábáktáni?, azaz: Istenem, Istenem! Miért hagytál el engem?” Az ott állók hallották ezt, és egyesek megjegyezték: „Ez Illést hívja!” Egyikük mindjárt odafutott, fogott egy ecetbe mártott szivacsot, rá-tűzte egy nádszálra, és inni adott neki. A többiek azonban ezt mondták: „Hadd lássuk, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa?” Jézus pedig még egyszer hangosan felkiáltott, és kilehelte lelkét.

Most térdre borulunk, és egy keveset csendben időzünk.

Ekkor a templom függőnye kettéhasadt, felülről egészen az aljáig. A föld megmozdult, a sziklák megrepedtek. Sírok nyíltak meg, és sok elhunyt szentnek feltámadt a teste. Az ő feltámadása után előjöttek a sírokból, bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek. A százados és a többiek is, akik Jézust őrizték, a földrengés és a történetek láttára igen megrémültek, és így szóltak: „Ez valóban Isten Fia volt!”

[Sok asszony is volt ott. Messziről figyelték mindazok, akik Galileától kezdve követték őt, és szolgáltak neki. Köztük volt Mária Magdolna, azután Mária, Jakab és József anyja, valamint Zebedeus fiainak az anyja.

József a saját, új sírboltjába helyezte Jézus testét.

Amikor beesteledett, jött egy Arimateából való, gazdag ember, név szerint József, aki maga is Jézus tanítványa volt. Bement Pilátushoz, és elkérte Jézus holttestét. Pilátus elrendelte, hogy adják át neki. József levette a testet, beburkolta tiszta lenvászonnal, és saját, sziklába vájt, új sírboltjába helyezte. A sír bejárata elé nagy követ gördített, és elment. Mária Magdolna és a másik Mária ott ültek a sírral szemben.

Van őrségetek: őrizzétek ti, ahogy tudjátok!

Másnap, vagyis a készültnap elmúltával a főpapok és a farizeusok összegyűltek Pilátus előtt, és így szóltak: „Úgy emlékszünk, hogy ez a csaló még életében ezt mondta: Harmadnapra feltámadok. Rendeld hát el, hogy harmadnapig őrizzék a sírt, nehogy odamenjenek tanítványai, és ellopják, aztán így szóljanak a néphez: Feltámadt a halottak közül! Ez a csalás rosszabb lenne az előzőnél!” Pilátus azonban csak ennyit mondott: „Van őrségetek: őrizzétek ti, ahogy tudjátok!” Erre azok elmentek, lepecsételték a követ, és őrséget állítottak a sírbolt elé.]

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

(Indokolt esetben rövidebb forma is lehetséges – Mt 27,11–54 –, ekkor a szögletes zárójelek közötti részt elhagyjuk.)

HOMÍLIA

HITVALLÁS → lásd 245.o.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE

Pap: Imádkozzunk, testvéreim, hogy Megváltó királyunkhoz mindenkor hűségesek maradjunk!

Lektor: 1. Urunk, ismerje fel minden ember, hogy önfeláldozó szenvedés árán váltottál meg bennünket!

– **Kérünk téged, hallgass meg minket!**

2. Tedd készségessé Egyházad tagjait a kereszthordozására és a kegyelem közvetítésére!

– **Kérünk téged...**

3. Keresztedből fakadjon béke és egyetértés minden nép számára! – **Kérünk téged...**

4. Egyesítsd szenvedéseinket megváltó szenvedéseddel, hogy egyik lehessünk veled a mennyei boldogságban is! – **Kérünk téged...**

5. Megváltó kereszthalálad által adj örök életet az elhunyt híveknek! – **Kérünk téged...**

Pap: Urunk, Jézus, te vonakodás nélkül vállaltad a kereszthalál gyötrelmét néped üdvösségéért. Taníts meg minket az áldozatos szeretetre, hogy részünk legyen az örök dicsőségben! Aki élsz és uralkodol mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

AZ EUCHARISZTIA LITURGIÁJA

AZ ADOMÁNYOK ELŐKÉSZÍTÉSE → lásd 248.o.

Ho 71, ÉE 82

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, egyszülött Fiad szenvedése engeszteljen ki téged irántunk, és amit cselekedeteinkkel nem tudunk kiérdemelni, ennek a végtelen értékű áldozatnak érdeméből adja meg nekünk a te irgalmad. Krisztus, a mi Urunk által.

– **Ámen.**

PREFÁCIÓ

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk néked, mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten: Krisztus, a mi Urunk által. Bár ő maga semmit sem vétett, az ítélet ártatlanul érte, a bűnösökért mégis szenvedést vállalt. Az ő halála bűneinket elvette, feltámadása megigazulást adott nekünk.

Az ő dicsőségét vallja ég és föld, vallják az angyalok és főangyalok, hangos szóval hirdetik és vég nélkül mondják: (zengik:)
Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

EUCCHARISZTIKUS IMA → lásd 254.o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK Mt 26,42 Vagy: Ho 135, ÉE 543

**Atyám, ha nem kerülhet el ez a kehely anélkül,
 hogy ki ne igyam, legyen akaratod szerint.**

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Mennyei eledellel tápláltál minket, Istenünk. Könyörögve kérünk, hogy akik szent Fiad halálából már biztosan remélhetjük azt, amiben hiszünk, feltámadásának erejéből eljuthassunk oda, ahová törekszünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

BEFEJEZŐ SZERTARTÁS → vagy 266.o.

Fogadjátok alázatos lélekkel az Úr áldását!
 Istenünk, tekints házad népére, amelyért a mi Urunk, Jézus Krisztus vonakodás nélkül a bűnösök kezére adta magát, és vállalta a keresztre feszítés kínjait. Aki él és uralkodik mind-örökkön-örökké. – **Ámen.**

(Zárókönyörgések a népért 17.)

A szentmise véget ért, menjetek békével!

– Istennek legyen hála!

Kivonásra: Ho 63, ÉE 91

* * *

*Imádjuk Krisztus Urunkat, akit Jeruzsálembe történt bevonulásakor Királyként és Messiásként ünnepelt a tömeg.
 Dicsérjük örvendezve:*

– Áldott, aki az Úr nevében jön!

Hozsanna neked, Dávid Fia, örökkévalóság Királya, hozsanna neked, aki diadalt arattál a halál és az alvilág felett!

(Fohászok a mai nap laudeséből)

Április 6., hétfő

Nagyhétfő

(liturgikus szín: viola)

ÚTRAVALÓ

Mindenki sűrög-forog, teszi a dolgát. Ebben az egyetlen jelenetben annyi minden van, hogy egy regényíró felujjongana. Hiszen elindulhatna azon a szálon, amin Júdás; kereshetné Mária Magdolna indítékait; fókuszálhatna Mártára, aki mindig csak szolgál. Lázár, aki nemrég még négynapos, szagot árasztó halott volt, most az asztalnál ül, Jézus mellett. És az egész házat betölti a nárduszosaj illata, ami talán Lázárról maradt. A kenetet most Jézus a saját temetésére vonatkoztatja. Szoktuk is mondani, hogy addig adjátok oda szeretteiteknek, amit neki szántatok, míg él, ne a temetésére. Ne is a síremlékre költsétek. És egy mondat, az örökkévalóságnak: szegények mindig lesznek veletek.

KEZDŐÉNEK

Zsolt 34,1–2; 139,8

Ítéld meg, Uram, az engem ítélőket,
csatázz meg az ellenem vívókkal!
Ragadj vértet, pajzsot, úgy kelj oltalmamra,
Uram, erős menedékem!

KÖNYÖRGÉS

Mindenható Istenünk, add, hogy mi, akik gyöngék és fáradtak vagyunk, új erőre kapjunk egyszülött Fiad szenvedésének érdeméből. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

OLVASMÁNY

Iz 42,1–7

OLVASMÁNY Izajás próféta könyvéből.

Íme, az én szolgám, akiben kedvem telik.

Ezt mondja az Úr: „Íme, az én szolgám, akit támogatok, választottam, akiben kedvem telik. Kiárasztottam rá lelkemet, hogy igazságot vigyen a nemzeteknek. Nem kiált majd, nem emeli föl a hangját, és szava sem hallatszik az utcákon. A megtört nádszálat nem töri össze, a pislákoló mécsbelet nem oltja ki. Hűségesen tanítja az igazságot, nem lankad el, sem kedvét el nem veszti, míg az igazságot meg nem szilárdítja a földön. Az ő tanítására várnak a távoli szigetek.” Ezt mondja az Isten, az Úr, aki megteremtette az eget, és kifeszítette, aki megszilárdította a földet s kisarjasztotta rajta a növényeket, aki életet lehet ad a földön lakó népnek, és életet mindennek, ami csak jár-kei rajta: „Én, az Úr hívtalak meg igazságban, én fogtam meg a kezét és én formáltalak. Általad kötök szövetséget néppemmel és adok világosságot a nemzeteknek, hogy nyisd meg a vakok szemét és szabadítsd ki a börtönből a foglyokat, és a tömlőből azokat, akik a sötétben ülnek.”

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR

26,1. 2. 3. 13–14

2. tónus

Válasz: Világosságom az Isten, * üdvözít engem. Vö. 1a vers

Világosságom és üdvösségem az Úr, * kitől félnék?

Életem oltalmazója az Úr, * kitől rettegnék?

– **Világosságom az Isten, * üdvözít engem.**

Ha a gonoszok rám törnek, hogy felfalják testemet, *
akkor ellenségeim és gyötrőim meginognak
és a földre zuhannak.

– **Világosságom az Isten, * üdvözít engem.**

Egész táborot állíthatnak ellenem, nem fél a szívem, *
ádáz harcra kelhetnek ellenem, én akkor is remélek.

– **Világosságom az Isten, * üdvözít engem.**

Hiszem, hogy meglátom az Úr javait * az élők földjén.

Remélj az Úrban, bátran cselekedj, *
szíved legyen erős, és bízzál az Úrban.

– **Világosságom az Isten, * üdvözít engem.**

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

4g tónus

Dicsőítés: Áldunk téged, Krisztus: * örök dicsőség neked!

Üdvöz légy, Királyunk! * Tévelygéseinken csak te könyörölsz.

Dicsőítés: Áldunk téged, Krisztus: * örök dicsőség neked!

EVANGÉLIUM

Jn 12,1–11

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Mária megkeni Jézus lábát, és ezt Jézus már temetési előkészületnek veszi.

Hat nappal húsvét előtt Jézus Betániába ment. Itt élt Lázár, akit Jézus feltámasztott a halálból. Vacsorát rendeztek Jézus tiszteletére. Márta felszolgált, Lázár pedig ott ült Jézussal a vendégek között. Mária pedig vett egy font illatos, drága nárduszolajat, megkenete vele Jézus lábát, majd hajával megtörölte. A ház betelt a kenet illatával. Jézus tanítványai közül az egyik, aki elárulni készült őt, a karióti Júdás, megszólalt: „Miért nem adtuk el ezt a kenetet háromszáz dénárért, és miért nem osztottuk szét a szegények között?” Ezt azonban nem azért mondta, mintha gondja lett volna a szegényekre, hanem mert tolvaj volt: ő kezelte a pénzt, és az adományokat ellopkodta. Jézus azt mondta neki: „Hagyd békén őt, hiszen temetésem napjára teszi. Mert szegények mindig lesznek veletek, én azonban nem leszek mindig veletek.” A zsidók közül sokan megtudták, hogy Jézus Betániában van, és odamentek, nemcsak Jézus miatt, hanem hogy lássák Lázárt, akit feltámasztott a halálból. Ekkor a főpapok elhatározták, hogy Lázárt is megölik, mivel miatta a zsidók közül sokan hittek Jézusban.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Istenünk, tekints kegyesen erre a szent áldozatra, amelyet irgalmasságodban arra rendeltél, hogy a kárhozattól megszabadítson, és örök életet fakasszon bennünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCCHARISZTIKUS IMA (Prefáció Urunk szenvedéséről II.)

→ lásd 249.o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Zsolt 101,3

Ne rejsd el előlem arcodat, Uram,
megpróbáltatásom napján fordítsd felém füledet!
Amikor csak segítségül hívlak,
sietve hallgass meg engem!

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Gondviselő Istenünk, tekints jóságosan népedre, és oltalmazd a szent áldozatban neked szentelt szívünket, hogy az üdvösség zálogát, amelyet irgalmadból kaptunk, segítségéddel meg is őrizzük. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

Kicsoda ugyanis Krisztus, ha nem az, aki kezdetben volt az Ige, az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige? (Jn 1,1) Istennek ez az Igéje testté lett, és közöttünk élt (Jn 1,14). Semmi lehetősége sem lett volna neki arra, hogy meghaljon értünk, ha tőlünk fel nem vette volna a halandó emberi testet, így azután meghalhatott a halhatatlan; így akart életet ajándékozni a halandóknak; így akarta, hogy majd később őbenne részesedjenek azok, akiknek a sorsában előbb ő részesedett. Hiszen nekünk a magunk erejéből nincs arra lehetőségünk, hogy éljünk, de neki sem lett volna lehetősége arra, hogy meghaljon.

Csodálatos cserét csinált velünk ezzel a kölcsönös részesedéssel: ő mitőlünk vette a halált, mi tőle kapjuk az életet.

Tehát nemcsak hogy szégyellnünk nem szabad a mi Urunk, Istenünk halálát, hanem inkább minden bizalmunkat ebbe kell helyezni, és mindenekfelett ezzel kell dicsekednünk: hiszen magára vette tőlünk azt a halált, amelyet bennünk talált, és minden kétséget kizárva megígérte, hogy a saját életét adja majd nekünk, olyan életet, amit saját erőnkől el nem érhetnénk.

(Szent Ágoston püspök beszédeiből)

Április 7., kedd**Nagykedd***(liturgikus szín: viola)***ÚTRAVALÓ**

A falat után belé szállt a sátán. Júdás az utolsó vacsora asztaláról kapott egy falatot, amitől nem a kegyelem erőterébe, hanem az ördög hatalmába került. Olykor-olykor ma is tapasztaljuk, hogy az áldozás nem tesz jobbá. Sőt, van, hogy a szentostyát magához véve még le sem nyeli a jámbor, máris mondja a magáét, beszél. Úgy megy a helyére is, a padba, ahogyan kijött: tekintget, nézelődik, ide is, oda is köszönet, rákacsint a tálcát tartó ministránsra, nevetgél – kifelé kommunikál, és nem befelé figyel. Ismét csak József Attila: „ügyeskedhet, nem fog a macska / egyszerre kint s bent egeret.” Az eucharisztikus kongresszus éve hozzon elmélyülést mindnyájunknak, elsősorban befelé.

KEZDŐÉNEK**Zsolt 26,12**

**Uram, ne szolgáltass ki engem azoknak, akik gyötörnek,
mivel hamis tanúk lépnek föl ellenem,
és olyanok, akik bosszút lihegnek.**

KÖNYÖRGÉS

Mindenható, örök Isten, segíts úgy ünnepelnünk Urunk szent-
védésének szent titkát, hogy elnyerjük bűneink bocsánatát. A
mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralko-
dik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.
– **Ámen.**

OLVASMÁNY**Iz 49,1–6**

OLVASMÁNY Izajás próféta könyvéből.

*Az eljövendő Megváltó a nemzetek világossága
és az egész világ ékessége lesz.*

Prófétája által Megváltónk nevében így szól az Úr: „Halljátok,
szigetek, és figyeljete, távoli népek! Az Úr hívott meg, mielőtt

még születtem; anyám méhétől fogva a nevemen szólított. Számat éles kardhoz tette hasonlónvá, s kezének árnyékával oltalmazott engem. Mint a hegyes nyíl, olyanná tett, és a tegzébe rejtett. S így szólt hozzám: »A szolgám vagy, Izrael, benned fogok megdicsőülni!« De én azt mondtam: »Hiába fáradtam, haszontalanul tékoztoltam erőmet.« Ám igaz ügyem az Úr előtt van, és jutalmam Istenemnél. És most ezt mondja az Úr, aki már anyám méhétől fogva szolgájává tett, hogy visszavezessem hozzá Jákobot, és Izraelt köréje gyűjtsem, így dicsővé lettem az Úr szemében, és Istenem lett az erőm. És mondotta az Úr: »Kevés az, hogy szolgám légy, s fölemeld Jákob törzseit, és visszatérítsd Izrael maradékát. A nemzetek világosságává tesznek, hogy üdvösségem eljusson a föld határáig.»

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 70,1–4a 5–6ab 15ab és 17 2. tónus

Válasz: Ajkam hirdeti * igazságodat, Uram. Vö. 15ab vers

Te vagy, Uram, én reményem, *
ne hagyj soha szégyent érnem.
Igazságodban ments meg, †
szabadíts meg engem, *
fordítsd felém füled, és siess segítségemre.
– **Ajkam hirdeti * igazságodat, Uram.**
Légy megmentő sziklám és erős váram, *
ahol oltalmat nyerjek.
Mert te vagy, Istenem, erősségem és menedékem, *
ragadj ki a bűnösök kezéből.
– **Ajkam hirdeti * igazságodat, Uram.**
Te vagy reménységem, Istenem, *
ifjúkorom óta, Uram, benned bízom.
Anyám méhétől te vagy támaszom, *
anyám öletől fogva védelmezőm.
– **Ajkam hirdeti * igazságodat, Uram.**
Igazságodat hirdeti ajkam, *
és szabadító tetteidet egész nap.

Ifjúságom óta oktatsz engem, Istenem, *
csodáidat mindmáig hirdetem.

– Ajkam hirdeti * igazságodat, Uram.

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

4g tónus

Dicsőítés: Dicsőség és hála legyen * neked, Urunk, Jézus!

Üdvöz légy, Királyunk! † Engedelmes voltál Atyádnak: *
megfeszíteni vittek, mint leölésre a szelíd bárányt.

Dicsőítés: Dicsőség és hála legyen * neked, Urunk, Jézus!

EVANGÉLIUM

Jn 13,21–33. 36–38

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

*Jézus megjövendőli tanítványai hűtlenségét:
az egyik elárulja, a másik megtagadja.*

Az utolsó vacsorán Jézus mélyen megrendült lelkében, és újból kijelentette: „Bizony, bizony, mondom nektek, egy közületek elárul engem.” Erre a tanítványok tanácstalanul egymásra néztek, mert nem tudták, kiről mondta ezt. A tanítványok közül az egyik, akit Jézus szeretett, a vacsora alatt Jézus mellett ült. Simon Péter intett neki: „Kérdezd meg, kiről beszél!” Ő Jézushoz fordult, és megkérdezte: „Uram, ki az?” Jézus így felelt: „Az, akinek a bemártott falatot adom.” Ezzel bemártotta a falatot (a tálba) és karióti Júdásnak, Simon fiának nyújtotta. A falat után mindjárt belé szállt a sátán. Jézus ennyit mondott neki: „Amit tenni akarsz, tedd meg mielőbb!” Az asztalnál ülők közül senki sem értette, miért mondta ezt neki Jézus. Egyesek azt hitték, hogy – mivel Júdásnál volt a pénz – Jézus megbízta: „Vedd meg, amire szükségünk lesz az ünnepen!” Mások pedig (azt gondolták), hogy adjon valamit a szegényeknek. Miután Júdás átvette a falatot, azonnal kiment. Éjszaka volt. Júdás távozása után Jézus ezeket mondta: „Most dicsőült meg az Emberfia, és az Isten is megdicsőült benne. Ha pedig az Isten megdicsőült benne, az Isten is meg fogja őt dicsőíteni önmagában, sőt, hamarosan megdicsőíti. Gyermekeim, már csak rövid ideig va-

gyok veletek. Keresni fogtok engem, de amint a zsidóknak megmondtam, most nektek is megmondom: ahová én megyek, oda ti nem jöhettek." Erre Simon Péter megkérdezte: „Uram, hová mégysz?” Jézus így válaszolt: „Ahová én megyek, oda most nem jöhetsz velem, de később követni fogsz.” Péter azonban erősködött: „Uram, miért ne követhetnék most? Az életemet is odaadom érted.” Jézus ezt felelte neki; „Életedet adod értem? Bizony, bizony, mondom neked, mire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, fogadd szívesen házad népének adományait, és akiket kegyelmi ajándékokban részesítesz, vezesd el azokat a teljes boldogságra. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Prefáció Urunk szenvedéséről II.)

→ lásd 249.o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Róm 8,32

Saját Fiát sem kímélte az Isten,
hanem áldozatul adta mindnyájunkért.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Üdvösségszerző ajándékokkal tápláltál minket, Istenünk. Kérjük irgalmadat, tegyen bennünket az örök élet részesévé ez a szentség, amellyel rendelésed szerint a földi életben táplálkozunk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

Imádjuk az emberi nem Megváltóját, aki halálával legyőzte a halált, és feltámadásával újjáalkotta az életet. Kérjük alázatos lélekkel:

– Szenteld meg népedet, amelyet véreddel megváltottál!

Te megaláztad magad, és engedelmes lettél a halálig, mégpedig a kereszthalálig, növeld szolgálóidban az engedelmisséget és a türelmet!

(Fohászok a mai nap vesperásából)

Április 8., szerda

Nagyszombat

(liturgikus szín: viola)

ÚTRAVALÓ

Máté tizennégyszer nevezi Mesternek Jézust. Ilyenkor mindig távolság van a megszólító és a megszólított között. (Mester, mit kell tennem, hogy elnyerjem az örök életet?) A tizenkettő nem hívja őt Mesternek, hiszen kapcsolatuk sokkal többre enged következtetni. Mindig „Uram”-nak szólítják. Ez a viszonyukat kifejező, bizalmas megszólítás. Az utolsó vacsora asztalánál szomorúan kérdezzétek: Uram, csak nem én vagyok az? Egyikük viszont nem mondja, hogy Uram. „Csak nem én vagyok, Mester?” „De te vagy!” – jön Jézus válasza. Néhány óra múlva már botokkal kajtató banda sorai közt találjuk ezt az embert, odalép Jézushoz, és megcsókolja: Üdvöz légy, Mester! Jézus viszont nevén nevezi: Júdás.

KEZDŐÉNEK

Fil 2,10. 8. 11

Jézus nevére hajoljon meg minden térd
a mennyben, a földön és az alvilágban,
mert az Úr engedelmes lett a halálig,
mégpedig a kereszthalálig.
Ezért Jézus Krisztus az Úr az Atyaisten dicsőségére.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te azt akartad, hogy szent Fiad vállalja értünk a kereszt gyalázatát, és így megszabaduljunk a gonosz lélek hatalmából. Kérünk, add meg híveidnek, hogy elnyerjük a feltámasztás kegyelmét. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

OLVASMÁNY

Iz 50,4–9a

OLVASMÁNY Izajás próféta könyvéből.

*A megígért Megváltó az Isten szolgája és a fájdalmak férfia;
de szenvedése végül diadalt arat.*

Profétája által Isten szenvedő Szolgája így beszél: „Isten, az Úr tanította nyelvemet, hogy az igével támasza lehessen a megfáradtaknak. Reggelenként ő teszi figyelmessé fületem, hogy rá hallgassak, mint a tanítványok. Isten, az Úr nyitotta meg fületem. S én nem álltam ellen és nem hátráltam meg. Hátamat odatartottam azoknak, akik vertek engem, arcomat meg azoknak, akik szakállamat tépdesték. Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak és leköpdöstek. Isten, az Úr megsegít, ezért nem vallok szégyent. Arcomat megkeményítem, mint a kőszikla, s tudom, hogy nem kell szégyenkeznem. Közel van, aki igazságot szolgáltat nekem. Ki szállhat velem perbe? Álljunk ki együtt! Ki az ellenfelem? Jöjjön ide hozzám! Isten, az Úr segítségemre siet. Ki ítélné el?”

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 68,8–10. 21bcd–22. 31 és 33–34 2. tónus

Válasz: Uram, hallgass meg engem, * nagy irgalmasságod szerint. **Vö. 14c vers**

A gyalázatot érted viselem, *
arcomat érted borítja szégyen.
Testvéreim előtt idegenné lettem, *
anyám fiai sem ismernek reám.
A házadért való buzgóság emészt engem, *
rám hull a gyalázat, ha téged gyaláznak.
– **Uram, hallgass meg engem, ***
nagy irgalmasságod szerint.

Vártam, hogy valaki együttérez velem, †
de nem akadt senki, *
nem volt, aki megvigasztalt volna.
Enni nekem epét adtak, *
szomjúságomban ecettel itattak.
– **Uram, hallgass meg engem, ***
nagy irgalmasságod szerint.

Énekemmel Isten nevét dicsérem, *
 magasztalom őt hálaénekkal.
 Az alázatosak látják ezt, és örülnek, *
 keressétek Istent, és szívetek újraéled.
 Mert az Úr meghallgat minden szegényt, *
 és foglyait nem hagyja magukra.
 – Uram, hallgass meg engem, *
 nagy irgalmasságod szerint.

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

4g tónus

Dicsőítés: Örök dicsőség Ura, Királya: * Krisztus, téged dicsé-
 rünk!

Üdvöz légy, Királyunk! * Tévelygéseinken csak te könyörülsz.

Vagy:

Üdvöz légy, Királyunk! Engedelmes voltál Atyádnak: *
 megfeszíteni vittek, mint leölésre a szelíd bárányt.

Dicsőítés: Örök dicsőség Ura, Királya: * Krisztus, téged dicsé-
 rünk!

EVANGÉLIUM

Mt 26,14–25

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Az Emberfia elhagyja a világot, de jaj annak az embernek, aki őt elárulja.

A betániai vacsora után a tizenkettő közül az egyik, akit kárióti Júdásnak hívtak, elment a főpapokhoz, és megkérdezte tőlük: „Mit adtok nekem, ha kezetek juttatom Jézus?” Azok harminc ezüstöt ígértek neki. Ettől kezdve csak a kedvező alkalmat kereste, hogy kiszolgáltassa őt nekik. A kovásztalan kenyér ünnepének első napján a tanítványok ezzel a kérdéssel fordultak Jézushoz: „Hol készítsük el neked a húsvéti vacsorát?” Ő így felelt: „Menjetek be a városba, egy bizonyos emberhez, és mondjátok neki: A Mester üzeni: »Közel van az én időm; tanítványaimmal nálad költöm el a húsvéti vacsorát.«” A tanítványok úgy tettek, ahogy Jézus meghagyta nekik, és elkészítették a húsvéti vacsorát. Amikor beesteledett, Jézus a ti-

zenkét tanítvánnyal asztalhoz telepedett. Miközben ettek, így szólt hozzájuk: „Bizony mondom nektek, közületek egyvalaki elárul engem!” Erre nagyon elszomorodtak, és sorra kérdezték őt: „Csak nem én vagyok az, Uram?” Ő így válaszolt: „Aki velem egyszerre nyúl a tálba, az árul el engem. Az Emberfia ugyan elmegy, amint megírták róla, de jaj annak, aki az Emberfiát elárulja! Jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik!” Erre Júdás, az áruló is megkérdezte: „Csak nem én vagyok az, Mester?” Ő így felelt: „Te magad mondtad!”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, fogadd kegyesen felajánlott áldozati adományainkat, és add meg, hogy amikor szent Fiad kínszenvedéséről emlékezünk, a megváltás gyümölcseiben is részesedjünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Prefáció Urunk szenvedéséről II.)

→ lásd 249.o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Mt 20,28

**Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak,
hanem hogy ő szolgáljon másoknak,
és odaadja az életét, váltságul sokakért.**

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Mindenható Istenünk, add, hogy bizakodva higgyünk az örök életben, amelyet Fiad halála szerzett, és ez a szent áldozat jelenvalóvá tett számunkra. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

Kérjük üdvöztető Krisztusunkat, aki halála és feltámadása által megváltott bennünket:

– Urunk, könyörülj rajtunk!

Aki felmentél Jeruzsálembe, hogy vállald a szenvedést, és így juss a feltámadás dicsőségébe, vezesd el Egyházadat az örök húsvétra!

(Fohászok a mai nap laudeséből)

Április 9., csütörtök**Nagyecsütörtök***(liturgikus szín: fehér)*

Krizmaszentelési mise

Ezt a szentmisét az egyházmegye főpásztora papjaival együtt mutatja be a székesegyházban. Ezen a szentmisén áldja meg a püspök az olajokat, és a papság megújítja papi ígéreteit.

BEVEZETŐ SZERTARTÁSOK ÉS IGLITURGIA

KEZDŐÉNEK

Jel 1,6

Istennek, az ő Atyjának országává és papjaivá tett minket Jézus Krisztus:
övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.

DICSŐSÉG → lásd 243.o.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te egyszülött Fiadat a Szentlélekkel fölkented és Urunkká tetted. Add, hogy mi, akik a papság szentségében részesültünk, megváltásának tanúi legyünk a világban. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.
– Ámen.

OLVASMÁNY

Iz 61,1–3a 6a 8b–9

OLVASMÁNY Izajás próféta könyvéből.

Az Úr kent föl engem. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, és az öröm olaját adjam nekik.

A próféta így beszél: Az Úr Lelke nyugszik rajtam, mert az Úr kent föl engem. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, és meggyógyítsam a megtört szívűeket; hogy hirdessem az Úr kegyelmének esztendejét, és Istenünk bosszújának napját; hogy megvigasztaljam mind a gyászolókat, és koszorút adjak Sion gyászolóinak a hamu helyébe, örömmel olaját a gyász-

ruha helyett, a szomorúság lelke helyett meg ünnepi örömeiket. Benneteket pedig az Úr papjainak hívnak, és így neveznek: Istenünk szolgálói. Megjutalmazom őket hűségemben, és örök szövetséget kötök velük. Sarjadéuk híres lesz a nemzetek között, és minden ivadékuk a népek körében. Akik látják őket, elismerik majd, hogy ez az a nemzedék, amelyet megáldott az Úr.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR

88,21–22. 25 és 27

6. tónus

Válasz: Hadd énekeljem örökké * Urunknak irgalmas jóságát!

Vö. 2. vers

Kiválasztottam szolgálómat, Dávidot, *
szent olajommal felkentem.

Biztos támasza kezem lesz, * karom teszi őt erőssé.

– **Hadd énekeljem örökké * Urunknak irgalmas jóságát!**

Vele lesz hűségem és kegyelmem, *

magasra emelkedik feje az én nevemben.

Így szólít majd engem: † „Atyám vagy nekem, *

Istenem és üdvöm sziklája.”

– **Hadd énekeljem örökké * Urunknak irgalmas jóságát!**

SZENTLECKE

Jel 1,5–8

SZENTLECKE a Jelenések könyvéből.

Az Isten országává és papjaivá tett bennünket Jézus.

Testvéreim! Kegyelem nektek és békesség Jézus Krisztustól, aki hűséges tanú, elsőszülött a holtak közül és a föld királyainak fejedelme. Ő szeret minket. Vérével megváltott bűneinktől, s Atyjának, az Istennek országává és papjaivá tett bennünket. Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen. Nézzétek, közeledik a felhőkön! Látni fogja őt minden szem, még azok is, akik átszúrták. A föld minden népe veri majd a mellét. Igen. Ámen. Én vagyok az Alfa és az Ómega, mondja az Úr, az Isten, aki van, aki volt, és aki majd eljő: a Mindenható.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS**7b tónus**

Dicsőítés: Krisztus, Isten Igéje, * néked zeng a dicsőítés.

Az Úr *Lelke* van rajtam: * elküldött, hogy a szegényeknek
örömhírt vigyek. **Iz 61,1; idézi Lk 4,18**

Dicsőítés: Krisztus, Isten Igéje, * néked zeng a dicsőítés.

EVANGÉLIUM**Lk 4,16–21**

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Az Úr Lelke van rajtam, mert az Úr fölkent engem.

Abban az időben Jézus elment Názáretbe, ahol nevelkedett. Egyik szombaton szokása szerint elment a zsinagógába, és ott felolvasásra jelentkezett. Izajás próféta tekercsét adták oda neki. Amikor széthajtotta a tekercset, éppen arra a helyre talált, ahol a következők álltak: Az Úr *Lelke* van rajtam, mert az Úr fölkent engem, hogy örömhírt hozzak a szegényeknek. Azért küldött engem, hogy szabadulást hirdessek a raboknak, és látást a vakoknak; hogy szabadon bocsássam a letiportakat, és hirdessem az Úr kegyelmi esztendejét. Jézus összecsavarta a tekercset, visszaadta a zsinagógaszolgának, és leült. A zsinagógában minden szem rászzegeződött. Akkor elkezdte kifejteni nekik: „Ma a ti fületek hallatára teljesedett be ez az írás.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

A PAPI ÍGÉRETEK MEGÚJÍTÁSA

A homília után a püspök ezekkel vagy hasonló szavakkal fordul papjaihoz:

Kedves Fiaim! Annak a napnak évfordulóján, amelyen Krisztus az ő apostolait – és minket is – papságában részesített, akarjátok-e megújítani egykor tett ígéreteiteket püspökötök és Isten szent népe előtt? **Papok: Akarjuk!**

Akartok-e a mi Urunk, Jézus Krisztussal egyre szorosabban összeforjni, és önmagatokról lemondva hozzá teljesen hasonlóvá lenni? **Papok: Akarunk!**

Akarjátok-e a megváltás hűséges szolgálaként az Eucharisztia szent áldozatát bemutatni, a többi liturgikus cselekményt végezni és Isten ígését hirdetni? **Papok: Akarjuk!**

Akarjátok-e Krisztust, mint Fejünket és Pásztorunkat követni – nem földi javakra vágyakozva, hanem csakis a lelkek iránti szeretettől vezettetve? **Papok: Akarjuk!**

Ezután a püspök a nép felé fordulva folytatja:

Ti pedig, kedves Testvéreim, imádkozzatok papjaitokért: árasztja el őket az Úr bőséges kegyelmével, hogy legyenek Krisztusnak, az örök Főpapnak hű szolgálai, és vezessenek titeket őhozzá, üdvösségünk forrásához. (Hallgass meg, Urunk!) –

Kérünk téged, hallgass meg minket!

Imádkozzatok értem is, hogy hűségesen teljesíthessem az apostoli hivatást, amelyet rám, méltatlan szolgáljára bízott az Úr. Legyek egyre tökéletesebb képmása köztetek Krisztusnak, a papnak, a jó pástornak, a tanítómesternek, mindenki szolgálójának. (Hallgass meg, Urunk!)

– Kérünk téged, hallgass meg minket!

Őrizzen meg minket szeretetében az Úr, és vezessen mindnyájunkat – pástort és nyájat – az örök életre. – **Ámen.**

A homília elhangzása után a diakónusok behozzák a szentelésre előkészített olajokat, alatta a kórus énekl:

O Redemptor, sume carmen, temet concinentium.

A diakónusok e szavakkal helyezik az edényeket az oltár előtt kijelölt helyre:

A szent krizmához való olaj!

A betegek olaja!

A keresztelendők olaja!

Amennyiben a lelkipásztori igény kívánja, lehet az olajszenteléseket itt végezni, a 75–76. oldalaon található rend szerint.

AZ EUCHARISZTIA LITURGIÁJA

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Urunk, Istenünk, hogy ennek az áldozatnak ereje törlje le rólunk jóságosan mindazt, ami régi, és növelje bennünk, ami új és üdvösséges. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

PREFÁCIÓ (Krisztus papsága és a papok szolgálata.)

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

Emeljük föl szívünket. – **Fölemeltük az Úrhoz.**

Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek. – **Méltó és igazságos.**

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk neked, mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten: Te Egyszülöttedet Szentlelkeddel az új és örök szövetség Főpapjává felkented, és csodálatos rendeléssel szentül meghagytad, hogy az ő egyetlen papsága fennmaradjon az Egyházban. Bár Krisztus egész megváltott népét királyi papsággá tette, de testvéri szeretetből egyeseket kiválaszt, hogy a kézzel való szolgálatának részesévé váljanak. A világmegváltó áldozatot újítsák meg Jézus nevében, és fiadnak készítsék el a húsvéti lakomát, szent néped között a szeretetben élen járjanak, az igével táplálják és erősítsék a szentségek által. Ők életüket neked és testvéreik üdvösségének szolgálatára szenteljék, hogy hasonlók válnak Krisztushoz, és mindig tanúságot tegyenek arról, hogy hisznek benned, és szeretnek téged.

(És) Ezért mi is, az összes angyalokkal és szentekkel együtt Urunknak vallunk téged, és ujjongva mondjuk: (zengjük:)

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

EUCHARISZTIKUS IMA → lásd 254.o.

A doxológia előtt: A betegek olajának megáldása

Püspök: Istenünk, minden vigasztalás Atyja, te szent Fiad által segíteni akartál a betegek szenvedésén. Hallgasd meg kegyesen hitből fakadó imádságunkat!

Kérünk, küldd el vigasztaló Szentlelkedet a mennyből erre az olajra, amelyet a zöldellő fa terméséből fakasztottál, testünk táplálására. Szent áldásod † által legyen ez az olaj testi, lelki és szellemi oltalom mindazoknak, akik e szent kenetben részesülnek. Vessen véget minden fájdalomnak, orvosoljon minden betegséget és minden gyengeséget. Ez legyen az a szent olaj, amelyet megáldottál számunkra, a mi Urunk, Jézus Krisztus nevében. – **Ámen.**

Ó általa, ő vele és ő benne a tiéd, mindenható Atyaisten, a Szentlélekkel egységben minden tisztelet és dicsőség mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Zsolt 88,2

Mindörökkön éneklek az Úr irgalmát;
nemzedékről nemzedékre hirdetem hűségét.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérve kérünk, mindenható Istenünk, hogy mi, akiket szentségeiddel táplálsz, Krisztus jó illatává lehessünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

A keresztelendők olajának megáldása

Püspök: Istenünk, szent néped erőssége és oltalmazója! Te alkottad meg az olajat és tetted az erő jelképévé. Áldd meg † kegyesen olajunkat, és adj erőt a keresztelendőknek, akiket vele megkenünk. Fogadják lelkükbe az isteni bölcsességet és erőt, hogy egyre mélyebben megértsék Fiadnak, Krisztusnak evangéliumát, és nagylelkűen vállalják az áldozatos keresztény életet.

Legyenek méltók az istengyermekség kegyelmére: Egyházadban örvendezve szülessenek újjá, és boldogan éljék a keresztény életet. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

A krizma megszentelése

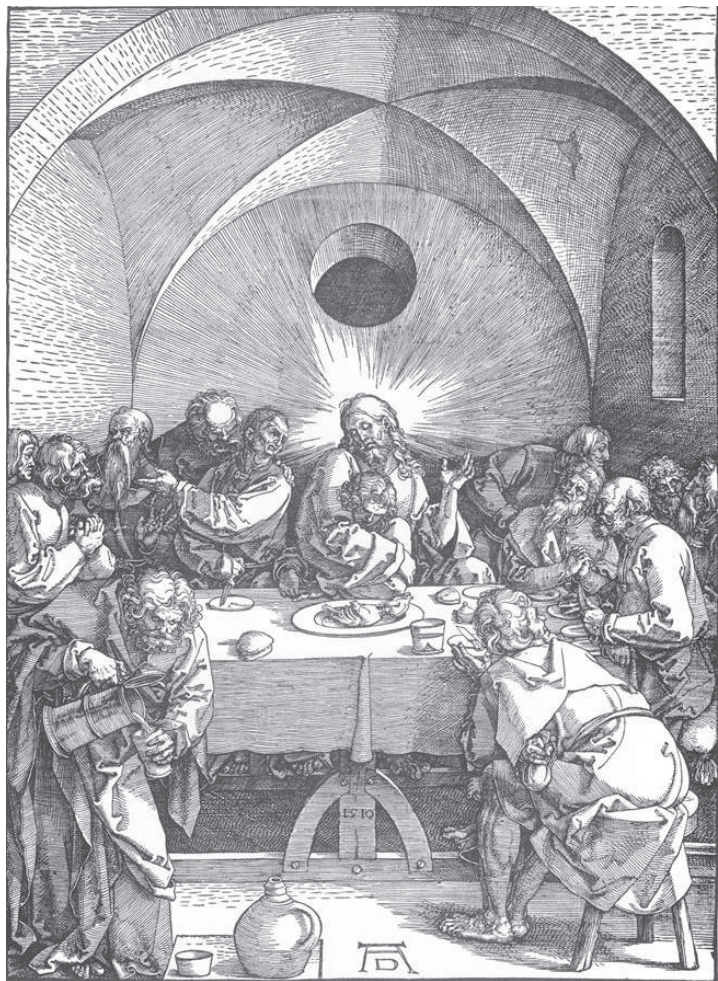
Püspök: Most könyörögjünk, kedves testvéreim, a mindenható Istenhez, hogy áldja meg és szentelje meg ezt az olajat; és mindazokat, akiket vele külsőleg felkenünk, belsőleg is legyenek felkentté és isteni Megváltónk művének méltó részesévé.

Istenünk, Te vagy a szentségek szerzője és az élet forrása: a hála szavával járulunk végtelen jóságod elé, mert előre jelezted az Ószövetségben az olaj megszentelő erejét, majd csodálatosan felragyogtattad Szent Fiad által, midőn az idők teljességében eljött. Mert Fiad, a mi Urunk, Jézus Krisztus, a húsvét szent titka által üdvözítve a világot, a Szentlélek kiadásával eltöltötte az Egyházat, és elhalmozta csodálatos ajándékai által a mennyből, hogy Egyházad által legyen teljessé a világ megváltásának műve. Az emberiségnek azóta közvetítet kegyelmed kincseit, a szentségi krizmával, hogy fiaid, akik újjászülettek a keresztség vizéből, a Szentlélek kenete által megerősödjenek, és hasonlók legyenek Krisztushoz mint küldetésének társai: próféták, papok és királyok.

A papság kiterjeszti kezét a krizma felé.

Püspök: Kérünk, tehát, Urunk, Istenünk, hogy kegyelmed ereje által áldáshozó ✠ szentséggé legyen számunkra ez az illatos olajkeverék. Ha érintik testvéreinket ennek a kenetnek cseppjei, a Szentlélek ajándékaival áraszd el őket, és minden hely vagy tárgy, melyet e szent olaj megjelöl, szentként tündököljék előttünk. De kiváltképp Egyházadat gyarapítsd az olajkenet szent titka által, hogy eljusson a tökéletességnek arra a fokára, midőn Te leszel minden mindenben, az örök világosság fényében ragyogva Krisztussal, a Szentlélek által, mindörökkön-örökké. – **Amen.**

A szentmise befejező áldása után körmenetben viszik a megszentelt olajokat a nép éneke közben a sekrestyébe, ahol az egyházmegye főpásztora az olajok szétosztása előtt intelmet mond papjainak a szent olajok jelentőségéről, azok tiszteletre méltó használatáról és helyes őrzéséről.

HÚSVÉTI SZENT HÁROM NAP

Nagycsütörtök

Esti mise az utolsó vacsora emlékére

(liturgikus szín: fehér)

A mai estén az utolsó vacsorára emlékezünk, felidézzük Jézus szolgáló szeretetét, amellyel megmosta tanítványai lábát, és átéljük az Oltáriszentség alapítását. A búcsúzó Krisztus saját testét és vérért hagyta ránk, hogy lelkiünket táplálja, és keresztfáldozata állandóan közöttünk lévő valóság legyen.

BEVEZETŐ SZERTARTÁSOK ÉS IGELITURGIA

KEZDŐÉNEK vö. Gal 6,14 vagy: Ho 79; ÉE 541

Mi pedig dicsekedjünk Urunk, Jézus Krisztus keresztyében; benne van a mi üdvünk, életünk és feltámadásunk.

DICSŐSÉG → lásd 243.o.

Amíg a Dicsőséget éneklük, szólnak a harangok, utána elhallgatnak, egészen a húsvéti vigília dicsőségéig.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, annak a szent vacsorának megünneplésére jöttünk össze, amelyen egyszülött Fiad új és örökre szóló áldozatát és szeretetlakomáját halála előtt az Egyházra bízta. Kérünk, segíts, hogy ebből a nagy misztériumból a szeretet és az élet teljességét meríthessük. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

OLVASMÁNY

Kiv 12,1–8. 11–14

OLVASMÁNY Mózes második könyvéből.

A húsvéti vacsora parancsa.

Az Úr így szólt Mózeshez és Áronhoz Egyiptomban: „Ez a hónap legyen számotokra a kezdőhónap: ez legyen az év első hónapja. Hirdessétek ki Izrael egész közösségének: a hónap tizedik napján mindenki szerezzen egy bárányt családunként;

egy bárányt házanként. De ha a család kicsi egy bárányhoz, akkor a személyek számának megfelelően a szomszédos családdal együtt vegyen egyet. Aszerint számoljátok a meghívottakat, hogy ki-ki mennyit eszik. Az állat legyen hibátlan, hím és egyéves. Vehettek bárányt vagy kecskét. Tartsátok a hónap tizennegyedik napjáig. Akkor Izrael közösségének egész gyülekezete estefelé vágja le. Vegyenek a véréből és kenjenek belőle annak a háznak a két ajtófélfájára és szemöldökfájára, amelyben elköltik. A húsát – tűzön megsütve – még akkor éjszaka egyék meg. Kovásztalan kenyérrel és keserű salátával fogyasszák. Így fogyasszatok: legyen a derekatok felővezve, saru a lábatokon, bot a kezetekben. Sietve egyétek, mert ez az Úr átvonulása. Én végigvonulok azon az éjszakán Egyiptomon, és megölök minden elsőszülöttet Egyiptomban: embert és állatot, s ítéletet tartok Egyiptom minden istene fölött, én, az Úr. A vért használjátok annak a háznak megjelölésére, amelyben laktok. Ha látom a vért, kihagylak benneteket. Titeket nem ér a megsemmisítő csapás, amellyel Egyiptomot megverem. Ez a nap legyen számotokra emléknap, és üljétek meg úgy, mint az Úr ünnepét. Nemzedékről nemzedékre tegyétek meg ünnepnapnak mindörökre.”

Ez az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR

115,12–13. 15–18

7b tónus

Válasz: Az áldás kelyhe, amelyet nekünk adtál,

Krisztus vérében részesít minket. Vö. 1Kor 10,16

Az Úrnak mit adhatnék * mindazért, amit nekem adott?

Veszem az üdvösség kelyhét, *

és az Úr nevét hívom segítségül.

– **Az áldás kelyhe, amelyet nekünk adtál, ***

Krisztus vérében részesít minket.

Drága dolog az Úr színe előtt * szentjei dicső halála.

Szolgád vagyok, Uram, és szolgálód gyermeke, *

bilincseimet széjjeltörted.

– **Az áldás kelyhe, amelyet nekünk adtál, ***

Krisztus vérében részesít minket.

Bemutatom néked a dicséret áldozatát, *
és az Úr nevét hívom segítségül.
Megadom az Úrnak, amit fogadtam, *
egész népének színe előtt.
– **Az áldás kelyhe, amelyet nekünk adtál,**
Krisztus vérében részesít minket.

SZENTLECKE

1Kor 11,23–26

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a korintusiakhoz írt első leveléből.

*Valahányszor eszitek e kenyeret és isztok a kehelyből,
az Úr halálát hirdetitek, amíg el nem jön.*

Testvéreim! Én az Úrtól kaptam, amit közöltem is veletek: Urunk, Jézus azon az éjszakán, amikor elárulták, fogta a kenyeret, hálát adott, megtörte, és így szólt: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem, amely értetek adatik! Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!” A vacsora után ugyanígy fogta a kelyhet is, és így szólt: „Ez a kehely az újszövetség kelyhe az én véremben. Valahányszor isztok belőle, tegyétek ezt az én emlékezetemre!” Amikor ugyanis e kenyeret eszitek és e kehelyből isztok, az Úr halálát hirdetitek, amíg el nem jön.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

8g tónus

Dicsőítés: Örök dicsőség Ura, Királya: * Krisztus, téged dicsérünk.

Jézus mondja: † „Új parancsot adok nektek. * Szeressétek egymást, ahogy én szeretlek titeket.” Jn 13,34

Dicsőítés: Örök dicsőség Ura, Királya: * Krisztus, téged dicsérünk.

EVANGÉLIUM

Jn 13,1–15

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Mindvégig szerette őket.

Húsvét ünnepe előtt történt. Jézus tudta, hogy elérkezett az óra, amikor ebből a világból vissza kell térnie az Atyához. Mivel szerette övéit, akik a világban voltak, még egy végső jelét adta szeretetének. Vacsora közben történt, amikor a sátán már fölébresztette Júdásnak, Karióti Simon fiának szívében a gondolatot, hogy árulja el őt. Jézus tudta, hogy az Atya mindent a kezébe adott, s hogy Istentől jött, és Istenhez tér vissza. Fölkelt hát a vacsora mellől, letette felsőruháját, fogott egy vászonkendőt és a derekára kötötte. Azután vizet öntött egy mosdótálba, és mosni kezdte tanítványainak a lábát, majd a derekára kötött kendővel meg is törölte. Amikor Simon Péterhez ért, az így szólt: „Uram, te akarsz megmosni az én lábamat?” Jézus így felelt: „Most még nem érted, mit teszek, de később majd megérted.” De Péter tiltakozott: „Az én lábamat ugyan meg nem mosod soha.” Jézus azt felelte: „Ha nem moslak meg, nem lesz semmi közöd hozzám.” Erre Péter így szólt: „Uram, akkor ne csak a lábamat, hanem a fejemet és a kezemet is!” Jézus azonban kijelentette: „Aki megmosdott, annak csak a lábát kell megmosni, és egészen tiszta lesz. Ti tiszták vagytok, de nem mindnyájan.” Tudta ugyanis, hogy egyikük elárulja, azért mondta: „Nem vagytok mindnyájan tiszták.” Miután megmosa lábukat, fölvette felsőruháját, újra asztalhoz ült, és így szólt hozzájuk: „Megértettétek-e, hogy mit tettem veletek? Ti Mesternek és Úrnak hívtok engem, és jól teszitek, mert az vagyok. Ha tehát én, az Úr és Mester megmostam lábatokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. Példát adtam nektek, hogy amit én tettem, ti is tegyétek meg.”

Ezek az evangélium igéi. – Áldunk téged, Krisztus.

A LÁBMOSÁS SZERTARTÁSA

*A homília után, amely a mai szentmisében élénk táru-
l-
umokról szól – vagyis a szent Eucharisztia és a papi rend szentségének alap-
tásáról, valamint a testvéri szeretet parancsáról – most a lábmosság szertartása
következik. A segédkezők az alkalmas helyen előkészített ülőhelyekhez vezetik
az erre kioálasztottakat. A pap (ha szükséges, leveti a miseruhát) odajárul*

NAGYHÉT

mindegyikhez, vizet önt a lábukra, majd megtörli azt a segédkezők közreműködésével. Közben énekelhetünk akár a következő antifónákból, akár egyéb alkalmas énekeket.

ELSŐ ANTIFÓNA

4g tónus Vö. Jn 13,4. 5. 15

Miután Jézus a vacsorától fölkelt, *
vizet öntött egy edénybe.
Majd mosni kezdte tanítványai lábát: *
ezzel példát adott nekik.

MÁSODIK ANTIFÓNA

5. tónus Jn 13,6. 7. 8

„Uram, te akarod megmosni lábamat?” * Jézus így felelt néki:
„Ha meg nem mosom lábadat, * nem lesz részed bennem.”
Amikor Jézus Simon Péterhez érkezett, *
Péter így szólt Jézushoz:
„Uram, te akarod megmosni lábamat?” * Jézus így felelt néki:
„Ha meg nem mosom lábadat, * nem lesz részed bennem.”
„Amit én teszek, te most még nem érted, *
de majd megérted azután.”
„Uram, te akarod megmosni lábamat?” * Jézus így felelt néki:
„Ha meg nem mosom lábadat, * nem lesz részed bennem.”

HARMADIK ANTIFÓNA

4g tónus vö. Jn 13,14

„Ha én, aki Uratok és Mesteretek vagyok, megmostam lábatok, *
mennyivel inkább kell nektek megmosnotok egymás lábát.”

NEGYEDIK ANTIFÓNA

8g tónus Jn 13,35

„Arról fogják megismerni, hogy tanítványaim vagytok, *
ha szeretetben éltek egymással.”
Akkor így szólt Jézus tanítványaihoz: †
„Arról fogják megismerni, hogy tanítványaim vagytok, *
ha szeretetben éltek egymással.”

ÖTÖDIK ANTIFÓNA

11. tónus Jn 13,34

Jézus mondja: † „Új parancsot adok nektek, *
szeressétek egymást, ahogy az én szívem szeret titeket!”

HATODIK ANTIFÓNA

8g tónus

1Kor 13,13

„Maradjon meg köztetek ez a három: †
a hit, a remény és a szeretet; *
de közülük legnagyobb a szeretet!
Most még megmarad ez a három: †
a hit, a remény és a szeretet, *
de közülük legnagyobb a szeretet!
Maradjon meg köztetek ez a három: †
a hit, a remény és a szeretet; *
de közülük legnagyobb a szeretet!

Énekelhető még: SzVU 263/1. 3. 4. 5.

Vagy: **ÉE 809:** Tudván Jézus, hogy eljött órája...;

ÉE 812: Új parancsot adok néktek...

A lábmossa után, vagy ha az nincs, akkor a homília után következnek az egyetemes könyörgések. Hitvallást ebben a misében nem mondunk.

EGYETEMES KÖNYÖRGÉSEK

Pap: Kérjük, testvéreim, a mennyei Atyát ebben az ünnepi órában, amikor isteni Főpapunk, Jézus Krisztus ránk hagyta szenvedésének emlékét, az Oltáriszentséget.

Lektor: 1. Könyörgünk, Urunk, szent Egyházadért, a pápáért, a püspökökért, a papságért és a hívekért, hogy kegyelmed őrizzen meg mindnyájunkat hitben, egységben és szeretetben. – **Kérünk téged, hallgass meg minket!**
2. Könyörgünk, Urunk, az egész világ békéjéért, népünk jólétéért és hazánk vezetőiért. – **Kérünk téged...**
3. Könyörgünk, Urunk, azokért a testvéreinkért, akik Jézust elhagyták. – **Kérünk téged...**
4. Könyörgünk, Urunk, hogy az Oltáriszentség magunkhoz vétele hívő közösségünket a szeretet családjává tegye. – **Kérünk téged...**
5. Könyörgünk, Urunk, elhunyt szeretteinkért, hogy a szent áldozat gyümölcseként felragyogjon előttük az örök élet boldogító világossága. – **Kérünk téged...**

Pap: Őrizd meg, mennyei Atyánk, mindenható, örök Isten, mindazokat, akiket szent Fiadnak adtál, hogy mindannyian egyek legyünk, és szent hitünkben megerősödjünk! Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

AZ EUCHARISZTIA LITURGIÁJA

FELAJÁNLÁS

Az Eucharisztia liturgiájának kezdetén a hívek körmenetben hozhatják adományaikat a szegények részére. Közben énekelhető a következő (vagy egy másik) alkalmas ének:

Antifóna (Dallama: SzVU 159):

Ott van az Isten mindenütt, ahol él a szeretet,
Isteni jóság, irgalom tölti be a lelkeket.

1. Összegyűltünk szent reményben, (2. tónus)

Jézus Krisztus szerelmében.

Vigadozva, örvendezve dicsérjük nagy Istenünk!

Egymást szívből szeressük!

Antifóna:

Ott van az Isten mindenütt, ahol él a szeretet,
Isteni jóság, irgalom tölti be a lelkeket.

2. Békében ha összejöttünk, egyetértés legyen köztünk! †

Civódás ne ártson többé, gyűlölet se szívünkben:

Krisztus éljen körünkben!

Antifóna:

Ott van az Isten mindenütt, ahol él a szeretet,
Isteni jóság, irgalom tölti be a lelkeket.

Szentjeidnek seregében lássuk arcod égi fényben, †

Te légy igaz boldogságunk, mérhetetlen örömünk,

Jézus Krisztus, Istenünk! – **Ámen.**

Vagy EE 810: Hol szeretet és egyetértés, ott az Isten...

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Urunk, Istenünk: segíts, hogy méltón ünnepeljük ezeket a szent titkokat, mert valahányszor ennek az áldozatnak emlékét megüljük, a megváltás műve valósul meg bennünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

PREFÁCIÓ az Eucharisziáról

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

Emeljük föl szívünket. – **Fölemeltük az Úrhoz.**

Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek. – **Méltó és igazságos.**

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk néked, Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten: Krisztus, a mi Urunk által.

(Mert) ő az igazi, örök Főpap, ki üdvösségünkért feláldozta önmagát, és minden időkre szóló áldozatot rendelt, meghagyva, hogy emlékezetére mi is felajánljuk néked. Ha értünk adott testét magunkhoz vesszük, erőt áraszt lelkünkbe, ha értünk ontott vérére isszuk, tisztára mos minket.

(És) Ezért mi is, miként az angyalok és főangyalok, a trónod körül álló hatalmas égi szellemek és minden seregek a mennyben, (a te) dicsőséged himnuszát zengjük és velük együtt vég nélkül mondjuk: (énekeljük:)

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

EUCHARISZTIKUS IMA (Római kánon) → lásd 254.o.

A SZENTÁLDOZÁS SZERTARTÁSA

Ha Istent Atyánknak hívjuk, testvéri szeretettel bocsássunk meg egymásnak, és akkor így imádkozhatunk: **Mi Atyánk...**

Szabadíts meg, kérünk, Urunk, minden gonosztól; adj kegyesen békét napjainkban, hogy irgalmadból mindenkor bűn és baj nélkül éljünk, míg reménykedve várjuk az örök boldogságot és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljöttét.

– **Mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.**

Krisztus a mi békénk és kiengesztelődésünk. Ezért kérjük: Ne vétkeinket nézzed, hanem Egyházad hitét, őrizd meg szándékod szerint békében, és add meg teljes egységét. Aki élsz és uralkodol mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

Az Úr békéje legyen veletek mindenkor. – **És a te lelkeddel.**
Köszöntsetek egymást a béke jelével. – **Legyen békesség közöttünk mindenkor.**

A mi Urunk, Jézus Krisztus testének és vérének egyesítése váljék a szentáldozásban lelkünk üdvösségére.

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: adj nekünk békét.

Uram, Jézus Krisztus, az élő Isten Fia, te az Atya akaratából a Szentlélek közreműködésével halálod által életre keltetted a világot, szabadíts meg engem szent tested és véred által minden vétkemtől és minden bajtól: add, hogy mindig ragaszkodjam törvényeidhez, és soha el ne szakadjak tőled.

vagy:

Uram, Jézus Krisztus, szent tested és véred vétele ne váljék ítéletemre és kárhozatomra, hanem jószágodból szolgáljon lelkem és testem oltalmára és gyógyulására.

Íme, az Isten Báránya, íme, aki elveszi a világ bűneit. Boldogok, akiket meghív asztalához Jézus, az Isten Báránya.

– **Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.**

Krisztus teste őrizzen meg engem az örök életre.

Krisztus vére őrizzen meg engem az örök életre.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

1Kor 11,24. 25

Vagy: ÉE 543, 168; Ho 76, 142, 317, 318

Így szól az Úr: Ez az én testem, amely értetek adatik,
ez az én véremmel szerzett új szövetség kelyhe.
Ezt cselekedjétek, valahányszor esztek és isztok belőle,
az én emlékezetemre.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérünk, mindenható Istenünk, hogy amint most az utolsó vacsora táplálékával megerősítesz minket, tégy egykor szent Fiad örök lakomájának részesévé. Krisztus, a mi Urunk által.

– Ámen.

AZ OLTÁRISZENTSÉG ÁTVITELE

Az áldozás utáni könyörgés befejeztével a pap az oltár előtt állva tömjént tesz a füstölőbe, majd letérdel, és háromszor megtömjénezi az Oltáriszentséget. Azután vélummal a vállán kezébe veszi az áldoztatóedényt. Elindul a körmenet, amelyet a keresztovivő nyit meg. Az Oltáriszentséget fáklyák és tömjénezés kíséretében a templomon átviszik őrzése helyére, amely egy kápolnában van elkészítve és illendően feldíszítve. (Ének: Pange lingua... ÉE 155/1–4.)

Amikor a körmenet az Oltáriszentség őrzésének helyére érkezik, a pap leteszi a szentostyákat tartalmazó edényt, tömjént tesz a füstölőbe, térden állva megtömjénezi a szentséget, miközben az előző himnusz két utolsó versszakát éneklik (Tantum ergo... ÉE 155/5., 6.).

Ezután kell bezárni a szentségházat, illetve az Oltáriszentség elhelyezésére szolgáló szekrényt. A pap és a segédkezők egy ideig csendben imádkoznak az Oltáriszentség előtt, majd térdet hajtva visszatérnek a sekrestyébe. Ezután következnek az oltárfosztás. Ha lehet, a keresztekét kiviszik a templomból. Az esetleg a templomban maradó keresztekét ajánlatos lepellettel befedni.

A mai éjszakán szentséglátogatással virrasszunk az eucharisztikus Jézusnál. A virrasztáshoz átvető ének: ÉE 811. A helyi szokásoknak megfelelően ekkor következhet a lamentáció: ÉE 813–816.

Éjjel után a szentségimádás már minden ünnepélyesség nélkül történik.

Nagypéntek

Keresztút

(A bevezető- és kísérőének a SZVU 78. éneke)

Előkészület

Ének: Szívünk, lelkünk most kitarjuk,
utad, Jézus, veled járjuk.
Kérjük, mélyen belevéssed
szíveinkbe szenvedésed!

Isteni Üdvözítőnk, mi bűnösök vétkeztünk, és te szenvedtél ártatlanul a kereszttúton és a kereszten. Ide juttattak vétkeink. Töredelmes szívvel szánjuk és bánjuk életünk minden bűnét, amelyekkel téged, legnagyobb jótevőnket hálátlanul megbántottunk. Hogy szeretetünket megmutassuk és vétkeinkért engeszteljünk, követünk kereszttúdon. Add meg lelkünk üdvösségére és a tisztítótűzben szenvedő testvéreink segítségére Anyaszentegyháznak a keresztút járására engedélyezett bűcsűit. Ámen.

Ének: Áll a gyilkos, nagy ítélet,
rajtunk immár igaz véred.
Valahányszor szavam vétett,
Pilátusod lettem néked.

I. állomás: Pilátus halálra ítéli Jézust.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!

– **Mert szent kereszted által megváltottad a világot.**

„Erre kiszolgáltatta nekik Pilátus, hogy feszítsék keresztre” (Jn 19,16). Pilátus háromszor jelentette ki Jézus ártatlanságát, és mégis halálra adja az Istenembert. Az Isten Báránya némán fogadja a halálos ítéletet, és készséges szívvel megy értünk és helyettünk a halálba. – Uram, ha most megítélnél, ártatlannak találnál minket? De ha hiba nélkül lennénk is, add, hogy mindig türelmesen viseljük példád szerint az igazságtalan megítélésüket. Add meg azt is, hogy szavainkra mindig vigyázzunk.

– **Miatyánk..., Üdvözlégy...**

Könyörülj rajtunk, Uram!

– **Könyörülj rajtunk!**

Ének: Itt van már a kereszt fája,
 hurcolnod kell Golgotára.
 Uram, én meg puhán, restül
 vonakodom a kereszttül.

II. állomás: Jézus vállára veszi a keresztet.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!

– **Mert szent kereszted által megváltottad a világot.**

„Maga vitte keresztjét, míg oda nem ért az úgynevezett Koponyák hegyére” (Jn 19,17). Mezítláb, töviskoszorúval, vállán a súlyos kereszttel megkezdí keresztútját és behinti azt könnyeivel, szent vérével. Add, Uram, hogy készséges szeretettel és türelemmel hordozzuk mindennapi kereszttünket.

– **Miatyánk..., Üdvözlégy...**

Könyörülj rajtunk, Uram!

– **Könyörülj rajtunk!**

Ének: Botlik, roskad szegény tested,
 nem bírja a nagy keresztet.
 Földre sújtód, jaj! én voltam,
 ki oly sokszor elbotoltam.

III. állomás: Jézus először esik el a kereszttel.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!

– **Mert szent kereszted által megváltottad a világot.**

„A mi betegségeinket viselte, és a mi fájdalmaink nehezédtek rá” (Iz 53,4). Kimerült, agyongyötört Üdvözítőnk nem bírja el bűneink rettenetes súlyát. A földre roskad, de újra fölkel, és tovább járja értünk a keresztutat. Mélységes bánattal siratjuk a magunk elestét, elkövetett bűneinket. Bocsásd meg azokat, Uram! Ezentúl kitartunk melletted, ha kell, a halál árán is.

– **Miatyánk..., Üdvözlégy...**

Könyörülj rajtunk, Uram!

– **Könyörülj rajtunk!**

Ének: Ó jaj, látod jönni szemben
édesanyád, gyötrelemben.
Ó, csak én is véle járnék
Krisztus után, mint az árnyék.

IV. állomás: Jézus szent Anyjával találkozik.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!
– **Mert szent kereszted által megváltottad a világot.**

„Ó, mily nagy volt ama drága Szűzanya szomorúsága Egy-
szülött szent Magzatán” (Stabat Mater). Minő szívszaggató
fájdalom az Anyának így látni szent Fiát! És minő keserű
gyötrelem a Fiúnak édesanyja szenvedése. Uram, tedd fogé-
konyá szívünket mások szenvedése iránt!

– **Miatyánk..., Üdvözlégy...**

Könyörülj rajtunk, Uram!

– **Könyörülj rajtunk!**

Ének: Vinni terhed, segítségül,
itt van Simon Cirenébül.
Bárcsak én is, bűnös lélek,
keresztemmel követnélek!

V. állomás: Cirenei Simon segít Jézusnak a keresztet hordozni.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!
– **Mert szent kereszted által megváltottad a világot.**

„Megállítottak egy cirenei embert, Simont. Vállára adták a ke-
resztet, hogy vigye Jézus után” (Lk 23,26). Cirenei Simon ele-
inte csak kényszerűségből viszi a keresztet, de amint az el-
gyötört Úr Jézusra tekint, elfogja a részvét. Attól kezdve szí-
ves akaratlanul és szeretettel hordozza Krisztus keresztjét. Mily
nagy kitüntetés számunkra, Üdvözítőnk, hogy mindennapi
kis keresztségeinket veled együtt hordhatjuk. Örömet osztó-
zunk keresztedben és meggyaláztatásodban.

– **Miatyánk..., Üdvözlégy...**

Könyörülj rajtunk, Uram!

– **Könyörülj rajtunk!**

Ének: Jámbor asszony siet hozzád,
kendőjével törli orcád.
Vajon hát én, kőszívemmel,
mennyi könnyet töröltem fel?

VI. állomás: Veronika kendőt nyújt Jézusnak.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!

– Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

„Nagy tömeg követte, asszonyok is, akik jajgattak és sírtak miat-
ta” (Lk 23,27). A durva katonák és a csőcselék dühével bátran
dacolva, Veronika isteni Mestere elé lép, kendőt nyújt neki,
hogy letörölhesse arcát és enyhíthesse gyötrelmeit. Ezt a rész-
vevő jóakaratot és hűséget kívánja tőlünk is az igaz szeretet.
Nem is törődünk többé mások hitetlenségével, gúnyolódásai-
val vagy fenyegetéseivel, hanem hűek maradunk, Uram, hoz-
zád és Egyházadhoz.

– Miatyánk..., Üdvözlégy...

Könyörülj rajtunk, Uram!

– Könyörülj rajtunk!

Ének: Földre roskadsz másodízben,
értem tűrő kegyes Isten.
Hát én hányszor tántorultam,
bűneimbe visszahulltam!

VII. állomás: Jézus másodszor esik el a kereszttel.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!

– Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

„A mi bűneinkért szúrták át, a mi gonoszságainkért törték
össze” (Iz 53,5). Mert bűneinkbe folyton visszaesünk, másod-
szor is leroskadsz, Uram, a kereszttel terhe alatt. Add, hogy állha-
tatlanságunk szégyenét jóvátegyük, hűségesek legyünk hoz-
zád, és jó feltételeinket a sírig megtartsuk.

– Miatyánk..., Üdvözlégy...

Könyörülj rajtunk, Uram!

– Könyörülj rajtunk!

Ének: Sírva jöttök ki elébe,
Jeruzsálem asszonynépe.
Jaj, rám is szól, ami rátok:
„Magatokat sirassátok!”

VIII. állomás: Jézus vigasztalja a siránkozó asszonyokat.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!
– **Mert szent kereszted által megváltottad a világot.**

„Jézus hozzájuk fordult: Jeruzsálem leányai – mondta nekik, ne engem sirassatok. Inkább magatokat és gyermekeiteket sirassátok.” (Lk 23,28) Mily nagy okunk van nekünk is, hogy magunkon és lelkünk elhanyagolt állapotán sírjunk. Sokszor milyen könnyen elaltattuk lelkiismeretünk szavát. Add, Uram, hogy komoly szavad mindig alapos önvizsgálatra indítson minket.

– **Miatyánk..., Üdvözlégy...**

Könyörülj rajtunk, Uram!

– **Könyörülj rajtunk!**

Ének: A keresztnek szörnyű terhe
harmadszor is földre ver le.
Ested adjon szent kegyelmet,
hogy a bűnből talpra keljék.

IX. állomás: Jézus harmadszor esik el a kereszt súlya alatt.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!
– **Mert szent kereszted által megváltottad a világot.**

„Torkom kiszáradt, mint a cserép, nyelvem ínyemhez tapadt. A halál porába fektettél.” (Zsolt 21,16) Az Úr Jézus harmadszor is leroskad, mert mi oly szánsalmas állhatatlansággal, bukácsolva járunk a megismert igazságok útján, és oly szégyenletesen ragaszkodunk vétkes szokásainkhoz. Mily hősiesség és kitartó szeretet van az Úrban. Végső erőfeszítéssel tart a Golgotára! A véres kereszt legyen intő jelünk: Inkább meghalunk, de bűnt soha többé el nem követünk!

– **Miatyánk..., Üdvözlégy...**

Könyörülj rajtunk, Uram!

– **Könyörülj rajtunk!**

Ének: Megcsúfoltak ruha nélkül,
borzad szájad vad epétől.
Tisztos mérték, szent szemérem,
mindig, mindig maradj vélem!

X. állomás: Jézust megfeszítják ruháitól.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!

– **Mert szent kereszted által megváltottad a világot.**

„Elosztják maguk között ruháimat, köntösömrre pedig sorsot vetnek” (Zsolt 21,19). „Ételembe epét kevertek, szomjúságomban ecettel itattak” (Zsolt 68,22). A háromszor szent és végtelenül szemérmes Jézust hiúságunk és könnyelműségünk vetkőzteti le. Epével és ecettel az evésben és ivásban való ingyenségünk és mértéktelenségünk itatja Üdvözítőnket. Uram, nem herdáljuk el többé égi ruhánkat, a megszentelő kegyelmet. Meztelenséged kínjaira kérünk, öltöztess fel lelkünket erényeid szépségébe.

– **Miatyánk..., Üdvözlégy...**

Könyörülj rajtunk, Uram!

– **Könyörülj rajtunk!**

Ének: Édes Jézus drága testét
véres fára fölszegezték.
Mi egyetlen boldogságunk,
szent keresztfá, sírva áldunk.

XI. állomás: Jézust a keresztre szegezik.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!

– **Mert szent kereszted által megváltottad a világot.**

„Királyi zászló jár elől, keresztfá titka tündököl. Melyen az élet halni szállt, s megtörte holta a halált.” (Vexilla regis) Ég és föld között felmagasztalva függ a Megfeszített. Karját ölelésre tárja. Ajkát a megbocsátás szavára nyitja: „Atyám, bocsáss meg nekik, hisz nem tudják, mit tesznek” (Lk 23,24). Lándzsával átdöfött Szíve sebét menedékül adja, hogy kísértésekben, veszedelmekben mindig oda siessünk. Uram, keresztre feszítésed a mi művünk volt. A jövőben könnyeidben és véredben megtisztult lelkünk szívesen vállalja a szenvedést veled és érted.

– Miatyánk..., Üdvözlégy...

Könyörülj rajtunk, Uram!

– Könyörülj rajtunk!

Ének: Megváltásunk már betelve:
Jézus lelkét kilehelte.
Újra élek kegyelméből!
Ki szakaszt el szerelmétől?

XII. állomás: Jézus meghal a kereszten.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!

– Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

„Jézus így szólt: Beteljesedett! Aztán lehajtotta fejét és kilehelte lelkét.” (Jn 19,30) **(Néhány pillanatra maradjunk néma csendben!)** Beteljesedett a nagy kereszttáldozat, megváltottál, Isten gyermekei és az örök boldogság örökösei vagyunk. Halálod, Uram, azt hirdeti, hogy nagy volt a lelkünk ára. Add, hogy mindig mint pótolhatatlan kincsünket gondozzuk.

– Miatyánk..., Üdvözlégy...

Könyörülj rajtunk, Uram!

– Könyörülj rajtunk!

Ének: Keresztfádról már levesznek,
Szent Szűz szívén pihen tested.
Bár pihennél mindig nálam,
tisztá szívem templomában!

XIII. állomás: Jézus testét leveszik a keresztről és fájdalmas Anyja ölébe fektetik.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!

– Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

„Szűzanyám, esengve kérlek, hathatósan véd szívembe Szent Fiadnak sebeit.” (Stabat Mater) Jézus szent testét leveszik a keresztről, és fájdalmas Anyja fogadja ölébe. A Szent Szűz tartja, imádja szent Fiát; nézi, csókolja sebeit. Az ő szíve az égő mécs a kereszt tövéén. Fájdalmas égi Anyánkról sohasem feledkezzünk el; az ő karjaiban kívánunk majd meghalni.

– Miatyánk..., Üdvözlégy...

Könyörülj rajtunk, Uram!

– Könyörülj rajtunk!

Ének: Már a szent test sírba téve,
újon metszett szirt ölébe,
Onnan kél fel harmadnapra,
halált, pokolt letiporja.

XIV. állomás: Jézus holttestét sírba teszik.

Imádunk téged, Krisztus, és áldunk téged!

– Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

„Azon a helyen, ahol keresztre feszítették, volt egy kert, s a kertben egy új sírbolt, ahova még nem temettek senkit. Mivel a sír közel volt, a zsidók készületi napja miatt ide temették Jézust.” (Jn 19,41–42) A sziklafalba vájt új sírba fektetik az Urat, tündöklő gyolcsba takarják. Mint a tiszta sír az Úr testét, úgy fogadjuk tiszta szívünkbe az Urat, amikor a szentáldozásban hozzánk tér. Úgy is akarunk mindig élni, hogy tetteinkből lásák: Jézus lakik szívünkben.

– Miatyánk..., Üdvözlégy...

Könyörülj rajtunk, Uram!

– Könyörülj rajtunk!

Ének: Uram, hiszek és remélek,
én szerelmem, neked élek.
Szánom-bánom minden vétkem,
légy az enyém egykor égben!

Befejező imádság

Tekints le, kérünk, Istenünk, családotra, amelyért a mi Urunk, Jézus Krisztus vonakodás nélkül a bűnösök kezére adta magát, és vállalta a keresztre feszítés kínjait. Kérve kérünk, Urunk, Jézus Krisztus, legyen erőnk keserves kínszenvedésed; az védjen, őrizzen és oltalmazzon meg minket. Szent sebeid legyenek az étel és az ital, amely táplál és gyönyörködtet. Hulló szent véred legyen minden vétkünök tisztogatója és elégtétele. Halálod legyen örök dicsőségünk. Ámen.

(További szövegek a Keresztutak című kiadványunkban találhatók.)

Nagypéntek

Urunk szenvedésének ünneplése

Az egyház ősrégi hagyomány alapján ezen és a következő napon egyáltalán nem mutat be szentmiseáldozatot, nem szolgáltat ki ünnepélyesen szentségeket. Az oltár teljesen puszta legyen: kereszt, gyertyatartók és terítők nélkül. A délutáni órákban, mégpedig – hacsak lelkipásztori megfontolások későbbi időpontot nem kívánnak – három órakor ünnepeljük meg Urunk szenvedésének emlékeztétét. Ennek a szertartásnak három része van:

1. Igeliturgia
2. Hódolat a szent kereszt előtt
3. Szentáldozás

Ezen a napon csak Urunk szenvedésének megünneplése keretében van áldoztatás. Azoknak a betegeknek azonban, akik nem tudnak részt venni a szertartáson, a nap bármely órájában el lehet vinni a szentséget.

A pap és a segédkezők úgy öltöznek be, ahogyan a szentmiséhez szokás, piros színű ruhába. Az oltárhoz vonulnak, ott meghajolnak, majd arcra borulnak (vagy letérdelnek), és egy ideig mindnyájan csendben imádkoznak.

Ezután a pap a segédkezőkkel a papi székhöz vonul, és a nép felé fordulva a következő két könyörgés egyikét mondja (a „Könyörögjünk” felszólítás nélkül):

KÖNYÖRGÉS

Emlékezzél meg irgalmasságodról, Urunk, Istenünk, és örök oltalmaddal szenteld meg híveidet, akik számára vére árán szerezte a húsvét szent titkát a te Fiad, Jézus Krisztus. Aki él és uralkodik mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

vagy:

Istenünk, te az ősbűnnek az egész emberi nemre átszálló örökségét, a halált legyőzted szent Fiadnak, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak szenvedésével. Add, hogy mi, akik hozzá hasonlóká váltunk, miként emberi természetünk révén hordozzuk a földi ember képét, úgy kegyelmétől megszentelve a mennyei ember képét is hordozhassuk. Krisztus, a mi Urunk által.

– **Ámen.**

IGELITURGIA

OLVASMÁNY

Iz 52,13–53,12

OLVASMÁNY Izajás próféta könyvéből.

A mi bűneinkért szúrták át.

Így szól az Úr: Íme, szolgám diadalmaskodik, fonséges lesz és felmagasztalják, és nagy dicsőségre emelkedik. Amint sokan elborzadtak láttán – hisz oly dicstelennnek látszott, és alig volt emberi ábrázata –, úgy fog majd sok nemzet ámulni rajta, és királyok némulnak el színe előtt. Mert olyasmit fognak látni, amelyet még sohasem hirdettek nekik, és olyan dolognak lesznek tanúi, amelyenről addig soha nem hallottak. Ki hitt abban, amit hallottunk, és az Úr karja ki előtt nyilvánult meg? Úgy nőtt föl előttünk, mint a hajtás, és mint a gyökér a szomjas földből. Nem volt sem szép, sem ékes, hogy szívesen nézzük őt, a külsejére nézve nem volt vonzó. Megvetett volt, utolsó az emberek között, a fájdalmak férfia, aki tudta, mi a szenvedés; olyan, aki elől iszonyattal eltakarjuk arcunkat, megvetett, akit bizony nem becsültünk sokra. Bár a mi betegségeinket viselte, és a mi fájdalmaink nehezédtek rá, mégis (Istentől) megvertnek néztük, olyanak, akire lesújtott az Isten, és akit megalázott. Igen, a mi bűneinkért szúrták át, a mi gonoszságainkért törték össze, a mi békeségünkért érte utol a büntetés, az ő sebei szereztek nekünk gyógyulást! Mi mindnyájan, mint a juhok, tévelyegtünk, ki-ki a maga útjára tért, és az Úr mégis az ő vállára rakta mindnyájunk gonoszságát. Megkínózták, s ő alázattal elviselte, nem nyitotta ki száját. Mint a juh, amelyet leölteni visznek, vagy amint a bárány elnémul nyírója előtt, ő sem nyitotta ki száját. Erőszakos ítélettel végeztek vele. Ugyan ki törődik ügyével? Igen, kitepték az élők földjéről, és népem bűnei miatt halállal sújtották. A gonoszok között adtak neki sírboltot, és a gazdagok mellé temették el, bár nem vitt végbe gonoszságot, sem álnokság nem volt szájában. Úgy tetszett az Úrnak, hogy összetöri a szenvedéssel. Ha odaadja életét engesztelő áldozatul: látni fogja utódait, hosszúra nyúlik élete, és teljesül általa

az Úr akarata. Azért, mert lelke szenvedett, látni fogja a vilá-
gosságot, és betelik megelégedéssel. Sokakat megigazultakká
tesz szolgálom, mivel gonoszságait magára vállalta. Ezért osz-
tályrészüi sokakat adok neki, és a hatalmasok lesznek zsákmá-
nyai, amiért életét halálra adta, és a gonosztevők közé sorolták,
noha sokak vétkeit hordozta, és közben a bűnösökért imádko-
zott.

Ez az Isten ígéje. – Istennek legyen hála.

VÁLASZOS ZSOLTÁR 30,2. 6. 12–13. 15–17. 25 2. tónus

Válasz: Atyám, Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.

Te vagy, Uram, én reményem: † ne hagyj soha szégyent érnem, *
igaz voltodban szabadíts meg engem.

Uram, kezedbe ajánlom lelkemet,
megváltottál engem, hűséges Istenem.

– Atyám, Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.

Ellenségeimnek gúny tárgya lettem, †
szomszédaimnak szégyene, barátaimnak féllme, *
kitérnek előlem, akik az utcán látnak.
Szívükben elfelednek, mintha meghaltam volna, *
olyanná lettem, mint az összetört edény.

– Atyám, Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.

Én azonban benned remélek, Uram, *
azt mondom: „Te vagy Istenem, kezedben van sorsom.”
Ragadj ki az ellenség kezéből *
és azoktól, akik üldöznek engem.

– Atyám, Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.

Ragyogjon fel arcod szolgálád fölött, *
irgalmasságodban szabadíts meg engem.
Legyetek bátrak és erős szívűek *
mind, akik reménykedtek az Úrban.

– Atyám, Istenem, kezedbe ajánlom lelkemet.

SZENTLECKE

Zsid 4,14–16; 5,7–9

SZENTLECKE a Zsidókhoz írt levélből.

*A Fiú a szenvedésből engedelmességet tanult,
és hódolatáért meghallgatást nyert.*

Testvéreim! Mivel olyan kiváló főpapunk van, aki áthatolt az egeken: Jézus, az Isten Fia, ezért legyünk állhatatosak a hitvallásban. A mi főpapunk ugyanis nem olyan, hogy ne tudna együttérezni gyöngeségeinkkel, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, a bűntől azonban mentes maradt. Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónjához, hogy irgalmat találjunk és kegyelmet kapjunk, amikor segítségre szorulunk. Krisztus földi életében hangos kiáltással és könnyek között imádkozott, könyörgött ahhoz, aki meg tudta menteni a haláltól, és hódolatáért meghallgatást nyert. Isten Fia volt, de a szenvedésből engedelmességet tanult. Műve befejeztével pedig örök üdvösséget szerzett azoknak, akik neki engedelmeskednek.

Ez az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

EVANGÉLIUM ELŐTTI VERS

Fil 2,8–9

7b tónus

Krisztus engedelmes lett értünk mindhalálig, *
mégpedig a kereszthalálig.

Ezért Isten felmagasztalta, †

és olyan nevet adott neki, * amely fölötte áll minden névnek.

EVANGÉLIUM

Jn 18,1 – 19,42

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

† Evangélium Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

A mi Urunk, Jézus Krisztus kínszenvedése Szent János szerint.

Abban az időben Jézus kiment tanítványaival a Kedron völgyén túlra, ahol egy kert volt, s bement oda tanítványaival. Ezt a helyet ismerte Júdás is, aki őt elárulta, mert Jézus gyakran járt ide tanítványaival. Júdás kapott egy csapat katonát, valamint a főpapoktól és a farizeusoktól szolgákat, és kiment velük oda

lámpákkal, fáklyákkal, fegyverekkel fölszerelve. Jézus tudott mindent, ami rá várt. Eléjük ment tehát, és megkérdezte tőlük: „Kit kerestek?” Azok ezt válaszolták: „A názáreti Jézust.” Jézus erre így szólt: „Én vagyok.” Júdás is ott volt közöttük, aki elárulta. Mikor azt mondta nekik: „Én vagyok”, meghátráltak és a földre estek. Ezért újra megkérdezte tőlük: „Kit kerestek?” Azok ezt válaszolták: „A názáreti Jézust.” Erre Jézus így szólt: „Megmondtam már, hogy én vagyok. Ha tehát engem kerestek, engedjétek el ezeket!” Így beteljesedett, amit korábban megmondott: „Senkit sem veszítettem el azok közül, akiket nekem adtál.” Simon Péternél volt egy kard. Kirántotta, és a főpap szolgájára sújtott vele: levágta a jobb fülét. A szolgának Malkusz volt a neve. De Jézus rászólt Péterre: „Tedd vissza hüvelyébe kardodat! Ne igyam ki talán a kelyhet, amelyet az Atya adott nekem?”

Jézust először Annáshoz vezették.

Ekkor a csapat, az ezredes és a zsidó szolgák elfogták Jézust, és megkötözték. Először Annáshoz vezették, mert ő apósa volt Kaifásnak, aki abban az évben főpap volt. Ő adta a zsidóknak azt a tanácsot, hogy jobb, ha egy ember hal meg a népért. Simon Péter és egy másik tanítvány követte Jézust. Ez a tanítvány ismerőse volt a főpapnak, ezért bemehetett Jézussal a főpap udvarába, Péter meg kint várakozott, a kapu előtt. A másik tanítvány, aki ismerőse volt a főpapnak, visszajött, szólt a kapuban őrködő lánynak, és bevitte Pétert. A kaput őrző szolgáló közben megjegyezte: „Talán te is ennek az embernek a tanítványai közül vagy?” Ő azt felelte: „Nem vagyok!” Mivel hideg volt, a szolgák és a fegyveresek tüzet raktak, hogy fölmelegedjenek. Péter is köztük álldogált, és melegedett. A főpap eközben tanítványai és tanítása felől faggatta Jézust. Jézus ezt válaszolta neki: „Én a világhoz nyíltan beszéltem. Mindig a zsinagógákban és a templomban tanítottam, ahova minden zsidónak bejárása van. Titokban nem mondtam semmit. Miért kérdezel hát engem? Kérdezd azokat, akik hallották, amit be-

széltem. Íme, ők tudják, hogy miket mondtam!” E szavakra az egyik ott álló szolga arcul ütötte Jézust, és így szólt: „Így felelsz a főpapnak?” Jézus ezt mondta neki: „Ha rosszul szóltam, bizonyítsd be a rosszat, ha viszont jól, akkor miért ütsz engem?” Ekkor Annás megkötözve elküldte őt Kaifás főpaphoz.

Talán te is az ő tanítványai közül vagy? Nem vagyok!

Simon Péter még mindig ott állt, és melegegett. Újra megkérdezték tőle: „Talán te is az ő tanítványai közül vagy?” Ő így felelt: „Nem vagyok!” A főpap egyik szolgája, aki rokona volt annak, akinek Péter levágta a fülét, megjegyezte: „Nem téged láttalak én a kertben ővele?” De Péter ismét tagadta; és ekkor mindjárt megszólalt a kakas.

Az én országom nem ebből a világból való!

Kaifástól tehát elvezették Jézust a helytartóságra. Kora reggel volt. A zsidók nem mentek be a helytartóságra, hogy tisztátalanná ne váljanak, és elkölthessék a húsvéti bárányt. Ezért Pilátus jött ki hozzájuk, és megkérdezte: „Mivel vádoljátok ezt az embert?” Azok azt felelték: „Ha nem volna gonosztevő, nem adtuk volna őt a kezedbe!” Pilátus ezt mondta: „Vigyétek el, és ítélkezzetek fölötte ti a saját törvényetek szerint!” A zsidók ezt válaszolták neki: „Nekünk senkit sem szabad megölnünk!” Így beteljesedett, amit Jézus arról mondott, hogy milyen halállal fog meghalni. Pilátus visszament a helytartóságra, maga elé hívatta Jézust, és megkérdezte tőle: „Te vagy-e a zsidók királya?” Jézus így válaszolt: „Magadtól mondod ezt, vagy mások mondták neked rólam?” Pilátus ezt felelte: „Hát zsidó vagyok én? Saját néped és a főpapok adtak a kezembe. Mit tettél?” Ekkor Jézus így szólt: „Az én országom nem ebből a világból való. Ha ebből a világból volna az országom, szolgálaim harcra kelnének, hogy ne kerüljek a zsidók kezére. De az én országom nem innét való.” Pilátus megkérdezte: „Tehát király vagy?” Jézus így felelt: „Te mondod, hogy király vagyok. Én arra születtem, és azért jöttem a világba, hogy tanúságot tegyek az

igazságról. Aki az igazságból való, az hallgat a szavamra!” Erre Pilátus azt mondta: „Mi az igazság?” E szavak után Pilátus újra kiment a zsidókhoz, és ezt mondta nekik: „Én semmi vétket sem találok benne. Szokás azonban nálatok, hogy húsvétkor valakit szabadon bocsássak. Akarjátok-e, hogy elbocsássam nektek a zsidók királyát?” De ők ismét kiáltozni kezdtek: „Ne ezt, hanem Barabást!” Barabás rabló volt.

Üdvöz légy, zsidók királya!

Ekkor Pilátus fogta Jézust, és megostoroztatta. A katonák tövisből koszorút fontak, a fejére tették, és bíborszínű köntöst adtak rá. Azután eléje járultak, és így gúnyolták: „Üdvöz légy, zsidók királya!” És közben arcul verték. Pilátus ezután újra kiment, és így szólt hozzájuk: „Íme, elétek vezetem őt, hogy megtudjátok: nem találok benne semmi vétket.” És kijött Jézus, töviskoronával, bíborruhában. Pilátus pedig így szólt: „Íme, az ember!” A főpapok és a szolgák, mihelyt meglátták őt, kiáltozni kezdtek: „Feszítsd meg! Feszítsd meg!” Pilátus azt mondta nekik: „Vigyétek, feszítsétek őt ti keresztre, mert én semmi vétket sem találok benne!” De a zsidók ezt felelték: „Nekünk törvényünk van, és a törvény szerint meg kell halnia, mert Isten fiává tette magát!” Amikor Pilátus meghallotta ezt, még jobban megijedt. Vissza ment a helytartóságra, és újra megkérdezte Jézust: „Honnan való vagy?” De Jézus nem válaszolt neki semmit. Erre Pilátus azt mondta neki: „Nem felelsz nekem? Talán nem tudod, hogy hatalmam van arra, hogy megfeszítselek, vagy arra, hogy elbocsássalak?” Erre Jézus azt mondta: „Semmi hatalmad sem volna fölöttem, ha onnan felülről nem kaptad volna. Ezért annak, aki engem a kezedbe adott, nagyobb a bűne.”

El vele, el vele! Feszítsd meg!

Ettől fogva Pilátus azon volt, hogy szabadon bocsássa Jézust. A zsidók azonban ezt kiáltozták: „Ha szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja. Mert mindaz, aki királlyá teszi magát, ellene szegül a császárnak.” E szavak hallatára Pilátus kivezet-

tette Jézust, maga pedig a bírói székbe ült a kövezett udvaron, amelyet héberül Gabbatának hívnak. A húsvéti készület napja volt, a hatodik óra körül. Így szólt a zsidókhoz: „Íme, a királyotok!” De azok így kiáltoztak: „El vele, el vele! Feszítsd meg!” Pilátus megkérdezte: „Keresztre feszíttessem a királyotokat?” A főpapok azonban ezt felelték: „Nincs királyunk, csak császárunk!” Erre kiszolgáltatta nekik, hogy keresztre feszítsék.

Keresztre feszítették őt és vele másik kettőt.

Ekkor a zsidók átvették Jézust. A keresztet ő maga vitte, míg oda nem ért az úgynevezett Koponyák helyére, amelyet héberül Golgotának hívnak. Ott keresztre feszítették őt s két másikat is vele, jobb és bal felől, Jézust meg középen. Pilátus feliratot is készített, és a keresztfára tétette. Ez volt ráírva: „A názareti Jézus, a zsidók királya.” A feliratot sokan olvasták a zsidók közül, mert az a hely, ahol Jézust megfeszítették, közel volt a városhoz. Héberül, latinul és görögül volt felírva. A zsidó főpapok kérték Pilátust: „Ne azt írd: »A zsidók királya«, hanem ahogy ő mondta: »A zsidók királya vagyok.«” Pilátus azonban ezt válaszolta: „Amit írtam, megírtam.”

Szétosztották maguk között ruháimat.

A katonák pedig, miután Jézust keresztre feszítették, fogták a ruháit, négyfelé osztották, mindegyik katonának egy részt. Azután a köntöse következett. A köntös varratlan volt, egy darabból szabva, ezért így szóltak egymáshoz: „Ezt ne vágjuk szét, inkább vessünk rá sorsot, hogy kié legyen!” Így beteljesedett az Írás: „Szétosztották maguk között ruháimat, s a köntösömre sorsot vetettek.” A katonák pontosan ezt tették.

Íme, a te fiad! – Íme, a te anyád!

Jézus kereszttje mellett ott állt anyja, anyjának nővére, Mária, Kleofás felesége, és Mária Magdolna. Amikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és a tanítvány, akit szeretett, így szólt anyjához: „Asszony, íme, a te fiad!” Azután a tanítványhoz szólt: „Íme, a te anyád!” Attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány.

Beteljesedett!

Jézus tudta, hogy minden beteljesedett. De hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: „Szomjazom.” Volt ott egy ecettel telt edény. Belemártottak egy szivacsot, izsópra tűzték és a szájához emelték. Mikor Jézus megízlelte az ecetet, így szólt: „Beteljesedett!” És fejét lehajtva kilehelte lelkét.

(Itt letérdeliünk, és kis ideig csöndben időzünk.)

Ekkor vér és víz folyt ki belőle.

A zsidók pedig, mivel az előkészület napja volt, és a holttestek nem maradhattak a kereszten, megkérték Pilátust, hogy töresse meg a keresztre feszítettek lábszárát, és vetesse le őket a keresztről. Az a szombat ugyanis nagy ünnep volt. Elmentek tehát a katonák, és megtörték a lábszárát az egyiknek is, a másiknak is, akit vele együtt fölfeszítettek. Amikor azonban Jézushoz értek, látták, hogy már meghalt. Ezért nem törték meg a lábszárát, hanem az egyik katona beledöfte lándzsáját az oldalába. Ekkor vér és víz folyt ki belőle. Az tanúskodik erről, aki látta ezt, és az ő tanúságtétele igaz. Jól tudja ő, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek. Mert mindez azért történt, hogy beteljesedjék az Írás: „Csontot ne törjeteK benne!” És ami az Írás más helyén áll: „Fölfeltekintenek arra, akit keresztülszúrtak.”

Jézus testét fűszerekkel együtt gyolcsleplekbe göngyölték.

Arimateai József, aki Jézus tanítványa volt, bár a zsidóktól való félelmében csak titokban, engedélyt kért Pilátustól, hogy levehesse Jézus testét. Pilátus megengedte. El is ment, és levette Jézus testét. Eljött Nikodémus is, aki korábban egyszer éjszaka ment Jézushoz. Hozott mintegy száz font mirha- és áloékeveréket. Fogták Jézus testét, és fűszerekkel együtt gyolcsleplekbe göngyölték. Így szokás temetni a zsidóknál. Azon a helyen, ahol keresztre feszítették, volt egy kert, a kertben pedig egy új sírbolt, ahova még nem temettek senkit. Mivel a sír közel volt, a zsidók készületi napja miatt oda temették Jézust.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

Urunk szenvedésének története után, ha az alkalmas, rövid homília következik.

EGYETEMES KÖNYÖRGÉSEK

Az igeliturgiát az egyetemes könyörgések fejezik be, mégpedig a következőképpen: a pap – aszerint, hogy hol alkalmasabb – a papi szék előtt, az ambón vagy az oltárnál állva, összetett kézzel mondja a könyörgés felhívó részét, amely kifejezi a könyörgés szándékát. A felhívó rész után egy kis ideig mindenki csendben imádkozik, majd a pap kitárt karral elmondja a könyörgést. A hívek a könyörgés egész ideje alatt térdelhetnek vagy állhatnak. Alkalmazható a diakónus hagyományos felszólítása a letérdelésre és csendes imádkozásra: „Boruljunk térdre!” – „Álljatok fel!” Súlyos közszükség esetén a helyi főpásztor megengedheti vagy elrendelheti, hogy még más különleges szándékot is kapcsoljanak az egyetemes könyörgésekhez.

1. Az Anyaszentegyházért

Az Isten Egyházáért imádkozzunk, testvérek, hogy Urunk, Istenünk vezesse békében, növelje egységben s az egész világon tartsa meg épségben, és adja meg nekünk, hogy békés nyugalomban éljünk, és dicsőíthessük a mindenható Atyaistent!

A könyörgések előtt csendben imádkozunk, majd a pap folytatja:

Mindenható, örök Isten, te örök dicsőségedet Krisztus Urunkban minden népnek megmutattad: őrizd meg a megváltás művét, hogy Egyházad az egész világon elterjedjen, és állhatatos hittel kitartson neved megvallásában. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

2. A pápáért

A Szentatyáért, N. pápáért imádkozzunk, testvérek, az Úristen kiváltságos helyre emelte őt a püspöki rendben. Az Egyház javára tartsa meg jó egészségben és erőben, hogy tovább kormányozhassa Isten szent népét.

Mindenható, örök Isten, te irányítasz mindent a világon: hallgasd meg irgalmasan könyörgésünket, és tartsd meg kegyesen Szentatyánkat; segíts, hogy a keresztény nép gondviselésed kormányzásával ennek a pápának vezetése alatt gyarapodjunk hitben és érdemekben. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

3. A papságért és a hívekért

Most **N.** püspökünkért és minden püspökért, az áldozópapokért, a szerpapokért és az Egyházban szolgálatot teljesítő hívekért imádkozzunk, testvérek, valamint Isten egész népéért.

Mindenható, örök Isten, Szentlelked megszenteli és vezeti Egyházad minden tagját: hallgass meg minket, amikor a papságért és az összes hívekért hozzád esedezünk, hogy kegyelmed segítségével mindnyájan hűségesen szolgáljunk néked. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

4. A keresztelendőkért

A keresztség előtt állókért imádkozzunk, testvérek: az Úristen nyissa meg szívüket, és tárja fel előttük a kegyelem kapuját, hogy újjászületve a keresztség vizében, bűneik bocsánatát elnyerjék, és immár ők is a mi Urunk, Jézus Krisztusban éljenek.

Mindenható, örök Isten, Egyházadat mindig új tagokkal gyarapítod: növeld a keresztelendőkben a hitet és igazságaid megértését; add, hogy a keresztség vizében újjászületve gyermekeid közé kerüljenek. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

5. A keresztyének egységéért

Most imádkozzunk összes testvéreinkért, akik Krisztusban hisznek, hogy Urunk és Istenünk őket igaz tetteik útján az egyetlen Egyházba gyűjtse össze és őrizze.

Mindenható, örök Isten, ami szétszóródott, te összegyűjtöd, és amit összegyűjtöttél, megőrzöd: tekints kegyesen Fiaid nyájára, és add, hogy a hit osztatlan épsége és a szeretet köteléke egyesítse azokat, akiket megszentelt az egy keresztség. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

6. A zsidókért

A zsidókért is imádkozzunk, testvérek, hogy azok, akikhez előbb szólott Urunk, Istenünk, őt egyre jobban szeressék, és állhatatosan őrizzék a szövetségi hűséget.

Mindenható, örök Isten, te ígéreteidet Ábrahámnak és utódainak adtad: hallgasd meg kegyesen Egyházad könyörgését, hogy

az Ószövetség választott népe eljuthasson a megváltás teljességére. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

7. Azokért, akik nem hisznek Krisztusban

Most azokért imádkozzunk, akik nem hisznek Krisztusban! A Szentlélek világossága töltsen el őket, hogy megtalálják ők is az üdvösség útját.

Mindenható, örök Isten, add, hogy azok, akik még nem hisznek Krisztusban, őszinte szívvel járjanak előtted, és találják meg az igazságot; mi pedig a kölcsönös szeretetben mindig előbbre haladjunk, és isteni életed titkának mélyebb megértésére vágyakozva tökéletesebb tanúságot tegyünk a világban isteni szerepedről. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

8. Azokért, akik nem hisznek Istenben

Most azokért imádkozzunk, akik nem hisznek Istenben, hogy őszinte szívvel az igazságot keresve megtalálják Istent, és kegyelmével eljussanak hozzá!

Mindenható, örök Isten, te úgy alkottál meg minden embert, hogy vágyakozó szívvel keressen téged, és csak benned találja meg nyugalma: kérünk, add, hogy az emberek minden akadály ellenére örömmel valljanak igaz Istennek és az emberi nem Atyjának, és mindenki felismerje atyai jószágod jeleit, valamint híveid jótetteinek tanúságtételét. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

9. A világi vezetőkért

Az államfőkért és a hatóságokért imádkozzunk, testvérek: az Ursten irányítsa értelmüket és szívüket, hogy szándéka szerint szolgálják mindenki szabadságát és az áldott békét.

Mindenható, örök Isten, kezeden van az emberek sorsa, és megszabad a népek jogait: tekints kegyesen azokra, akik fölöttünk hatalmat gyakorolnak, és add, hogy az igazi béke, a vallás szabadsága és a népek jóléte megvalósuljon az egész világon. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

10. A szenvedőkért

Most azért imádkozunk, kedves testvéreim, a mindenható Istenhez, hogy tisztítsa meg a világot minden tévelytől, a betegséget tartsa távol tőlünk, az éhínséget űzze el, a börtönöket nyissa meg, a bilincseket oldja fel, az utazóknak adjon biztonságot és szerencsés érkezést, a betegeknek gyógyulást, a haladóklnak pedig örök életet.

Mindenható, örök Isten, szomorúak vigasztalója, bajbajutottak erőssége, jusson el hozzád könyörgésünk, amikor a sokféle bajból hozzád kiáltunk: érezzük mindnyájan boldog örömmel, hogy a megpróbáltatások idején velünk van irgalmas jóságod. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

11. Rendkívüli könyörgés a járvány idején

A járványban megbetegedettekért, az elhunytakért, és a szereteteiket elvesztőkért is imádkozzunk, testvérek, hogy megtagasztalhasa a keresztény nép: életünkben és halálunkban egyaránt mellettünk áll Krisztus, a Mindenség Királya.

Mindenható, örök Isten, tekints kegyesen aggodalmunkra, könynyítsd meg gyermekeid terhét, fogadd országodba az elhunytakat és erősítsd meg gyenge hitünket, ahogy megerősítettet Szent Fiadat, Jézus Krisztust, aki értünk kiűritette a szenvedés kelyhét. Add, hogy mindig kétkedés nélkül bízzunk atyái gondviselésedben. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

HÓDOLAT A SZENT KERESZT ELŐTT

Az egyetemes könyörgések befejezése után következik az ünnepélyes hódolat a szent kereszt előtt. (Énekek: ÉE 820–825) A lepellel letakart feszületet az oltárhoz viszik. Két ministráns kíséri, égő gyertyával. A pap az oltár előtt állva átvieszi a keresztet, felső részéről kissé leveszi a leplet, majd felemeli a keresztet, és énekelni kezdi az „Íme, a keresztnek fája” kezdetű felszólítást. Az éneklésben segítik a felszentelt segédkezők is, vagy esetleg a szköla (ÉE 820, 821, 822; Ho 82). Mindenki válaszolja: „Jöjjetek, imádjuk!”, utána letérdelnek. Rövid ideig csendben imádkoznak, miközben a pap áll, és a keresztet felemelve tartja. A pap ezután lebontja a leplet a feszület jobb karjáról, majd ismét föl emeli a keresztet. Újból énekelni kezdi: „Íme, a keresztnek fája...” Végül teljesen lebontja a leplet a keresztről, és harmadszor is elkezd az éneket.

Azután két, égő gyertyát tartó ministráns kíséretében a keresztet a szentély bejáratához vagy más alkalmas helyre viszi. Ott leteszi vagy a ministránsoknak adja át, hogy azok tartsák, miután gyertyáikat a kereszt mellett jobbról és balról letették. A szent kereszt előtti hódolatra elindul a pap, utána a papság, majd a hívek. Körménetszerűen vonulnak sorjában a kereszthez, amely előtt egyszerű térdhajtással vagy más alkalmas jellel hódolnak, amely azon a vidéken szokásos (például megcsókolva a keresztet, vagy meghajolva előtte, jobb kezükkel megérintve a korpuszt), végül keresztet vetnek. Ideillő népénekek: Én nemzetem... (SzVU 81), Hogyha hozzád járulunk... (SzVU 60/1., 2., 3., 5.), vagy SzVU 76, 63 vagy EE 823, 824, 78, 79, 82, 85, 86. A hódolat befejezése után a keresztet helyére teszik az oltárnál. A gyertyatartókat az égő gyertyákkal az oltár körül, illetve a fészület közelében helyezik el.

ÉNEKEK A SZENT KERESZT TISZTELETE FOLYAMÁN

Impropériák (Panaszénekek)

Előénekesek: Ó, én népem! Teellened mit vétettem?
Avagy miben szomorítottalak meg? Felelj nékem!
Én Egyiptom földjéről kihoztalak téged,
s te keresztet készítesz Üdvözítődnek?

Ministránsok: Hagiosz ho Theosz! – Sanctus Deus!
Hagiosz iszkhürosz! – Sanctus fortis!
Hagiosz atanatosz, eleiszon imasz!
– Sanctus immortalis, miserere nobis!

Mindnyájan: Szent az Isten! Szent és erősséges!
Szent és halhatatlan, irgalmazz nekünk!

Előénekesek: Negyven éven át a pusztában vezettelek
és mannával tápláltalak téged.
Bevezettelek a megígért földre,
s te keresztet készítesz Üdvözítődnek!

Ministránsok: Hagiosz...

Mindnyájan: Szent az Isten...

Előénekesek: Mit kellett volna még cselekednem néked,
amit meg nem cselekedtem?
Én igen ékes szőlőmnek ültettelek,
de te igen keserűvé lettél!

Szomjamat ecettel oltod,
s lándzsával döföd át oldalát Üdvözítődnék!

Ministránsok: Hagiosz...

Mindnyájan: Szent az Isten....

SZENTÁLDOZÁS

Az oltárt most le kell teríteni, továbbá korporálét és a misekönyvet kell rátenni. Az Oltáriszentséget a diakónus, vagy ha az nincs, akkor maga a pap hozza el őrzőhelyéről, rövid úton. Miután a diakónus a szentséget az oltárra tette, felnyitotta az áldoztatódéényt, a pap odamegy; térdet hajt, föllép az oltárhoz, majd összetett kézzel, hangosan mondja:

Üdvözítőnk parancsára és isteni tanítása szerint így imádkozunk: – **Mi Atyánk...**

Szabadíts meg, kérünk, Urunk, minden gonosztól. Adj kegyesen békét napjainkban, hogy irgalmadból mindenkor bűn és baj nélkül éljünk, míg reménykedve várjuk az örök boldogságot és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljöttét. – **Mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.**

Uram, Jézus Krisztus, szent tested és véred vétele ne váljék ítéletemre és kárhozatomra, hanem jószágodból szolgáljon lelkem és testem ortalára és gyógyulására.

Íme, az Isten Báránya, íme, aki elveszi a világ bűneit. Boldogok, akiket meghív asztalához Jézus, az Isten Báránya.

– **Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.**

Áldoztatás után az áldoztatódéényt egy arra jogosult segédkező személy a templomon kívüli őrzőhelyre viszi; vagy ha a körülmények úgy kívánják, a szentséget beteszik a szentségházba.

A pap ezután – megtartva egy bizonyos ideig az áldozás utáni szent csendet – a következő könyörgést mondja:

Könyörögjünk! Mindenható, örök Isten, te Jézus Krisztusnak áldott halálával és föltámadásával megváltottál minket. Őrizd meg bennünk irgalmad művét, hogy ebben a szent misztériumban részesedve, neked szentelt áldozat legyen egész életünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Elbocsátásra a pap a néppel szemben állva, a nép fölé kiterjesztett karral a következő könyörgést mondja:

Mennyei Atyánk, szent Fiad halálát a te néped saját föltámadásának reményében ünnepelte. Kérünk, áradjon népedre bőséges áldásod, nyerjen bocsánatot, részesüljön vigasztalásban, szent hite növekedjék, és jusson el az örök üdvösségre. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Ezek után mindnyájan csendben távoznak. Megfelelő időben az oltárról eltávolítanak mindent. A helyi szokásoknak megfelelően ekkor következhet a lamentáció (lásd ÉE 1406. oldaltól).

Nagyszombat

E napon az Egyház Urunk sírjánál időzik, az ő szenvedéséről és haláláról elmélkedik. A szentáldozás ezen a napon csak mint szent útravaló szolgáltatható ki.

In medium silentii – az éjszaka közepén.

Vajon az az éjszaka volt-e mélyebb és csöndesebb, amikor Krisztus megérkezett ebbe a világba, vagy az, amikor távozott? Az az éjszaka volt-e érthetlenebb, amikor Gyermekeit az anya pólyába takarta és jászolba fektette, vagy az, amikor gyolcsba göngyölté és sziklasírba helyezte? Vajon az az éjszaka volt-e fényesebb, amikor angyalok ragyogtak az istálló fölött, vagy az, amikor vakító fehér ruhában ültek a sírnál? Talán el sem kell ezt dönteneni. De egyet mégis tudunk: meglátogatott minket felkelő Napunk a magasságból, hogy fényt hozzon azoknak, akik sötétségben és halálos homályban ülnek. Milyen út vezet a bölcsőtől a koporsóig, a jászoltól a sziklasírig? Ki van-e jelölve az utunk? Meg van-e írva sorsunk? Kérdések, amelyekre nincs válasz ezen a napon. Egyet azonban tudunk, ha az Atya hallgat, annak oka van. És sajnos mi vagyunk az ok.

Húsvétvasárnap

Urunk feltámadásának ünnepe

Virrasztás a szent éjszakán

(liturgikus szín: fehér)

A mai vigíliának négy része van:

- 1. Tűzszentelés és a húsvéti gyertya megáldása, körmenet és a húsvéti örömeinek (Exsultet);*
- 2. Igeliturgia a keresztségre felkészítő olvasmányokkal;*
- 3. A keresztség liturgiája és a keresztségi fogadalom megújítása;*
- 4. Az Eucharisztia liturgiája.*

A húsvéti vigília egész szertartását éjjel végezzük, úgyhogy egyrészt nem kezdjük el az éj beállta előtt; másrészt be kell fejeznünk húsvétvasárnap hajnala előtt. A pap és a segédkezők úgy öltöznek föl, mint a miséhez szokás, fehér színű ruhába. Elegendő számú gyertyáról kell gondoskodni a vigílián részt vevő valamennyi hívő számára.

A VIGÍLIA ÜNNEPÉLYES MEGKEZDÉSE:

A Lucernárium (Fényünnepség)

TŰZSZENTELÉS ÉS A HÚSVÉTI GYERTYA ELŐKÉSZÍTÉSE

A templomban minden fényforrást eloltanak. A templomon kívül alkalmas helyen tüzet raknak. A segédkezők egyike viszi a húsvéti gyertyát. Az összegyűlt népet a pap köszönti, és így – vagy hasonló szavakkal – szól hozzájuk:

Kedves Testvéreim! Ezen az éjszakán, amikor a mi Urunk, Jézus Krisztus a halálból életre támadt, az Egyház meghívja szerte az egész világon élő gyermekeit, hogy virrasszanak és imádkozzanak. Ha így emlékezünk Urunk húsvétjára, vagyis ha igéjét hallgatjuk, halálát és föltámadását megünnepeljük, akkor remélhetjük, hogy a halálon való győzelmének is részei leszünk, és vele együtt élünk Istenben.

Ezután a pap megáldja a tüzet.

Istenünk, te szent Fiad által isteni fényességed tüzét adtad híveidnek. Kérünk, szenteld † meg ezt az új tüzet, és a húsvéti ünnepek kegyelmeivel mennyei vágyakra gyűjtsd föl szívünket, hogy tiszta lélekkel jussunk el örök dicsőséged fényének megünneplésére. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Az új tűzről meggyújtják a húsvéti gyertyát, amelynek jelentősége kiemelhető a következő módon: az új tűz megáldása után az akolitus vagy más segédkező a húsvéti gyertyát a szertartást végző pap elé viszi, aki íróvesszővel (stílus) keresztet véss a gyertyába. A kereszt fölé a görög Alfa, alája pedig az Ómega betűt véss, majd pedig a kereszt négy szára közé véss a folyó év négy számjegyét. Közben ezt mondja:

1. Jézus Krisztus tegnap és ma.

(A kereszt függőleges vonalát véss a gyertyába.)

2. Ő a kezdet és a vég. *(A kereszt vízszintes vonalát véss be.)*

3. Ő az Alfa *(A függőleges vonal fölé véss az Alfát.)*

4. és az Ómega. *(A függőleges vonal alá véss az Ómegát.)*

5. Övé az idő,

(A folyó év első számjegyét véss a kereszt bal felső szögletébe.)

6. és övé az örökkévalóság.

(A második számjegyet véss a kereszt jobb felső szögletébe.)

7. Övé a dicsőség és a hatalom,

(A harmadik számjegyet véss a kereszt bal alsó szögletébe.)

8. mindörökkön-örökké. **Ámen.**

(A folyó év negyedik számjegyét véss a kereszt jobb alsó szögletébe.)

A kereszt és a többi jel bevésése után a pap öt tömjénzemet is szúrhat a húsvéti gyertyába, kereszt alakban; közben ezt mondja:

1. Szent és dicsőséges

2. sebhelyei által

3. őrizzen

4. és védjen meg minket

5. az Úr Krisztus. **Ámen.**

Ezután a pap az új tűzről meggyújtja a húsvéti gyertyát, és közben ezt mondja:

A dicsőségesen föltámadott Krisztus világossága oszlassa szét szívünk és elménk homályát...

HÚSVÉT VIGILÁJA

A szertartások eddig felsorolt elemeit részben vagy egészben el is hagyhatjuk, a helyi körülmények és lelkipásztori igények szerint. A püspöki konferenciák azonban egyéb szertartási formákat is előírhatnak, amelyek a nép lelkialkatának és hagyományainak jobban megfelelnek.

Ahol bármely oknál fogva nem rakható szabad tűz a templomon kívül, ott a tűzszentelés a helyi körülményekhez igazodik. A nép a szokott módon gyülekezik a templomban. A pap a húsvéti gyertyát vivő segédkezőkkel együtt a templom bejáratához vonul. A nép lehetőleg a pap felé fordul.

Az üdvözlés és intelem egyébként ugyanaz, mint feljebb, és a tűz megáldásának módja is. (Ho 83, 90, 136)

KÖRMENET

A diakónus vagy a pap kezébe veszi a húsvéti gyertyát, fölemeli, és egyedül énekli (ÉE 826):

Krisztus világossága! – Istennek legyen hála!

A templomajtónál a diakónus megáll, a gyertyát fölemeli, és ismét énekli:

Krisztus világossága! – Istennek legyen hála!

A hívek meggyújtják gyertyáikat a húsvéti gyertyáról, és befelé vonulnak. Amikor a diakónus az oltár elé ér, a nép felé fordulva megáll, és harmadszor énekli:

Krisztus világossága! – Istennek legyen hála!

Ezután meggyújtják a templom gyertyáit és lámpáit. A pap az oltárhoz érve a papi székhöz vonul. A diakónus a húsvéti gyertyát a szentély közepén vagy az ambó mellett előkészített gyertyatartóra helyezi.

HÚSVÉTI ÖRÖMÉNEK (Exsultet)

Az égben immár ujjongva zengjen az angyalok kórusa, és ujjongjanak Isten csodálatos művei: fölséges nagy Királyunk győzelmét bűgő kürtnek hangja áldva áldja! A föld is örvendjen, hogy ekkora fényár sugárzik rája, és a nagy Király örök tündöklése árad el rajta; érezze meg az egész nagyvilág: már tovatűnt a bűnnek árnya! És vígság töltse el szent anyánkat, az Egyházat, hogy ilyen fényesség ragyog benne: visszhangozzék a nép szent éneke, bátran töltse be az Isten házáat!

(Most kérlek titeket, kedves testvérek, kik e szent fény csodálatos ragyogásában körülöttem álltok, könyörögjétek velem együtt Istenhez, a mindenható Úrhoz, irgalmasságát kérve, hogy ő, aki engem, méltatlan szolgáját, levitáinak sorába hívott, árassza rám kegyelmének fényét, és húsvéti gyertyánk dicséretét általam vigye végbe.)

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

Emeljük föl szívünket. – **Fölemeltük az Úrhoz.**

Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek. – **Méltó és igazságos.**

(Mert) Valóban méltó és igazságos, hogy a láthatatlan, mindenható Atyaistent és egyszülött Fiát, a mi Urunkat, Jézus Krisztust a szív és lélek minden érzésével és zengő szóval áldjuk. Ő leróta helyettünk az örök Atyának mindazt, amivel Ádám tartozott, s az ősbűn zálogát kiváltotta szent vérének árán. Mert abban áll a húsvét ünnepe, hogy igaz húsvéti Bárányunkat megölték értünk, s az ő vére lett a szent jel hívő népe háza in. Áldott éj, mert ekkor hoztad ki az ősatyákat, Izrael fiait Egyiptomból: száraz lábbal a Vörös-tengeren átvitted őket.

Áldott ez az éjszaka, mert ekkor oszlatta szét a tűzoszlop sugárzó fénye a bűn minden árnyát. Áldott ez az éjszaka, mely ma szerte az egész világon a Krisztusban hívőket, a világ tévelygéseitől és a bűnök homályától elválasztván, a kegyelemnek átadja, s a szentek közösségébe kapcsolja őket.

Áldott éj, a halál bilincseit ekkor törte szét Krisztus, és az alvilág mélyéről mint győző tért vissza. Mert semmit sem érne földi életünk, ha a megváltás ránk nem árad. Ó, milyen csodálatra méltó atyai jóságod hozzánk! Ó, kimondhatatlan szeretet és jóság: hogy a szolgát megmentsed, Fiadat sem kímélte érte. Lám, mennyire szükséges volt Ádám vétke, hogy Krisztus legyen váltságának díja! Ó, szerencsés vétek, hogy ilyen hatalmas és fölséges Megváltót kívánt és érdemelt!

Ó, valóban áldott éj, csak te voltál méltó, hogy tudjad a napot és órát, amelyben Krisztus a halálból föltámadt. Ez az az éjszaka, amelyről az Írás mondja: „Az éjszaka úgy ragyog, mint a

nappal fénye, és világosság támad boldogságomnak éjén.” E szentséges éjszaka száműzi vétünköt, lemossa minden bűnünket: a bűnbánóknak ártatlan szívet ad, a szomorkodóknak vigaszt kínál. Távol űzi a gyűlölködés átkát, és meghozza a békés egyetértést, a zsarnok gőgjét is fékezi.

Ez éjszakáért fogadd el tehát, mennyei szent Atyánk, a dicséret esti áldozatát tőlünk: a méhek viaszából készült gyertyát a néked szolgáló papság által ünneplő szent Egyházad nyújtja néked. Már tudjuk, mit hirdet ez a gyertyaszál nekünk, mely az égi tűzről Isten dicséretére gyulladt lángra. És bármily sokfelé osztottuk szét lángját, e megosztásból semmi kár nem érte. Mert olvadó viasz táplálja szüntelen, amit e gyertyához a szorgalmas méhek készítettek. Ó, valóban áldott éj, mert ekkor lép frigyre isteni és emberi, földi és mennyei!

Most kérünk tehát, Urunk, téged, hogy ne aludjék ki ez a gyertyaláng, melyet néked áldozunk, és el nem fogyó, tiszta fényrel őrzi távol lelkünköt az éj minden árnyát. Mint jó illatú áldozatot fogadd el tőlünk, és világossága az égi fényekkel olvadjon egybe! Fénylő lángját találja égve a szép hajnalcsillag: az örök Hajnalcsillag, ki soha nem lát alkonyt: a te Fiad, Jézus Krisztus, ki visszatérve a sírból, az emberi nemre szelíden árasztja a megváltás fényét, él és uralkodik mindörökkön-örökre. – **Ámen.**

IGELITURGIA

Ezen a vigilián kilenc szentírási szakaszt olvasunk fel: hetet az Ószövetségből, kettőt az Újszövetségből (szentleckét és evangéliumot). Ha lelkipásztori megfontolások úgy kívánják, az ószövetségi olvasmányok számát csökkenthetjük; mindig ügyelnünk kell azonban arra, hogy a húsvéti vigiliának lényeges része Isten ígéjének olvasása. Legalább három ószövetségi olvasmányt meg kell tartanunk, sürgős esetekben kettőt. Sohasem hagyható el azonban a Kivonulás könyvének 14. fejezete.

A húsvéti örömeinek végeztével mindenki leteszi gyertyáját, és leül. Mielőtt a szentírási szakaszok felolvasását elkezdenék, a pap ezekkel vagy hasonló szavakkal fordul a néphez:

Kedves Testvéreim! Miután ünnepélyesen elkezdjük húsvéti vigiliánkat, figyelmes lélekkel hallgassuk meg Isten ígését. El-mélkedjünk azon, miként mentette meg népét Isten a régmúlt időkben, az idők teljességében pedig hogyan küldte el szent Fi-át Megváltónkul. Kérjük Istenünket, hogy a megváltás húsvéti művét beteljesítve, vezessen el minket az örök életre.

Ezután következnek az olvasmányok. A felolvasó (lektor) fölmege az ambóra, és elolvassa az első olvasmányt. A zoltárénekes vagy a kántor ezután elének-li a zoltárt, a nép pedig a válaszokat. Majd mindnyájan fölállnak, és a pap mondja: „Könyörögjünk.” Utána egy kis ideig mindnyájan csendben imád-koznak, s csak ezután kezd a pap magát a könyörgést.

I. OLVASMÁNY

Ter 1,1–2,2

OLVASMÁNY Mózes első könyvéből.

Isten látta, hogy nagyon jó mindaz, amit alkotott.

Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet. (A föld pusztá volt, és üres, sötétség borította a mélységeket, és Isten lelke lebegett a vizek fölött. Isten szólt: „Legyen világosság”, és meglett a világosság. Isten látta, hogy a világosság jó. Isten el-választotta a világosságot a sötétségtől. A világosságot nappal-nak nevezte Isten, a sötétséget pedig éjszakának. Aztán este lett, és reggel: az első nap. Isten újra szólt: „A vizek közepén keletkezzék szilárd boltozat, és alkosson válaszfalat a vizek kö-zött.” Úgy is lett. Isten megalkotta a szilárd boltozatot, és elvá-lasztotta vele a boltozat fölötti és a boltozat alatti vizeket. Isten a boltozatot égnek nevezte. És este lett, és reggel: második nap. Isten ismét szólt: „Gyűljenek össze az ég alatti vizek egy hely-re, és emelkedjék ki a száraz.” Úgy is történt. Isten a szárazat földnek nevezte, az összefolyt vizeket pedig elnevezte tenger-nek. És Isten látta, hogy ez jó. Akkor megint szólt Isten: „Teremjen a föld zöldellő növényeket, amelyek termést hoz-nak, fákat, amelyek magot rejtő gyümölcsöt teremnek a föl-dön.” Úgy is lett. A föld zöldellő növényeket termett, amelyek termést hoznak fajuk szerint, és fákat, amelyek gyümölcsöt érlelnek, amelyekben magvak vannak a fajtának megfelelően.

Isten látta, hogy ez jó. Este lett és reggel: a harmadik nap. Akkor megint szólt Isten: „Legyenek világító testek az égbolton, s válasszák el a nappalt az éjszakától. Határozzák meg az ünnepeket, a napokat és az éveket. Fényeskedjenek az égbolton, s világítsák meg a földet.” Úgy is lett. Isten megteremtette a két nagy világítót. A nagyobbik világítót, hogy uralkodjék a nappalon, és a kisebbik világítót, hogy uralkodjék az éjszakán, s hozzá még a csillagokat. Isten az égboltra helyezte őket, hogy világítsák meg a földet, uralkodjanak a nappal és az éjszaka fölött, s válasszák el a világosságot meg a sötétséget. Isten látta, hogy ez jó. Este lett, és reggel: a negyedik nap.

Isten szólt: „A vizek teljenek meg élőlények sokaságával, az égen, a föld felett, az égbolt alatt pedig röpködjenek madarak.” Isten megteremtette fajtájuk szerint a nagy tengeri állatokat és mind az élőlényeket, amelyek mozognak vagy a vízben úszkálnak. És a röpködő madarakat is, ugyancsak fajtájuk szerint. Isten látta, hogy ez jó. Isten megáldotta őket, és így szólt: „Legyetek termékenyek, szaporodjatok, töltsétek be a tengerek vizét, s a madarak is szaporodjanak a földön.” Este lett, és reggel: az ötödik nap.

Aztán szólt Isten: „Hozzon elő a föld élőlényeket fajuk szerint: háziállatokat, csúszómászókat és mezei vadakat fajuk szerint.” Úgy is történt. Isten megteremtette a mezei vadakat fajuk szerint, a háziállatokat fajuk szerint és az összes csúszómászt a földkerekségen, fajonként. Isten látta, hogy ez jó.)

Isten újra szólt: „Teremtsünk embert képmásunkra, magunkhoz hasonlóvá. Ő uralkodjék a tenger halai, az ég madarai, a háziállatok, a mezei vadak és az összes csúszómászó fölött, amely a földön mozog.” Isten megteremtette az embert saját képmására: Isten képmására teremtette őt; férfinak és nőnek teremtette őket.

Isten megáldotta őket, és ezt mondta nekik: „Legyetek termékenyek, szaporodjatok, töltsétek be a földet, és vonjátok uralmatok alá. Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és minden állat fölött, amely a földön mozog.” Azután ezt mond-

ta Isten: „Íme, nektek adok minden növényt az egész földön, amely magot terem, és minden fát, amely magot rejtő gyümölcsöt érlel, hogy táplálékotok legyen. A mező vadjainak, az ég madarainak s mindennek, ami a földön mozog és lélegzik, minden növényt táplálékul adok.” Úgy is történt. Isten látta, hogy nagyon jó mindaz, amit alkotott. Este lett, és reggel: a hatodik nap.

Így készült el a föld, az ég és minden, ami benne van. Isten a hetedik napon befejezte művét, amit alkotott. A hetedik napon megpihent munkája után, amit végzett.

Ez az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

Rövidebb forma esetén a zárójeles részt elhagyjuk. (Ter 1,1. 26–31a)

VÁLASZOS ZSOLTÁR 103,1–2a 5–6. 10. 12. 13–14. 24. 35c
8g tónus

Válasz: Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: * újítsd meg a föld színét. **Vö. 30. vers**

Mondj áldást, lelkem, az Úrnak! *

Nagy vagy nagyon, én Uram, Istenem.

Fenségbe és ékességbe öltözöl, *

sugárzó fény a te köntösöd.

– **Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: ***

újítsd meg a föld színét.

Szilárd alapokra ágyaztad a földet, *

s nem fog soha meginogni.

Az őstenger köntösként takarta, *

a hegyeket is vizek borították.

– **Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: ***

újítsd meg a föld színét.

A forrásvizeket patakokba gyűjtöd, *

ott csörgedeznek a hegyek között.

Az ég madarai partjukon fészkelnek, *

az ágak közt zengik énekük.

– **Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: ***

újítsd meg a föld színét.

HÚSVÉT VIGÍLIÁJA

Eged kamráiból öntözöd a hegyeket, *
a földet jól tartod javaid bőségével.
Az állatoknak füvet sarjasztasz, †
és növényeket az ember javára, *
hogy kenyeret nyerjen a földből.
– Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: *
újítsd meg a föld színét.
Mily sokrétű a te műved, Uram! *
Bölcsességgel alkottál mindent.
Teremtényeid betöltik a földet, *
mondj áldást, lelkem, az Úrnak.
– Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: *
újítsd meg a föld színét.

KÖNYÖRGÉS

Könyörögjünk! Mindenható, örök Isten, te minden végzésedben csodálatra méltó vagy: Segítsd megváltott népedet annak megértésére, hogy az egész világot megteremtene nem volt fontosabb, mint az idők teljességében áldozatul adnod Krisztust, a mi húsvéti Bárányunkat. Aki él és uralkodik mindörökön-örökké. – **Ámen.**

vagy (az ember teremtéséről):

Könyörögjünk! Istenünk, te csodálatosan teremtetted és még csodálatosabban megváltottad az embert. Kérünk, segíts minket, hogy öntudatos lélekkel szálljunk szembe a bűn csábításával, és így eljussunk az örök életre. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

2. OLVASMÁNY

Ter 22,1–18

OLVASMÁNY Mózes első könyvéből.

Ősatyánknak, Ábrahámnak áldozata.

Isten próbára tette Ábrahámot, és így szólt hozzá: „Ábrahám, Ábrahám!” „Itt vagyok” – felelte. Akkor ezt mondta neki: „Vedd egyetlen fiadat, akit szeretsz, Izsákot, menj Moriija földjére, s ott mutasd be égő áldozatul azon a helyen, amelyet majd

mutatok neked.” Másnap reggel Ábrahám korán fölkelt, föl-nyergelte szamarát, magával vitte két szolgáját és fiát, Izsákot. Miután fát hasogatott az égő áldozathoz, fölkerekedett, és elindult a hely felé, amelyet Isten mondott neki. A harmadik napon Ábrahám fölemelte szemét, és messziről meglátta a hegyet. Ábrahám ezt mondta a szolgálknak: „Maradjatok itt a számmal. Én és a fiam elmegyünk imádkozni, és utána visszatérünk hozzátok.”

Ábrahám tehát fogta az égő áldozathoz szükséges fát, s fia, Izsák vállára adta, ő pedig kezébe vette a tüzet és a kést. Így mentek egymás mellett. Akkor Izsák megszólította Ábrahámot: „Atyám!” Ő válaszolt: „Igen, fiam!” Erre Izsák azt mondta: „Íme, itt a tűz és a fa, de hol a bárány az égő áldozathoz?” Ábrahám így felelt: „Isten majd gondoskodik a bárányról az égő áldozathoz.” Így mentek tovább egymás mellett.

Amikor megérkeztek a helyre, amelyet Isten mondott neki, Ábrahám megépítette az oltárt, rárakta a fát, megkötözte a fiát, és az oltárra helyezett fára tette. Akkor Ábrahám kinyújtotta kezét, és vette a kést, hogy feláldozza a fiát.

De az Úr angyala rászólt az égből, és ezt mondta: Ábrahám, Ábrahám!” „Itt vagyok” – felelte. Az angyal folytatta: „Ne nyújtsd ki kezedet a fiú felé, és ne árts neki. Most már tudom, hogy féled az Istent, és egyetlen fiadat nem tagadtad meg tőlem.” Amikor Ábrahám fölemelte a szemét, látott egy kost, amely szarvánál fogva fennakadt a bozótban. Ábrahám oda-ment, megfogta a kost, és feláldozta égő áldozatul fia helyett. Ábrahám így nevezte a helyet: „az Úr gondoskodik”, ezért mondják mind a mai napig: „a hegyen, ahol az Úr gondosko-
dik”.

Azután az Úr angyala az égből másodszor is szólt Ábrahámhoz, és mondta: „Magamra esküszöm – ez az Úr szava –, hogy mivel ezt tetted, és egyetlen fiadat nem tagadtad meg tőlem, gazdagon megáldalak. Utódaidat megsokasítom, mint az ég csillagait és mint a tengerpart fövenyét; utódaid elfoglalják majd az ellenség

HÚSVÉT VIGÍLIÁJA

kapuját. Utódaid által nyer áldást a föld minden népe, mivel hallgattál a szavamra.”

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 15,5 és 8. 9–10. 11 1D² tónus

Válasz: **Véd^lelmezz engem, Istenem, * hiszen tebeⁿned bízom.**

Vö. 1. vers

Örökrészem és kelyhem te vagy, Uram, *

te tartod kez^ledben sorsomat.

Szüntelenül magam előtt látom az Urat, *

ő áll jobbomon, hogy meg ne inogjak.

– **Véd^lelmezz engem, Istenem, * hiszen tebeⁿned bízom.**

Ezért örül a szívem és ujjong a lelkem, *

reménységben nyugszik testem is.

Mert nem hagyod lelkemet a holtak orszá^lgában, *

és nem engeded, hogy szented romlást lásson.

– **Véd^lelmezz engem, Istenem, * hiszen tebeⁿned bízom.**

Az élet útját mutatod nekem, †

színed előtt az öröm teljessége, *

és jobboldon a gyönyörűség mindörökké.

– **Véd^lelmezz engem, Istenem, * hiszen tebeⁿned bízom.**

KÖNYÖRGÉS

Könyörögjünk! Istenünk, híveid mennyei Atyja, te ígéreted szerint a fogadott fiúság kiáradó kegyelmével az egész földkerekségen megsokasítod gyermekeidet, és a húsvéti áldozat által szolgálodat, Ábrahámot esküd szerint minden nemzet atyjává teszed: add, hogy népeid kegyelmi hívásod útjára lépjenek. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

3. OLVASMÁNY

Kiv 14,15–15,1

OLVASMÁNY Mózes második könyvéből.

Izrael fiai átvonultak a száraz tengerfenéken.

Amikor Izrael fiai látták, hogy az egyiptomiak üldözik őket, nagyon megijedtek, és az Úrhoz kiáltottak. Az Úr így szólt Mó-

zeshez: „Miért kiáltasz hozzám? Parancsold meg Izrael fiainak, hogy induljanak. Te pedig emeld fel botodat, nyújtsd ki kezedet a tenger fölé, és válaszd ketté, hogy Izrael fiai száraz lábbal átmeheessenek rajta. Én azonban megkeményítem a fáraó szívét; erre utánuk siet, s akkor majd megmutatom dicsőségemet a fáraón, egész seregén, harci szekerein és lovasain. Az egyiptomiak megtudják, hogy én vagyok az Úr, ha majd megmutatom dicsőségemet a fáraón, a szekerein és a lovasain.”

Akkor az Isten angyala, aki az izraeliták előtt járt, megváltoztatta helyét, és mögójük vonult. A felhőoszlop, amely előttük volt, mögöttük ereszkedett le, s az egyiptomiak serege és az izraeliták tábora között helyezkedett el. A felhő sötét maradt, s az éjszaka elmúlt anélkül, hogy a két sereg közeledett volna egymáshoz.

Mózes ekkor kinyújtotta kezét a tenger fölé. Az Úr egész éjjel tartó, erős keleti széllel viaszorította a tengert, és kiszáritotta. A víz kettévált, és Izrael fiai a száraz tengerfenéken átvonultak, miközben a víz jobb és bal felől úgy állt, mint a fal. Az egyiptomiak utánuk vetették magukat, s a fáraó minden lóva, harci szekere és lovasa utánuk ment a tengerbe.

A reggeli őrség idején az Úr a tűz- és felhőoszlopból rátekinített az egyiptomiak seregére, és megzavarta őket. Akadályozta a szekerek kerekét, ezért csak bajjal jutottak előre. Az egyiptomiak kiabálni kezdtek: „Meneküljünk Izrael fiai elől, mivel az Úr harcol értük az egyiptomiak ellen.” Az Úr pedig így szólt Mózeshez: „Nyújtsd ki kezedet a tenger fölé, hogy a víz visszazúduljon az egyiptomiakra, szekereikre és lovasaikra.” Mózes kinyújtotta kezét a tenger fölé. Erre a víz napkeltekor visszaáramlott a régi helyére, amikor az egyiptomiak éppen arra menekültek. Az Úr besodorta őket a habok közepébe. A víz visszaömlött, és ellepte a szekereket, a lovasokat és a fáraó egész népét, amely utánuk nyomult a tengerbe. Senki sem maradt életben közülük. Izrael fiai azonban száraz lábbal mentek át a tengeren, miközben a víz tőlük jobbra és balra úgy állt, mint a fal.

Így mentette meg az Úr azon a napon Izrael fiait az egyiptomiak hatalmától. Az izraeliták látták az egyiptomiakat holtan feküdni a tenger partján. Izrael fiai tanúi voltak a nagy tettnek, amelyet az Úr az egyiptomiakon véghez vitt. A népet félelem töltötte el az Úr színe előtt, és hittek az Úrnak és Mózesnek, az ő szolgájának. Akkor Mózes Izrael fiaival együtt ezt az éneket énekelte az Úrnak:

VÁLASZOS ZSOLTÁR

Kiv 15,1–6. 17–18

5. tónus

Válasz: Énekeljünk az Úrnak, * mert dicsőség övezi. Vö. 1. vers

Énekeljünk az Úrnak, mert dicsőség övezi: *

a lovat és lovasát a tengerbe vetette.

Az Úr az én erősségem és pajzsom, *
szabadítóm ő lett nékem.

Dicsóítem őt, ő az én Istenem, *

magasztalom, mert atyáim Istene.

– **Énekeljünk az Úrnak, * mert dicsőség övezi.**

Olyan az Úr, mint a hős harcos, *

és „Mindenható” az ő neve.

A fáraó szekereit és seregét a tengerbe vetette, *

válogatott harcosai elmerültek a Vörös-tengerben.

– **Énekeljünk az Úrnak, * mert dicsőség övezi.**

A hullámok elborították őket, *

mint a kő, mélybe merültek.

A te jobbod, Uram, erejével tündöklik, *

Uram, jobbod szétzúzza az ellenséget.

– **Énekeljünk az Úrnak, * mert dicsőség övezi.**

Bevezeted népedet, és elülteted örökséged hegyén, †

melyet erős lakhelyeddé és szentélyeddé a te kezed formált. *

Az Úr uralkodik örökkön-örökké.

– **Énekeljünk az Úrnak, * mert dicsőség övezi.**

KÖNYÖRGÉS

Könyörögjünk! Istenünk, régi csodatetteid ma is tündöklő fényben ragyognak előttünk, mert amit hatalmas kézzel egyetlen

nép javára cselekedtél, hogy megszabadítsd a fáraó üldözésétől, ugyanazt teszed az újjászületés vize által a nemzetek üdvösségére. Kérünk, juttasd el az egész világot választott népednek, Ábrahám igazi fiainak méltóságára. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

vagy:

Könyörögjünk! Istenünk, te az Újszövetség fényénél kinyilvánítottad az ősi időkben művelt csodák igazi jelentését, hogy a Vörös-tenger vize a keresztség szent forrását, a szolgaságból szabadult nép pedig a keresztyén nép megszentelődésének szent titkát jelképezte. Add, hogy minden nemzet elnyerje a kiválasztottság kiváltságát, és Szentlelkedből részesedve újjászülessék. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

4. OLVASMÁNY

Iz 54,4a 5–14

OLVASMÁNY Izajás próféta könyvéből.

Örökre szóló irgalommal megkönyörült rajtad az Úr, a te Megváltód.

Az Úr így szól Jeruzsálemhez: Ne félj, nem fogsz megszégyenülni, ne pirulj, nem ér gyalázat! Maga a teremtőd lesz hitvesed, a Seregek Ura az ő neve. Izrael Szentje lesz a Megváltód, akit az egész föld Istenének nevez. Igen, visszahív téged az Úr, mint egy elhagyott és bánkódó lelkű asszonyt, mint ifjúkorban eltaszított feleséget, a te Istened mondja ezt. Igaz, elhagytalak egy röpke pillanatra, de most nagy irgalommal visszafogadlak. Amikor haragom fölgerjedt, egy pillanatra elrejtettem előled arcomat. De most örökre szóló irgalommal megkönyörülök rajtad. Az Úr mondja ezt, a te Megváltód. Úgy vagyok most, mint Noé napjaiban, amikor megesküdtem, hogy Noé vízözöne nem borítja el többé a földet. Ugyanígy esküszöm, hogy többé nem haragszom rád, és nem fenýítelek meg. Mert a hegyek megindulhatnak, és megrendülhetnek a halmok, de az én szeretetem nem hagy el téged, és veled kötött békeszövetségem nem inog meg soha. Az Úr mondja ezt, aki megkönyörült rajtad. Ó, te szegény, akit annyi vihar tépett, s akinek nincs vi-

HÚSVÉT VIGILÁJA

gasztalása! Íme, drágakövekre helyezem falaidat és zafírokra rakom le alapodat. Rubinból csinálók neked bástyákat, kristályból kapukat és drágakövekből falakat. Fiaid mindnyájan az Úr tanítványai lesznek, békés jólétet adok gyermekeidnek. Igazságos lesz az alapod, és elkerül a nyomorúság, nem kell hát semmitől félned. Elkerül a rettegés, hozzád nem is közelíthet.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 29,2. 4–6. 11. 12a 13b 6. tónus

Válasz: Dicsőítelek, Uram, * mivel megmentettél engem.

Vö. 2. vers

Dicsőítelek, Uram, mivel megmentettél engem, *
nem engedted, hogy ellenségeim ujjongjanak rajtam.
Uram, lelkemet kihoztad a halál országából, *
életben tartottál, nehogy sírba szálljak.

– **Dicsőítelek, Uram, * mivel megmentettél engem.**

Zsoltárt zengjétek az Úrnak ti, az ő szentjei, *
és dicsérjétek az ő szent nevét.

Mert haragja csak egy pillanat, *
de jósága végigkísér egész életünkön.

– **Dicsőítelek, Uram, * mivel megmentettél engem.**

Ha este meg is látogat a sírás, *
reggelre az öröm visszatér.

Meghallgatott az Úr, és megkönyörült rajtam, *
az Úr lett az én segítségem.

– **Dicsőítelek, Uram, * mivel megmentettél engem.**

Sírásomat örömmre fordítottad, *

Uram, Istenem, magasztallak mindörökké.

– **Dicsőítelek, Uram, * mivel megmentettél engem.**

KÖNYÖRGÉS

Könyörögjünk! Mindenható, örök Isten, neved dicsőségére sokasítsd meg azt, amit az ősatyák hitére megígértél: növelj az ígélet fiainak számát a gyermekké fogadás szent kegyelme által, hogy Egyházad egyre inkább lássa mindannak beteljesedését, aminek jövődő bekövetkezésében az ősatyák sohasem kértelkedtek. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

5. OLVASMÁNY

Iz 55,1–11

OLVASMÁNY Izajás próféta könyvéből.

Gyertek hozzám, és élni fog lelketek. Örök szövetséget kötök veletek.

Így szól az Úr: Ti szomjazók, gyertek a vízhez mind, és bár nincsen pénzetek, siessetek ide! Vegyetek ingyen gabonát és egyeteket, vegyetek pénz nélkül bort és tejet. Miért költitek a pénz arra, ami nem kenyér, és a keresetet arra, ami nem lakat jól? Hallgassatok ide, figyeljetek rám, akkor jó ételt esztek, és kövér falatokban lesz részetek. Fordítsátok felém fületeket, és gyertek ide hozzám; hallgassatok rám, és élni fog lelketek. Örök szövetséget kötök veletek a Dávidnak megígért irgalom jegyében. Íme, tanúvá tettelek a népek előtt, vezérré és parancsolóvá a nemzetek fölött, olyan nemzeteket hívsz majd meg, amelyeket nem ismertél, és olyanok sietnek hozzád, akik nem ismertek, az Úrért, a te Istenedért, Izrael Szentjéért, aki majd megdicsőít. Keressétek az Urat, amíg megtaláljátok, hívjátok segítségül, amíg közel van! Hagyja el útját a gonosz és gondolatait a bűnös, térjen vissza az Úrhoz, mert megkönyörül rajta, Istenünkhöz, mert bőkezű a megbocsátásban. Hiszen az én gondolataim nem a ti gondolataitok, az én utaim nem a ti utaitok – mondja az Úr. Igen, amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak az én utaim a ti utaitoknál, az én gondolataim a ti gondolataitoknál. Amint az eső és a hó lehull az égből, és nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, és termővé, gyümölcsözővé teszi, hogy magot adjon a magvetőnek és kenyeret az éhezőnek, éppúgy lesz a szavammal is, amely ajkáról fakad. Nem tér vissza hozzám eredménytelenül, hanem végbeviszi akaratomat és eléri, amiért küldtem.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR

Iz 12,2–3. 4bcd 5–6

4g tónus

Válasz: Örömmel merítetek vizet * az üdvösség forrásaiból.

Vö. 3. vers

HÚSVÉT VIGILÁJA

Íme, Isten az én üdvösségem, *

bízom benne, és nem félek.

Mert az Úr az én erősségem és dicsőségem, *

ő lett nékem szabadulásom.

– **Örömmel merítsetek vizet * az üdvösség forrásaiból.**

Adjatok hálát az Úrnak, * magasztaljátok az ő nevét.

A népek közt hirdessétek tetteit, *

emlékezzetek meg arról, hogy Fölséges az ő neve.

– **Örömmel merítsetek vizet * az üdvösség forrásaiból.**

Zengjete^k dalt az Úrnak, mert csodás dolgokat művelt: *

tudja meg az egész világ!

Ujjongjate^k és dicséretet mondjate^k, Sion lakói, *

mert nagy a ti körötökben Izrael szentje.

– **Örömmel merítsetek vizet * az üdvösség forrásaiból.**

KÖNYÖRGÉS

Könyörögjünk! Mindenható, örök Isten, az egész világ egyetlen reménysége, te prófétád jövendöléseiben az Újszövetség titkait hirdetted előre. Erősítsd meg kegyesen néped jóakarátát, mert híveidben csak sugallatod segítségével növekedhetnek az erények. Krisztus, a mi Urunk által. – **Amen.**

6. OLVASMÁNY

Bár 3,9–15. 32 – 4,4

OLVASMÁNY Báruk próféta könyvéből.

Járj az Úr fényének világosságában.

Halld meg, Izrael, az élet törvényét, figyeljete^k, hogy szert tegyete^k a tudásra! Izrael, miért vagy ellenséged országában, miért? Miért öregedsz meg idegen földön? Miért szennyezod be magad halottakkal, miért számítanak azok közé, akik leszállnak az alvilágba? Mert elhagytad a bölcsesség forrását! Ha az Úr útján jártál volna, akkor békében laktál mindörökké. Tanuld meg, hol van a tudomány, hol az erő, hol az értelem, s akkor megtudod azt is, hol a maradandóság és az élet, hol a szem ragyogása és a béke. De ki fedezte föl ezek helyét, és ki hatolt el kincseikhez? Mindezt ismerte az, aki mindent tud, ő átvizs-

gálta értelmével; ő, aki mindörökre megalkotta a földet, és betöltötte élőlényekkel; ő, aki küldi a fényt, és az eljön, de ha viszsza-hívja, az remegve engedelmeskedik. A csillagok vidáman ragyognak helyükön, de ha ő szólítja őket, azt felelik: „Itt vagyunk!” Vidáman csillognak alkotójuk előtt. Ő a mi Istenünk, senki sem hasonlít hozzá! Ő felkutatta a tudás minden útját, s átadta Jákobnak, szolgájának, és Izraelnek, akit szeretett. Így jelent meg a földön és társalgott az emberekkel. Isten parancsainak könyve az, a törvény, amely örökre megmarad. Aki megtartja, élni fog, aki elhagyja, meghal. Térj vissza, Jákob, és öleld magadhoz, járj fényének világosságában! Ne engedd át dicsőségedet másnak, és kiváltságodat más népeknek. Boldogok vagyunk mi, Izrael fiai, mert Isten tudtunkra adta, hogy mi kedves előtte.

Ez az Isten ígéje. – Istennek legyen hála.

VÁLASZOS ZSOLTÁR

18. 8. 9. 10. 11

2. tónus

Válasz: Uram, Istenem, * örök életet adó ígéid vannak. Vö. Jn 6,69

Tökéletes az Úr törvénye, * megújítja a lelket.

Az Úr tanúságában bízhatunk, *

bölcsességet ad a kicsinyeknek.

– Uram, Istenem, * örök életet adó ígéid vannak.

Az Úr végzése igaz, * megvidámítja a szívet.

Az Úr parancsa világos, * fényt gyújt a szemnek.

– Uram, Istenem, * örök életet adó ígéid vannak.

Az Úr félelme tiszta: * örökké megmarad.

Az Úr ítéletei igazak *és mind egyaránt jogosak.

– Uram, Istenem, * örök életet adó ígéid vannak.

Értékesebb az aranyból * és a legdrágább drágakőnél.

Édesebb a méznél, *a csorduló lépes méznél.

– Uram, Istenem, * örök életet adó ígéid vannak.

KÖNYÖRGÉS

Könyörögjünk! Istenünk, te a nemzetek meghívásával mindenkor gyarapítod Egyházadat. Oltalmazd szüntelen segítséged-

del azokat, akiket a keresztvízzel tisztára mosol. Krisztus, a mi urunk által. – **Ámen.**

7. OLVASMÁNY

Ez 36,16–17a 18–28

OLVASMÁNY Ezekiel próféta könyvéből.

Akkor majd tiszta vizet hintek rátok, és új szívet adok nektek.

Az Úr szózatot intézett hozzám: „Emberfia, Izrael háza a saját földjén lakott, de beszennyezte életmódjával és tetteivel. Ekkor rájuk zúdítottam haragomat a vér miatt, amelyet ontottak az országban, és a bálványok miatt, amelyekkel tisztátalanná tették azt. Szétszórtam őket a népek közé, és szétszélesztettem az országokban. Életmódjuk és tetteik szerint ítéleztem fölöttük. A népek között, ahová kerültek, megszenteltelenítették szent nevemet, hiszen azt mondják róluk: Ez az Úr népe, az ő földjéről jöttek ki. De tekintettel voltam szent nevemre, amelyet Izrael háza megszenteltelenített a népek között, ahová került. Ezért mondd meg Izrael házának, ezt mondja az Úr, az Isten: Nem miattatok teszem ezt, Izrael háza, hanem szent nevemért, amelyet megszenteltelenítettetek a népek között, amelyek közé kerültetek. Szentté teszem nagy nevemet, amelyet gyalázat ért a népek között, amelyet megszenteltelenítettetek közöttük. Akkor majd megtudják a népek, hogy én vagyok az Úr – mondja az Úr, az Isten –, amikor a szemük láttára megmutatom rajtatok, hogy szent vagyok. Kihoztalak titeket a népek közül, összegyűjtelek minden országból, és visszaviszlek saját földetekre. Akkor majd tiszta vizet hintek rátok, hogy megtisztuljatok minden tisztátalanságtól, s minden bálványtól megtisztítalak benneteket. Új szívet adok nektek és új lelket oltok belétek, kiveszem testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek. Az én lelkemet oltom belétek, és gondoskodom róla, hogy parancsaim szerint éljete, és szemetek előtt tartsátok törvényeimet, és hozzájuk igazodjatok. Abban az országban laktok majd, amelyet atyáitoknak adtam, s az én népem lesztek, én meg a ti Istenetek leszek.”

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 41,3. 5bcd; 42,3. 4 4g tónus

Válasz: Mint szarvasgím a források vizére, * úgy sóvárog utánad a lelkem, Istenem. **Vö. 41,2. vers**

Lelk^{em} szomjazik az Isten után, † az élő Isten után, *
mikor mehetek, hogy megjelenjek az Isten színe előtt?
Arra gondolok, †
hogyan mentem be a csodás hajlékba Isten házáig. *
Miközben ujjongott és énekelt az ünneplő sokaság.
– **Mint szarvasgím a források vizére, ***
úgy sóvárog utánad a lelkem, Istenem.
Küldd el világosságodat és hűségedet, *
hogy azok vezessenek szent hegyedre és a te hajlékodb^a.
Odalépek Isten oltárához, † örömöm Istenéhez, *
citeraszóval magasztallak téged, én Uram, Istenem.
– **Mint szarvasgím a források vizére, ***
úgy sóvárog utánad a lelkem, Istenem.

KÖNYÖRGÉS

Könyörögjünk! Istenünk, fogyhatatlan erő és nem szűnő világosság, tekints kegyesen az egész Egyház szent közösségére, és örök végzésed szerint vezesd el biztos kézzel az üdvösségre. Hadd lássa és tapasztalja meg az egész világ, hogy a megvetett magasra kerül, az elavult megújul, és egészen tökéletessé épül Krisztusban, aki mindennek kezdete. Aki él és uralkodik mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

vagy:

Istenünk, te az Ó- és Újszövetség könyveivel oktatsz minket, hogy méltón ünnepeljük húsvét szent titkát. Kérünk, segíts megértenünk irgalmasságodat, és mostani ajándékaid erősítsenek meg az eljövendő várására. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Amikor az utolsó ószövetségi olvasmányt is elolvasták, a hozzátartozó válasszal és könyörgéssel együtt, meggyújtják az oltárgyertyákat. A pap pedig elkezdi énekelni: „Dicsőség a magasságban Istennek.” (→ lásd 243. o.) A nép folytatja, közben zúgnak a harangok a helyi szokások szerint. A Dicsőség után a szokott módon mondja a könyörgést:

Könyörögjünk! Istenünk, te ezt a szent húsvéti éjszakát Urunk feltámadásának fényével beragyogod. Kérünk, éleszd föl Egyházadban az istengyermekség lelkét, hogy akik testben és lélekben megújultak, tiszta szívvel szolgáljanak neked. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.

– **Ámen.**

SZENTLECKE

Róm 6,3–11

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a rómaiakhoz írt leveléből.

Ha Krisztussal meghaltunk, hisszük, hogy vele élünk is.

Testvéreim! Mi, akik Krisztus Jézusra megkeresztelkedtünk, az ő halálára keresztelkedtünk meg. A keresztségben ugyanis eltemetkeztünk vele együtt a halálba, hogy miként Krisztus az Atya dicsőségére feltámadt a halálból, úgy mi is új életre keljünk. Mert ha halálának hasonlóságában egybenőttünk vele, akkor feltámadásában is egy leszünk vele. Hiszen tudjuk, hogy a régi embert bennünk azért feszítették vele együtt keresztre, hogy a bűnös test elpusztuljon, és ne szolgáljunk többé a bűnnek. Aki így meghalt, megszabadult a bűntől. Ha Krisztussal meghaltunk, hisszük, hogy vele együtt élünk is. Tudjuk ugyanis, hogy Krisztus feltámadt a halálból, és többé nem hal meg: a halál nem uralkodik többé rajta. Halálával egyszer s mindenkorra meghalt a bűnnek, de életével Istennek él. Úgy tekintetek tehát magatokat, mint akik meghaltatok a bűnnek, és most az Istennek éltok, a mi Urunk, Jézus Krisztusban.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

Szentlecke után mindenki feláll, és a pap ünnepélyesen intonálja az Alleluját. Ezt utána mindnyájan megismétlik (vagy: Alleluja visszaadása: ÉE 835).

VÁLASZOS ZSOLTÁR 117,1–2. 16ab–17. 22–23 6. tónus

Válasz: Alleluja, alleluja, alleluja. Vö. 6. szám

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, *
mivel irgalma örökké megmarad.
Mondja Izrael háza, hogy jó az Isten, *
mivel irgalma örökké megmarad.

– **Alleluja, alleluja, alleluja.**

Az Úr jobb keze erősnek bizonyult: *
az Úrnak a jobbjá fölemelt engem.
Nem halok meg, hanem élek, *
és hirdetem az Úr nagy tetteit.

– **Alleluja, alleluja, alleluja.**

A kő, amelyet az építők félredobtak, *
íme, az vált szegletkővé.

Mindezt az Úr vitte végbe, *
csodálatra méltó a mi szemünkben.

– **Alleluja, alleluja, alleluja.**

EVANGÉLIUM

Mt 28,1–10

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

† EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Feltámadt, és előttetek megy Galileába.

Szombat elmúltával, a hét első napján pirkadatkor Mária Magdolna és a másik Mária elment, hogy megnézze a sírt. És íme, nagy földrengés támadt: Az Úr angyala leszállt az égből, odament, elhengerítette a követ, és ráült. Olyan volt a tekintete, mint a villám, a ruhája pedig fehér, mint a hó. Az örök reszketni kezdtek félelmükben, és szinte halálra váltak. Ekkor megszólalt az angyal, és ezt mondta az asszonyoknak: „Ne féljetek! Tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Ő nincs itt, mert feltámadt, amint megígérte. Jöjjetek, nézzétek meg a helyet, ahol feküdt! És siessetek, mondjátok meg tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül, és előttetek megy Galileába. Ott viszontláthatjátok őt! Íme, én megmondtam nektek!”

Erre elsiettek a sírtól. Remegve, de nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt a tanítványoknak. És íme, egyszerre csak Jézus jött velük szemben, és megszólította őket: „Üdv nektek!” Ők pedig odasiettek hozzá, leborultak előtte, és átkarolták a lábát. Ekkor Jézus így szólt hozzájuk: „Ne féljetek! Siessetek, vigyék hírül testvéreimnek, hogy menjenek Galileába, mert ott viszontláthatnak engem.”

Ezek az evangélium igéi. – Áldunk téged, Krisztus.

A KERESZTSÉG LITURGIÁJA

A pap a segédkezőkkel a keresztkúthoz megy – ha a keresztkutat láthatják a hívek is. Egyébként a vízzel telt edényt a szentélyben helyezik el. Ha keresztelendők is jelen vannak, a nevükön szólítják őket. A keresztelendőket a keresztszülők mutatják be, a kisdedeket pedig a szülők és keresztszülők viszik oda a templomban összegyűlt hívek elé. Ezután a pap intelmet intéz a jelenlevőkhöz ezekkel vagy ehhez hasonló szavakkal:

Ha keresztelendők vannak jelen:

Szeretteim! Egy szívvel-lélekkel erősítsük testvéreink boldog reménységét, hogy a mindenható Atya irgalmasságának minden támogatása kísérje őket, amikor az újjászületés forrásához járulnak.

Ha csak a keresztkutat áldják meg:

Kedves Testvéreim! Könyörögve kérjük a mindenható Atyais-ten kegyelmét erre a keresztkútra, hogy akik belőle újjászületnek, Krisztusban Isten gyermekeivé legyenek.

Két előénekes a litániát énekli, miközben mindenki áll (a húsvéti idő miatt), és válaszol. Ha hosszabb körmenetben vonulnak a keresztkúthoz, akkor a litániát a körmenet alatt éneklik. Ilyen esetben a keresztelendőket a körmenet előtt kell szólítani. Elöl viszik a húsvéti gyertyát, utána vonulnak a keresztelendők a keresztszülőkkel, majd a pap a segédkezőkkel. Az intelmet közvetlenül a víz megáldása előtt kell mondani.

Ha nincsenek jelen keresztelendők, és a keresztkutat sem kell megáldani, akkor a litánia elmarad. A szertartást rövidebb áldó imádsággal folytatjuk.

A litániába más szentek nevét is beiktathatjuk, különösen a templom védőszentjét vagy a hely patrónusát vagy a keresztelendők védőszentjeit (ÉE 836).

LITÁNIA

Uram, irgalmazz nekünk! – Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk! – Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk! – Uram, irgalmazz nekünk!
Szűz Mária, Isten anyja – **könyörögj érettünk!**
Szent Mihály főangyal – **könyörögj érettünk!**
Mindnyájan, szent angyalok – **könyörögjeteek érettünk!**
Keresztelő Szent János – **könyörögj érettünk!**
Szent József – **könyörögj érettünk!**
Szent Péter és Pál apostol – **könyörögjeteek érettünk!**
Szent András apostol – **könyörögj érettünk!**
Szent János apostol – **könyörögj érettünk!**
Szent Mária Magdolna – **könyörögj érettünk!**
Szent István vértanú – **könyörögj érettünk!**
Antiochiai Szent Ignác vértanú – **könyörögj érettünk!**
Szent Lőrinc vértanú – **könyörögj érettünk!**
Szent Perpétua és Felicitász
vértanú asszonyok – **könyörögjeteek érettünk!**
Szent Ágnes vértanú – **könyörögj érettünk!**
Szent Gergely pápa – **könyörögj érettünk!**
Szent Ágoston püspök – **könyörögj érettünk!**
Szent Atanáz püspök – **könyörögj érettünk!**
Szent Vazul püspök – **könyörögj érettünk!**
Szent Márton püspök – **könyörögj érettünk!**
Szent Benedek apát – **könyörögj érettünk!**
Szent Ferenc és Domonkos – **könyörögjeteek érettünk!**
Xavéri Szent Ferenc – **könyörögj érettünk!**
Vianney Szent János – **könyörögj érettünk!**
Szent István király – **könyörögj érettünk!**
Sienai Szent Katalin – **könyörögj érettünk!**
Avilai Szent Teréz – **könyörögj érettünk!**
Istennek minden szentjei – **könyörögjeteek érettünk!**
Légy irgalmas – **ments meg, Uram, minket!**
Minden gonosztól – **ments meg, Uram, minket!**
Minden bűntől – **ments meg, Uram, minket!**

HÚSVÉT VIGILIÁJA

Az örök haláltól – **ments meg, Uram, minket!**

Megtestesülésed által – **ments meg, Uram, minket!**

Halálod és föltámadásod által – **ments meg, Uram, minket!**

Szentlelked kiadása által – **ments meg, Uram, minket!**

Mi, bűnösök – **kérünk téged, hallgass meg minket!**

Ha jelen vannak keresztelendők:

Hogy e választottaidat a keresztség kegyelmével új életre támaszd, kérünk téged, hallgass meg minket!

Ha nincsenek jelen keresztelendők:

Hogy e vizet fiaid kegyelmi újjászületésére megszenteld, kérünk téged, hallgass meg minket!

Jézus, az élő Isten Fia, kérünk téged, hallgass meg minket!

Ha vannak jelen keresztelendők, a pap összetett kézzel a következő könyörgést mondja:

Mindenható, örök Isten, kegyelmed kísérfje atyai jóságod szent ajándékait, és azokra a megkeresztelendő új gyermekeidre, akik a keresztségben új életre születnek, áraszd ki az istengyermekség lelkét, hogy amit szerény szolgálatunkkal végzünk, azt mennyei erődd tegeje teljessé. Krisztus, a mi Urunk által.

– **Ámen.**

A VÍZ MEGÁLDÁSA

Istenünk, te láthatatlan erőddel a szentségi jelekben csodálatos dolgokat művelsz, s a víz által számos tanítást adtál, hogy megértsük a keresztség kegyelmét. A te Lelked, Istenünk, a vizek fölött lebegett a teremtés kezdetén, hogy a víznek már akkor megszentelő erőt adjon.

Az újjászületés módját pedig a vízőzön által jelezted előre, Istenünk, hogy egyazon víznek titokzatos ereje vessen véget a bűnnek, és legyen az erényes élet kezdete. Te, Istenünk, száraz lábbal vezetted át a Vörös-tengeren Ábrahám fiait, hogy a fáraó rabigájából szabaduló néped a megkereszteltek előképe legyen. Szent Fiadra pedig, amikor a Jordán vizében megkeresztelkedett, leszállott a Szentlélek ereje; majd, midőn a kereszten

függött, a vérrel együtt oldalából víz fakadt; és föltámadása után tanítványainak parancsba adta: „Menjetek, tanítsatok minden népet, megkeresztelvén őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében!”

Most tekints Egyházadra kegyesen, és jóságod nyissa meg számára a kereszttség forrását! A Szentlélek adja meg ennek a víznek egyszülött Fiad kegyelmét, s az ember, akit képmásodra alkottál, a kereszttség által az ősbűn szennyétől tisztára mosva, vízből és Szentlélekből új életre szülessék!

A pap a húsvéti gyertyát a vízbe merítheti, és közben folytatja:

Add, Urunk, hogy Fiad által szálljon le ebbe a vízbe a Szentlélek ereje, hogy mindazok, akik Krisztus halálába temetkeznek a kereszttség vizében, életre is keljenek övele, Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

A húsvéti gyertyát kiemelik a vízből, és mind éneklik (ÉE 837):

**Ti, forrásvizek, áldjátok az Istent,
dicsérvétek és magasztaljátok mindörökkön-örökké!**

Ha nincsenek jelen keresztelendőik, és kereszttkutat sem kell megáldani, a pap a következő könyörgés kíséretében áldja meg a vizet:

Esedezve kérjük, kedves testvéreim, Istenünket, Urunkat, hogy áldja meg kegyesen ezt a vizet, melyet kereszttségünk emlékére hintünk magunkra: és adjon nekünk jóságosan megújult életet, hogy hűségesek maradjunk szent lelkéhez, akit tőle kapunk.

Itt rövid szünetet tartunk, és közben csendesen imádkozunk.

A pap összetett kézzel folytatja:

Add kegyelmedet, Urunk, Istenünk, e húsvéti szent éjszakán virrasztó népednek: hogy amikor megemlékezünk csodálatos teremő és még csodálatosabb megváltó művedről, jóságod tegye áldottá ezt a vizet számunkra! Mert arra teremtetted, hogy termékenységet adjon földünknek, felüdítse testünket, és tisztára mossa. De irgalmas szereteted szolgálatára is vizet rendeltél, mert víz által oldottad meg a Vörös-tengernél néped rabsá-

HÚSVÉT VIGILIÁJA

gának bilincset, és szomját is vízzel oltottad a pusztában. A próféták azt az új szövetséget hirdették, amelyet az emberekkel víz által akartál megkötni, és megromlott emberi természetünket végül újjáalkottad az újjászületés fürdőjében a víz által, amelyet a Jordán folyóban Krisztus megszentelt. E víz legyen keresztségünk felvételének emléke, és együtt örvendjünk testvéreinkkel, akik világszerte ma részesülnek e szentségben, Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Következik a keresztelés.

A KERESZTSÉGI FOGADALOM MEGÚJÍTÁSA

A keresztség (és bértelés) szertartásának végeztével, vagy ha az az most nem volt, akkor a víz megáldása után, mindnyájan felállnak, kezükben égő gyertyával; és megújítják keresztségi fogadásukat.

Kedves Testvéreim! A húsvét szent titka által a keresztségben mindnyájan eltemetkeztünk Krisztussal együtt, hogy vele együtt járjunk az élet útján. Ezért a nagyböjt negyven szent napjának megtartása után újítsuk meg keresztségi fogadalmunkat. Ebben egykor ellene mondtunk a sátánnak és minden cselekedetének, és megígértük, hogy a katolikus Anyaszentegyházban Istennek szolgálunk. Éppen ezért most megkérdezem:

Ellene mondotok-e az ördögnek? – **Ellene monduk.**

És minden cselekedetének? – **Ellene monduk.**

És minden csábításának? – **Ellene monduk.**

Vagy ehelyett így is kérdezhet:

Ellene mondotok-e a bűnnek, hogy Isten gyermekeinek szabadságában éljete? – **Ellene monduk.**

Ellene mondotok-e a gonoszság csábításainak, hogy a bűn soha se uralkodjék rajtatok? – **Ellene monduk.**

Ellene mondotok-e az ördögnek, aki a bűn szerzője és fejedelme? – **Ellene monduk.**

Azután így folytatja a pap:

Hisztek-e a mindenható Atyaistenben, a menny és a föld terem-tőjében? – **Hiszünk.**

Hisztek-e Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki Szűz Máriától született, meghalt és eltemették, de föltámadt a halálból, és dicsőségesen uralkodik az Atya jobbján? – **Hiszünk.**

Hisztek-e a Szentlélekben, a katolikus Anyaszentegyházban, a szentek közösségében, a bűnök bocsánatában, a test föltámadásában és az örök életben? – **Hiszünk.**

A mindenható Atyaisten, a mi Urunk, Jézus Krisztus Atyja, aki új életet adott nekünk vízből és Szentlélekből, és megbocsátotta bűneinket, őrizzen meg minket kegyelmével a mi Urunkban, Jézus Krisztusban az örök életre. – **Ámen.**

A pap meghinti a népet a megáldott vízzel (ÉE 838). Közben az újonnan megkeresztelteket helyükre vezetik, a hívek közé.

Ha a keresztség szentelése nem a keresztkútnál történt, akkor a segédkezők a megszentelt vízzel telt edényt tisztelettel a keresztkúthoz viszik.

Ha nem volt keresztség szentelése, a szenteltvizet megfelelő helyre viszik.

Szenteltvízhintés után a pap visszamegy a papi székhöz, és a Hitvallás mondása nélkül elkezd az egyetemes könyörgéseket, amelyen az újonnan megkereszteltek ma vesznek részt először.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE

Pap: Imádkozunk, testvéreim, mennyei Atyánkhoz, aki – szent Fia feltámasztása által – új életre hívott meg bennünket!

Lektor: 1. Töltsd el, Urunk, **N.** pápánk, **N.** püspökünk, papjaink, szerzeteseink és minden keresztény testvérünk lelkét a feltámadt Krisztus kegyelmeivel!

– **Kérünk téged, hallgass meg minket!**

2. Segítsd, Urunk, az újonnan megkeresztelteket, hogy keresztségi fogadásukhoz egész életükben hűségesek maradjanak! – **Kérünk téged...**

3. Szüntesd meg a szakadásokat a keresztények között, hogy megvalósuljon a testvéri egység mindazokkal, akiket összeköt az egy keresztség! – **Kérünk téged...**

HÚSVÉT VIGILIÁJA

4. Áldd meg, Urunk, hazánkat és mindazokat, akik népünk életének megújításán dolgoznak!

– **Kérünk téged...**

5. Add meg, Urunk, a megdicsőülés reményét a szenvedőknek és az elhagyatottaknak! – **Kérünk téged...**

6. Újítsd meg egyházunk életét áldozatkészségben és szeretetben! – **Kérünk téged...**

Pap: Mennyei Atyánk! Szent Fiad feltámadásának éjszakáján örömet ajándékoztál a világnak. Add, hogy a feltámadás hitében éljünk, így egykor eljussunk Fiad dicsőségébe. Aki él és uralkodik mindörökkön-örökké.

– **Ámen.**

AZ EUCHARISZTIA LITURGIÁJA

A pap az oltárhoz vonul, és a szokott módon elkezdí a Eucharisztia liturgiáját. Nagyon ajánlatos, hogy a kenyeret és a bort az újonnan megkereszteltek vigyék az oltárhoz.

AZ ADOMÁNYOK ELŐKÉSZÍTÉSE → lásd 248.o.

Ho 90, 136, 205; ÉE 106

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Urunk, Istenünk, fogadd el néped könyörgését és bemutatott adományait, hogy a húsvéti misztériumokba beavatva gyógyulást nyerjünk, és eljussunk az örök életre. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

HÚSVÉTI PREFÁCIÓ (Húsvét szent titka)

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

Emeljük föl szívünket. – **Fölemeltük az Úrhoz.**

Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek. – **Méltó és igazságos.**

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy minden időben magasztaljunk, Urunk, téged, de különösen ezen a szent (éjszakán) napon, midőn áldozattá lett értünk Krisztus, a húsvéti Bárány. Mert ő az igazi Bárány, aki elvette a világ bűneit, halálunkat halálával megtörte, és feltámadásával új életet

2020. ÁPRILIS 12., VASÁRNAP

szerzett nekünk. A húsvéti öröm ezért kiárad az egész földre, a nagyvilág örvendezve ujjong, a mennyei erők és a hatalmas angyalok a te dicsőséged himnuszát zengik és vég nélkül mondják: (éneklik:)

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

EUCHARISZTIKUS IMA (Római kánon) → lásd 254.o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK 1Kor 5,7–8 vagy: Ho 114; ÉE 836–838

Krisztus, a mi húsvéti Bárányunk már feláldozta önmagát. *
Üljük meg a tisztság és igazság kenyerével a húsvéti lakomát!
Alleluja! (*Énekelhető a második zsoltártónusban.*) ÉE 106, 548

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Urunk, Istenünk, áraszd szívünkbe szereteted Szentlelkét, hogy akiket húsvéti szentségeiddel tápláltál, azoknak szívét forrassza eggyé atyai jószágod. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

BEFEJEZŐ SZERTARTÁS → vagy 266.o.

A szentmise véget ért, menjetek békével, alleluja, alleluja.
– Istennek legyen hála, alleluja, alleluja.

Kivonulásra: Ho 205, ÉE 224

Ha nyomban következik a feltámadási körmenet, a fenti elbocsátást elhagyjuk.

Énekek körmenetre: ÉE 840, Ho 87 v. ÉE 99, Ho 88 v. ÉE 107, Ho 89 v. ÉE 111, Ho. 86 v. ÉE 112, Ho 90 v. ÉE 106, Ho 276 v. ÉE 369.

A körmeneti énekek szövegét → lásd a 267–272. o.

Húsvétvasárnap

Krisztus feltámadása

Ünnepi szentmise

(liturgikus szín: fehér)

Jeruzsálemben, az elmúlt évek egyikén, hasonlóan, mint Péter és János, siettünk az üres sírhoz öreg barátommal. Szinte csak ketten voltunk, a sikátorokban még nem nyitottak az üzletek, a turisták tömege sem hömpölygött még az Óvároson keresztül. A szent sírt őrző ferences atya tanácsolta, hogy korán menjünk, mert amikor kinyitják a bazilika kapuit, a zárándoktömeg már tódul is be. Hűvös volt a hajnal, sietve surrantunk a város emelkedő pontjához. A keskeny utcák labirintusában, simára koptatott, jókora köveken futva szaporítottuk lépteinket a sírhoz, ami persze már nem egy barlang a temetőben, hanem kétezer év súlyos emlékeit őrző zárándokhely.

Királyok, uralkodók, politikusok, filmsztárok, sportolók, írók, művészek, a Közel- és a Távol-Kelet és az óceánokon túli tömegek zárándokhelye lett. Szerzetesek és papok, vallási és politikai vezetők keresik fel az üres sírt, ami az első húsvét óta a kereszténység legfontosabb helyszíne.

Amikor a szerzetes kinyitotta a bazilika hatalmas ajtaját, és beléptünk az előcsarnokba, valaki már megelőzött minket. Az előtérben egy hatalmas, Jézus korabeli vörösmárvány kőlap fekszik, a halottakat ilyenén balzsamozták be és csavarták golycsokba, ahogyan a temetkezési szokás ezt megkívánja. Amint beléptünk a csarnokba, finom, csodálatos illat csa-

pott meg. Távoli földrészekről származó kenetek, balzsamok és parfümök sokaságának illata, amit zarándok asszonyok hoznak – hogy mintegy bebalzsamozzák Jézus testét. Fogadalomból, hálából vagy szeretetből, megtérésükért. Amikor tehát beléptünk, egy asszony már ott térdelt, és a márványlap fölé hajolva, illatos kenettel simogatta a kőlapot, amin Krisztus is feketett. Szépséges szokás, mint a kereszténységben annyi más szépség.

Kosztolányi Dezső, aki nem hívő korában is magához közel állónak érezte a katolicizmust, azt mondta egyik pap költő barátjának: olyan páratlan tündöklő vallás egy sincs, mint a tiétek. Ötödik jelzõt kellene adnotok neki. Négyet hittanban tanultam: egy, szent, egyetemes, apostoli; ötödik jelzője az lehetne, hogy szép. Kosztolányi azt mondja, hogy az önmagában fárasztó és unalmas életet a katolikus vallás széppé és változatossá teszi azzal, hogy ünnepeivel részekre bontja az esztendőt. Harsányi Lajos meséli el, hogy a költő végigveszi az esztendő keresztény ünnepi eseményeit. Itt most csupán az erre az időszakra vonatkozó részt idézem: „Hamut hintetek a kijózanult fejekre és azt mondjátok: Emlékezzél ember, hogy porból vagy és porrá leszel! És igyekeztek meggyőzni a világot, hogy mindenkinek szenvednie kell. A Kálváriára járatjátok az embereket, és a szenvedés szépségeit magyarázzátok nekik... És megjön a nagyhét. Elnémítjátok a harangokat. Felállítjátok a nagy Halott sírját. És dőbbsenve áll a világ a nagy ravatalnál. De nagyszombaton felzúgátjátok a Rómából visszatért harangokat. Aranyos karingbe öltöztök, és megindul az öröm mámorában ujjongó körmenet. – Alleluja! Föltámadt Krisztus e napon. A körmenet szegélyén sorfalat állnak a fák, zöld rügyekkel figyelnek rátok. – Igen! Igen! – mondogatják. Valóban itt van a feltámadás, a tavasz.” (Kovács Sándor: Isten embere, Budapest 1966)

Juhász Ferenc
miskolci plébános

BEVEZETŐ SZERTARTÁS

KEZDŐÉNEK Zsolt 138,18. 5–6 Vagy: Ho 87; ÉE 545

Feltámadtam, és veled vagyok!
Kezedet rajtam nyugtatod:
Csodálatos a te tudásod, alleluja!

vagy:

Valóban feltámadt az Úr, alleluja!
Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké!

KÖSZÖNTÉS → lásd 242. o.

BŰNBÁNATI CSELEKMÉNY → lásd 242. o.

URAM, IRGALMAZZ! → lásd 243. o. vagy ÉE 416

DICSŐSÉG → lásd 243. o.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, a mai napon egyszülött Fiad által legyőzted a halált, és kitártad előttünk az örökkévalóság kapuját. Krisztus Urunk feltámadását ünnepeelve kérünk, teremts újjá minket Szentlelked erejével, hogy életre támadjunk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

AZ IGE LITURGIÁJA

OLVASMÁNY

ApCsel 10,34a 37–43

OLVASMÁNY az Apostolok Cselekedeteiből.

Mi ettünk és ittunk vele, miután feltámadt a halálból.

Abban az időben Péter szólásra nyitotta ajkát, és ezeket mondta: „Ti tudjátok, hogy mi minden történt Galileától egészen Júdeaig attól kezdve, hogy János hirdette a keresztséget: hogyan kente fel az Isten a názareti Jézust Szentlélekkel és hatalommal. Ő pedig ahol csak járt, jótetteket vitt végbe és meggyógyított minden ördögtől megszállottat, mert vele volt az Isten. Mi tanúi vagyunk mindannak, amit Júdea egész területén és Jeruzsálemben tett. Keresztre feszítették, de harmadnap feltámasz-

totta Isten, és látható alakban megmutatta őt, ha nem is az egész népnek, de az Isten által előre kijelölt tanúknak, vagyis nekünk. Mi ettünk és ittunk vele, miután feltámadt a halálból. És ő megparancsolta nekünk, hogy hirdessük a népnek és tanúsítsuk, hogy ő az, akit Isten az élők és holtak bírójául rendelt. Minden próféta tanúságot tesz arról, hogy aki hisz benne, elnyeri bűnei bocsánatát.”

Ez az Isten ígéje. – Istennek legyen hála.

VÁLASZOS ZSOLTÁR 117,1–2. 16ab–17. 22–23 6. tónus

Válasz: Ezt a napot az Úristen adta: * örvendjünk és vigadjunk rajta. **Vö. 24. vers vagy:** Alleluja, alleluja, alleluja!

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, *
mivel irgalma örökké megmarad.
Mondja Izrael háza, hogy jó az Isten, *
mivel irgalma örökké megmarad.

– Ezt a napot az Úristen adta: *
örvendjünk és vigadjunk rajta.

vagy: Alleluja, alleluja, alleluja!

Az Úr jobb keze erősnek bizonyult: *
az Úrnak jobbja fölemelt engem.
Nem halok meg, hanem élek, *
és hirdetem az Úr nagy tetteit.

– Ezt a napot az Úristen adta: *
örvendjünk és vigadjunk rajta.

vagy: Alleluja, alleluja, alleluja!

A kő, amelyet az építők félredobtak, *
íme, az vált szegletkővé.

Mindezt az Úr vitte végbe, *
csodálatra méltó a mi szemünkben.

– Ezt a napot az Úristen adta: *
örvendjünk és vigadjunk rajta.

vagy: Alleluja, alleluja, alleluja!

SZENTLECKE

Kol 3,1–4

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a kolosszeiekhez írt leveléből.

Azt keressétek, ami odafönt van, ahol Krisztus ül az Isten jobbján.

Testvéreim! Krisztussal együtt ti is feltámadtatok. Keressétek tehát azt, ami odafönt van, ahol Krisztus ül az Isten jobbján. Az égiekre irányuljon figyelmetek, ne a földiekre. Hiszen meghaltatok, és életetek Krisztussal az Istenben van elrejtve. Amikor azonban Krisztus, a mi életünk, újra megjelenik, vele együtt ti is megjelentek a dicsőségben.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

Vagy:

SZENTLECKE

1Kor 5,6b–8

SZENTLECKE Szent Pál apostolnak a korintusiakhoz írt első leveléből.

El a régi kovásszal, hogy új tésztává legyetek!

Testvéreim! Nem tudjátok, hogy egy kevés kovász az egész tésztát megkeleszti? El a régi kovásszal, hogy új tésztává legyetek, amint hogy kovásztalanok is vagytok! Hiszen húsvéti bárányunkat, Krisztust feláldozták! Ünnepejlünk tehát, de ne a régi kovásszal, sem a romlottság és gonoszság kovászával, hanem a tisztaság és az igazság kovásztalan kenyérével!

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

SEKVENCIA

A húsvéti Bárányt keresztények dicsérve áldják!

Krisztus ártatlan Bárány:

vérének árán nyája bűneiért megengesztelte Atyját.

Benne élet és halál csodás nagy párharcra száll:

élet Ura a sírból felkél, és győztesen él.

Mária Magdolna, mondd, mit láttál utadon!

„Az élő Krisztusnak sírját, feltámadt Urunk nagy diadalmát, angyalok jelentését, Urunk halotti leplét.

Feltámadt Krisztus, reményetek: Galileába megy előttetek.”

Krisztus a halálból valóban feltámadt, tudjuk.

Győztes Király, könyörülj meg rajtunk!

Vagy:

SZEKVENCIA

Húsvét tiszta áldozatját a hívek áldva áldják.
Bárány megváltja nyáját,
és az ártatlan Krisztus már kiengeszteli értünk Atyját.
Élet itt a halállal megvitt csodacsatával,
A holt Életvezér ma Úr és él!
Mária, szent asszony, mondd, mit láttál utadon?
„Az élő Krisztusnak sírját, s a Felkeltnak láttam glóriáját.
Angyali tanúkat, szemfedőt és gyolcsokat.
Feltámadt reményem, Krisztus Galileába elétek indult.”
Tudjuk, Krisztus feltámadott és diadalmas.
Ő győztes Királyunk, légy irgalmas! **ÉE 547**

ALLELUJA

Alleluja. (2. szám)
Krisztus, a mi húsvéti Bárányunk már feláldozta magát. *
Üljük meg tehát az Úrral a húsvéti lakomát.
Alleluja. **1Kor 5,7b–8a** **2. tónus**

EVANGÉLIUM

Jn 20,1–9

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**
EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.
– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Jézusnak fel kellett támadnia a halálból.

A hét első napján, kora reggel, amikor még sötét volt, Mária Magdolna kiment a sírhoz. Odaérve látta, hogy a követ elmozdították a sírtól. Erre elfutott Simon Péterhez és a másik tanítványhoz, akit Jézus szeretett, és hírül adta nekik: „Elvitték az Urat a sírból, és nem tudom, hova tették!” Péter és a másik tanítvány elindult, és a sírhoz sietett. Futottak mind a ketten, de a másik tanítvány gyorsabban futott, mint Péter, és hamarabb ért a sírhoz. Benézett, és látta az otthagyt gyolcsleplet, de nem ment be. Közben odaért Simon Péter is. Ő is látta az otthagyt lepleket és a kendőt, amely Jézus fejét takarta. Ez nem volt

együtt a leplekkel, hanem külön feküdt összehajtván egy helyen. Akkor bement a másik tanítvány is, aki először ért a sírhoz. Láttá mindezt, és hitt. Addig ugyanis még nem értették meg, hogy Jézusnak fel kellett támadnia a halálból.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

Vagy más evangélium (Mt 28,1–10, lásd 133. o), este mondott szentmisére:

EVANGÉLIUM

Lk 24,13–35

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Amikor a kenyeret megtörte, felismerték Jézust.

Húsvétvasárnap ketten a tanítványok közül egy Emmausz nevű faluba mentek, amely Jeruzsálemtől hatvan stádiumra (két-három óra járásnyira) fekszik. Útközben megbeszélték egymás között mindazt, ami történt. Míg beszélgettek és vitatkoztak, egyszerre maga Jézus közeledett feléjük, és hozzájuk szegődött. Ők azonban nem ismerték meg őt, mert látásukban akadályozva voltak. Jézus megkérdezte őket: „Milyen dolgokról beszélgettek egymással útközben?” Erre szomorúan megálltak, és egyikük, akit Kleofásnak hívtak, ezt válaszolta neki: „Te vagy talán az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudja, mi történt ott ezekben a napokban?” Ő megkérdezte: „Miért, mi történt?” Azok ezt felelték: „A názáreti Jézus esete, aki szóban és tettekben nagy hatású próféta volt Isten és az egész nép előtt. Főpapjaink és előjáróink kiszolgáltatták őt, hogy halálra ítéljék és keresztre feszítsék. Pedig mi azt reméltük, hogy ő váltja meg Izraelt. Azóta, hogy ezek történtek, már három nap telt el, és néhány hozzánk tartozó asszony is megzavart bennünket. Hajnalban a sírnál voltak, de nem találták ott a holttestét. Azzal a hírrrel tértek vissza, hogy angyalok jelentek nekik, akik azt állították, hogy él. Közülünk néhányan el is mentek a sírhoz, és úgy találtak mindent, ahogyan az asszonyok mondták, őt magát azonban nem látták.” Jézus erre így szólt: „Ó, ti okatlanok, ti késedelmes szívűek! Képtelenek

vagytok hinni abban, amit a próféták jövendöltek! Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen di-csőségébe?” Aztán Mózesen kezdve valamennyi prófétából megmagyarázta, ami az Írásokban őrá szól. Közben odaértek a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akarna menni. De azok marasztalták és kérték: „Maradj velünk, mert esteledik, és lemenőben már a nap.” Betért tehát, hogy velük maradjon. Amikor asztalhoz ültek, kezébe vette a kenyeret, áldást mondott, megtörte, és odanyújtotta nekik. Erre megnyílt a szemük, és felismerték. De ő eltűnt előlük. Akkor azt mondták egymásnak: „Ugye lángolt a szívünk, amikor útközben beszélt hozzánk és kifejtette az Írásokat?” Még abban az órában útra keltek, és visszatértek Jeruzsálembe. Ott egybegyűlve találták a tizenegyet és társaikat. Azok ezzel fogadták őket: „Valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak!” Erre ők is elbeszélték, mi történt az úton, és hogyan ismerték fel Jézust a kenyértörésben.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

HOMÍLIA

HITVALLÁS → lásd 245. o.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE

Pap: Testvéreim! Krisztus feltámadott! Ő a kezdet és a vég, a szent, erős és halhatatlan Isten. Általa terjesszük kérésünket mennyei Atyánk elé.

Lektor: 1. Tartsd meg, Urunk, húsvéti szent örömben Szent-
atyánkat, lelkipásztorainkat és hívő népedet!
– **Kérünk téged, hallgass meg minket!**
2. Legyen velünk, édes hazánkkal és az egész világgal
a te békéd! – **Kérünk téged...**
3. Szítsd fel a keresztség kegyelmét mindnyájunkban,
akik a keresztségben meghaltunk a bűnnek, és feltá-
madtunk az új életre! – **Kérünk téged...**
4. Feltámadásod győzelme bátorítsa a betegeket, az
öregeket és szenvedőket! – **Kérünk téged...**

5. A halálón aratott diadalod juttassa el megholt testvéreinket a feltámadás dicsőségére!

– **Kérünk téged...**

Pap: Mindenható, örök Isten! Újjászülettünk egyszülött Fiad halálában és feltámadásában! Tekints ránk kegyelmesen, és engedd, hogy második eljövételének dicsőségében is részesülhessünk. Krisztus, a mi Urunk által.
– **Ámen.**

AZ EUCHARISZTIA LITURGIÁJA

AZ ADOMÁNYOK ELŐKÉSZÍTÉSE → lásd 248. o.

Ho 86, ÉE 100

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, ujjongó húsvéti örömmel ajánljuk fel áldozatunkat, amely által csodálatosan újjászületik és növekszik Egyházad. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

PREFÁCIÓ ÉS EUCHARISZTIKUS IMA lásd: mint a vigílián.

ÁLDOZÁSI ÉNEK 1Kor 5,7–8 Vagy: Ho 142, ÉE 548

Húsvéti bárányunkat, Krisztust feláldozták.

Ünnepeljünk tehát a tisztaság és az igazság
kovásztalan kenyerével, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Istenünk, örök jóságoddal oltalmazd Egyházadat, hogy húsvét szent titkának ünneplése által megújulva eljusson a dicsőséges feltámadásra. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

BEFEJEZŐ SZERTARTÁS → vagy 266. o.

Ünnepélyes áldás → lásd húsvéthétfő, 155. o.

Az egész nyolcad alatt, húsvét második vasárnapjáig bezárólag mondjuk:

A szentmise véget ért. Menjetek békével, alleluja, alleluja!

– Istennek legyen hála, alleluja, alleluja!

Kivonulásra: Ho 90; ÉE 106

Április 13., hétfő**Húsvéthétfő***(liturgikus szín: fehér)***ÚTRAVALÓ**

A római katona kora legképzettebb és legjobban felszerelt katonája volt. Mint – mondjuk – ma egy NATO-katona. Olyan szigorú szabályok vonatkoztak rá, hogy azt csak nagyon kevesen tudták teljesíteni. Kemény, harci küzdelemben zajló kiképzést és szemléletet kaptak. Ha egy római katona elaludt az őrségen, azt nem volt szabad fölébreszteni, hanem ott helyben le kellett döfni: ha alszol, hát aludj! Hiszen az éber őr volt az alvó város biztonsága, az alvó őr a város veszését jelentette. Mekkora lehetett a baj Jézus sírja körül, ha a katonáknak azt mondták: hazudják, hogy amíg aludtak, Jézust ellopták. Mi az a pénz, ami egy római katonát eltérít? Mindig volt az a pénz, amitől lehetett hazudni.

BEVEZETŐ SZERTARTÁS**KEZDŐÉNEK**

Kiv 13,5.9

Vagy: Ho 85; ÉE 545

Az Úr bevezetett titeket a tejjel-mézzel folyó országba,
hogy az ő törvénye legyen mindig szívetekben, alleluja.

Vagy:

Feltámadt az Úr a halálból, amint megmondotta;
ujjongjunk és örvendezzünk mindnyájan,
mert már örökké uralkodik, alleluja.

KÖSZÖNTÉS → lásd 242. o.**BŰNBÁNATI CSELEKMÉNY** → lásd 242. o.**URAM, IRGALMAZZ!** → lásd 243. o. vagy ÉE 416**DICSŐSÉG** → lásd 243. o.**KÖNYÖRGÉS**

Istenünk, te mindig új nemzedékkel gyarapítod Egyházadat.
Add híveidnek, hogy életükkel valóra váltsák, amit hittel vál-

laltak a keresztség szentségében. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

AZ IGE LITURGIÁJA

OLVASMÁNY

ApCsel 2,14. 22–33

OLVASMÁNY az Apostolok Cselekedeteiből.

*Isten feltámasztotta Jézust a halálból,
és ennek mi mindannyian tanúi vagyunk.*

Pünkösd napján Péter a tizenegy (apostol) kíséretében előlépett, és hangos szóval így beszélt: „Zsidó férfiak és Jeruzsálem egész népe! Figyeljete és hallgassátok meg szavamat! Izraelita férfiak, fontoljátok meg e dolgokat! A názáreti Jézust Isten igazolta előttetek, amikor, mint tudjátok, általa hatalmas csodákat és jeleket vitt végbe köztetek. Ezt az embert ti, az Isten előre elhatározott terve szerint kiszolgáltattátok, és gonosz kezek által keresztre feszítettétek, majd megöltétek. Isten azonban feloldotta a halál bilincseit, és feltámasztotta őt. Lehetetlen is volt, hogy a halál fogva tartsa, hiszen Dávid így jövendölt róla: Szemem előtt az Úr mindenkoron, ő áll jobbomon, meg nem inoghatok. Örvend a szívem, az ajkam énekel, és testem is békében nyugszik el. Lelkemet a holtak honában nem hagyod, hogy Szented romlást lásson, nem akarod. Az élet útját mutatod meg nekem, színed előtt örülni gyönyörűségem. Férfiak, testvéreim! Hadd mondjam el nektek őszintén ősatyánkról, Dávidról, hogy miután meghalt és eltemették, sírja mind a mai napig itt van közöttünk. De próféta volt, és tudta, hogy az Isten esküvel megerősített ígéretet tett: utódai közül ültet majd valakit trónjára. Ezért a jövőbe látva, Krisztus feltámadására utalva mondta, hogy nem marad az alvilágban, és testét nem éri romlás. Jézus feltámadt a halálból, és ennek mi mindannyian tanúi vagyunk.”

Ez az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR

15,1–2a és 5,7–11

1D² tónus

Válasz: **Véd~~el~~mezz engem, Istenem, * hiszen te**ben**ned bízom.**

Vö. 1. vers vagy: **Alleluja, alleluja, alleluja.**

Istenem, oltalmaz engem, mert **ben**ned bízom! *

Azt mondom Uramnak: „Istenem **te** vagy nékem.”

Isten az én osztályrészem és sorsom kelyhe: *
örökségemet tőle várom.

– Védelmezz engem, Istenem, * hiszen tebenned bízom.

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

Aldom az Urat, mert tanácsot adott nekem, *
éjjel-nappal erre tanít szívem mélye.

Mindenkor Istent tartom szemem előtt; *
jobbomon ő áll, semmitől sem félek.

– Védelmezz engem, Istenem, * hiszen tebenned bízom.

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

Örvend a szívem és dalt zeng a lelkem, *
sőt, testem is megnyugszik bízva.

Mert nem hagyod lelkem az alvilág mélyén, *
és testemnek romlás nem árthat.

– Védelmezz engem, Istenem, * hiszen tebenned bízom.

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

Megmutatod nekem az élet útját *
és a végtelen boldogságot, midőn szent orcád látom.

Gyönyörűségre hívtál engem, *
jobbod mellett szűnet nélkül.

– Védelmezz engem, Istenem, * hiszen tebenned bízom.

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

SZEKVENCIA (tetszés szerint) → lásd 146–147. o.

ALLELUJA

Alleluja. 5. szám

Ezt a napot az Úristen adta. * Örvendjünk és vigadjunk rajta!

Alleluja.

Zsolt 117,24

5. tónus

EVANGÉLIUM

Mt 28,8–15

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

Vigyétek híriül testvéreimnek, hogy menjenek Galileába.

Ott viszontláthatnak engem.

Az asszonyok gyorsan elsiettek a sírtól. Remegve, de nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt a tanítványoknak. És

íme, egyszerre Jézus jött velük szemben, és megszólította őket: „Üdv nektek!” Ők pedig odasiettek hozzá, leborultak előtte, és átkarolták a lábát. Ekkor Jézus így szólt hozzájuk: „Ne féljetek! Siessetek, vigyétek hírl testvéreimnek, hogy menjenek Galileába, mert ott viszontláthatnak engem.” Még úton voltak, amikor néhány ór bement a városba, és jelentette a főpapoknak a történeteket. Ezek a vénekek együtt tanácsot tartottak. Úgy határoztak, hogy sok pénzt adnak a katonáknak, és meghagyják nekik: „Mondjátok azt, hogy éjnek idején, amíg mi aludtunk, odajöttek a tanítványai, és ellopták a holttestet. Ha tudomást szerez róla a helytartó, mi majd megnyugtadjuk, és kimentünk benneteket.” Azok elfogadták a pénzt, és úgy tettek, ahogy meghagyták nekik. Ez a szóbeszéd mind a mai napig el van terjedve a zsidók között.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

Nincs **HITVALLÁS**

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE

Pap: Testvéreim! „Örvendetes napunk támadt” Megváltónk feltámadásával. Kérjük tőle a húsvéti öröm kegyelmét.

Lektor: 1. Áraszd el az egész Egyházat bensőséges, lelki örömmel! – **Kérünk téged, hallgass meg minket!**

2. Segíts, hogy mindenki észrevegye az igazi örömök forrásait: a szépet és jót, mindazt, amit ajándéku adtál! – **Kérünk téged...**

3. Add kegyelmedet, hogy példád láttán tudjuk hinni: a jó erősebb a rossznál, és az élet győz a halál felett! – **Kérünk téged...**

4. Légy velünk, Urunk, hogy a szomorúságot, csüggedést és a keserőséget kivessük lelkünkéből, mindig örömet és derűt sugározzunk! – **Kérünk téged...**

5. Add meg a boldogító istenlátás örömét mindazoknak, akik földi életükben hittek dicsőséges feltámadásodban! – **Kérünk téged...**

Pap: Feltámadt és megdicsőült Üdvözítőnk! Áraszd el szívünket a húsvét örömével és békéjével. Segíts, hogy ezt megoszthassuk másokkal is. Aki élsz és uralkodol mindörökkön-örökké. – **Amen.**

AZ EUCHARISZTIA LITURGIÁJA

AZ ADOMÁNYOK ELŐKÉSZÍTÉSE → lásd 248. o.

Ho 850, ÉE 101

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, fogadd kegyesen néped áldozati adománya-
it, hogy neved megváltásában és a keresztségben újjászületve
eljussunk az örök boldogságra. Krisztus, a mi Urunk által.

– **Ámen.**

EUCCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció I.) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Róm 6,9

Vagy: Ho 90; ÉE 548

Krisztus feltámadt a halálból, többé nem hal meg,
a halál nem lesz többé úrrá rajta, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, árássa el lelkünket a húsvéti szentség ke-
gyelme, hogy mi, akiket az örök üdvösség útján elindítottál,
méltók legyünk ajándékaidra. Krisztus, a mi Urunk által.

– **Ámen.**

BEFEJEZŐ SZERTARTÁS → vagy 266. o.

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

Áldjon meg titeket a mindenható Isten húsvét szent ünnepén,
és védjen meg irgalmasan a gonosz cselvetéseitől és minden
büntől. – **Ámen.**

Ő, aki egyszülött Fiának feltámadása által újjászült titeket az
örök életre, töltsön el titeket a halhatatlanság minden ajándéká-
val! – **Ámen.**

És ti, akik az Úr szenvedése szent időszakának elmúltával
örömmel ültetek meg húsvét ünnepét, az ő kegyelmének segít-
ségével jussatok el egykor a boldog örökkévalóságba! – **Ámen.**
Áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya, a Fiú † és
a Szentlélek. – **Ámen.**

A szentmise véget ért, menjetek békével, alleluja, alleluja!

– **Istennek legyen hála, alleluja, alleluja!**

Kivonulásra: Ho 89; ÉE 111

Április 14., kedd

Kedd húsvét nyolcadában

(liturgikus szín: fehér)

ÚTRAVALÓ

Nagyszerdához kapcsolódva arról elmélkedtünk, hogy az „Uram” és a „Mester” megszólítás mennyire tükrözi a kapcsolatot, ami Jézus és egy-egy személy között húzódik. Nincs távolabbi pólus Jézus követői között, mint Júdás és Mária Magdolna. Júdás nem szólítja Jézust „Uram”-nak, Mária Magdolna viszont még a kertésznek hitt ismeretlennek is úgy beszél Jézusról: elvitték Uramat. Amikor azonban Jézus nevén szólítja Magdolnát, az szinte felsikolt: „Rabboni!”, azaz „Mester!” És láthatjuk, hogy a szónak mennyire más a jelentése attól, aki mondja, és attól, ahogyan elhangzik. A teljes értelmét néhány nappal később Tamás mondja ki: „Én Uram, én Istenem.” Talán egyszer-egyszer nekünk is sikerül nevén szólítani.

KEZDŐÉNEK

Vö. Sir 15,3–4

**Isten a bölcsesség vizét nyújtotta italul nekik;
támaszra lelnek benne, és meg nem inganak,
mert felmagasztalja őket mindörökre, alleluja.**

DICSŐSÉG → lásd 243. o.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te megajándékoztál minket húsvéti szentségeiddel. Add népednek továbbra is kegyelmedet, hogy eljussunk a tökéletes lelki szabadságra, és egykor a mennyben örvendjünk annak, amit most a földön ujjongva ünneplünk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE

ApCsel 2,36–41

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

*Tartsatok bűnbánatot, és keresztelkedjete meg
Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára!*

Pünkösd ünnepén Péter apostol így szólt a néphez: „Tudja meg az egész választott nép teljes bizonyossággal, hogy Isten azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek, Úrrá és Messiássá tette!” Ennek hallatára fájdalom járta át szívüket. Megkérdezték Pétert és a többi apostolt: „Mit tegyünk, testvérek?” Péter így felelt: „Tartsatok bűnbánatot, és keresztelkedjete meg Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára! Így megkapjátok a Szentlélek ajándékát. Az ígéret ugyanis nektek és gyermekeiteknek szól, meg azoknak, akik távol vannak ugyan, de akiket meghívott a mi Urunk, Istenünk.” Számos egyéb szóval is biztatta és buzdította őket: „Mentsétek meg magatokat ettől a gonosz nemzedéktől!” Akik megfogadták szavát, megkeresztelkedtek. Aznap mintegy háromezren csatlakoztak hozzájuk.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 32,4–5. 18–20 és 22 5. tónus

Válasz: A föld telve van * az Úr irgalmával. Vö. 5b vers

Vagy: Alleluja. 5. szám

Sziklaszilárd az Úr ígéje, * minden tettét hűség vezet.

Az igazlelkűséget és a törvényt szereti, *
telve van a föld az Úr irgalmával.

– **A föld telve van * az Úr irgalmával. Vagy: Alleluja.**

Az istenfélőkre ügyel az Úr szeme, *
akik bíznak az ő irgalmában.

Megmenti lelküket a haláltól, *
és táplálja őket éhínség idején.

– **A föld telve van * az Úr irgalmával. Vagy: Alleluja.**

Az Úrra hagyatkozik lelkünk, *
ő a segítőnk és ő a mi oltalmunk.

Kegyes szemed legyen rajtunk, *
tebenned van bizodalmunk.

– **A föld telve van * az Úr irgalmával. Vagy: Alleluja.**

SZEKVENCIA (tetszés szerint) → lásd 146–147. o.

ALLELUJA

Alleluja. **5. szám**

Ezt a napot az Úristen adta. * Ujjongjunk és vigadjunk rajta!

Zsolt 117,24 5. tónus

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Jn 20,11–18

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

A feltámadt Jézus megjelenik Mária Magdolnának.

Húsvétvasárnap reggel Mária Magdolna könnyezve állt Jézus sírjánál. Amint ott sírdogált, betekintett a sziklasírba, és ahol Jézus holtteste feküdt, két fehér ruhába öltözött angyalt látott. Ott ültek, az egyik a fejnél, a másik a lábnál. Így szóltak hozzá: „Asszony, miért sírsz?” „Mert elvitték az én Uramat – felelte –, és nem tudom, hová tették.” Ezzel hátrafordult, és íme, Jézus állt előtte. Nézte, de nem ismerte föl, hogy ő az. Jézus megkérdezte: „Asszony, miért sírsz? Kit keresel?” Mária Magdolna azt hitte, hogy a kertész az, és így válaszolt: „Uram, ha te vitted el, mondd meg, hová tetted, hogy magammal vihessem.” Jézus erre megszólította: „Mária!” Mária felkiáltott: „Rabbóni!” – vagyis Mester. „Ne tartóztass! – felelte Jézus. – Még nem mentem föl az Atyához. Te most menj testvéreimhez, és vigyél hírt nekik! Fölmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.” Mária Magdolna elsietett. Hírül vitte a tanítványoknak: „Láttam az Urat.” – És elmondta, amit az Úr üzent.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

Nincs **HITVALLÁS**

FEJAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, fogadd irgalmas szívvel házad népének felajánlott adományait, és támogasd segítségeddel, hogy amit tőled kapott, el ne tékozzolja, és megnyerje örök ajándékodat. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció I.) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Kol 3,1–2

Ha Krisztussal feltámadtatok,
keressétek, ami fönt van,
ahol Krisztus ül az Isten jobbján.
Ami ott fönn van, arra legyen gondotok, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Mindenható Istenünk, hallgass meg minket, akiket beavattál szentségeidbe. Kérünk, tedd alkalmassá gyermekeid szívét, hogy kiérdemeljük az örök boldogságot. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

A szentmise véget ért. Menjetek békével, alleluja, alleluja.
– Istennek legyen hála, alleluja, alleluja.

* * *

Ujjongva kérjük Krisztus Urunkat, aki hatalmával újra felépítette testének lerontott templomát:

– Urunk, add meg nekünk feltámadásod gyümölcseit!

Megváltó Krisztusunk, te meghoztad az egész világnak az üdvösséget, és feltámadásod hírével megörvendeztetted az asszonyokat és az apostolokat, tégy minket tanúiddá!

– Urunk, add meg nekünk feltámadásod gyümölcseit!

Te megígérted a feltámadást, amellyel új életre keltesz mindnyájunkat, tégy minket evangéliumod hírnökeivé!

– Urunk, add meg nekünk feltámadásod gyümölcseit!

Te ismételten megjelentél apostolaidnak, és Szentlelkedet lehelted rájuk, újítsd meg bennünk a teremő Lelket!

– Urunk, add meg nekünk feltámadásod gyümölcseit!

Te megígérted tanítványaidnak, hogy velük maradsz a világ végéig, maradj ma velünk, és állj mindig mellettünk!

– Urunk, add meg nekünk feltámadásod gyümölcseit!

(Fohászok a mai nap laudeséből)

Április 15., szerda

Szerda húsvét nyolcadában

(liturgikus szín: fehér)

ÚTRAVALÓ

Amikor többnapos betegségből felgyógyul valaki, a láztól és az ágytól elgyöngült tagjainak jólesik járni egyet. Sétálni az utcán, elmenni valahová csak úgy, különösebb cél vagy indok nélkül. Amikor már jólesik kimozdulni, a legyengült tagokba akkor kezd visszatérni az élet. „Gyere, járjunk egyet” – szoktuk mondani ismerősnek, barátnak, rokonnak. Az Emmausz-járás is hasonló. Abból a tespedtségből, ami-be a hosszú és fagyos téli időszak vetett, jólesik kiszakadni, és elmenni valahová. Kerülni, járni egyet a környéken. Bölcsen nevezik Emmausz-járásnak a húsvét másnapi körsétát. A tanítványok útközben Emmausz felé újjászületnek a halálos jeruzsálemi dermedésből.

KEZDŐÉNEK

Mt 25,34

**Gyertek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba
a világ kezdetétől nektek készített országot, alleluja.**

DICSŐSÉG → lásd 243. o.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te évről évre megörvendezett minket Urunk feltámadásának ünnepével. Add jóságosan, hogy földi ünneplésünk segítsen el az örök boldogságra. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egy-ségben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE

ApCsel 3,1–10

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

Péter apostol Jézus Krisztus nevében gyógyít.

Péter és János apostol egyszer a három órai imádság idején fölmentek a templomba. Volt egy születése óta béna ember, akit naponta elhoztak és letettek a templom úgynevezett Ékes kapujánál, hogy alamizsnát kéregessen a templomba menőktől. Meglátta Pétert és Jánost, akik éppen belépni készültek a templomba, és alamizsnát kért tőlük. Péter Jánossal együtt rátekinített, és megszólította: „Nézz ránk!” Erre feléjük fordult, abban a reményben, hogy kap tőlük valamit. Péter azonban így folytatta: „Aranyom, ezüstöm nincs. De amim van, azt neked adom: a názáreti Jézus Krisztus nevében kelj fel, és járj!” Megfogta a béna kezét, és felsegítette. Azonnal életerő szállt a lábába, felugrott, és járni kezdett. Bement velük a templomba, járt-kelt, örömeben ugrándozott, és dicsőítette Istent. Az egész nép látta, hogy jár, és Istennek hálálkodik. Ráismertek, hogy ő az a béna koldus, aki a templom Ékes kapujánál szokott ülni. Megdöbbsenek, és nem tudták, hová legyenek a csodálkozástól, hogy ez történt vele.

Éz az Isten ígéje. – Istennek legyen hála.

VÁLASZOS ZSOLTÁR 104,1–2. 3–4. 6–7. 8–9 8G tónus

Válasz: Örvendezzenek mindazok, * akik az Urat szív**í**ből keresik. **Vö. 3b vers vagy:** Alleluja. 8. szám

Adjatok hálát az Úrnak, és hívjátok segítségül nevét, * hirdessétek nagy tetteit a nemzetek között.

ÉnekeljeteK és zengjeteK zsoltárt neki, * emlegesséteK minden csodáját.

– Örvendezzenek mindazok, *

akik az Urat szív**í**ből keresik. **Vagy:** Alleluja.

DicsekedjeteK szent nevével, *

az Urat kereső szívek örvendezzenek.

KeresséteK az Urat és hatalmas erejét, *

keresséteK arcát szüntelen.

– Örvendezzenek mindazok, *

akik az Urat szív**í**ből keresik. **Vagy:** Alleluja.

HÚSVÉT NYOLCADA

Ti vagytok Ábrahámnak, az ő szolgájának ivadékai, *
választottjának, Jákobnak fiai.

Ő a mi Urunk és Istenünk, *

ő ítélkezik az egész földön.

– Örvendezzenek mindazok, *

akik az Urat szívből keresik. **Vagy: Alleluja.**

Örökké emlékezik szövetségére, *

ezernyi nemzedéknek adott Igéjére,

melyet Ábrahámnak adott, *

és az esküre, melyet Izsáknak esküdött.

– Örvendezzenek mindazok, *

akik az Urat szívből keresik. **Vagy: Alleluja.**

SEKVENCIA (tetszés szerint) → lásd 146–147. o.

ALLELUJA

Alleluja. **5. szám**

Ezt a napot az Úristen adta. * Ujjongjunk és vigadjunk rajta!

Zsolt 117,24 5. tónus

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Lk 24,13–35

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Amikor Jézus a kenyeret megtörte, felismerték őt a tanítványok.

Húsvétvasárnap ketten a tanítványok közül egy Emmausz nevű faluba mentek, amely Jeruzsálemtől hatvan stádiumra (két-három óra járásnyira) fekszik. Útközben megbeszéltek egymás között mindazt, ami történt. Míg beszélgettek és vitatkoztak, egyszerre maga Jézus közeledett feléjük, és hozzájuk szegődött. Ők azonban nem ismerték meg őt, mert látásukban akadályozva voltak. Jézus megkérdezte őket: „Milyen dolgokról beszélgettetek egymással útközben?” Erre szomorúan megálltak, és egyikük, akit Kleofásnak hívtak, ezt válaszolta neki: „Te vagy talán az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki

nem tudja, mi történt ott ezekben a napokban?” Ő megkérdezte: „Miért, mi történt?” Azok ezt felelték: „A názáreti Jézus esete, aki szóban és tettben nagy hatású próféta volt Isten és az egész nép előtt. Főpapjaink és elöljáróink kiszolgáltatták őt, hogy halálra ítéljék, és keresztre feszítsék. Pedig mi azt reméltük, hogy ő váltja meg Izraelt. Azóta, hogy ezek történtek, már három nap telt el, és néhány hozzánk tartozó asszony megzavart bennünket. Hajnalban a sírnál voltak, de nem találták ott a holttestét. Azzal a hírrel tértek vissza, hogy angyalok jelentek meg nekik, akik azt állították, hogy él. Közülünk néhányan el is mentek a sírhoz, és úgy találtak mindent, ahogyan az asszonyok mondták, őt magát azonban nem látták.” Jézus erre így szólt: „Ó, ti oktanok és késedelmes szívűek! Képtelenek vagytok hinni abban, amit a próféták jövendöltek! Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?” Azután Mózesen kezdve valamennyi prófétából megmagyarázta, ami az írásokban ő róla szól. Közben odaértek a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akarna menni. De azok marasztalták és kérték: „Maradj velünk, mert esteledik, és lemenőben már a nap.” Betért tehát, hogy velük maradjon. Amikor asztalhoz ültek, kezébe vette a kenyeret, áldást mondott, megtörte és odanyújtotta nekik. Erre megnyílt a szemük, és fölismerték. De ő eltűnt előlük. Akkor azt mondták egymásnak: „Ugye lángolt a szívünk, amikor útközben beszélt hozzánk, és kifejtette az írásokat?” Még abban az órában útra keltek és visszatértek Jeruzsálembe. Ott egybe gyűlve találták a tizenegyet és társaikat. Azok ezzel fogadták őket: „Valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak!” Erre ők is elbeszélték, mi történt az úton, és hogyan ismerték fel Jézust a kenyértörésben.

Ezek az evangélium igéi. – Áldunk téged, Krisztus.

Nincs HITVALLÁS

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, fogadd kiengesztelődve az áldozatot, amelylyel megváltottad a világot. Kérünk, fordítsd jóságosan testünk és lelkünk üdvösségére. Krisztus, a mi Urunk által.

– Ámen.

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció I.) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Lk 24,35

A tanítványok felismerték az Úr Jézust a kenyértöréskor, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, hogy szent Fiad testének és vérének áldott vétele tisztítson meg minket a régi ember minden bűnétől, és változtasson új teremtménnyé. Krisztus, a mi Urunk által. – Ámen.

A szentmise véget ért. Menjetek békével, alleluja, alleluja.

– Istennek legyen hála, alleluja, alleluja.

* * *

Imádkozzunk Krisztushoz, aki vétkeinkért halált szenvedett, és megigazulásunkért feltámadt:

– Üdvözíts minket, Urunk, győzelmed által!

Üdvözítő Krisztusunk, te a halálon aratott győzelmeddel megörvendeztettél, feltámadásoddal felemeltél, adományaiddal elhalmoztál minket, serkentsd a jóra szívűnket, és a Szentlélek ajándékozásával szenteld meg ezt a napot!

A mennyben angyalok magasztalnak, a földön emberek imádnak, mi pedig arra kérünk feltámadásod ünnepnapjain, hogy fogadd el lelküinkből és igazságból fakadó imádásunkat!

(Fohászok a mai nap laudeséből)

Április 16., csütörtök**Csütörtök húsvét nyolcadában***(liturgikus szín: fehér)***ÚTRAVALÓ**

Már csak filmekben van olyan jelenet, hogy a bennszülöttek közé megérkezik valaki a civilizációból, és azok szemükkel méregetik. Minden oldalról szemügyre veszik, egyikük megérinti, majd elkapja a kezét, aztán a másik is megérinti, megfogja, végül többen egyszerre, és amikor a csodálkozásuk már alábbhagy, és kezdik felfogni, hogy tényleg valóságos lény az illető, el kell döntení, mitévők legyenek. Mint a bennszülöttek között egy másik világból, úgy jelenik meg az apostolok között Jézus. Először megrémülnek, aztán odavannak a csodálkozástól, de bizonyosak csak akkor lesznek, amikor szemük láttára eszik. Vajon amikor mi az Eucharisztia asztaláról eszünk, tudjuk-e, hogy kik vagyunk?

KEZDŐÉNEK**Bölcs 10,20–21**

**Egy szívvel-lélekkel áldották oltalmazó kezedet, Urunk,
mert a bölcsesség megnyitotta a némák száját
és ékesszólóvá tette a gyermekek nyelvét, alleluja.**

DICSŐSÉG → lásd 243.o.**KÖNYÖRGÉS**

Istenünk, te neved megvallásában egyesíted a sok különböző nemzetet. Add, hogy egyek legyünk a hitben és a keresztény életben, akik újjászülettünk a keresztség vizében. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE**ApCsel 3,11–26**

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

*Az élet szerzőjét, Krisztust ugyan megölték,
de Isten feltámasztotta a halálból.*

A meggyógyított koldus nem tágitott Péter és János apostol mellől, sőt az egész nép is odagyűlt köréjük az úgynevezett Salamon-csarnokba. Péter ennek láttára így kezdett beszélni a néphez: „Izraelita férfiak! Miért csodálkoztok ezen? Miért bámultok úgy ránk, mintha a saját erőnkéből vagy saját szentségünk révén értük volna el, hogy ez az ember járni tud? Ábrahám, Izsák és Jákob Istene, atyáink Istene megdicsőítette Fiát, Jézust, akit ti kiszolgáltattatok és megtagadtatok Pilátus előtt, noha ő szabadon akarta bocsátani. Megtagadtátok a Szentet és Igazat. Egy gyilkos szabadon bocsátását kértétek, az élet szerzőjét pedig megöltétek. Isten azonban feltámasztotta őt a halálból, ennek mi tanúi vagyunk. Mivel hittel segítségül hívtuk (Jézus) nevét, ezért öntött ő erőt ebbe az emberbe, akit itt láttok és akit ismertek. A Jézusban való hit visszaadta neki épességét mindnyájatok szeme láttára. Tudom azonban, testvéreim, hogy tudatlanságból tettétek, akárcsak előjáróitok is. Ám az Isten így vitte végbe azt, amit minden prófétája által hirdetett, tudniillik, hogy a Messiás szenvedni fog. Tartsatok hát bűnbánatot, és térjete meg, hogy Isten eltörölje bűneiteket, és elérkezzék az Úrtól a megbékélés ideje, és elküldje Jézust, a nektek rendelt Megváltót! Ő a mennyben marad egészen a nagy megújulás napjáig, amelyről Isten már réges-rég beszélt szent prófétái által. Mózes megmondta ugyanis: »Urunk, Istenünk hozzám hasonló prófétát támaszt majd nektek testvéreitek közül. Hallgassatok rá mindenben, amit csak mond nektek! Azokat, akik nem hallgatnak erre a prófétára, közösisétek ki a népből!« A többi próféta is, Sámueltól kezdve mind, akik csak őutána szóltak, ezekről a napokról megjövedöltek. Ti vagytok a prófétáknak és annak a szövetségnek fiai, amelyet Isten atyáinkkal kötött, amikor így szólt Ábrahámhoz: »A te utódodban nyer áldást a föld minden nemzetsége.« Isten feltámasztotta Fiát, és először hozzátok küldte el, hogy megáldjon titeket, és így mindegyiket elforduljon a bűntől.”

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR

8,2a és 5. 6–7. 8–9

5. tónus

Válasz: Uram, mi Urunk, * mily csodálatos a te neved az egész világon. **2a vers vagy:** Alleluja. **5. szám**

Urunk, Istenünk, *

a te neved széles e világon mily csodálatos.

Ugyan, mi az ember, hogy megemlékezel róla, *

az ember fia, hogy gondot viselsz rá?

– Uram, mi Urunk, *

mily csodálatos a te neved az egész világon.

Vagy: Alleluja.

Az embert kevéssel tetted kisebbé az angyaloknál, †

megkoronáztad dicsőséggel és fönséggel, *

hatalmába adtad kezéd műveit.

– Uram, mi Urunk, *

mily csodálatos a te neved az egész világon.

Vagy: Alleluja.

Mindent lábad alá vetettél, †

minden juhót és bármot, * hozzá még a mezők vadjait.

Az ég madarait és a tenger halait, *

melyek a tenger ösvényét járják.

– Uram, mi Urunk, *

mily csodálatos a te neved az egész világon.

Vagy: Alleluja.

SZEKVENCIA (tetszés szerint) → lásd 146–147. o.

ALLELUJA

Alleluja. **5. szám**

Ezt a napot az Úristen adta. * Ujjongjunk és vigadjunk rajta!

Zsolt 117,24 5. tónus

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Lk 24,35–48

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

A Messiásnak szenvednie kellett, és harmadnapra feltámadnia a halálból.

Abban az időben az (Emmauszból visszatért) tanítványok beszámoltak az úton történekekről, meg arról, hogyan ismerték fel (Jézust) a kenyértöréskor. Míg ezekről beszélgettek, egyszer csak megjelent köztük (Jézus), és köszöntötte őket: „Békesség nektek!” Ijedtükben és félelmükben azt vélték, hogy szellemet látnak. De ő így szólt hozzájuk: „Miért ijedtetek meg, és miért támad kétely a szívetekben? Nézzétek meg kezemet és lábamat! Én vagyok. Tapintsatok meg, és lássátok, a szellemnek nincs húsa és csontja, de amint látjátok, nekem van.” Ezután megmutatta nekik a kezét és a lábát. De örömeükben még mindig nem mertek hinni, és csodálkoztak. Ezért így szólt hozzájuk: „Van itt valami ennivalótok?” Adtak neki egy darab sült halat. Fogta, és a szemük láttára evett belőle. Aztán így szólt hozzájuk: „Ezeket mondtam nektek, amikor még veletek voltam. Be kell teljesednie mindannak, amit rólam Mózes törvényében, a prófétákban és a zsoltárokból írtak.” Ekkor megnyitotta értelmüket, hogy megértsék az írásokat. Majd így folytatta: „Meg van írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell, és harmadnap fel kell támadnia a halálból. Nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni Jeruzsálemtől kezdve minden népnek. Ti tanúi vagytok ezeknek.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

Nincs HITVALLÁS

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, fogadd megengesztelődve áldozati adományainkat, amelyeket a keresztségben újjászülettetekért hálából felajánlunk, mennyei segítségedet kérve számukra. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció I.) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

1Pét 2,9

Isten tulajdonául kiválasztott nép vagytok,
hogy annak dicsőségét hirdessétek,

aki a sötétségből meghívott benneteket
csodálatos világosságára, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, hallgasd meg könyörgésünket, hogy az Új-szövetség megváltó áldozata adjon segítséget jelen életünkben, és szerezz meg nekünk az örök boldogságot. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

A szentmise véget ért. Menjetek békével, alleluja, alleluja.

– **Istennek legyen hála, alleluja, alleluja.**

* * *

Krisztus feltámadt, elsőnek a halottak közül. Ujjongva di-csőítsük mindnyájan, és kérjük:

– *Aki feltámadtál a halálból, hallgass meg minket!*

Emlékezzél Egyházadra, amelyet az apostolokra építettél, és elterjesztettél a föld végső határáig, áldd meg mindazokat, akik hisznek benned!

– *Aki feltámadtál a halálból, hallgass meg minket!*

Te vagy lelkiünk-testünk orvosa, látogass el hozzánk, és erősíts meg jóságosan!

– *Aki feltámadtál a halálból, hallgass meg minket!*

Adj gyógyulást és erőt a betegeknek, és szabadítsd meg őket minden szenvedésüktől!

– *Aki feltámadtál a halálból, hallgass meg minket!*

Segíts az aggódókon és elnyomottakon, atyai jóságoddal könnyíts a nélkülözők sorsán!

– *Aki feltámadtál a halálból, hallgass meg minket!*

Kereszted és feltámadásod mindnyájunknak megnyitotta a halhatatlanság útját, add meg elhunyt testvéreinknek országod örömét!

– *Aki feltámadtál a halálból, hallgass meg minket!*

(Fohászok a mai nap vesperásából)

Április 17., péntek

Péntek húsvét nyolcadában

(liturgikus szín: fehér)

ÚTRAVALÓ

Időnként születnek kimutatások a különböző népek halfogyasztási szokásairól. Vannak népek, ahol nemcsak a gasztronómiában, hanem a nemzeti szimbólumok között is megtalálható a hal jele. Leginkább a tengerrel határos országok esetében van ez így. Az evangéliumok történetében a Galileai-tenger és a halászat annyira központi jellelte a halat, hogy magának a Feltámadottnak is titkos jele lett az ikhthüsz. Ha elhagynánk a hallal kapcsolatos történeteket, fölismerhetetlenné tennénk az Írásokat. A Feltámadott első megjelenései között is megtaláljuk a halat, nemcsak mint szimbólumot, hanem úgy is, mint jelzést arról, hogy ő valószínű: eszik velük, halat fogat velük, emberek halászává teszi őket.

KEZDŐÉNEK

Zsolt 77,53

**Kivezette Isten az ő népét a szolgaságból,
ellenségeiket pedig elborította a tenger, alleluja.**

DICSŐSÉG → lásd 243. o.

KÖNYÖRGÉS

Mindenható, örök Isten, te húsvét szent titkában a kiengesztelődés szövetségét kötötted meg az emberekkel. Add, hogy amit ünneplő lélekkel vallunk, életünkkel valóra is váltsuk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE

ApCsel 4,1–12

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

Senki másban nincs üdvösség, csak Jézusban.

Péter és János apostol a béna meggyógyítása után még beszéltek a néphez, amikor a papok, a templomórség parancsnoka és a

szadduceusok odamentek hozzájuk. Rossz néven vették, hogy tanítják a népet és hirdetik Jézus példájával a halálból való feltámadást. Letartóztatták tehát Pétert és Jánost. Mivel azonban már esteledett, másnapig őrizetben tartották őket. Azok közül, akik a beszédet hallgatták, sokan hívők lettek; úgyhogy a férfi hívők száma elérte az ötezret. Másnap összegyűltek Jeruzsálem előljárói, a vének és az írástudók, Annás főpap, Kaifás, János és Sándor meg mind, akik a főpapi nemzetségből valók voltak. Előállították a két apostolt, és vallatóra fogták őket: „Miféle hatalommal vagy kinek a nevében tettétek ezt?” Akkor Péter a Szentlélekkel eltelve így válaszolt: „Népünk előljárói és ti, vének, halljátok! Ti most magatok elé idéztek minket, mert egy nyomorék emberrel jót tettünk. Kérdőre vontok, kinek a nevében gyógyítottuk meg. Hát tudjátok meg mindnyájan, ti és az egész választott nép, hogy annak a názáreti Jézus Krisztusnak nevében, akit ti keresztre feszítettetek, és akit az Isten feltámasztott a halálból. Az ő segítségével áll itt ez az ember egészségesen. Ő az a kő, amelyet ti, az építők, elvetettetek, de mégis szegletkövé lett. Nincsen üdvösség senki másban, mert nem adatott más név az ég alatt, amelyben az emberek üdvözülhetnének.”

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 117,1–2 és 4. 22–24. 25–27a 6. tónus

Válasz: Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, * mivel irgalma örökké megmarad. **1. vers Vagy: Alleluja. 6. szám**

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, *
 mivel irgalma örökké megmarad.
 Mondja Izrael háza, hogy jó az Isten, *
 mivel irgalma örökké megmarad.
 Mondja Áron papi háza is, *
 mivel irgalma örökké megmarad.
 – **Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, ***
mivel irgalma örökké megmarad. Vagy: Alleluja.
 A kő, amelyet az építők félredobtak, *
 ímé, az vált szegletkövé.
 Mindezt az Úr vitte végbe, *
 csodálatra méltó a mi szemünkben.

Ezt a napot az Úristen adta, *
örvendjünk és vigadjunk rajta.

– **Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, ***
mivel irlalma örökké megmarad. Vagy: Alleluja.

Uram, szabadíts meg engem, *

ó, Uram, adj nekünk bőséget.

Áldott, aki jön az Úr nevében, †
az Úr házából megáldunk titeket, *

Isten az Úr, ő ragyog felettünk.

– **Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, ***
mivel irlalma örökké megmarad. Vagy: Alleluja.

SZEKVENCIA (tetszés szerint) → lásd 146–147. o.

ALLELUJA

Alleluja. **5. szám**

Ezt a napot az Úristen adta. * Ujjongjunk és vigadjunk rajta!

Zsolt 117,24 5. tónus

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Jn 21,1–14

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

*Jézus harmadszor jelenik meg tanítványainak:
kenyérrel és hallal vendégeli meg őket.*

Feltámadása után Jézus egy alkalommal így jelent meg tanítványainak a Tibériás-tó partján: Együtt voltak Simon Péter és Tamás, melléknevéen Didimusz (vagyis Iker), továbbá a galileai Kánából való Nátánaél, Zebedeus fiai és még két másik tanítvány. Simon Péter így szólt hozzájuk: „Elmegyek halászni.” „Mi is veled megyünk” – felelték. Kimentek, és bárkába szálltak. De azon az éjszakán nem fogtak semmit. Amikor megvirradt, Jézus ott állt a parton. A tanítványok azonban nem ismerték fel, hogy Jézus az. Jézus megszólította őket: „Fiaim, nincs valami ennivalótok?” „Nincs” – felelték. Erre azt mondta nekik: „Vessétek ki a hálót a bárka jobb oldalán, ott majd találtok.” Kivetették a hálót, s alig bírták kihúzni a tömérdek haltól.

Erre az a tanítvány, akit Jézus szeretett, így szólt Péterhez: „Az Úr az!” Amint Simon Péter meghallotta, hogy az Úr az, magára öltötte köntösét – mert neki volt vetkőzve –, és beugrott a vízbe. A többi tanítvány követte a bárkával. A hallal teli hálót is maguk után húzták. Nem voltak messze a parttól, csak mintegy kétszáz könyöknyire. Amikor partot értek, izzó parazsat láttak, s rajta halat, mellette meg kenyeret. Jézus szólt nekik: „Hozzatok a halakból, amelyeket most fogtatok.” Péter visszament, és partra vonta a hálót, amely tele volt nagy halakkal, szám szerint százötvenhárommal, s bár ennyi volt benne, nem szakadt el a háló. Jézus hívta őket: „Gyertek, egyetek!” A tanítványok közül senki sem merte megkérdezni: „Ki vagy?” – hiszen tudták, hogy az Úr az. Jézus fogta a kenyeret, és adott nekik. Ugyanígy a halból is. Ez volt a harmadik eset, hogy a halálból való feltámadása után Jézus megjelent tanítványainak.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

Nincs **HITVALLÁS**

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Istenünk, valósíts meg bennünk is olyan változást, ami a húsvéti adományainkban végbemegy, hogy a földi szenvedélyek helyett a mennyország vágya töltsön el minket. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció I.) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Vö. Jn 21,12–13

Jézus így szólt tanítványaihoz: Jöjjetek és egyetek!
Aztán fogta a kenyeret, és kiosztotta nekik, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, őrizd megváltott gyermekeidet folytonos atyai jóságoddal, hogy akik Fiad szenvedése árán megszabadultak a bűntől, az ő feltámadásán örvendezzenek. Aki él és uralkodik mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

A szentmise véget ért. Menjetek békével, alleluja, alleluja.
– Istennek legyen hála, alleluja, alleluja.

Április 18., szombat

Szombat húsvét nyolcadában

(liturgikus szín: fehér)

ÚTRAVALÓ

Nem és nem hittek. Jézus szemükre vetette ezt, mégpedig azért, mert vannak, akik számára a hit nem választható attitűd, hanem kötelező. Vannak, akik nem engedhetik meg maguknak azt a luxust, hogy kételkedjenek, hiszen a feladatuk éppen az, hogy továbbadják, amit láttak és hallottak, ami aztán másokban a hitet fölébreszti vagy megerősíti. A hitetlenség mellett a makacsságot és a konokságot veti szemükre. Ezek a szavak azt jelzik, hogy a hitetlenség nemcsak a meggyőződés vagy a belátás hiánya lehet, hanem egyfajta ellenkezésből, szembenállásból és megátalkodottságból is fakadhat. Szinte egyenként járja végig őket, és még feltámadása után is kérleli, hogy higgyenek.

KEZDŐÉNEK

Zsolt 104,43

**Örvendezés között vezette ki népét az Úr,
és választottjait ujjongás között, alleluja.**

DICSŐSÉG → lásd 243. o.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te a benned hívők számát bőséges kegyelmeddel állandóan gyarapítod. Tekints jóságosan választottaidra, és öltöztess a halhatatlanság köntösébe mindazokat, akik újjászültek a keresztségben. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiaid által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SENTELECKE

ApCsel 4,13–21

SENTELECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

Az apostolok nem hallgathatnak arról, amit láttak és hallottak.

Amikor a jeruzsálemi főtanácsban látták Péter és János bátorságát, és amikor megtudták, hogy írástudatlan és tanulatlan emberek, meglepődtek. Fölismerték bennük Jézus tanítványait, ráadásul a meggyógyult ember is ott állt, és így nem tudtak mit mondani. Kiküldték tehát őket a gyűlésteremből, és egymás között tanakodtak: „Mitévők legyünk ezekkel az emberekkel, hiszen egész Jeruzsálem tudja, és nem is tagadhatjuk, hogy nyilvánvalóan csoda történt általuk? De hogy a dolognak tovább ne terjedjen a híre a nép között, fenyegezzük meg őket, hogy senkinek se említsék többé az ő nevét.” Ezzel behívták őket, és megparancsolták nekik, hogy egyáltalán ne beszéljenek és ne tanítsanak Jézus nevében. Péter és János azonban így válaszolt: „Ítéljétek meg magatok, helyes volna-e Isten előtt, hogy inkább rátok hallgassunk, mint Istenre! Mi nem hallgathatunk arról, amit láttunk és hallottunk.” Erre újra megfenyegették, majd a népre való tekintettel szabadon bocsátották őket, mert semmi jogcímet sem találtak megbüntetésükre. Mindenki dicsőítette Istent a történetek miatt.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 117,1. 14–15. 16ab–18 19–21 6. tónus

Válasz: Hálát adok neked, Istenem, * mert meghallgattál engem. **Vö. 21a vers vagy:** Alleluja. **6. szám**

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, *
 mivel irgalma örökké megmarad.
 Az Úr erősségem és dicsőségem, *
 ő lett az én szabadítóm.
 Az igazak sátra * örömujjongástól és énektől hangos.
 – Hálát adok neked, Istenem, *
 mert meghallgattál engem. **Vagy:** Alleluja.
 Az Úr jobb keze erősnek bizonyult, *
 az Úrnak jobbja fölemelt engem.
 Megfenyített az Úr, és megpróbált, *
 de nem adott halálra engem.
 – Hálát adok neked, Istenem, *
 mert meghallgattál engem. **Vagy:** Alleluja.

HÚSVÉT NYOLCADA

Nyissátok meg nekem az igazság kapuit, *
hadd menjek be, hogy az Úrnak hálát adjak.
Ez az Úr kapuja, * de csak az igazak lépnek be rajta.
Hálát adok neked, mert meghallgattál engem, *
és te lettél szabadítóm.
– **Hálát adok neked, Istenem, ***
mert meghallgattál engem. Vagy: Alleluja.

SZEKVENCIA (tetszés szerint) → lásd 146–147. o.

ALLELUJA

Alleluja. **5. szám**

Ezt a napot az Úristen adta. * Ujjongjunk és vigadjunk rajta!

Zsolt 117,24 5. tónus

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Mk 16,9–15

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

*Jézus megbízatást ad apostolainak: „Menjetek el az egész világra,
és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!”*

Miután húsvétvasárnap reggel Jézus feltámadt, először Mária Magdolnának jelent meg, akiből (annak idején) hét ördögöt űzött ki. Magdolna elment, és elvitte a hírt a gyászoló és szomorkodó tanítványoknak. Amikor a tanítványok meghallották, hogy Jézus él, és hogy Magdolna látta őt, nem hitték el neki. Ezután Jézus más alakban megjelent két tanítványnak útközben, amikor vidékre mentek. Ezek visszatértek, és közölték a hírt a többiekkel, de ők nekik sem hittek. Végül megjelent Jézus a tizenegy (apostolnak), amikor éppen asztalnál ültek. Szemükre vetette hitetlenségüket és keményszívűségüket, hogy nem hittek azoknak, akik látták őt feltámadása után. Azután így szólt hozzájuk: „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

Nincs **HITVALLÁS**

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, segíts minket, hogy mindenkor hálát adjunk a húsvéti áldozat által, és megváltásunk folytonosan ható kegyelme szüntelen örövezés forrása legyen bennünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció I.) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Gal 3,27

Mindannyian, akik megkeresztelkedtetek Krisztusban,
Krisztust öltöttétek magatokra, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, tekints jóságosan népedre, és akiket örök életre szóló szentségeiddel megújítottál, azokat juttasd el a megdicsőülő test romolhatatlan feltámadására. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

A szentmise véget ért. Menjetek békével, alleluja, alleluja.
– **Istennek legyen hála, alleluja, alleluja.**

* * *

Egy alkalommal, amikor Jézus a zsidókkal vitázott, ezt mondotta: Ha nem eszitek az én testemet, és nem isszátok az én véretem, nem lesz élet bennetek (vö. Jn 6,53). Azok viszont, mert nem lelki értelemben fogadták, amit mondott, azt gondolták, hogy emberhús evésére biztatja őket, és ezért megbátorozva visszahúzódtak tőle.

Az Ószövetségben is voltak szent kenyerek; ilyenek nincsenek többé, éppen mert az Ószövetséghez tartoztak. Van viszont a lelket és testet megszentelő mennyei kenyér és üdvösséget szerző ital az Újszövetségben. És amint jó a testnek a kenyér, úgy válik egészségére a léleknek az Ige.

Ne tartsd tehát azt közösséges kenyérnek és bornak, hiszen az Úr mindenható szava alapján Krisztus teste és vére az. Ha érzékeid mást sugallnak is, a hit biztosít és megerősít téged.

(A jeruzsálemi hitmagyarázatokból)

Húsvét 2. vasárnapja

Az isteni irgalmasság vasárnapja

2020. április 19.

(liturgikus szín: fehér)

Szent II. János Pál pápa az isteni irgalmasság vasárnapjának nyilvánította ezt a vasárnapot, Szent Fausztina nővér magánkinyilatkoztatása alapján. Az Apostoli Penitenciária 2002. június 29-én kelt dekrétuma szerint teljes bűcsút nyerhetnek azok, akik a szokásos feltételeket teljesítik (gyónás, áldozás, imádság a Szentatya szándékára). A bűcsű elnyerésére minden templomban vagy kápolnában van lehetőség. Részleges bűcsű akkor nyerhető, ha a hívó az Irgalmas Jézushoz fordul imádságával.

Ismertösömet súlyos motorbaleset érte, meg kellett műteni. Már lábadozott, amikor meglátogattam. Örültünk mindketten, hogy túlélte, és nem maradt ott, a teherautó alatt. A sebet, ami a lábán tátong, már csak egy laza kötés takarta. – Megmutassam? – hajtja föl a paplant és kezdi a kötést feloldani a lábszárán. Mit tegyek? – fut át rajtam. Nem szeretek sebeket nézegetni, ugyanakkor együttérzésem jeleként mégiscsak vethetnék rá egy pillantást. Végül úgy döntök, hogy nem, mégse nézem meg, majd amikor teljesen begyógyul. Lát-szik a barátomon, hogy megérti viszolygásomat, és mosolyog egyet a dolgon: ennyit az együttérzésről! Még csak nézni sem bírom azt, amit neki viselnie kell.

Tamás apostol az evangéliumban viszont egyenesen látni akarta a sebeket. Ki merte mondani, amit talán a többiek is éreztek, de megszólalni nem volt kellő bátorságuk: nem hiszem addig, amíg nem látom. Sőt, azt mondta: nemcsak látnom kell, hanem meg is kell tapogatnom ahhoz, hogy elhiggyem.

Gyakran előfordul, hogy egy összejöveten vagy előadáson, ahol sokan vannak együtt, valakinek lenne kérdése a témához, de nem meri föltenni, mert fél tőle, hogy izgalmaiban nem jól

fejezi ki azt, amit gondol. Vannak viszont olyan karakteres személyiségek, akik sok esetben mások kérdését is fölteszik.

A mai evangéliumban Tamás ad hangot annak a félelmének és aggodalmának, amivel mások is küzdenek, de nem merik kimondani: bár Jézus követője, mégis kétségei vannak. Mi talán sejtjük, hogy kétségek támadnak Tamásban, mert külön úton jár, és így legföljebb addig jut el, hogy azt mondja: én nem hiszem. Sokan mondják ma magukról azt is: én vallásos vagyok attól még, hogy nem járok templomba. A magam módján vagyok vallásos, de nem tartozom egyházhoz, és nem gyakorlom a vallást. Ezek az emberek egyéni úton járnak, külön a közösségtől, távol az Egyháztól. De a hit igazi megtapasztalása csak közösségben lehetséges.

Az apostolok az ajtót zárták be, Tamás pedig a szívét. A zárt ajtón átmegy Jézus, a bezárt szíven nem tud. Amikor aztán Tamás visszatér az apostolok közé, és megnyitja a szívét, megbánja, hogy nem volt ott előbb. Döntenie kell: egyedül vagy közösségben. Akár így, akár úgy, mindenképpen az Egyházban. Jézus tehát megmutatta nekik kezét, lábát és oldalát. A látvány nem elborzadást, döbbenetet vagy pánikot váltott ki a tanítványokból, hanem örömet. Ez a sebek különbsége! Jézus sebei gyógyító sebek, kilehelt lelke pedig éltető Lélek.

Béke veletek! Így köszön be az apostolokhoz, rájuk lehel, és folytatja: Vegyétek a Szent Lelket. A kép emlékeztet az első ember teremtésére, amikor Isten rálehelt, és az ember élő lényvé lett. Ugyanez a kép jelenik meg Ezekiel látomásában, amikor az Úr üzeni a csontoknak: éltető leheletet adok belétek, és megelevenedtek.

A keresztt alatt álló János megjegyzi: látta, hogy Jézus így szólt, „beteljesedett”, aztán lehajtotta fejét és kilehelte lelkét. Az Úr a halál pillanatában nekünk adta lelkét, hogy mi éljünk. Bűneinkért szenvedett és halt meg, és az apostoloknak elsőként a bűnbocsánat hatalmát adja. A bűnök megbocsátásával lehet a béke teljes mindenütt a világon. Ez az ő irgalma, az irgalmasság vasárnapján.

Juhász Ferenc
miskolci plébános

HÚSVÉT 2. VASÁRNAPJA

BEVEZETŐ SZERTARTÁS

KEZDŐÉNEK

1Pét 2,2

Vagy: Ho 85; ÉE 545

Mint újszülött csecsemők kívánjatok lelki, vizezetlen tejet, hogy tőle felnőjete az üdvösségre, alleluja.

Vagy:

Örüljete dicsőségteknek, adjatok hálát Istennek, aki meghívott titeket a mennyek országába, alleluja.

KÖSZÖNTÉS → lásd 242. o.

BŰNBÁNATI CSELEKMÉNY → lásd 242. o.

URAM, IRGALMAZZ! → lásd 243. o. vagy ÉE 416

DICSŐSÉG → lásd 243. o.

KÖNYÖRGÉS

Örökké irgalmas Istenünk, te lángra lobbantod a neked szentelt nép hitét, amikor évről évre visszatér húsvét ünnepe. Növeld kegyelmedet, amelyet megadtál nekünk. Add, hogy méltóképpen megértsük, milyen csodálatos, hogy megtisztultunk a keresztség által, újjászülettünk a Szentlélekből, és elnyertük a megváltást Krisztus vére árán. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

AZ IGE LITURGIÁJA

OLVASMÁNY

ApCsel 2,42–47

OLVASMÁNY az Apostolok Cselekedeteiből.

A hívek mind összetartottak, és közös volt mindenük.

A jeruzsálemi hívek állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban. Szent félelem töltött el mindenkit, mert az apostolok révén sok csoda történt és sok jel adatott. A hívek mind összetartottak, és közös volt mindenük. Birtokaikat eladták, és az árát szétosztották azok között, akik szükségét szenvedtek. Mindennap összegyűltek a templomban egy szívvel-lélekkel. A kenyeret házak-

nál törték meg. Örömmel és tiszta szívvel vették magukhoz az ételt. Dicsőítették Istent, és az egész nép szerette őket. Az Úr pedig naponként vezetett hozzájuk olyanokat, akik hagyták, hogy megmentsék őket.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 117,2–4. 13–15. 22–24 6. tónus

Válasz: Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, * mivel irgalma örökké megmarad. **1. vers vagy:** Alleluja, alleluja, alleluja.

Mondja Izrael háza, hogy jó az Isten, *
mivel irgalma örökké megmarad.
Mondja Áron papi háza is, *
mivel irgalma örökké megmarad.
Mondják, akik félik az Urat, *
mivel irgalma örökké megmarad.
– Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, *
mivel irgalma örökké megmarad.

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

Nekem jöttek, ütlegetek, hogy elessem, * de az Úr megsegített.
Az Úr erősségem és dicsőségem, * ő lett az én szabadítóm.
Az igazak sátra * örömujjongástól és énektől hangos.
– Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, *
mivel irgalma örökké megmarad.

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

A kő, amelyet az építők félredobtak, *
íme, az vált szegletkövé.
Mindezt az Úr vitte végbe, *
csodálatra méltó a mi szemünkben.
Ezt a napot az Úristen adta: *
örvendjünk és vigadjunk rajta.
– Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, *
mivel irgalma örökké megmarad.

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

SZENTLECKE

1Pét 1,3–9

SZENTLECKE Szent Péter apostol első leveléből.

*Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása
élő reményre teremtett újjá bennünket.*

Testvéreim! Áldott legyen az Isten, a mi Urunk, Jézus Krisztus Atyja, aki nagy irgalmasságával, Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása által élő reményre teremtett újjá bennünket, hogy a mennyben romolhatatlan, szeplőtelen és el nem hervadó örökség várjon rátok. Isten hatalma megőrzött titeket a hitben az örök üdvösségre, amely készen áll, hogy az utolsó időben megnyilvánuljon.

Örüljetez tehát, akkor is, ha most egy kicsit szomorkodnotok kell, mert különféle kísértések érnek benneteket, hogy kipróbált hitetek, mely értékesebb a tűzpróbát kiállott, veszendő aranyból, Jézus Krisztus megjelenésekor méltó legyen a dicsőretre, a dicsőségre és a tiszteletre. Mivel szeretitek Krisztust, bár nem láttátok, és hisztek benne, noha nem találkoztatok vele, amikor elértek hitetek célját, lelketek üdvösségét – a megdicsőültek kimondhatatlan örömével fogtok ujjongani.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

ALLELUJA

Alleluja. **5. szám**

Jézus mondja: † „Most már hiszel, Tamás, mert láttál engem. * Boldogok, akik nem láttak, és mégis hisznek.”

Alleluja. **Jn 20,29** **5. tónus**

SZEKVENCIA (tetszés szerint) → lásd 146–147. o.

EVANGÉLIUM

Jn 20,19–31

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Nyolc nap múlva eljött Jézus.

Amikor a hét első napján (húsvétvasárnap) beesteledett, Jézus megjelent a tanítványoknak ott, ahol együtt voltak, pedig a

zsidóktól való félelmükben zárva tartották az ajtót. Belépett, és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek!” Miután ezt mondta, megmutatta nekik a kezét és az oldalát. Az Úr láttára öröm töltötte el a tanítványokat. Jézus megismételte: „Békesség nektek! Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.” E szavak után rájuk lehelt, és így folytatta: „Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek nem bocsátjátok meg, az nem nyer bocsánatot.” A tizenkettő közül az egyik, Tamás, vagy melléknevén Iker, nem volt velük, amikor Jézus megjelent nekik. Később a tanítványok elmondták neki: „Láttuk az Urat.” De ő így szólt: „Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát, ha nem érintem ujjaimat a szegek helyéhez, és nem tapintom meg kezemmel oldalát, én nem hiszem!” Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok, Tamás is ott volt velük. Ekkor újra megjelent Jézus, bár az ajtó zárva volt. Belépett, és köszöntötte őket: „Békesség nektek!” Tamásnak pedig ezt mondta: „Nyújtsd ide az ujjadat és nézd a kezemet! Nyújtsd ki a kezedet és érintsd meg oldalamat! Ne légy hitetlen, hanem hívó!” Tamás így válaszolt: „Én Uram, én Istenem!” Jézus ezt mondta neki: „Most már hiszel, Tamás, mert láttál engem. Boldogok, akik nem láttak, és mégis hisznek!” Jézus még sok más csodajelel is művelt tanítványai szeme láttára, de azok nincsenek megírva ebben a könyvben. Ezeket viszont megírták, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, és hogy a hit által életetek legyen benne.

Ezek az evangélium igéi. – Áldunk téged, Krisztus.

HOMÍLIA

HITVALLÁS → lásd 245. o.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE

Pap: Imádkozunk, testvéreim, mennyei Atyánkhoz, aki Egyháza által hív bennünket az élő hit boldogságára!

Lektor: 1. Add meg, Urunk, Szentatyánknak, a püspököknek és a papoknak a rendíthetetlen hit kegyelmét!

– Kérünk téged, hallgass meg minket!

HÚSVÉT 2. VASÁRNAPJA

2. Add meg, Urunk, az egész világnak az élő hit ajándékát! – **Kérünk téged...**
3. Erősíts meg mindnyájunkat, hogy hitünkben soha meg ne inogjunk! – **Kérünk téged...**
4. Vezesd vissza, Urunk, a hit útjára mindazokat, akik elpártoltak tőled! – **Kérünk téged...**
5. Adj hitből fakadó állhatatosságot a betegeknek és a szomorkodóknak! – **Kérünk téged...**

Pap: Mennyei Atyánk! Te megerősítetted hitében a kételkedő Tamás apostolt, midőn szent Fiad testét érintette. Add meg nekünk is, hogy Jézus testét és vérének magunkhoz véve, a megtapasztalás boldogságát élvezzük!
Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

AZ EUCHARISZTIA LITURGIÁJA

AZ ADOMÁNYOK ELŐKÉSZÍTÉSE → lásd 248. o.

Ho 85, ÉE 102

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, fogadd kegyesen néped áldozati adománya-
it, hogy neved megváltásában és a keresztségben újjászületve
eljussunk az örök boldogságra. Krisztus, a mi Urunk által.
– **Ámen.**

EUCCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció I.) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK Vö. Jn 20,27 Vagy: Ho 119, ÉE 548

Nyújtsd ki a kezedet, tedd a szegék helyére,
és ne légy hitetlen, hanem hívő, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérünk, mindenható Istenünk, hogy a magunkhoz vett húsvéti
szentség ereje szüntelenül megmaradjon lelkünkben. Krisztus,
a mi Urunk által. – **Ámen.**

BEFEJEZŐ SZERTARTÁS → vagy 266. o.

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

Áldjon meg titeket a mindenható Isten húsvét szent ünnepén, és védjen meg irgalmasan a gonosz cselvetéseitől és minden bűntől. – **Ámen.**

Ő, aki egyszülött Fiának feltámadása által újjászült titeket az örök életre, töltsön el titeket a halhatatlanság minden ajándékával! – **Ámen.**

És ti, akik az Úr szenvedése szent időszakának elmúltával örömmel ülitek meg húsvét ünnepét, az ő kegyelmének segítségével jussatok el egykor a boldog örökkévalóságba! – **Ámen.**

Áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya, a Fiú † és a Szentlélek. – **Ámen.**

A szentmise véget ért. Menjetek békével, alleluja, alleluja.

– **Istennek legyen hála, alleluja, alleluja.**

Kivonulásra: Ho 213, ÉE 264

* * *

Hozzátok szól beszédem, akik most született gyermekek vagytok, Krisztusban kicsinyek, az Egyház új hajtásai, kik az Atya kegyelme, az Anyaszentegyház termékenységének bizonyosságai vagytok, szent sarjadék, új csapat, megtiszteltetésünk virága és munkánk gyümölcse, örömiünk és koszorúink vagytok mind, akik itt álltok az Úrban.

Apostoli szavakkal fordulok hozzátok: Öltöttek magatokra Urunkat, Jézus Krisztust, és ne dédelgessétek testeteket, nehogy bűnös kívánságokra gerjedjen (Róm 13,14), hogy az életben is felöltöttek azt, akit a szentségben felöltöztetek. Mert mindannyian, akik megkeresztelkedtetek Krisztusban, Krisztust öltöztetek magatokra. Nincs többé zsidó vagy görög, rabszolga vagy szabad, férfi vagy nő, mert mindannyian egygyé lettetek Krisztus Jézusban (Gal 3,27–28).

(Szent Ágoston püspök beszédeiből)

Április 20., hétfő

Köznapi

(liturgikus szín: fehér)

ÚTRAVALÓ

Az e napi evangéliumi történetben Nikodémussal kapcsolatban azt is megemlíthetjük, hogy nemcsak úgy volt ismert, mint a zsidó főtanács tagja, hanem úgy is, mint egy igen gazdag ember. Aki Jézus holttestére száz font balzsamot (több mint harminc kilogram!) adott – ez nagyjából egy király temetésének mennyisége volt. Mindig kerültek a keresztények körében olyan személyek, akik tehetősek, ám lélekben szegények voltak, és értékes kincsekre áhítoztak az anyagi javakon túl vagy éppen azok révén. Ki tudja, Nikodémust mi hajtotta az éjszakában Jézushoz; az-e, ami általánosan elterjedt, hogy nappal nem mert Jézushoz menni, vagy az, hogy a jánosi értelemben vett éjszakában kereste a világosságot?

KEZDŐÉNEK

Róm 6,9

**Krisztus feltámadt a halálból, többé meg nem hal,
a halál többé nem uralkodik rajta, alleluja.**

KÖNYÖRGÉS

Mindenható, örök Isten, bizalommal Atyánknak szólítunk téged. Tökéletesítsd szívünkben a fogadott fiúság lelkületét, hogy a megígért örökséget elnyerjük. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SENTELECKE

ApCsel 4,23–31

SENTELECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

Az apostolok, a Szentlélek erejében, bizalommal hirdetik Isten ígését. Péter és János apostolok – kiszabadulásuk után – visszamentek övéikhez. Elbeszélték, hogy mit mondtak nekik a főpapok és a

vének. Ennek hallatára egy szívvel-lélekkel felfohászkodtak Istenhez ezekkel a szavakkal: „Urunk! Te alkottad az eget, a földet, a tengert és mindent, ami benne van. Így szólta a Szentlélek által Dávid király, a te szolgád szájával: Miért háborognak a nemzetek és töprengenek hiábavalóságokon a népek? A föld királyai felkeltek és a fejedelmek összefogtak az Úr ellen és az ő Fölkentje ellen. Mert valóban, ebben a városban összefogott Heródes és Poncius Pilátus a pogányokkal és a választott néppel, szent Fiad, Jézus, a te felkent szolgád ellen, hogy végrehajtsák azt, amit hatalmad és akaratod előre elhatározott. Most tehát, Urunk, tekints fenyegetőzésükre, és add meg nekünk, hogy teljes bizalommal hirdessük igédet! Nyújtsd ki kezedet, hogy gyógyulások, jelek és csodák történjenek szent Fiad, Jézus nevében!” Amint így imádkoztak, megrendült a hely, ahol egybegyűltek. Mindnyájan elteltek Szentlélekkel, és bátor bizalommal hirdették az Isten igéjét.

Ez az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR

2,1–3. 4–6. 7–9

2. tónus

Válasz: Boldogok mindazok, * akik benned bíznak, Uram!

Vö. 12d vers vagy: Alleluja. 2. szám

Miért zúgolódnak a nemzetek, *

miért szőnek hiú terveket a népek.

A föld királyai fölkelnek, † összeesküdnek nagyjai *
az Úr ellen és fölkentje ellen.

Bilincüket törjük össze, *
rázzuk le magunkról igájukat.

– **Boldogok mindazok, * akik benned bíznak, Uram!**

Vagy: Alleluja.

A mennyben lakó csak mosolyog rajtuk, *

az Úr kineveti őket.

Haragjában akkor így szól hozzájuk, *
dörgő szava rémületbe ejti őket:

„Királyommá őt én magam tettem *
szent hegyemen, Sion hegyén.”

HÚSVÉT 2. HETE

– Boldogok mindazok, * akik benned bíznak, Uram!

Vagy: Alleluja.

Az Úr szólt hozzám: † Fiam vagy nékem, *
ma adtam neked életet.

Kérd tőlem, és örökségül adom neked a népeket, *
az egész földkerekség lesz a birtokod.

Vasvesszővel kormányzod őket, *
és mint cserépedényt törheted össze őket.

– Boldogok mindazok, * akik benned bíznak, Uram!

Vagy: Alleluja.

ALLELUJA

Alleluja. 6. szám

Ha Krisztussal együtt feltámadtatok, * keressétek, ami fönt van,
ahol Krisztus ül az Isten jobbján. Kol 5,1 6. tónus

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Jn 3,1–8

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

Csak az láthatja meg Isten országát, aki újjászületik.

Volt a farizeusok között egy Nikodémus nevű férfi, aki a zsidók egyik főembere volt. Éjnek idején fölkereste Jézust, és ezt mondta neki: „Mester, tudjuk, hogy te Istentől jött tanító vagy. Senki sem tud ugyanis ilyen csodajeleket tenni, amilyeneket te művelsz, ha az Isten nincs vele.” Jézus így felelt neki: „Bizony, bizony, mondom neked, ha valaki újra nem születik, nem láthatja meg az Isten országát.” Erre Nikodémus megkérdezte: „Hogyan születhetik valaki újra, amikor már öreg? Csak nem térhet vissza anyja méhébe, hogy újra szülessék?” Jézus így felelt: „Bizony, bizony, mondom neked: aki újjá nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be az Isten országába. Ami testből születik, az test – ami viszont Lélekből születik, az lélek. Ne csodálkozz azon, hogy ezt mondtam neked: újjá kell születnetek! A szél ott fúj, ahol akar; hallod ugyan a zúgását, de

nem tudod, honnan jön és hová megy. Így van ez mindenki-vel, aki a Lélekből született.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, fogadd el ezeket az adományokat ujjongó Egyházadtól, amelynek most ilyen nagy örömet okoztál. Add, hogy egykor az örök boldogságot is élvezze. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Jn 20,19

Jézus megjelent tanítványai között,
és így szólt hozzájuk: Békesség nektek, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, tekints jóságosan népedre, és akiket örök életre szóló szentségeiddel megújítottál, azokat juttasd el a megdicsőülő test romolhatatlan feltámadására. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

A most megünnepelt Húsvét az egész emberiség üdvösségének a forrása, az első embertől kezdve, aki a többi emberben fennmarad és életre támad.

Am a beteljesített dolgok részletei, és azok az ideiglenesek, amelyek az örök valóságok képei és előábrázolásai, már korábban el voltak tervezve, hogy körvonalazzák a most megvalósuló igazságot. Amikor pedig a való igazság megjelenik, akkor az előkép már elveszíti időszerűségét, mint ahogy, ha egy király valahol megjelenik, akkor már senki sem hódolhat az élő király helyett annak képe előtt.

Nyilvánvaló ebből, hogy az előkép helyet ad a való igazságnak. Az előkép csak a zsidó elsőszülöttek rövid földi életét ünnepli, az igaz valóság viszont minden ember örök életét.

(Egy ókori szerző húsvéti szentbeszédéből)

Április 21., kedd

Köznapi

(liturgikus szín: fehér)

ÚTRAVALÓ

Te Izrael tanítója vagy, és nem érted? – micsoda blama! Életünk felsülése, amikor kiderül, hogy aki tanítja, az sem tudja. Izgalmas dialógus alakul Jézus és Nikodémus között. Érdemes arra figyelni, miként vezeti Jézus ezt az embert. Olyan, mint egy esti továbbképzés. A párbeszéd izgalma abból is látszik, hogy Nikodémus Jézus szavába vágva olyanokat kérdez, amiből Jézus rájön, hogy ez mindent tud, de semmit nem ért. Ekkor szembesíti őt azzal, hogy hiszen te tanító vagy, és te sem érted? Ha valaki magyarázza, annak meg nem hiszitek? Egész élete ebben telik. Már tizenkét évesen magyarázott nekik a jeruzsálemi templomban. És azóta mennyi víz lefolyt a Jordánon – igaz, hogy a Holt-tengerbe...

KEZDŐÉNEK

Örvendezzünk, ujjongjunk és dicsőítsük Istent,
mert uralkodik az Úr, mindenható Istenünk, alleluja.

KÖNYÖRGÉS

Kérünk, mindenható Istenünk, tégy minket a feltámadt Úr erejének hirdetőivé, hogy egykor teljes valóságában elnyerjük a feltámadás ajándékát, amelynek zálogát megadtad nekünk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE

ApCsel 4,32–37

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

Az őskeresztény Egyház tagjainak példamutató élete.

A hívők sokaságának egy volt a szíve-lelke. Egyikük sem mondta vagyonát a saját tulajdonának, hanem mindenük közös volt. Az apostolok pedig nagy erővel tettek tanúságot Urunknak, Jézusnak feltámadásáról, és nagy kegyelem munkálkodott mindnyájukban.

Nem is akadt közöttük szűkölködő, mert akinek földje vagy háza volt, eladta, és az érte kapott pénzt elhozta, és az apostolok elé tette. Mindenkinnek adtak belőle, kinek-kinek a szükséghez mérten.

József, a ciprusi származású levita, akit az apostolok Barnabásnak neveztek el – ami azt jelenti, hogy a vigasztalás fia –, eladta földjét, és árát az apostolok lába elé tette.

Ez az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 92,1ab 1c–2. 5

5. tónus

Válasz: Király az Úr, a mi Istenünk, * az Úr fölségbe öltözik.

Vö. 1a vers vagy: Alleluja. 5. szám

Az Úr országot, királyi fölségbe öltözött, †

az Úr fölségbe öltözött, * felövezte magát hatalommal.

– Király az Úr, a mi Istenünk, * az Úr fölségbe öltözik.

Vagy: Alleluja.

Megerősítette a földet, hogy meg ne inogjon. †

Öröktől fogva vagy te, Úram, *

szilárdan áll trónod kezdet óta.

– Király az Úr, a mi Istenünk, * az Úr fölségbe öltözik.

Vagy: Alleluja.

Bizonyosságaid valóban igazak, †

Úram, szentség illeti házadat * most és mindörökké.

– Király az Úr, a mi Istenünk, * az Úr fölségbe öltözik.

Vagy: Alleluja.

ALLELUJA

Alleluja. 1. szám

Magasba kell emeltetnie az Emberfiának, * hogy örökké éljen minden őbenne hívő.

Jn 3,15

1D² tónus

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Jn 3,7b–15

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

*Senki sem ment föl a mennybe, csak az,
aki a mennyből alászállott: az Emberfia, Jézus Krisztus.*

Abban az időben: Nikodémus éjnek idején felkereste Jézust, aki így szólt hozzá:

„Ne csodálkozzál, hogy azt mondtam neked: újjá kell születnetek! A szél ott fúj, ahol akar: halod ugyan a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hová megy. Így van ez mindenkivel, aki a Lélekből született.”

Erre Nikodémus megkérdezte: „Hogyan lehetséges ez?” Jézus így válaszolt neki: „Te Izrael népének tanítója vagy, és nem érted ezeket? Bizony, bizony, mondom neked, hogy arról beszélünk, amit tudunk; és arról tanúskodunk, amit látunk. De a mi tanúságtételünket nem fogadjátok el. Ha földi dolgokról beszélek nektek, és azt sem hiszitek el, hogyan fogjátok elhinni, ha mennyei dolgokról beszélek majd nektek?

Senki sem ment föl a mennybe, csak az, aki a mennyből alászállott: az Emberfia. És amint Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy fogják felmagasztalni az Emberfiát is, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, segíts minket, hogy mindenkor hálát adjunk a húsvéti áldozat által, és megváltásunk folytonosan ható kegyelme szüntelen örvendezés forrása legyen. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

1Jn 1,7

Szenvednie kellett Krisztusnak, feltámadnia a halálból, és így bemennie dicsőségébe, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Istenünk, hallgasd meg könyörgésünket, hogy megváltásunknak ez a szent áldozata adjon segítséget jelen életünkben, és szerezzé meg az örök boldogságot. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Szent Anzelm püspök és egyháztanító

Amennyiben Szent Anzelm püspök és egyháztanítóról kívánnak megemlékezni, a fenti mise helyett a következő misét lehet mondani:

KEZDŐÉNEK

Ez 34,11. 23–24

Gondot viselek juhaimra, mondja az Úr,
és pásztort támasztok közöttük, hogy legeltesse őket:
én, az Úr leszek Istenük.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te Szent Anzelm püspöknek megadtad a kegyelmet, hogy kutassa és tanítsa bölcsességed magasztos titkait. Erősítsd lelkünkben a hit kegyelmét, hogy szívbeli örömet találjunk abban, amit hinnünk adtál. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

IGELITURGIA → lásd a fenti misénél 190.o.

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, vedd jó szívvel az áldozatot, amelyet Szent Anzelm püspök ünnepén oltárodon bemutatunk. Add, hogy nekünk irgalmat, neked pedig dicsőséget szerezzen. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció vagy a szentekről)

→ lásd 250.o. vagy 252.o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Jn 15,16

Nem ti választottatok engem, mondja az Úr,
hanem én választottalak titeket.
Arra rendelvelek, hogy elmenjete, termést hozzatok,
és természetek maradandó legyen.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

A szent áldozatban megújulva alázatos szívvel kérünk, Istenünk, hogy Szent Anzelm püspök példájára valljuk, amit ő hitt, és váltsuk tettekre, amit tanított. Krisztus, a mi Urunk által.
– **Ámen.**

Április 22., szerda

Köznapi

(liturgikus szín: fehér)

ÚTRAVALÓ

A világ nagy vallásainak számos tanítása átfedést mutat egymással, és vélhetően nem is maradhattak volna fenn napjainkig, ha ez nem így volna. Ugyanakkor vannak köztük érdekes és fontos különbségek is, írja Francis S. Collins, Isten ábécéje című könyvében. Hogy a ma – és már sokszor – halott evangéliumot jól értsük, érdemes Collinsnak ezt a mondatát idézni. Egyetlen másik vallás sem nevezi az Isten és az ember viszonyát olyan fokú szeretetnek, melyben Isten a Fiát adja, hogy az ember el ne vesszen. A kereszténységnek ez az istenképe olyan fokú azonosulást kér, amitől az emberek általában megriadnak. De a keresztény ember olyan Istent imád, akinek szeretete nem csupán fikció.

KEZDŐÉNEK

Zsolt 17,50; 21,23

Dicsőítelek, Uram, a nemzetek között,
és hirdetem neved testvéreimnek, alleluja.

KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, évről évre megemlékezünk húsvét szent titkáról, amellyel helyreállítottad az ember eredeti méltóságát és megadtad a feltámadás reményét. Kérve kérünk, add, hogy amit hittel ünneplünk, azt örök szeretetedből elnyerjük. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE

ApCsel 5,17–26

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

Az apostolok, miután kiszabadultak a börtönből, ismét tanították a népet.

A főpap és akik vele tartottak – vagyis a szadduceusok pártja – féltékenységből elfogatták az apostolokat, és nyilvános börtön-

be vetették őket. De az Úr angyala éjszaka kinyitotta a börtön ajtaját, kivezette az apostolokat, és így szólt hozzájuk: „Menjtek, álljatok ki nyíltan, és hirdessétek a népnek a templomban az örök életről szóló tanítást!” Az angyal szava szerint virradatkor be is mentek a templomba, és tanítani kezdtek. Amikor a főpap és kísérete megérkezett, összehívták a főtanácsot – vagyis a zsidó nép összes véneit –, és üzentek a börtönbe, hogy vezessék elő az apostolokat. Amikor a szolgák odaértek, nem találták őket a börtönben. Visszatértek tehát, és jelentették: „A börtönt ugyan gondosan bezárva találtuk, az örök is ott álltak az ajtók előtt, de mikor benyitottunk, odabent senkit sem találtunk.” A templomórség parancsnoka és a főpapok a hír hallatára nem tudták elképzelni, mi történhetett. Egyszer csak beállított valaki, és hírül hozta: „Azok a férfiak, akiket a börtönbe vetettetek, a templomban vannak, és tanítják a népet.” Ekkor a parancsnok szolgáljaival együtt elment, és elővezette őket. Erőszakot nem alkalmaztak, mert féltek, hogy a nép kövekkel támad ellenük.

Ez az Isten ígéje. – Istennek legyen hála.

VALASZOS ZSOLTÁR 33,2–3. 4–5. 6–7. 8–9 4g tónus

Válasz: A szegény az Úrhoz kiáltott, * és az Úr meghallgatta őt.

Vö. 7a vers vagy: Alleluja. 4. szám

Minden időben áldom az Urat, *

dicséretét szüntelenül zengi ajkam.

Lelkem az Úrban dicsekszik, *

hallják meg ezt a szelídek, és örvendezzenek.

– **A szegény az Úrhoz kiáltott, * és az Úr meghallgatta őt.**

Vagy: Alleluja.

Magasztaljátok az Urat énvelem, *

dicsőítsük az ő nevét mindnyájan.

Kerestem az Urat, és ő meghallgatott engem, *

és kiragadott minden rettegésből.

– **A szegény az Úrhoz kiáltott, * és az Úr meghallgatta őt.**

Vagy: Alleluja.

HÚSVÉT 2. HETE

Megvilágosultok, ha az Úrra néztek, *
és arcotokat nem éri szégyen.

Az Úr meghallgatta a szegényt, aki hozzá kiáltott, *
és minden szorongatásából kiszabadította.

– A szegény az Úrhoz kiáltott, * és az Úr meghallgatta őt.

Vagy: Alleluja.

Az Úr angyala minden istenfélőt körülzáncol, *
és megszabadítja őt.

Ízleljétek és lássátok, milyen édes az Úr, *
boldog az az ember, aki őbenne bíz.

– A szegény az Úrhoz kiáltott, * és az Úr meghallgatta őt.

Vagy: Alleluja.

ALLELUJA

Alleluja. 1. szám

Isten úgy szerette a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte, *
hogy örökké éljen minden őbenne hívó. Jn 3,16 1D² tónus
Alleluja.

EVANGÉLIUM

Jn 3,16–21

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

Isten elküldte Fiát, hogy üdvözítse a világot.

Abban az időben így tanított Jézus: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Isten nem azért küldte Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ. Aki hisz benne, az nem esik ítélet alá, de aki nem hisz, az már ítéletet vont magára, mert nem hitt Isten egyszülött Fiában. Az ítélet ez: A világosság a világba jött, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert tetteik gonoszak voltak. Mert mindenki, aki gonoszat tesz, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, nehogy napvilágra kerüljenek tettei. Aki azonban az igazságot cselekszi, a világos-

ságra megy, hadd jusson nyilvánosságra, hogy tetteit Istenben vitte végbe.”

Ezek az evangélium igéi. – Áldunk téged, Krisztus.

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te a csodálatos csere által, amely ebben az áldozatban megvalósul, isteni életed részeseivé tettél minket. Add, kérünk, hogy az így megismert igazságot méltó étellel meg is valósítsuk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Vö. Jn 15,16.19

Így szól az Úr:

Kiválasztottalak titeket a világból, és arra rendelvelek,
hogy elmenjetelek, gyümölcsöt hozzatok,
és gyümölcsötök maradandó legyen, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, légy irgalmas a te népedhez, és minket, akiket a mennyei misztériumokba beavattál, vezess át a régiből az új életbe. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

Irányítsuk kéréseinket Istenhez, aki megmutatta az apostoloknak a feltámadt Krisztust, és kérjük:

– Istenünk, dicsőíts meg minket Krisztus dicsőségével!

Istenünk, világosság Atyja, ma hálatelt szívvel magasztalunk téged, mert meghívtál bennünket csodálatos világosságodra, hogy elnyerjük irgalmadat!

A törekvéseket, amelyekkel az emberi család igyekszik saját életét emberségesebbé tenni, a Szentlélek erejével tisztítsd meg és tedd eredményessé!

(Fohászok a mai nap laudeséből)

Április 23., csütörtök

Szent Adalbert püspök és vértanú (liturgikus szín: piros)

ÚTRAVALÓ

Ha olyan valamit vásároltunk a piacon, amit mérni kellett, és ha a mérleg nyelve éppen egyensúlyba került, és láttuk, hogy mennyi az annyi, akkor az ismerős árus, úgy, hogy ezt is lássuk, tett rá még valamennyit. Ez az, amivel többet érünk neki. És tudtuk, hogy nem a következőn hozza be, amivel többet adott. Jézus azt állítja, hogy Isten nem méri szűken a Lelket, nem patikamérlegen méri ki, hanem bőven adja. Sőt, az eredeti szöveg egyenesen azt mondja, hogy mérték nélkül adja, mert „mérhetetlen”. Időközben föltalálták a digitális mérleget, amelyik pontosan annyit mér, amennyi; és számlát is annyról ad. Se nagyvonalúság, se nagylelkűség – csak mi, vevők maradtunk, és a Teremtő.

KEZDŐÉNEK

Vö. Zsolt 67,8–9.20

**Istenünk, midőn néped élén kivonultál,
utat készítvén nekik és közöttük lakván,
megrendült a föld, és esőt hullatott az ég, alleluja.**

(Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében:

DICSŐSÉG → lásd 243. o.)

KÖNYÖRGÉS

Irgalmas Istenünk, rendelésed szerint megüljük húsvét szent ünnepét. Add, hogy gyümölcsöző erejét mindenkor érezzük. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.
– **Ámen.**

(Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében az olvasmányokat lásd 201. o.)

SZENTLECKE

ApCsel 5,27–33

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

Isten nagy tetteiről az apostolok a Szentlélek erejével tanúskodtak.

Az apostolok a főtanács tilalma ellenére bátran hirdették a Krisztusról szóló tanítást. Ezért a főtanács elé állították őket. A főpap kérdőre vonta az apostolokat: „Szigorúan megparancsoltuk nektek, hogy ne tanítsatok az ő nevében, és lám, egész Jeruzsálem tele van tanításotokkal. Ránk akarjátok hárítani annak az embernek a vérért.” Péter és az apostolok így válaszoltak: „Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek. Atyáink Istene Jézust, akit ti keresztfára feszítve megöltetek, feltámasztotta. Isten jobbjára fejedelemmé és Üdvözítővé emelte, hogy megtérítse Izraelt, és megbocsássa bűneit. Ezeknek a dolgoknak tanúi vagyunk mi és a Szentlélek, akit az Isten megadott azoknak, akik engedelmeskednek neki.” Amikor a főtanács tagjai ezt hallották, nagy haragra gyulladtak, és megakarták ölni őket.

Ez az Isten igéje. – Istennek legyen hála.

VÁLASZOS ZSOLTÁR 33,2. 9. 17–18. 19–20 4g tónus

Válasz: A szegény az Úrhoz kiáltott, * és az Úr meghallgatta őt.
Vö. 7. vers vagy: Alleluja. 4. szám

Minden időben áldom az Urat, *

dicséretét szüntelenül zengi ajkam.

ízleljétek és lássátok, milyen édes az Úr, *

boldog az az ember, aki őbenne bíz.

– A szegény az Úrhoz kiáltott, * és az Úr meghallgatta őt.

Vagy: Alleluja.

Az Úr arcát a gonoszok ellen fordítja, *

emléküket is eltörli a földről.

Kiáltottak az igazak, és az Úr meghallgatta őket, *

és minden szorongatásból megszabadultak.

– A szegény az Úrhoz kiáltott, * és az Úr meghallgatta őt.

Vagy: Alleluja.

Közel van az Úr azokhoz, akik töredelmes szívűek, *

és szabadulást hoz a megtört lelkeknek.

Az igazak sokat szenvednek, *

de az Úr mindig megmenti őket.

– A szegény az Úrhoz kiáltott, * és az Úr meghallgatta őt.

Vagy: Alleluja.

HÚSVÉT 2. HETE

ALLELUJA

Alleluja. **5. szám**

Jézus mondja: † „Most már hiszel, Tamás, mert láttál engem. *
Boldogok, akik nem láttak, és mégis hisznek.” **Jn 20,29 5. tónus**
Alleluja.

EVANGÉLIUM

Jn 3,31–36

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Az Atya szereti a Fiút, és mindent az ő kezébe helyezett.

Abban az időben így tanított Jézus: „Aki a mennyből jön le, az mindenki fölött áll. Aki viszont a földről való, az földies, és a földi dolgokról beszél. Aki a mennyből való, az felülmúl mindenkit. Arról tesz tanúságot, amit látott és hallott, tanúságtétel azonban senki sem fogadja el. Ám, aki mégis elfogadja tanúságát, az megerősíti, hogy az Isten igazmondó. Akit Isten küldött, Isten ígéit hirdeti, mert Isten nem adja szűkösen a Szentlelket. Az Atya szereti a Fiút, és mindent az ő kezébe helyezett. Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van; aki pedig nem hisz a Fiúnak, az nem nyeri el az örök életet, hanem Isten büntetése sújtja.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Istenünk, fogadd el könyörgéseinket áldozati adományainkkal együtt, hogy jóvoltodból megtisztulva atyai jóságod szentségeihez méltók legyünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció vagy a vértanúkról)

→ lásd 250. o. vagy 252. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Mt 28,20

Íme, én veletek vagyok mindennap,
a világ végéig, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Mindenható, örök Isten, te Krisztus feltámadásában újjáteremtesz minket az örök életre. Növelj bennünk a húsvéti szentségek kegyelmét, és az üdvösséges eledel erejével töltsd be lelkünket. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében:

OLVASMÁNY

Sir 51,1–12

OLVASMÁNY Sirák fia könyvéből.

Isten a legnagyobb megpróbáltatásban sem hagyja el a benne bízókat.

Hadd magasztaljalak Uram, Királyom, és hadd dicsérjelek, üdvözítő Istenem. Magasztalom nevedet, mivel segítőm és oltalmazóm lettél, s megóvtad testemet az enyészettől, megoltalmaztál a gonosz nyelv törétől, a hazugok ajkától, és megsegítettél a támadókkal szemben; megmentettél nagy irgalmasságod szerint és neved dicsősége szerint az ordítózóktól, akik elnyelni készültek engem; azok kezétől, akik életemre törtek; a sok szorongatástól, amely körülvett; a fojtogató lángoktól, amelyek körülvettek engem, úgyhogy meg nem perzselődtem a tűzben; az alvilág ölének mélyétől; az elvetemült nyelvtől és a hazug beszédétől; a gonosz királytól és az álnok nyelvtől. Mindhalálig áldom az Urat, mert életem közel járt az alvilághoz, odalent. Körülvettek engem mindenfelől, és nem volt, aki segítsen. Olyan embert kerestem, aki segít, de hiába. Megemlékeztem, Uram, irgalmadról és öröktől fogva végbevitt tetteidről. Mert megmented azokat, akik benned bíznak, és megszabadítod őket az ellenség kezéből.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 30,3cd–4. 6 és 8ab 16 bc és 17

2. tónus

Válasz: **Én Uram, én Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.**

6a vers vagy: Alleluja. 2. szám

HÚSVÉT 2. HETE

Légy oltalmazó sziklaváram és megerősített házam, *
hogy megszabadíts engem!

Erősségem és menedékem te vagy nékem, *
nevedért vezess és irányíts engem!

– **Én Uram, én Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.**

Vagy: Alleluja.

Kezedbe ajánlom lelkemet, *

megváltottál engem, Uram, igazság Istene.

Ujjongok és örvendezem irgalmasságod miatt, *
mert kicsiny voltomat tekintetre méltattad.

– **Én Uram, én Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.**

Vagy: Alleluja.

Ragadj ki az ellenség kezéből *

és azoktól, akik üldöznek engem.

Ragyogjon föl arcod szolgálód fölött, *

irgalmasságodban szabadíts meg engem.

– **Én Uram, én Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.**

Vagy: Alleluja.

SENTELECKE

2Kor 6,4–10

SENTELECKE Szent Pál apostolnak a korintusiakhoz írt második leveléből.

*Minden helyzetben úgy viselkedjünk, amint Isten szolgálóihoz illik;
példaképpül szolgáljon Pál apostol áldozatos élete!*

Testvéreim! Úgy viselkedünk minden helyzetben, mint Isten szolgálói! Nagy türelemmel viseljük a nyomorúságot, a szükségét és a szorongatást! Vállaljuk, hogy megverjenek, börtönbe zárjanak és tüntessenek ellenünk! Fáradunk, virrasztunk, böjtölünk! Szolgálunk feddhetetlen étellel, tudással, türelemmel, a Szentlélekben, őszinte szeretettel! Hirdetjük az igazságot Isten erejével, harcolunk az igaz ügyért, és védjük minden erőnkkel; akár siker ér, akár kudarc, akár gyalázat, akár dicséret! Csalónak mondhatnak, mégis igazak vagyunk; ismeretlenek lehetünk, mégis jól ismernek; meghalhatunk, és mégis élünk; megfenyíthetnek, mégsem halunk bele. Megszomoríthatnak, még-

is folyton derűsek vagyunk; szegények vagyunk, mégis sok embert gazdagítunk; semmink sincsen, mégis a miénk minden.

Ez az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

ALLELUJA

Alleluja. **3. szám**

Jézus mondja: † Értük szentelem magamat, * hogy ők is szentek legyenek az igazságban. **Jn 17,19** **3a tónus**

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Jn 10,11–16

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

A jó Pásztor életét adja juhaiért.

Abban az időben Jézus így szólt: „Én vagyok a jó Pásztor. A jó Pásztor életét adja a juhokért. A béres azonban, aki nem pásztor, akinek a juhok nem a sajátjai, otthagyja a juhokat, és elfut, amikor látja, hogy jön a farkas. A farkas aztán elragadja és szétkergeti őket. A béres azért fut el, mert béres, és nem törődik a juhokkal. Én vagyok a jó Pásztor. Ismerem enyéimet, és enyéim is ismernek engem – mint ahogy az Atya ismer engem, és én ismerem az Atyát. Életemet adom a juhokért. De más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Ezeket is vezetnem kell. Hallgatni fognak szavamra, és egy nyáj lesz és egy pásztor.

Ezek az evangélium igéi. – **Aldunk téged, Krisztus.**

HITVALLÁS → lásd 245. o.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE

Pap: Kérjük, testvéreim, a mindenható Atyaistent, hogy hallgassa meg könyörgésünket a hit terjedéséért!

Lektor: 1. Tedd láthatóvá Egyházadat minden ember előtt, mint a hegyen épült várost!

– **Kérünk téged, hallgass meg minket!**

2. Szüntesd meg a népek között a káros megkülönböztetést és széthúzást, az evangélium örömhíre által!

– **Kérünk téged...**

3. Úgy tölts el minket a hit örömeivel, hogy megoszthassuk azt embertársainkkal is! – **Kérünk téged...**

4. Küldj munkásokat aratásodba: támassz hivatásokat az evangélium hirdetésére! – **Kérünk téged...**

5. Szent Adalbert érdemeiért és közbenjárására adj erőt a hithirdetőknek, hogy lelkesedésük és jó példájuk állandó maradjon! – **Kérünk téged...**

Pap: Mindenható, örök Isten! Engedd, hogy minden ember megtapasztalja irgalmadat, és eljusson igazságod fényére! A tőled tanult szeretetben teremtsük meg a békét, és jussunk el mindnyájan az örök életre! Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

Az isteni gondviselés a magyarokhoz vezette, hogy Krisztus édes igája alá hajtván a királyt, meghódítsa népét is, azzal a hódítással, amelyekről írják: Non ferro, sed ligno! Nem vassal, hanem (kereszt)fával! Most tűnt föl, mily nagy Adalbert, s hogy mennyit bír, aki előbb ingott, panaszkodott és sírt tehetetlensége és sikertelensége fölött. Isten eltöltötte őt, miután megtörte! Kiszemelte őt arra, hogy a magyar népet ő keresztelje meg, s hogy ki előbb egyes lelkekkel is alig boldogult, most népeket hódítson meg Krisztusnak.

Álmélkodva idézzük, s alkalmazzuk Szent Ágoston szavait Adalbertre: Si Adalbertus non orasset, Hungaria Stephanum non haberet! Ha Adalbert nem imádkozik, ha nem sír, nem szenved, ha szíve alázatosságában meg nem törődik az Isten keze alatt, Magyarországnak nincs Istvánja! Ha Adalbert nincs, hol vagy, István király? Ne gondoljuk ezt túlzásnak: a lelkek, a kegyelmek világában éppúgy vannak láncolatok és sorsok, öröklések és származások, mint a családokban. Vannak lelkiatyák és lelki gyermekek.

(Prohászka Ottokár püspök beszédeiből)

Április 24., péntek

Köznapi

(liturgikus szín: fehér)

ÚTRAVALÓ

„Hogy el ne vesszen...” Ha csupán ezt a mondatrészt olvasnánk a Szentírásból, egyből az jutna eszembe: úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte... hogy el ne vesszen, hanem örökké éljen. De ez a mondatrész nem arról, hanem a megszorított kenyér tizenkét kosár maradékáról szól. Hogy a maradék is értékes, azt innen tudjuk meg. A maradék el ne vesszen, mert a maradék lesz a kovász. Ha marad valami, akkor abból újra lehet keleszteni a tésztát. A maradék visszautal és nem csak emlékezet, hanem megismételhetővé teszi azt, hogy ő itt van. Ezért szedjük össze, és őrizzük tabernákulumainkban. És nemcsak annak örülünk, ami elfogy, hanem annak is, ami megmarad.

KEZDŐÉNEK

Jel 5,9–10

Megváltottál, Urunk, véred árán minket
minden törzsből, nyelvből, népből és nemzetből.
Istenünk országává és papjaivá tettél minket, alleluja.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, akaratodból szent Fiad vállalta értünk a keresztyén gyálatát, hogy megszabadítson minket a gonosz lélek hatalmából. Kérünk, add híveidnek, hogy elnyerjük a feltámadás kegyelmét. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE

ApCsel 5,34–42

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

Az apostolok örvendezve fogadják, hogy Jézusért szenvedhetnek. Amikor számon kérték az apostoloktól, miért tanítanak Jézusról, felállt a főtanács egyik tagja, egy Gamáliel nevű farizeus, az egész nép előtt tiszteletben álló törvénytudó. Egy kis időre ki-

küldte az apostolokat, majd beszédet intézett a többiekhez: „Izraelita férfiak! Fontoljátok meg jól, mit akartok tenni ezekkel az emberekkel! Nemrégiben föllépett ugyanis Teodás, aki nagyra tartotta magát, és mintegy négyszáz férfi csatlakozott hozzá. De megölték; mindazokat pedig, akik hittek benne, szétszórták és megsemmisítették. Utána a népszámlálás idején a galileai Júdás lépett fel, és maga köré csábította a népet. Ő is elpusztult, és minden követője szétszóródott. Ezért most is azt mondom nektek, hagyjátok békén ezeket az embereket, és engedjétek őket szabadon. Ha ez a törekvés vagy mozgalom emberektől származik, úgyis magától felbomlik. De ha Istentől van, nem tudjátok szétoszlatni őket, és úgy látszanék, mintha Isten ellen tusakodnátok.” Érvelését elfogadták. Behívták az apostolokat, megbottoztatták őket, azután rájuk parancsoltak, hogy ne beszéljenek Jézusról. Majd szabadon engedték őket. Ekkor örvendezve távoztak a főtanácsból, mert méltóknak bizonyultak, hogy Jézusért gyalázatot szenvedjenek. Továbbra is mindennap tanítottak. A templomban és a házakban hirdették Jézus Krisztust.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR

26,1. 4. 13–14

2. tónus

Válasz: Csak egyet kérek az Úrtól, * **hogy az Úr házában lakjam.** **Vö. 4ab vers vagy:** Alleluja. **2. szám**

Világosságom és üdvösségem az Úr, * **kitől** félnék?

Életem oltalmazója az Úr, * **kitől** rettegnék?

– **Csak egyet kérek az Úrtól, ***

hogy az Úr házában lakjam. **Vagy:** Alleluja.

Egyet kérek az Úrtól, † csak egy a vágyam, *

hogy az Úr házában lakjam életem minden napján,

hogy élvezhessem az Úr örömét *

és hogy szemlélhessem szent templomát.

– **Csak egyet kérek az Úrtól, ***

hogy az Úr házában lakjam. **Vagy:** Alleluja.

Hiszem, hogy meglátom az Úr javait, * az élők földjén.

Remélj az Úrban, bátran cselekedj, *

szíved legyen erős, és bízál az Úrban.

– **Csak egyet kérek az Úrtól, ***

hogy az Úr házában lakjam. **Vagy:** Alleluja.

ALLELUJA

Alleluja. 2. szám

Nemcsak kenyérrel él az ember, * hanem minden igével is,
mely Isten ajkáról való. Mt 4,4b 2. tónus

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Jn 6,1–15

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

A csodás kenyérszaporítás.

Abban az időben Jézus átment a Galileai-tengernek, vagyis Tibériás tavának a túlsó partjára. Nagy tömeg követte, mert látták a csodajeleket, amelyeket a betegeken végbevitt. Jézus fölment egy hegyre, és ott leült tanítványaival együtt. Közel volt húsvét, a zsidók ünnepe. Amikor Jézus fölemelte szemét, és látta, hogy nagy tömeg jön feléje, így szólt Fülöphöz: „Honnan vegyünk kenyeret, hogy legyen mit enniük?” Ezt pedig azért kérdezte, hogy próbára tegye, mert ő tudta, hogy mit fog tenni. „Kétszáz dénár árú kenyér sem elég nekik, hogy mindenki kapjon valami keveset” – felelte Fülöp. Az egyik tanítvány, András, Simon Péter testvére megszólalt: „Van itt egy fiú, akinél öt kenyér és két hal van, de mi ez ennyinek?” Jézus meghagyta: „Telepítsétek le az embereket!” Sok fű volt azon a helyen. Letelepédtek hát: szám szerint mintegy ötezren voltak csupán a férfiak. Jézus pedig vette a kenyereket, hálát adott, és kiosztotta a letelepédett embereknek; ugyanígy (adott) a halból is, amennyit csak akartak. Amikor pedig jóllaktak, szólt tanítványainak: „Szedjétek össze a maradékot, hogy semmi se vesszen kárba.” Összeszedték, s tizenkét kosarat töltöttek meg az öt árpakenyér maradékából, amit meghagytak azok, akik ettek. Amikor pedig az emberek látták a csodajelet, amelyet Jézus végbevitt, így beszéltek: „Ez valóban az a próféta, aki a világba jön.” Amikor Jézus észrevette, hogy érte akarnak jönni, és el akarják vinni, hogy erőszakkal királlyá tegyék, ismét visszavonult a hegyre, egészen egyedül.

Ezek az evangélium igéi. – Áldunk téged, Krisztus.

HÚSVÉT 2. HETE

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, fogadd irgalmas szívvel házad népének felajánlott adományait. Támogasd segítségoddal, hogy amit tőled kaptunk, el ne tékozzoljuk, és elnyerjük örök ajándékodat. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Róm 4,25

Krisztus Urunk vétkeinkért halált szenvedett,
és megigazulásunkért feltámadt, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, folytonos atyai jóságoddal őrizd megváltott gyermekeidet, hogy akik Fiad szenvedése árán szabaddá lettek, az ő feltámadásának örömében éljenek. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

*Szent György vértanú, (liturgikus szín: piros)
Sigmaringeni Szent Fidél áldozópap és vértanú*

Amennyiben Szent György vértanúról, illetve Sigmaringeni Szent Fidél áldozópap és vértanúról kívánnak megemlékezni, a fenti mise helyett a következő misét lehet mondani:

KEZDŐÉNEK

Vö. 4Ezdr 2,35

Szentjeidet, Urunk, örök világosságod világába vezetted;
övék a boldog örökkévalóság. Alleluja.

Amennyiben Szent György vértanúról kívánnak megemlékezni:

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, magasztaljuk isteni hatalmadat, amely erőt adott Szent Györgynek, hogy kövesse a szenvedő Krisztust. Gyöngeségünkben legyen számunkra erőforrás az ő példája. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egyetemben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

Amennyiben Sigmaringeni Szent Fidél áldozópap és vértanúról kívánnak megemlékezni:

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te Sigmaringeni Szent Fidél áldozópap lelkében láng-ra lobbantottad szereteted tüzét, és hitterjesztő munkája közben megjutalmaztad a vértanúság dicsőségével. Közbenjárására add, hogy a szeretet biztos alapján álljunk, és vele együtt megtapasztaljuk Krisztus feltámadásának erejét. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

IGELITURGIA → lásd a fenti misénél 205.o.

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Főlséges Istenünk, fogadd el dicsőítő és engesztelő áldozatunkat, amelyet Szent György (Sigmaringeni Szent Fidél áldozópap) vértanúd ünnepén bemutatunk neked, hogy ez az áldozat valóban szerezze meg nekünk bocsánatodat és örök hálát fakasszon szívünkben. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció vagy a vértanúkról)
→ lásd 250. o. vagy 252. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Jn 12,24–25

Ha a búzaszem nem hull a földbe és meg nem hal,
egyedül marad; de ha meghal, bőséges termést hoz.
Alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

A mai ünnepet örömmel megülve részesültünk mennyei ajándékaidban, Istenünk. Add meg, kérünk, hogy mi, akik ezzel az áldozati lakomával Fiad halálát hirdetjük, a szent vértanúkkal együtt Fiad dicsőséges feltámadásának is részesei lehessünk. Aki él és uralkodik mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

Április 25., szombat

Szent Márk evangélista

(liturgikus szín: piros)

ÚTRAVALÓ

Menjetek el az egész világra! – mondja nekik, akiknek Genezáret poros környékén telt eddigi életük. Akik számára eddig a szomszéd település, esetleg a tó túlsó partja volt a világ. Gondolta volna Péter, hogy Rómában fejjel lefelé keresztre feszítve végzi? András, hogy Málta, Ciprus és Örményország után keresztre feszítik őt is? Fülöp, hogy Görögország, Szíria, Törökország után szintén megfeszítik? Máté, hogy Etiópiában karddal kivégzik? Bertalan, hogy Mezopotámiában megnyúzzák? Tamás, hogy Indiában lándzsával átdöfik? Márk, hogy Alexandriában a tömeg szétszaggatja? Júdás Tádé és Simon, hogy egyiküket bottal verik agyon, másikukat darabokra fűrészelik Mezopotámia és Perzsia tájain?

KEZDŐÉNEK

Mk 16,15

**Menjetek el az egész világra,
és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek
– mondja az Úr, alleluja.**

DICSŐSÉG → lásd 243. o.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te Szent Márk evangélistát kiválasztottad az evangélium hirdetésének fonséges hivatására. Kérünk, nevelj minket tanításával, hogy hűségesen kövessük Krisztus példáját. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE

1Pét 5,5b–14

SZENTLECKE Szent Péter apostol első leveléből.

Köszönt titeket Márk.

Szeretteim! Egymás iránt valamennyien legyetek alázatosak, Mert Isten a kevélyeknek ellenáll, az alázatosoknak azonban kegyelmet ad. Alázkodjatok meg az Isten hatalmas keze alatt, hogy annak idején felmagasztaljon titeket. Minden gondotokat hagyjátok őreá, mert neki gondja van rátok.

Józanok legyetek és virrasszatok! Ellenségeitek a sátán, ordító oroszlán módjára ott kószál mindenütt, és keresi, kit nyeljen el. Erősen álljatok ellen neki a hitben! A minden kegyelem Istene pedig, aki Krisztus Jézusban az ő örök dicsőségére hívott meg minket, rövid szenvedés után ő maga fog majd bennünket tökéletesíteni, megerősíteni és megszilárdítani. Őneki legyen dicsőség és uralom mindörökkön-örökké. Ámen.

Szilvánus által, akit hűséges testvérnek tartok, röviden írtam nektek, hogy buzdítsalak titeket és bizonyítsam, hogy ez az Isten kegyelme, amelyben éltek.

Köszönt titeket a veletek együtt kiválasztott egyház itt Babilonban, fiammal, Márkkal együtt. Köszöntsétek egymást szent csókkal. Békesség nektek, akik Krisztusban éltek.

Ez az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 88,2–3. 6–7. 16–17 6. tónus

Válasz: Hadd énekeljem örökké * Urunknak irgalmas jóságát.

Vö. 2a vers vagy: Alleluja. 6. szám

A Úr irgalmáról éneklek örökkön-örökké, *

hűségedet nemzedékről nemzedékre hirdeti ajkam.

Így szóltál: † „Irgalmam szilárdan áll mindörökké.” *

Valóban, a te hűséged erős, miként a mennybolt.

– **Hadd énekeljem örökké * Urunknak irgalmas jóságát.**

Vagy: Alleluja.

Magasztalják csodás tetteidet az egek, Uram, *

a szentek közösségében pedig hűségedet.

A fellegekben van-e az Úrhoz hasonló, *

az Isten fiai között ki mérhető az Úrhoz?

– **Hadd énekeljem örökké * Urunknak irgalmas jóságát.**

Vagy: Alleluja.

Boldog a nép, amely tud ünnepelni, *

az ilyen arcod fényében járhat, Uram.

HÚSVÉT 2. HETE

Egész nap örvendeznek nevednek, *
és felmagasztalja őket igazságod.

– Hadd énekeljem örökké * Urunknak irgalmas jóságát.

Vagy: Alleluja.

ALLELUJA

Alleluja. 6. szám

Mi a megfeszített Krisztust hirdetjük, * Isten erejét és Isten bölcsességét!

1 Kor 1,23–24

6. tónus

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Mk 16,15–20

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot!

Abban az időben: Jézus megjelent a Tizenegynek, és így szólt hozzájuk: „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek! Aki hisz és megkeresztelkedik, az üdvözülni fog, aki nem hisz, az elkárhozik. A híveket ezek a jelek fogják kísérni: A nevemben ördögöket űznek ki, új nyelveken beszélnek, kígyókat vehetnek a kezükbe, és ha valami mérget isznak, nem árt nekik. Ráteszik a kezüket a betegekre, és azok meggyógyulnak.” Az Úr Jézus, miután ezeket elmondta nekik, felvétetett a mennybe, és helyet foglalt az Isten jobbán. Ők pedig elmentek, és mindenütt hirdették az evangéliumot. Az Úr együtt munkálkodott velük, és az igehirdetést megerősítette a jelek által, amelyek kísérték őket.

Ezek az evangélium igéi. – Áldunk téged, Krisztus.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE

Pap: Kérjük, testvéreim, a mindenható Atyaistent, hogy hallgassa meg könyörgésünket a hit terjedéséért!

Lektor: 1. Tedd láthatóvá Egyházadat minden ember előtt, mint a hegyen épült várost!

– Kérünk téged, hallgass meg minket!

2. Szüntesd meg a népek között a káros megkülönböztetést és széthúzást az evangélium örömhíre által! –

Kérünk téged...

3. Úgy tölts el minket a hit örömeivel, hogy megoszthassuk azt embertársainkkal is!

– **Kérünk téged...**

4. Küldj munkásokat aratásodba: támassz hivatásokat az evangélium hirdetésére! – **Kérünk téged...**

5. Szent Márk evangélista érdemeiért és közbenjárására adj erőt a hithirdetőknek, hogy lelkesedésük és jó példájuk állandó maradjon! – **Kérünk téged...**

6. Add, hogy imádsággal és jótékonyssággal valamenynyien szívünkön viseljük a missziók ügyét!

– **Kérünk téged...**

Pap: Mindenható, örök Isten! Engedd, hogy minden ember megtapasztalja irgalmadat, és eljusson igazságod fényére! A tőled tanult szeretetben teremtsük meg a békét, és jussunk el mindnyájan az örök életre! Krisztus, a mi Urunk által. – Ámen.

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, Szent Márk dicsőséges emlékezetét ünnepeelve bemutatjuk neked a dicséret áldozatát, és könyörögve kérünk, hogy az evangélium hirdetését szüntelenül tartsd fenn Egyházadban. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Prefáció az apostolokról II.)

→ lásd 251. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Mt 28,20

Én veletek vagyok mindennap,
a világ végéig – mondja az Úr, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Add meg, kérünk, mindenható Istenünk, hogy szenteljen meg minket ez az ajándék, amelyet oltárodrol magunkhoz vettünk, és segítsen, hogy hűségesek legyünk az evangéliumhoz, amelyet Szent Márk hirdetett. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Húsvét 3. vasárnapja

2020. április 26.

(liturgikus szín: fehér) – Ma kell tartani a jó termésért való ájtatosságot (búzaszentelő) a plébániatemplomokban a Præoratorban lévő szertartás szerint.

Az egyik nap fölkeresett valaki, aki azt mondta, hosszú idő óta először jön el paphoz tanácsot kérni, mert legtöbb kiábrándult a papokból, az Egyházból. Elmesélte, hogy súlyos beteg kishúgával elment egy köztisztelőben álló paphoz, ajándékot is vitt neki, hogy intézzen el egy hollandiai kórházi műtétet. Aztán a levelek, amiket küldtek, visszajöttek, a telefonok, amiket tárcsáztak, csak kicsöngtek, de nem vette fel őket senki.

Vajon mit képzelhetett ez a valaki az Egyházzal? Mit várhatott az Úrtól? Valószínűleg hasonlóképpen voltak azok a tanítványok is, akik Emmausz felé baktattak. Mélységes kiábrándultság és csalódottság lett úrrá rajtuk, mert várakozásuk úgymond nem teljesült. És most hova mennek? Vissza lehet-e menni régi életünkbe?

Húsvét vasárnapjain olvassuk, ahogy az apostoloknak megjelenik a feltámadt Úr. A mai evangélium is jól elmesélt történet, amiben a két tanítvány ballag Jeruzsálemből, a szenvedés és az összezavarodás helyszínéről. Küszködnek érzéseikkel, még nem képesek kezelni őket. Ahogy Jézus találkozik velük, kiszedi belőlük saját magyarázatukat. Elbeszéli a halál brutális tényét, és beszélnek arról is, hogy miben reménykedtek, de ez most elveszett. Beszélnek az asszonyokról, a tanítványokról, akik üresen találták a sírt. Különböző tanítványok más és más helyen találkoztak vele, mindegyik látott valamit, és mindegyik fontosnak tartotta, hogy saját szavaival el-

mondja, amit látott. Megjegyezni való, hogy Jézus nem azonnal tárta föl Kleofásnak és az ő útítársának, amit róla tudni kell. Előbb próbálta kérdezgetni tanítványait, hogy tapasztalataik alapján ők hogyan értelmezik azt, ami történt. Ez az első szakasza az útnak. A következő lépésben folytatja szemük nyitogatását, de csak akkor ismerik fel, amikor az asztalnál ülnek, és megtöri a kenyeret.

A húsvéti időszak bővölködik olyan alkalmakban, amikor találkozzunk, köszönünk egymásnak, köszöntjük egymást és a családi asztalt körülüljük. Amikor tehát összegyűlik a család vagy a baráti társaság az asztal körül, kezdjük az étkezést úgy, hogy köszönetet mondunk Istennek ajándékaiért életünkben, és kérjük, hogy naponta megtapasztalhassuk jelenlétét közöttünk. Az az imádság, amit étkezés előtt elmondunk, pontosan a mai történetre utal: Édes Jézus, légy vendégünk, áldd meg, amit adtál nékiünk. Ahogyan az ételt magunkhoz véve gondolunk Istenre, hogy ő itt van közöttünk, az egyben a közösséget építi.

Korunkban sok támadásnak van kitéve minden kapcsolat: családi, baráti, munkatársi, közéleti. Mi lehet ennek az oka? – teszik föl a kérdést, kutatják szakemberek is. Egyik például az, hogy gyakran hiányzik a családi asztal. Mindenki fut erre-arra. És ha összejövünk, akkor sem tudunk egymásra figyelni. Nagyon elgondolkoztató az is, hogy imádkozunk-e étkezés előtt. Emlékszem, egy anyuka panaszkodott évekkel ezelőtt, mert szóltak neki az iskolából, hogy a gyereke imádkozik a menzán, és ez rossz hatással van a többiekre, akik nem vallásosak. Tegyen valamit a gyerekkel. Magyarázza el neki, hogy ezt csak otthon csinálja. Az anyuka azt kérdezte tőlem, mit tegyen, hogy a gyermekének ne okozzon fájdalmat? Ti mit tanácsoltatok volna neki, kedves jámbor olvasók?

Juhász Ferenc
miskolci plébános

HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA

BEVEZETŐ SZERTARTÁS

KEZDŐÉNEK

Zsolt 65,1–2

vagy: Ho 89, ÉE 552

Ujjongj az Úrnak, földkerekség,
nevének fönségéről énekelj,
zengj néki dicsőítő éneket, alleluja.

KÖSZÖNTÉS → lásd 242. o.

BŰNBÁNATI CSELEKMÉNY → lásd 242. o.

URAM, IRGALMAZZ! → lásd 243. o. vagy ÉE 416

DICSŐSÉG → lásd 243. o.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te úgy akartad, hogy néped szüntelenül vigadozzék, mert visszaadtad lelke fiatalságát. Engedd, hogy akik most a fogadott fiúság dicsőségének örvendeznek, a biztos remény örömeivel várják a feltámadás napját. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egyben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

AZ IGE LITURGIÁJA

OLVASMÁNY

ApCsel 2,14. 22–28

OLVASMÁNY Az Apostolok Cselekedeteiből.

Lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa.

Pünkösöd napján Péter a tizenegy kíséretében előlépett, és hangos szóval így beszélt:

„Zsidó férfiak és Jeruzsálem egész népe! Figyeljete, és hallgassátok meg szavamat! Izraelita férfiak, fontoljátok meg e dolgokat!

A názáreti Jézust az Isten igazolta előttetek, amikor, mint tudjátok, általa hatalmas csodákat és jeleket vitt végbe köztetek. Ezt az embert ti az Isten előre elhatározott terve szerint kiszolgáltattátok, és gonosz kezek által keresztre feszítettétek, majd megöltétek. Isten azonban feloldotta a halál bilincseit és feltá-

masztotta őt. Lehetetlen is volt, hogy a halál fogva tartsa, hiszen Dávid így jövendölt róla:

Szemem előtt az Úr mindenkoron,
ő áll jobbomon, meg nem inoghatok.
Örvend a szívem, az ajkam énekel
és testem is békében nyugszik el.
Lelkemet a holtak honában nem hagyod,
hogy Szented romlást lásson, nem akarod.
Az élet útját mutatod meg nekem,
színed előtt örülni gyönyörűségem.”
Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 15,1–2a és 5. 7–8. 9–10. 11 1D² tónus

Válasz: Az élet útját * mutatod, Uram, nékem. **Vö. 11a vers**

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

Istenem, oltalmaz engem, mert benned bíztam! *
Azt mondom Uramnak: „Istenem te vagy nékem.”
Isten az én osztályrészem és sorsom kelyhe: *
örökségemet tőle várom.

– Az élet útját * mutatod, Uram, nékem.

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

Áldom az Urat, mert tanácsot adott nekem, *
éjjel-nappal erre tanít szívem mélye.
Mindenkor Istent tartom szemem előtt; *
jobbomon ő áll, semmitől sem félek.

– Az élet útját * mutatod, Uram, nékem.

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

Örvend a szívem, és dalt zeng a lelkem, *
sőt testem is megnyugszik bízva.
Mert nem hagyod lelkem az alvilág mélyén, *
és testemnek romlás nem árthat.

– Az élet útját * mutatod, Uram, nékem.

Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA

Megmutatod nekem az élet útját, *
és a végtelen boldogságot, midőn szent orcád látom.
Gyönyörűségre hívtál engem, * jobbod mellett szünet nélkül.
– Az élet útját * mutatod, Uram, nékem.
Vagy: Alleluja, alleluja, alleluja.

SZENTLECKE

1Pét 1,17–21

SZENTLECKE Szent Péter apostol első leveléből.

Krisztusnak, a szeplőtelen Báránynak drága vére váltott meg titeket.

Szeretteim! Szent félelemmel éljetez földi zarándoklástart idején, ha Atyának hívjátok őt, aki személyválogatás nélkül ítélkezik kinek-kinek tettei szerint.

Hiszen tudjátok jól, hogy nem veszendő ezüstön vagy aranyon váltottak meg titeket az atyáitok által rátok hagyott, értéktelen életformától, hanem Krisztusnak, a hibátlan és szeplőtelen Báránynak drága vére árán. Őt Isten előre kiválasztotta már a világ teremtése előtt, de csak az utolsó időkben jelent meg, miattatok. Általa hisztek Istenben, aki feltámasztotta őt a halottak közül, és megdicsőítette, hogy higgyetek és reméljetez Istenben.

Ez az Isten ígéje. – Istennek legyen hála.

ALLELUJA

Alleluja. 6. szám

Urunk, Jézus, tárd fel az Írások értelmét, * hadd lángoljon a szívünk, midőn tanítasz minket! Lk 24,32 6. tónus
Alleluja.

EVANGÉLIUM

Lk 24,13–35

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

Amikor a kenyeret megtörte, felismerték.

Húsvétvasárnap ketten a tanítványok közül egy Emmausz nevű faluba mentek, amely Jeruzsálemtől hatvan stádiumra (két-

három óra járásnyira) fekszik. Útközben megbeszélték egymás között mindazt, ami történt. Míg beszélgettek és vitatkoztak, egyszerre maga Jézus közeledett feléjük, és hozzájuk szegődött. Ők azonban nem ismerték meg őt, mert látásukban akadályozva voltak. Jézus megkérdezte őket: „Milyen dolgokról beszélgettetek egymással útközben?” Erre szomorúan megálltak, és egyikük, akit Kleofásnak hívtak, ezt válaszolta neki: „Te vagy talán az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudja, mi történt ott ezekben a napokban?”

Ő megkérdezte: „Miért, mi történt?” Azok ezt felelték: „A názáreti Jézus esete, aki szóban és tettben nagy hatású próféta volt Isten és az egész nép előtt. Főpapjaink és előjáróink kiszolgáltatták őt, hogy halálra ítéljék, és keresztre feszítsék. Pedig mi azt reméltük, hogy ő váltja meg Izraelt. Azóta, hogy ezek történtek, már három nap telt el, és néhány hozzánk tartozó asszony megzavart bennünket. Hajnalban a sírnál voltak, de nem találták ott a holttestét. Azzal a hírral tértek vissza, hogy angyalok jelentek meg nekik, akik azt állították, hogy él. Közülünk néhányan el is mentek a sírhoz, és úgy találtak mindent, ahogyan az asszonyok mondták, őt magát azonban nem látták.

Jézus erre így szólt: „Ő, ti okatlanok, késedelmes szívűek! Képtelenek vagytok hinni abban, amit a próféták jövendöltek! Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehesen dicsőségébe?” Aztán Mózesen kezdve valamennyi prófétából megmagyarázta, ami az Írásokban őróla szól.

Közben odaértek a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akarna menni. De azok marasztalták és kérték: „Maradj velünk, mert esteledik, és lemenőben már a nap.” Betért tehát, hogy velük maradjon. Amikor asztalhoz ültek, kezébe vette a kenyeret, áldást mondott, megtörte és odanyújtotta nekik. Erre megnyílt a szemük, és fölismerték. De ő eltűnt előlük.

Akkor azt mondták egymásnak: „Ugye lángolt a szívünk, amikor útközben beszélt hozzánk, és kifejtette az Írásokat?”

HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA

Még abban az órában útra keltek és visszatértek Jeruzsálembe. Ott egybegyűlve találták a tizenegyet és társaikat. Azok ezzel fogadták őket: „Valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak!” Erre ők is elbeszélték, mi történt az úton, és hogyan ismerték fel Jézust a kenyértörésben.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

HOMÍLIA

HITVALLÁS → lásd 245. o.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE

Pap: Kérjük, testvéreim, mennyei Atyánkat, hogy szent félelemmel éljük földi vándorlásunk idejét, és Krisztussal együtt mi is feltámadjunk!

Lektor: 1. Hogy **N.** pápa, a püspökök és a papság biztosan vezessék Isten népét az örök haza felé vezető úton!

– **Kérünk téged, hallgass meg minket!**

2. Hogy Isten népe mindig felismerje a földi élet útjain köztünk járó Krisztust! – **Kérünk téged...**

3. Hogy a népek vezetői a helyes útra irányítsák a rájuk bízottakat! – **Kérünk téged...**

4. Hogy tévelygő embertársaink rátaláljanak a feléd vezető útra! – **Kérünk téged...**

5. Hogy életünk estéjén Krisztus velünk maradjon, és megadja nekünk a boldogító istenlátás kegyelmét!

– **Kérünk téged...**

Pap: Mindenható, örök Isten! Te ismered minden lépésünket. Segíts kegyelmeddel, hogy el ne tévedjünk a földi élet zarándokútján, hanem szent Fiad társaságában biztosan eljussunk hozzád. Krisztus, a mi Urunk által.

– **Ámen.**

AZ EUCHARISZTIA LITURGIÁJA

AZ ADOMÁNYOK ELŐKÉSZÍTÉSE → lásd 248. o.

Ho 89, ÉE 111

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, fogadd el ezeket az adományokat ujjongó Egyházadtól, amelynek most ilyen nagy örömet okoztál. Add, hogy egykor az örök boldogságot is élvezze. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

ECHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK Lk 24,35 vagy: Ho 116, ÉE 554

A tanítványok felismerték
az Úr Jézust a kenyértöréskor, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, tekints jóságosan népedre, és akiket örök életre szóló szentségeiddel megújítottál, azokat juttasd el a megdicsőülő test romolhatatlan feltámadására. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

BEFEJEZŐ SZERTARTÁS → vagy 266. o.

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

Isten, aki egyszülött Fiának feltámadása által megadta nektek a megváltás és az istengyermekség kegyelmét, örvendeztessen meg titeket áldásával! – **Ámen.**

Aki a megváltás kegyelme által mindörökké szabaddá tett titeket, adj meg nektek mennyei országának örökségét! – **Ámen.** Miután pedig a hit által új életre támadtok Fiával együtt a keresztségben, éljete példája szerint itt a földön, hogy méltók legyetek eljutni hozzá, a mennyei hazába! – **Ámen.**

Aldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya, a Fiú † és a Szentlélek. – **Ámen.**

A szentmise véget ért. Menjetekek békével!

– **Istennek legyen hála!**

Kivonulásra: Ho 206, ÉE 117

Április 27., hétfő

Köznapi

(liturgikus szín: fehér)

ÚTRAVALÓ

Az emberek látták, hogy Jézus nincs ott, de azt is látták, hogy nem ment el. Mi történt? Miféle trükköt vetett be, hogy megszökjön előlük – a kéretlen népszerűség elől? A nem kívánt királyság elől? Igen hasonló párbeszéd zajlik a jóllakott tömeg és Jézus között, mint a samariai asszony esetében. Legalábbis a konklúzió ugyanaz. Akár tömeg, akár magányos nő, egyformán ugyanarra jutnak: Uram, kiáltották, add nekünk mindig ezt a kenyeret – Uram, add nekem ezt a vizet, hogy ne szomjazzam. Jézus két fejezettel odébb beszél az örök életre szökellő vízről és az örök életet adó kenyérről. És mindkettőt magára alkalmazza: ő az élet vize a keresztségben és az élet kenyere az Eucharishtiában.

KEZDŐÉNEK

Feltámadt a jó Pásztor,
aki életét adta juhaiért, és meghalt az ő nyájáért, alleluja.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te megmutatod igazságod fényét a tévelygőknek, hogy visszataláljanak a helyes útra. Add meg híveidnek, hogy elutasítsunk mindent, ami a keresztény névvel ellenkezik, és vállaljuk, ami méltó hozzá. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE

ApCsel 6,8–15

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

*Szent István szerpap oly bölcsen beszélt a Szentlélek által,
hogy nem tudtak ellenállni neki.*

Azokban a napokban István diakónust kegyelem és erő töltötte el, és nagy csodajeleket művelt a nép között. A zsinagóga hívei közül többen felléptek ellene. A libertinusok, ciréneiek, alexandriaiak és a Kilikiából meg a Kis-Ázsiából jött zsidók vitába szálltak Istvánnal. Ő azonban oly bölcsen beszélt a Szentlélek által, hogy nem tudtak ellenállni neki. Erre felbujtottak néhány embert, akik azt állították: „Hallottuk, amint káromló szavakat mondott Mózes és Isten ellen!” Így aztán annyira felizgatták a népet, a véneket és az írástudókat, hogy végül is rárontottak, megragadták és a főtanács elé hurcolták. Ott hamis tanúkat szólaltattak meg, akik azt állították: „Ez az ember minduntalan a szent hely és a mózesi törvény ellen beszél. Hallottuk ugyanis, amikor azt hangoztatta, hogy a názáreti Jézus romba dönti ezt a helyet, és megváltoztatja a Mózesről ránk hagyott szokásokat.” A főtanács valamennyi tagja Istvánt figyelte, és olyannak találták arcát, mintha egy angyalé volna.

Éz az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 118,23–24. 26–27. 29–30 4g tónus

Válasz: Boldog az az ember, * aki az Úr törvényét megtartja.

1b vers vagy: Alleluja. 4. szám

A fejedelmek cselet szöhetnek és vádolhatnak engem, *
szolgád akkor is törvényeidről elmélkedik,
mert öröömre vannak, *
és igaz végzésed a tanácsadóm.

– Boldog az az ember, * aki az Úr törvényét megtartja.

Vagy: Alleluja.

Utadat feltártam előtted, és te meghallgattál, *
igaz végzéseidre taníts meg engem.
Add, hogy megértsem parancsaid útját, *
és elgondolkozzam csodáidon.

– Boldog az az ember, * aki az Úr törvényét megtartja.

Vagy: Alleluja.

Tarts távol a hazugság útjától, *
jószágon add nekem törvényedet.

HÚSVÉT 3. HETE

Az igazság útját választottam, *
végzéseitehhez tartom magam.

– **Boldog az ember, * aki az Úr törvényét megtartja.**

Vagy: Alleluja.

ALLELUJA

Alleluja. **2. szám**

Nemcsak kenyérrel él az ember, * hanem minden igével is,
mely Isten ajkáról való. **Mt 4,4b** **2. tónus**

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Jn 6,22–29

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Jézus Kafarnaumban az Oltáriszentség szerzéséről beszél.

A csodálatos kenyérszaporítás utáni napon a Genezáreti-tó túlsó partján maradt népnek eszébe jutott, hogy csak egy bárka volt ott. Tudták, hogy Jézus nem szállt a bárkába tanítványai-val; tanítványai ugyanis egyedül hajóztak el. Közben Tibériásból több bárka jött a hely közelébe, ahol az Úrtól megáldott kenyeret ették. Amikor tehát a nép nem találta Jézust, sem a tanítványait, bárkába szálltak, és elmentek Kafarnaumba, hogy megkeressék Jézust. Amikor a tó túlsó partján megtalálták, megkérdezték tőle: „Mester, mikor jöttél ide?” „Bizony, bizony, mondom nektek – felelte Jézus –, nem azért kerestetek, mert csodajeleket láttatok, hanem mert ettetek a kenyérből, és jóllaktatok. Ne olyan eledelért fáradozzatok, amely megromlik, hanem olyanért, amely megmarad az örök életre. Ezt az Emberfia adja nektek – őt ugyanis az Atya igazolta.” Erre megkérdezték tőle: „Mit tegyünk, hogy Istennek tetsző dolgot cselekedjünk?” „Istennek az tetszik – válaszolta Jézus –, ha hisztek abban, akit küldött.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Istenünk, fogadd el könyörgéseinket áldozati adományainkkal együtt, hogy jóvoltodból megtisztulva atyai jóságod szentségeihez méltók legyünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció) → lásd 250. o.**ÁLDOZÁSI ÉNEK**

Jn 14,27

**Békét hagyok rátok, az én békémet adom nektek,
nem ahogy a világ adja, adom én nektek
– mondja az Úr, alleluja.**

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Mindenható, örök Isten, te Krisztus feltámadásában újjáteremtés minket az örök életre. Növeld bennünk a húsvéti szentségek kegyelmét, és az üdvösséges eledel erejével töltsd be lelkünket. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

Jézust, akit a mennyei Atya megdicsőített, és akinek örökségül adott minden népet, magasztaljuk és kérjük:

– Üdvözíts minket, Urunk, győzelmed által!

Krisztus Urunk, te megtörted a bűnt és a halált, és megdöntötted a pokol hatalmát, add, hogy mi is győzelmet arassunk a bűn felett!

– Üdvözíts minket, Urunk, győzelmed által!

Te új életet adtál nekünk, és elvetted a halál fullánkját, add, hogy ma ennek az új életnek útján járjunk!

– Üdvözíts minket, Urunk, győzelmed által!

Te az egész emberi nemet visszavezetted a halálból az életbe, és életet adtál a megholtaknak, add meg egykor az örök életet mindazoknak, akikkel ma találkozunk!

– Üdvözíts minket, Urunk, győzelmed által!

(Fohászok a mai nap laudeséből)

Április 28., kedd

Köznapi

(liturgikus szín: fehér)

ÚTRAVALÓ

Mohó kívánság azt kérni Jézustól, hogy adja nekik mindig ezt a kenyeret. A szamariai asszony az örökre szomjat oltó vizet kéri. Péter azt, hogy vízen járjon. Jakab és János anyja, hogy fiai Jézus jobbán s balján üljenek. A következő, hogy lásson; amaz, hogy járjon; sőt, hogy Jézus legyen ott, akkor nem hal meg a testvére. Egy svájci kolostor vizitátora több napot töltött a hegyek közé zárt kolostorban, és vizsgálta szerzeteseket. Egyik este meg kellett hogy rója őket, amikor azt hallotta, hogy elferdítve mondják a Miatyánkot. Történt, hogy valami igen finom vacsora került az asztalra, és a szerzetesek huncutul így imádkozták a Miatyánkot: ... a mai kenyerünket add meg nekünk mindennap.

KEZDŐÉNEK

Jel 19,5; 12,10

Dicsérjétek Istenünket, akik félve tisztelitek őt,
kicsinyek és nagyok,
mert beteljesedett Fölkentjének üdvössége,
ereje és uralma, alleluja.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te megnyitod a mennyország kapuját azoknak, akik újjászülettek vízből és Szentlélekből. Növeld híveidben a keresetségi kegyelmet, hogy bűneinktől megtisztulva elnyerjük javaidat, amelyeket atyai jószággal ígérsz nekünk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.
– Ámen.

SZENTLECKE

ApCsel 7,51 – 8,1a

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

A Krisztusért elszenvedett vértanúság megnyitja a mennyországot.

Elítélésekor István diakónus így szólt a néphez, a papokhoz és az írástudókhoz: „Ti keménynyakúak, ti érzéketlen szívűek és fülűek! Mindig ellenállatok a Szentléleknek ti is, akárcsak atyáitok. Melyik prófétát nem üldözték atyáitok? Megölték mindazokat, akik az Igaz eljövételéről jövendöltek. Ti pedig árulói és gyilkosai lettetek neki, ti, akik az angyalok közreműködésével átvettétek a mózesi törvényt, de nem tartottátok meg.” Miközben hallgatták, dúltak-fúltak, és dühükben fogukat vicsorították. Őt azonban eltöltötte a Szentlélek. Fölnézett az égbe. Látta az Isten dicsőségét, és Jézust az Isten jobbán. Felkiáltott: „Látom a megnyílt eget és az Emberfiát, ahogy az Isten jobbán áll.” Erre ordítózni kezdtek, és befogták fülüket. Egy akarattal rárontottak, kivonszolták a városból, és megkövezték. A tanúk egy Saul nevű ifjú lábához rakták le ruháikat. Miközben megkövezték, István felfohászkodott, és így imádkozott: „Uram, Jézus, vedd magadhoz lelkemet!” Majd térdre esett, és hangosan felkiáltott: „Uram, ne ródd fel nekik bűnül!” Amint ezt kimondta, halálba szenderült. Saul pedig helyeselte meggyilkolását.

Éz az Isten igéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 30,3cd–4. 6ab 7b 8a 17. 21ab
2. tónus

Válasz: Én Uram, én Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.
6a vers vagy: Alleluja. 4. szám

Légy oltalmazó sziklaváram és megerősített házam, *
hogy megszabadíts engem!
Erősségem és menedékem te vagy nékem, *
nevedért vezess és irányíts engem!
– **Én Uram, én Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.**

Vagy: Alleluja.

Kezedbe ajánlom lelkemet, *
megváltottál engem, Uram, igazság Istene.

HÚSVÉT 3. HETE

Ujjongok és örvendezem irgalmasságod miatt, *
mert kicsiny voltomat tekintetű méltattad.

– **Én Uram, én Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.**

Vagy: Alleluja.

Ragadj ki az ellenség kezéből *

és azoktól, akik üldöznek engem.

Ragyogjon föl arcod szolgád fölött, *

irgalmasságodban szabadíts meg engem.

– **Én Uram, én Istenem, * kezedbe ajánlom lelkemet.**

Vagy: Alleluja.

ALLELUJA

Alleluja. **5. szám**

Jézus mondja: † „Én vagyok az Élet Kenyere, * aki hozzám jön,
többé nem éhezik.”

Jn 6,35

5 tónus

Alleluja.

EVANGÉLIUM

Jn 6,30–35

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

Az Oltáriszentség a világnak életet adó táplálék.

Abban az időben, amikor Jézus az örök élet kenyeréről beszélt, így szóltak hozzá a tömegből: „Hadd lássuk, milyen csodát művelsz, hogy higgyünk neked! Mit tudsz tenni? Atyáink mannát ettek a pusztában, amint az írás mondja: »Égből való kenyeret adott enni nekik.«” Jézus így felelt: „Bizony, bizony, mondom nektek, nem Mózes adott kenyeret az égből, hanem Atyám adja az igazi mennyei kenyeret. Az az Isten kenye, amely leszállt a mennyből, és életet ad a világnak.” „Uram – kiáltották –, add nekünk mindig ezt a kenyeret!” Jézus így válaszolt: „Én vagyok az élet kenye. Aki hozzám jön, nem éhez többé; és aki bennem hisz, nem szomjazik sohasem.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, fogadd el ezeket az adományokat ujjongó Egyházaadtól, amelynek most ilyen nagy örömet okoztál. Add, hogy egykor az örök boldogságot is élvezze. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció) → lásd 250. o.**ÁLDOZÁSI ÉNEK**

Róm 6,8

Ha meghaltunk Krisztussal,
hisszük, hogy Krisztussal együtt élni is fogunk, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, tekints jóságosan népedre, és akiket örök életre szóló szentségeiddel megújítottál, azokat juttasd el a megdicsőülő test romolhatatlan feltámadására. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Chanel Szent Péter áldozópap és vértanú

(liturgikus szín: piros)

Amennyiben Chanel Szent Péter áldozópap és vértanúról kívánnak megemlékezni, a fenti mise helyett a következő misét lehet mondani:

KEZDŐÉNEK

Ezek a szent férfiak, akik Isten barátai lettek,
és Isten igazságának hirdetése által
szerezték dicsőséget maguknak.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te Chanel Szent Péternek megadtad a vértanúság dicsőségét, hogy a hit terjedjen és Egyháza növekedjék. A húsvéti öröm napjaiban add úgy ünnepelnünk Krisztus halálát és feltámadását, hogy ennek az új életnek tanúi lehessünk. A mi

HÚSVÉT 3. HETE

Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.

– **Ámen.**

IGELITURGIA → lásd a fenti misénél 226. o.

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Mindenható Istenünk, vedd jó szívvel áldozati adományainkat, amelyeket Chanel Szent Péter ünnepén felajánlunk neked. Add, hogy mi, akik az Úr szenvedésének emlékét ünnepeljük, éljük is azt, ami az áldozatban megvalósul. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció vagy a vértanúkról)

→ lásd 250. o. vagy 252. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Ez 34,15

Magam legeltetem juhaimat,
és nyugodt pihenőre vezetem őket – mondja az Úr.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Istenünk, add, hogy ennek a szent áldozatnak kegyelmi ereje erősítsen meg minket az igaz hitben, hogy amiért Chanel Szent Péter fogyhatatlan erővel dolgozott és egész életét odaadta, azt mi is mindenütt megvalljuk, szóval és tettel egyaránt. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Montforti Grignon Szent Mária Lajos áldozópap
(liturgikus szín: fehér)

Amennyiben Montforti Grignon Szent Mária Lajos áldozópapról kívánnak megemlékezni, a fenti mise helyett a következő oldalon található misét lehet mondani:

KEZDŐÉNEK

Lk 4,18

Az Úr lelke rajtam, kiválasztott és megjelölt engem,
ő küldött, hogy az üdvösség örömhírét vigyem a szegé-
nyeknek, és meggyógyítsam a megtört szívűeket.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, híveid fényessége és lelkünk jó Pásztora, te adtad Egyházadnak Montforti Grignon Szent Mária Lajos áldozópapot, hogy tanító szavával vezesse és példájával nevelje népedet. Közbenjárásában bízva kérjük kegyelmedet: őrizd bennünk a hitet, amelyre szavával oktatott, és tarts meg utadon, amelyet példájával megmutatott. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

IGELITURGIA → lásd a fenti misénél 226. o.

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Mindenható Istenünk, kérve kérjük Fölségedet, hogy ez a szentek emlékezetére felajánlott áldozat, míg isteni hatalmadat dicsőíti, tegye hatékonyá a mi életünkben is üdvözítő kegyelmedet. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció vagy a szentekről)
→ lásd 250. o. vagy 252. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Mt 28,20

Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végezetéig
– mondja az Úr.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, hogy ez az áldozat, amelyben részesültünk, készítsen elő bennünket az örök élet örömére, amelyet Montforti Grignon Szent Mária Lajos áldozópap hűséges szolgálataival kiérdemelt. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Április 29., szerda

(liturgikus szín: fehér)

**Sienai Szent Katalin szűz és egyháztanító,
Európa társvédőszentje**

ÚTRAVALÓ

Sienai Szent Katalin ünnepe van. Európa társvédőszentjeként tiszteljük őt. Ha a napi evangéliumot olvassuk, abban ezt a jól ismert mondatot találjuk Jézustól: vegyétek magatokra igámat. Anélkül hogy magyarázni kezdené az ember a maga terheit – meg kell próbálni úgy tekinteni önmagára, mint saját teherterelésére. Erre keveset gondolunk, hogy a legnagyobb teherterelés sokszor mi vagyunk saját magunknak: fáradtságunkkal, fejfájásunkkal, haragvó természetiünkkel, magas vérnyomásunkkal, elégtelennek tartott külsőnkkel. Mindezt könnyen fogjuk másokra. Ha képesek vagyunk terhiünket Isten ajándékának tekinteni, akkor valóban könnyebb lesz. Azt, hogy édes is lesz-e, csak a szentek tudják.

KEZDŐÉNEK

**Íme, a bölcs szűz, az okos szüzek közül való,
aki égő lámpával ment Krisztus elé. Alleluja.**

DICSŐSÉG → lásd 243. o.

KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te Sienai Szent Katalin szívében fellobbantottad az istenszeretetet tüztét, hogy szemlélje Krisztus Urunk szenvedését és Egyházad szolgálatára szentelje életét. Közbenjárására add, hogy akik részesedünk Krisztus szenvedésében, mindörökké üjjongjunk dicsősége kinyilvánulásakor. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE

1Jn 1,5 – 2,2

SZENTLECKE Szent János apostol első leveléből.

Jézus Krisztusnak vére megtisztít minket minden bűntől.

Szeretteim! Az üzenet, amelyet Jézus Krisztustól hallottunk és nektek hirdetünk, ez: Az Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség. Ha azt állítjuk, hogy közösségben vagyunk vele, és sötétségben élünk, akkor hazudunk, és nem cselekszünk az igazság szerint. De ha világosságban járunk, mint ahogy ő is világosságban van, akkor közösségben vagyunk egymással, és Fiának, Jézusnak vére megtisztít minket minden bűntől. Ha azt állítjuk, hogy nincs bűnünk, saját magunkat vezetjük félre, és nincs meg bennünk az igazság. Ha megvalljuk bűneinket, akkor mivel jó és igazságos, megbocsátja bűneinket és minden gonoszástól megtisztít minket. Ha azt állítjuk, hogy nem vétkeztünk, hazugnak tüntetjük fel, és tanítása nincs bennünk. Gyermekeim! Ezeket azért írom, hogy ne kövessetek el bűnt. De ha valaki bűnbe esett, van szószólónk az Atyánál: Jézus Krisztus, az Igaz. Ő az engesztelő áldozat bűneinkért, nemcsak a mieinkért, hanem az egész világ bűneiért is.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 102,1–2. 3–4. 8–9. 13–14. 17–18a

11. tónus

Válasz: Áldjad, én lelkem, * Urunkat, Istenünket! Vö. 1a vers

Áldjad, lelkem, az Urat, * egész bensőm az ő szent nevét áldja.

Áldjad, lelkem, az Urat, *

és ne feledd, hogy hozzád milyen jó volt.

– **Áldjad, én lelkem, * Urunkat, Istenünket!**

Megbocsátja minden vétked, *

meggyógyítja minden gyengeséged.

A pusztulástól megmenti életed, *

kegyelmében és irgalmában meg is koronázza.

– **Áldjad, én lelkem, * Urunkat, Istenünket!**

Irgalmas és kegyes a mi Istenünk, *

nagy irgalmú és hosszan tűrő.

Nem pöröl velünk szüntelen, *

és haragja nem tart mindörökké.

– **Áldjad, én lelkem, * Urunkat, Istenünket!**

HÚSVÉT 3. HETE

Ahogy az atya megkönyörül fiaim, *
úgy könyörül meg az Úr az istenfélőn.

Ő jól tudja, hogy miből formált, *
nem felejtí, hogy porból lettünk.

– **Áldjad, én lelkem, * Urunkat, Istenünket!**

Örökkévaló az Úr irgalma mindazokon, kik őt félík, *

és a fiak fiaival az ő igazsága,
azokkal, akik szövetségét híven őrzík, *

és hűségesen teljesítík parancsait.

– **Áldjad, én lelkem, * Urunkat, Istenünket!**

ALLELUJA

Alleluja. **8. szám**

Áldalak téged, Atyám, mennynek és földnek Istene, * mert
feltártad a kicsinyeknek országod titkait.

Alleluja.

Vö. Mt 11,25

8G tónus

EVANGÉLIUM

Mt 11,25–30

Az Úr legyen veletek! – **És a te lelkeddel!**

† EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből.

– **Dicsőség neked, Istenünk.**

*Országá titkait a mennyei Atya elrejtette a bölcsek és okosak elől,
de feltárta a kicsinyeknek.*

Abban az időben Jézus megszólalt, és ezt mondta: Magasztal-
lak téged, Atyám, ég és föld Ura, mert elrejtetted mindezt a böl-
csek és okosak elől, és kinyilatkoztattad a kicsinyeknek! Igen,
Atyám, így tetszett ez neked! Az én Atyám mindent átadott ne-
kem, és nem ismeri a Fiút senki más, csak az Atya, s az Atyát
sem ismeri más, csak a Fiú, és akinek a Fiú ki akarja nyilatkoz-
tatni. Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradtak vagytok, és
terhek alatt görnyedtek: én felüdítlek titeket! Vegyétek maga-
tokra igámat, és tanuljatok tőlem, mert én szelíd vagyok és alá-
zatos szívű – és nyugalmat talál lelketek. Mert az én igám édes,
s az én terhem könnyű.

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE

Pap: Kérjük, testvéreim, a mindenható Istent, minden világosság Atyját, hogy teljesítse igazságra éhező és szomjazó hívei kéréseit!

Lektor: 1. Adj, Urunk, Egyháznak bölcs tanítókat és apostoli lelkületű hithirdetőket, hogy a világ egyre jobban megismerje szent Fiad evangéliumát!

– **Kérünk téged, hallgass meg minket!**

2. Add, hogy megszűnjék az írástudatlanság a földön, és a Szentírás ismeretében is gyarapodjanak a népek!

– **Kérünk téged...**

3. Támassz hívő szakembereket az emberi tudás minden ágában neved dicsőségére és a lelkek javára!

– **Kérünk téged...**

4. Add, hogy a szülők meg ne feledkezzenek ígéretükről, amelyet megkeresztelt gyermekeik vallásos nevelésére tettek! – **Kérünk téged...**

5. Ne engeddd, hogy világi tanulmányainkban előrehaladva elhanyagoljuk a szentek tudományát: az imádságos lelkületet és az emberszeretet gyakorlását!

– **Kérünk téged...**

Pap: Istenünk, te kiapadhatatlan fényességben lakozol. Gyarapítsd híveidet minden ismeretben, és add meg nekik Szentlelked segítségét, hogy életükkel tanúskodjanak a te igazságodról! Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Irgalmas Atyánk, vedd jó néven ezt az üdvösségszerző áldozatot, amelyet Sienai Szent Katalin ünnepén felajánlunk, hogy intelmein épülve neked, igaz Istenünknek egyre buzgóbban adjunk hálát. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCCHARISZTIKUS IMA (Húvétí prefáció vagy a szüzekről)

→ lásd 250. o. vagy 252. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

1Jn 1,7

Ha világosságban élünk, ahogy Isten is világosságban él,
akkor közösségben vagyunk egymással,
és Jézus Krisztusnak, Isten Fiának vére
minden bűnt lemos rólunk. Alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Add, Istenünk, hogy az örökkévalóságot nyissa meg előttünk a
mennyei lakoma, melyben részesedtünk, és amely Sienai Szent
Katalin testi életét is táplálta. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

*Mint okos szüzek szűzi útitársa
indul elébe égi Jegyesének;
éji sötét rém tovafut előle,
mécse ha lángol.*

*Drágakövekkel ékes csodagyűrűt
hoz Vőlegénye – ez a jegyajándék –,
s szól Katalinhoz: „Szeretetem égi
záloga ez lesz!”*

*Szíve gyakorta hevesen felizzik,
s míg ez a szent hév tüzesíti lelkét,
tagjain Krisztus sebeit is hordja
Szent Katalin szűz.*

*Százszor is boldog, sok ezerszer áldott ő,
aki nyugtot jegyese ölnél, lelt,
s úgy ragyog ékes mennyei karokban,
mint a kelő nap.*

*Áldott az Isten örök égi trónján,
áldott a Három, kiben egy a lényeg,
ő irányítja a világot rendben
szent hatalommal. Ámen.*

(Himnusz Sienai Szent Katalin officiumából)

Április 30., csütörtök**Köznep***(liturgikus szín: fehér)***ÚTRAVALÓ**

Jézus rájuk szólt: ne zúgolódjatok! Hol vagyunk már ettől? Zúgolódni ugyanis joga van az embernek – a *ius murmurandi*, a mormogás joga ezt jelenti. Ami viszont nem azonos a jogos zúgolódással. A zúgolódáshoz való jogot rendesen akkor követeljük, amikor jogtalan a zúgolódásunk. Érezzük és tudjuk is, hogy nincs igazunk teljesen vagy egyáltalán nincs, de fenntartjuk magunknak a jogot a zúgolódásra (és a tévedésre is). A Szentírás bővelkedik zúgolódásokban. Elég, ha csak az Újszövetségben a szőlőmunkásokra gondolunk. Most, amikor Jézus az Eucharisziáról mint saját testéről beszél, nagyon is értik. Mégis inkább zúgolódnak, úgy tartják, hogy kisebb a bűnük, ha szólnak, mint ha hallgatnak. Éppen fordítva!

KEZDŐÉNEK**Kiv 5,1–2**

Énekeljete az Úrnak, mert fenségesek dicső tettei.
Az Úr az én erősségem és dicséretem,
ő lett üdvösségem, alleluja.

KÖNYÖRGÉS

Mindenható, örök Isten, add, hogy nagy bizalommal járuljunk atyai jószágodhoz a húsvéti szent időben, amikor oly bőkezűen nyújtod kegyelmed ajándékait. Kiszabadítottát minket a tévelygés homályából, engedd, hogy egyre jobban ragaszkodjunk hitünk szent igazságaihoz. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

SZENTLECKE**ApCsel 8,26–40**

SZENTLECKE az Apostolok Cselekedeteiből.

Aki teljes szívből hisz, méltó a keresztségre.

A jeruzsálemi üldözés idején az Úr angyala így szólt Fülöp diakónushoz:

„Kelj föl! Menj délnek, arra az elhagyatott útra, amely Jeruzsálemből Gázába vezet!”

Fülöp felkerekedett, és elindult. Egyszer csak megpillantotta az etióp királynőnek, Kandakénak egyik udvari főemberét, aki a királynő kincstárát kezelte. Az etióp kincstárnok Jeruzsálemben volt imádkozni. Visszatérőben kocsiján ülve Izajás próféta könyvét olvasta. A Szentlélek akkor így szólt Fülöphöz: „Menj, és szegődjél oda a kocsihoz!”

Fülöp odasietett, és hallotta, hogy Izajás próféta könyvéből olvas. Megkérdezte: „Érted-e, amit olvasol?” Az így válaszolt: „Hogyan érthetném, hacsak valaki meg nem magyarázza?”

Meg is kérte Fülöpöt, hogy szálljon fel és üljön melléje. Éppen ezt a szentírási részletet olvasta:

Mint a juhok, úgy vitték leölésre,
s miként a bárány elnémul nyírója előtt,
ő sem nyitotta szólásra ajkát.
Megaláztatásában vétetett el róla az ítélet.
Ki sorolhatja fel nemzedékét?
Hiszen élete elvételük a földről.

Az udvari tiszt odafordult Fülöphöz: „Kérlek, kiről mondja ezt a próféta, önmagáról vagy valaki másról?”

Fülöp akkor beszélni kezdett, és az írásnak ebből a részletéből kiindulva hirdette neki Jézust. Amint továbbhaladtak az úton, valamilyen vízhez érkeztek. Az udvari tiszt akkor megszólalt: „Nézd, itt a víz; mi akadályozza hát, hogy megkeresztelkedjem?”

Ezzel megállította a kocsit, majd Fülöppel együtt lement a vízbe, és Fülöp megkeresztelte. Amikor kijöttek a vízből, az Úr Lelke elragadta Fülöpöt, és az udvari tiszt nem látta őt többé. Örvendezve folytatta útját, és öröm volt a szívében.

Fülöp pedig Azótusban találta magát, és amíg csak Cezaréába nem ért, útközben minden helységben hirdette az evangéliumot.

Ez az Isten ígéje. – **Istennek legyen hála.**

VÁLASZOS ZSOLTÁR 65,8–9. 16–17. 20 10. tónus

Válasz: Dicsérd az Istent, nagy világ! Vö. 1. vers, 13. számú
responzum vagy: Alleluja. 10. szám

Áldjátok Istenünket, nemzetek, *
dicsőségéről éneket zengjete.

– Dicsérd az Istent, nagy világ! Vagy: Alleluja.

Életet ő ad lelkünkbe, * s lábunkat megínogni nem hagyja.

– Dicsérd az Istent, nagy világ! Vagy: Alleluja.

Mindnyájan, kik féltetek az Istent, † jertek, halljátok: *
elbeszélem, mily nagy csodákat tett vélem.

– Dicsérd az Istent, nagy világ! Vagy: Alleluja.

Ajkam hozzá kiáltott, * nyelvem dicséretet mondott néki.

– Dicsérd az Istent, nagy világ! Vagy: Alleluja.

Áldott legyen az Isten, aki nem vetette el imámat, *
és nem vonta meg tőlem irgalmát.

– Dicsérd az Istent, nagy világ! Vagy: Alleluja.

ALLELUJA

Alleluja. 5. szám

Jézus mondja: † „Én vagyok az égből alászállott élő kenyér. *
Aki eszik ebből a kenyérből, örökké élni fog.”

Alleluja. Jn 6,51 5. tónus

EVANGÉLIUM

Jn 6,44–51

Az Úr legyen veletek! – És a te lelkeddel!

† EVANGÉLIUM Szent János könyvéből.

– Dicsőséged neked, Istenünk.

Jézus a szentáldozásban az élet kenyeré.

A kenyérszaporítás utáni napon Jézus így szólt a sokasághoz:
„Senki sem jöhet hozzám, ha nem vonzza az Atya, aki küldött engem. Én feltámasztom őt az utolsó napon. A prófétáknál ezt olvassuk: »Mindnyájan Isten tanítványai lesznek.« Mindaz, aki hallgat az Atyára és tanul tőle, hozzám jön. Nem mintha az Atyát látta volna valaki. Csak aki Istentől való, az látta az Atyát. Bizony, bizony, mondom nektek: Aki hisz bennem, an-

HÚSVÉT 3. HETE

nak örök élete van. Én vagyok az élet kenyere. Atyáitok mannát ettek a pusztában, és mégis meghaltak. Itt a mennyből alászállott kenyér, hogy aki eszik belőle, meg ne haljon. Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, amelyet adni fogok, az én testem a világ életéért.”

Ezek az evangélium igéi. – **Áldunk téged, Krisztus.**

FELAJÁNLO KÖNYÖRGÉS

Istenünk, te a csodálatos csere által, amely ebben az áldozatban megvalósul, isteni életed részeseivé tettél minket. Add, kérünk, hogy az így megismert igazságot méltó étellel meg is valósítsuk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

EUCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció) → lásd 250. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

2Kor 5,15

Mindenkiért meghalt Krisztus,
hogy akik élnek, már ne maguknak éljenek,
hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Kérünk, Istenünk, légy irgalmas a te népedhez, és minket, akiket a mennyei misztériumokba beavattál, vezess át a régiből az új életre. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

* * *

Ha az emberi test nem üdvözülne, akkor vérével az Úr nem váltott volna meg minket, az Eucharisztia kelyhe sem lenne az ő vérében való részesedés, sem a kenyér, amelyet megtörtünk, nem lenne az ő testében való részesedés. Vér ugyanis nem származik máshonnan, csak az erekből, a húsból és mindabból, ami az ember lényegéhez tartozik. Amikor Isten Igéje valóban emberré lett, vérével váltott meg minket, amint az apostol is mondja: „Benne nyertük el vére által a megváltást, bűneink bocsánatát” (Ef 1,7).

(Szent Iréneusz püspök és vértanú
„Az eretnekségek ellen” című értekezéséből)

Szent V. Piusz pápa

(liturgikus szín: fehér)

Amennyiben Szent V. Piusz pápáról kívánnak megemlékezni, a fenti mise helyett a következő misét lehet mondani:

KEZDŐÉNEK

Kiválasztotta és főpapjává szentelte őt az Úr; megnyitotta kincstárát, és elhalmozta őt kegyelmeivel. Alleluja

KÖNYÖRGÉS

Gondviselő Istenünk, te Szent V. Piusz pápát rendelted Egyházad élére, hogy védelmezze a hitet, és emelje az istentisztelet méltóságát. Közbenjárására add, hogy élő hittel és tevékeny szeretettel vegyünk részt szent titkaid ünneplésében. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.

– **Ámen.**

IGELITURGIA → lásd a napi misénél 237. o.

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Felajánljuk neked, Istenünk, ezt a dicsőítő áldozatot szentjeid emlékezetére. Közbenjárásukban bizakodva remélünk a jelen és a jövő bajoktól szabadulást. Krisztus, a mi Urunk által.

– **Ámen.**

EUCCHARISZTIKUS IMA (Húsvéti prefáció vagy a szentekről)
→ lásd 250. o. vagy 252. o.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Vö. Jn 10,11

A jó Pásztor életét adta juhaiért, alleluja.

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS

Urunk, Istenünk, add, hogy az áldozat, amelyben részesülünk, szítsa fel bennünk az odaadó szeretet lángját, amely Szent V. Piusz pápát képessé tette arra, hogy egész életét az Egyház szolgálatára szentelje. Krisztus, a mi Urunk által.

– **Ámen.**

A szentmise állandó részei

BEVEZETŐ SZERTARTÁS

KEZDŐÉNEK (lásd a megfelelő napoknál)

KÖSZÖNTÉS

Az Atya, a Fiú † és a Szentlélek nevében. – **Ámen.**

→ **1.** A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme, az Atyaisten szeretete és a Szentlélek egyesítő ereje legyen mindnyájatokkal.
– **És a te lelkeddel.**

→ **2.** Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

→ **3.** Kegyelem nektek és békesség Atyánktól, az Istentől, és Urunktól, Jézus Krisztustól. – **És a te lelkeddel.**

BŰNBÁNATI CSELEKMÉNY

Testvéreim! Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket, és bánjuk meg bűneinket, hogy méltóképpen ünnepelhessük az Úr szent titkait.

Rövid csend.

BŰNBÁNATI IMA

→ **1.** Gyónom a mindenható Istennek és nektek, testvéreim, hogy sokszor és sokat vétkeztem gondolattal, szóval, cselekedettel és mulasztással: én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem. Kérem ezért a Boldogságos, mindenkor Szeplőtelen Szűz Máriát, az összes angyalokat és szenteket és titeket, testvéreim, hogy imádkozzatok értettem Urunkhoz, Istenünkhöz.

Confíteor Deo omnipoténti et vobis, fratres, quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, ópere et omissióne: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam

A SZENTMISE ÁLLANDÓ RÉSZEI

semper Víriginem, omnes Angelos et Sanctos, et vos,
fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

→ 2. Urunk, Istenünk, könyörülj rajtunk.

– **Mert vétkeztünk ellened.**

Urunk, mutasd meg nekünk irgalmasságodat.

– **És add meg nekünk az üdvösséget.**

Miserére nostri, Dómine. – **Quia peccávimus tibi.**

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

– **Et salutáre tuum da nobis.**

→ 3. Jézus Krisztus, téged elküldött az Atya, hogy gyógyítsd a

töredelmes szívűeket: Uram, irgalmazz! – **Uram, irgalmazz!**

Jézus Krisztus, te eljöttél, hogy magadhoz hívd a bűnösöket:

Krisztus, kegyelmezz! – **Krisztus, kegyelmezz!**

Jézus Krisztus, te az Atya jobbán ülsz, hogy közbenjárj értünk:

Uram, irgalmazz! – **Uram, irgalmazz!**

Irgalmazzon nekünk a mindenható Isten, bocsássa meg
bűneinket, és vezessen el az örök életre. – **Ámen.**

URAM, IRGALMAZZ!

Uram, irgalmazz! – **Uram, irgalmazz!**

Krisztus, kegyelmezz! – **Krisztus, kegyelmezz!**

Uram, irgalmazz! – **Uram, irgalmazz!**

Kýrie eleison! – **Kýrie eleison!**

Christe eleison! – **Christe eleison!**

Kýrie eleison! – **Kýrie eleison!**

DICSŐSÉG

DICSŐSÉG a magasságban Istennek,
és a földön békesség a jóakarató embereknek.

Dicsőítünk téged, áldunk téged,
imádunk téged, magasztalunk téged,
hálát adunk neked nagy dicsőségedért,
Urunk és Istenünk, mennyei Király,
mindenható Atyaisten.
Urunk, Jézus Krisztus, egyszülött Fiú,
Urunk és Istenünk,
Isten Báránya, az Atyának Fia,
te elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk;
te elveszed a világ bűneit, hallgasd meg könyörgésünket!
Te az Atya jobbán ülsz, irgalmazz nekünk!
Mert egyedül te vagy a Szent, te vagy az Úr,
te vagy az egyetlen Fölség, Jézus Krisztus,
a Szentlélekkel együtt, az Atyaisten dicsőségében. Ámen.

Glória in excelsis Deo
et in terra pax hominibus bonæ voluntátis.
Laudámus te, benedicimus te,
adorámus te, glorificámus te,
grátias ágimus tibi propter magnam glóriam tuam,
Dómine Deus, Rex cæléstis,
Deus Pater omnípotens.
Dómine Fili unigénite, Iesu Christe,
Dómine Deus, Agnus Dei, Fílius Patris,
qui tollis peccáta mundi, miserére nobis;
qui tollis peccáta mundi,
súscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris, miserére nobis.
Quóniam tu solus Sanctus, tu solus Dóminus,
tu solus Altíssimus,
Iesu Christe, cum Sancto Spíritu:
in glória Dei Patris. Amen.

KÖNYÖRGÉS (lásd a megfelelő napoknál)

AZ IGE LITURGIÁJA

OLVASMÁNY, ZSOLTÁR, SZENTLECKE

(lásd a megfelelő napoknál)

Tisztítsd meg szívemet és ajkamat, mindenható Isten,
hogy méltóképpen hirdethessem szent evangéliumodat.

EVANGÉLIUM (lásd a megfelelő napoknál)

Az Úr legyen veletek. – És a te lelkeddel.

Evangélium Szent Máté (Márk, Lukács, János) könyvéből.

– Dicsőség neked, Istenünk.

HOMÍLIA

HITVALLÁS

Nicea–konstantinápolyi hitvallás:

Hiszek az egy Istenben,
mindenható Atyában, mennynek és földnek,
minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében.

Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban,
Isten egyszülött Fiában,
aki az Atyától született az idő kezdete előtt.
Isten az Istentől, Világosság a Világosságtól,
valóságos Isten a valóságos Istentől,
született, de nem teremtmény,
az Atyával egylényegű; és minden általa lett.
Értünk, emberekért, a mi üdvösségünkért
leszállott a mennyből.

Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától,
és emberré lett.

Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítették,
kínhalált szenvedett, és eltemették.

Harmadnapra feltámadott az Írások szerint,
fölment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján,
de újra eljön dicsőségben, ítélni élőket és holtakat,
és országának nem lesz vége.

Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és éltetőnkben,
aki az Atyától és a Fiútól származik;
akit éppúgy imádunk és dicsőítünk, mint az Atyát és a Fiút.
Ő szólt a próféták szavával.
Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházban,
vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára,
várom a holtak feltámadását és az eljövendő örök életet. Ámen.

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem, factorem cæli et terræ,
visibílium ómnium et invisibílium.
Et in unum Dóminum Iesum Christum,
Fílium Dei Unigénitum,
et ex Patre natum ante ómnia sæcula.
Deum de Deo, lumen de lúmine,
Deum verum de Deo vero,
génitum, non factum, consubstantiálem Patri:
per quem ómnia facta sunt.
Qui propter nos hómines
et propter nostram salútem
descéndit de cælis.
Et incarnátus est de Spíritu Sancto
ex María Vírgine, et homo factus est.
Crucifíxus étiam pro nobis sub Póntio Piláto;
passus et sepúltus est,
et resurréxit tértia die, secúndum Scriptúras,
et ascéndit in cælum, sedet ad dexteram Patris.
Et íterum ventúrus est cum glória iudicáre vivos
et mórtuos, cuius regni non erit finis.
Et in Spíritum Sanctum, Dóminum et vivificántem:
qui ex Patre Filióque procédit.
Qui cum Patre et Filio simul adorátur et conglorificátur:
qui locútus est per prophétas.
Et unam, sanctam, cathólicam et apostólicam Ecclésiám.
Confíteor unum baptísma in remissionem peccatórum.

**Et expécto resurrectionem mortuórum,
et vitam ventúri sæculi. Amen.**

Az Apostoli hitvallás az ökumenikus magyar szöveggel:

**Hiszek egy Istenben,
mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében.
És Jézus Krisztusban, az ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban;
aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától;
szenvedett Poncius Pilátus alatt;
megfeszítették, meghalt és eltemették.
Alászállt a poklokra,
harmadnapon feltámadt a halottak közül;
fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján;
onnan jön el ítélni élőket és holtakat.
Hiszek Szentlélekben.
Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat;
a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát;
a test feltámadását és az örök életet. Ámen.**

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE (lásd a megfelelő napoknál)

AZ EUCHARISZTIA LITURGIÁJA

AZ ADOMÁNYOK ELŐKÉSZÍTÉSE

Áldott vagy, Urunk, mindenség Istene, mert a te bőkezűségedből kaptuk a kenyeret. Felajánljuk neked mint a föld termését és az emberi munka gyümölcsét. Ebből lesz számunkra az élet kenyere. – **Áldott legyen az Isten mindörökké.**

A bor és a víz titka által részesüljünk annak istenségében, aki kegyesen részese lett emberségünknek.

Áldott vagy, Urunk, mindenség Istene, mert a te bőkezűségedből kaptuk a bort. Felajánljuk neked mint a szőlőtő termését és az emberi munka gyümölcsét. Ebből lesz számunkra a lélek itala. – **Áldott legyen az Isten mindörökké.**

Alázatos lélekkel és töredelmes szívvel kérünk, Urunk, Istenünk, fogadj el minket, és legyen kedves színed előtt áldozatunk.

Mosd le, Uram, bűneimet, és vétkeimtől tisztíts meg engem.

Imádkozzatok, testvéreim, hogy áldozatunk kedves legyen a mindenható Atyaisten előtt.

– Fogadja el az Úr kezedből az áldozatot nevének dicséretére és dicsőségére, mindannyiunk és az egész Anyaszentegyház javára.

Suscipiat Dóminus sacrificium de mánibus tuis ad laudem et glóriam nóminis sui, ad utilitatem quoque nostram totiúsque Ecclésiæ suæ sanctæ.

FELAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS (lásd a megfelelő napoknál)

AZ EUCHARISZTIKUS IMA

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

Emeljük föl szívünket. – **Fölemeltük az Úrhoz.**

Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek. – **Méltó és igazságos.**

Dóminus vobíscum. – **Et cum spíritu tuo.**

Sursum corda. – **Habémus ad Dóminum.**

Grátias agámus Dómino Deo nostro. – **Dignum et iustum est.**

PREFÁCIÓK

1. Prefáció Urunk szenvedéséről I. *(A megfeszített Krisztus ereje)*

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk néked, mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten:

(Mert) Fiadnak üdvözítő szenvedése által az egész világ felismerte, milyen nagy hálával tartozunk néked: a kereszti kimondhatatlan ereje nyilván hirdeti, hogy Krisztus győzött a világon, és megfeszítve Úrrá lett rajta.

(És) Ezért mi is az összes angyalokkal és szentekkel együtt Urunknak vallunk téged, és ujjongva mondjuk: *(zengjük:)*

Szent vagy, szent vagy, szent vagy,

mindenség Ura, Istene.

Dicsőség betölti a mennyet és a földet.

Hozsanna a magasságban.

Áldott, aki jön az Úr nevében.

Hozsanna a magasságban.

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cæli et terra glória tua.

Hosánna in excelsis.

Benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Hosánna in excelsis.

2. Prefáció Urunk szenvedéséről II. *(A szenvedő Krisztus győzelme)*

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk néked, mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten: Krisztus, a mi Urunk által.

Már közeledik Üdvözítőnk szenvedésének és dicsőséges feltámadásának ünnepe, amikor örvendünk, hogy megtörte az ősi ellenség gőgjét, és újra átéljük megváltásunk szent titkát.

A te fölségedet őáltala dicsóíti az angyalok hatalmas kórusa: boldogan áldanak, mert mindörökké látnak téged. Add, kérünk, hogy az ő szavukhoz társuljon szózatunk, és velük együtt szüntelen ujjongással mondjuk: *(zengjük:)*

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

3. Húsvéti prefáció I. (Húsvét szent titka)

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy minden időben magasztaljunk, Urunk, téged, de különösen ezen a szent (éjszakán) ünnepen, (de különösen most, a húsvéti időben,) midőn áldozattá lett értünk Krisztus, a húsvéti Bárány.

Mert ő az igazi Bárány, aki elvette a világ bűneit, halálunkat halálával megtörte, és feltámadásával új életet szerzett nekünk.

A húsvéti öröm ezért kiárad az egész földre, a nagyvilág örvendezve ujjong, a mennyei erők és a hatalmas angyalok (a te) dicsőséged himnuszát zengik és vég nélkül mondják: (éneklik:)

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

4. Húsvéti prefáció II. (Új élet Krisztusban)

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy minden időben magasztaljunk, Urunk, téged, de különösen most, a húsvéti időben, midőn áldozattá lett értünk Krisztus, a húsvéti Bárány. A világosság fiai lettünk, és örök életre születünk általa, a mennyország ajtaja kitárul nekünk, mert Fiad halála óta a mi halálunk sem reménytelen elmúlás, és feltámadása által mindnyájan új életre támadunk.

A húsvéti öröm ezért kiárad az egész földre, a nagyvilág örvendezve ujjong, a mennyei erők és a hatalmas angyalok (a te) dicsőséged himnuszát zengik, és vég nélkül mondják: (éneklik:)

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

5. Húsvéti prefáció III. (Az élő Krisztus szüntelenül közbenjár értünk)

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy minden időben magasztaljunk, Urunk, téged, de különösen most, a húsvéti időben, midőn áldozattá lett értünk Krisztus, a húsvéti Bárány. Ő szüntelenül felajánlja értünk életét, és színed előtt állandóan pártfogol minket; feláldozva önmagát nem hal meg soha többé: halálában lett örökkön élő áldozat.

A húsvéti öröm ezért kiárad az egész földre, a nagyvilág örvendezve ujjong, a mennyei erők és a hatalmas angyalok (a te) dicsőséged himnuszát zengik, és vég nélkül mondják: (éneklik:)

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

6. Húsvéti prefáció IV.

(Az egész teremtettség megújul húsvét szent titka által)

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy minden időben magasztaljunk, Urunk, téged, de különösen most, a húsvéti időben, midőn áldozattá lett értünk Krisztus, a húsvéti Bárány. Mert megsemmisült a múlt, az elesett világ újraéled, és életünk teljes épségét visszanyerjük Krisztus által.

A húsvéti öröm ezért kiárad az egész földre, a nagyvilág örvendezve ujjong, a mennyei erők és a hatalmas angyalok (a te) dicsőséged himnuszát zengik, és vég nélkül mondják: (éneklik:)

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

7. Húsvéti prefáció V. *(Krisztus a főpap és az áldozat)*

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy minden időben magasztaljunk, Urunk, téged, de különösen most, a húsvéti időben, midőn áldozattá lett értünk Krisztus, a húsvéti Bárány. Mert odaadta érettünk életét, a régi áldozatok helyett keresztthalála lett a tökéletes áldozat, (és) üdvösségünkért felajánlva néked önmagát, ő lett a főpap, az oltár és az áldozati Bárány. A húsvéti öröm ezért kiárad az egész földre, a nagyvilág örvendezve ujjong, a mennyei erők és a hatalmas angyalok (a te) dicsőséged himnuszát zengik, és vég nélkül mondják: (éneklik:)

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

8. Prefáció az apostolokról II.

(Az Egyház apostoli alapjai és tanúi)

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk néked, mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten: Krisztus, a mi Urunk által. Mert megadtad Egyházadnak, hogy az apostolok szilárd alapján álljon, a te szentséged örök jeleként maradjon fenn itt a földön, és tanúságot tegyen a mennyek országáról minden népnek.

(És) Ezért az angyalok egész seregével együtt most és mindörökké zengjük, és hálás szívvel mondjuk: (énekeljük:)

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

9. Prefáció a szentekről I. *(A szentek és hívek dicsősége)*

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk néked, mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten: kit szentjeidnek serege áld és ünnepel, mert megkoronázod bennük a kegyelmedből szerzett érdemet. Az ő szent életük példakép számunkra, s mert egy családba tartozunk, közbenjárnak értünk nálad: hogy felbátorodva tanúságtételük által, az előttünk álló pályát győzelmesen fussuk végig, és hervadhatatlan koszorút nyerjünk velük együtt Krisztus, a mi Urunk által.

(És) Ezért, miként az angyalok és főangyalok, a szentek hatalmas seregével együtt dicséreted himnuszát zengjük, és vég nélkül mondjuk: *(énekeljük:)*

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

10. Prefáció a vértanúkról *(A vértanúk tanúságtétele)*

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk néked, mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten:

Mert Szent N. hitünkért vérént ontotta, a megváltó nyomába lépett, és kegyelmed csodálatos erejét hirdeti, mely gyöngeségében is hőssé avatja érted szenvedő hívedet, és bátor tanúságtételre ad erőt néki Krisztus, a mi Urunk által.

Ezért a mennyei hatalmas angyalokkal együtt a földön mi is szüntelenül magasztalunk téged, fölségedet dicsérjük és hangozó szóval vég nélkül mondjuk: *(zengjük:)*

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

11. Prefáció a szüzekről és a szerzetesekről

(Az Istennek szentelt élet jele)

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk néked, mi Urunk, szentséges Atyánk, mindenható, örök Isten: Mert magasztalnunk kell gondviselésed csodálatos titkát: hogy választottaidban, akik országodért magukat Krisztusnak szentelték, a gyarló embert az ősi ártatlanság állapotára hívod, így már most megtapasztalja azokat a javakat, amelyeket a jövőendő életben teljesen birtokol.

Most ezért a szentekkel és minden angyallal együtt dicsőítünk téged, és vég nélkül mondjuk: *(zengjük:)*

Szent vagy, szent vagy, szent vagy...

I. EUCHARISZTIKUS IMA (Római kánon)

F: Könyörögve kérünk tehát, jóságos Atyánk, Fiad, a mi Urunk, Jézus Krisztus által: fogadd el és áldd † meg ezeket az adományokat és ajándékokat, ezt a szent és tiszta áldozatot.

Közbenjáró imádság

Az Egyházért és vezetőiért

Elsősorban szent és katolikus Egyházadért ajánljuk fel neked: tartsd meg békében, őrizd meg egységben, és vezesd az egész földkerekségen szolgálóddal, **N.** pápánkkal, **N.** főpásztorunkkal és mindazokkal, akik az egyetemes és apostoli hitet hűségesen őrzik és vallják.

Az élőkért: jelenlévőkért és távollévőkért

1. Emlékezzél meg, Urunk, Szolgáidról, **N.** és **N.**-ről.

Csendben imádkozunk.

Emlékezzél meg minden jelenlévőről is, akiknek hitét és buzgóságát ismered, akikért ezt a dicsőítő áldozatot felajánljuk, vagy akik ezt felajánlják önmagukért és övéikért, lelkük megváltásáért, üdvösségük és épségük reményében, és hódolatkát bemutatják neked, az örök, élő és igaz Istennek.

Megemlékezés a szentekről

2. **(Nagycsütörtökön):** Amikor most megünnepeljük azt a szent napot, amelyen a mi Urunk, Jézus Krisztus érettünk áldozatul adta magát:)

(Húsvét vigíliájától húsvét 2. vasárnapjáig): Amikor most megünnepeljük a mi Urunk, Jézus Krisztus testi föltámadásának szent [éjszakáját:] napját:)

a szentek közösségében tisztelettel megemlékezünk mindenekelőtt a dicsőséges, mindenkor Szűz Máriáról, Istenünk és Urunk, Jézus Krisztus édesanyjáról, valamint Szent Józsefről, a Szent Szűz jegyeséről; Péter és Pál, András, (Jakab, János, Tamás, Jakab, Fülöp, Bertalan, Máté, Simon és Tádé) apostolaidról; (Linusz, Klétusz, Kelemen, Szixtus, Kornél, Ciprián, Lőrinc, Krizogonusz, János és Pál, Kozma és Damján) vértanúid-

ról és minden szentedről. Az ő érdemeikért és könyörgésükre add, hogy mindenben érezzük oltalmadat. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

A helyi közösségért

F: Kérünk, Istenünk, fogadd megengesztelődve ezt az áldozati adományt, tőlünk, szolgálóidtól és házad egész népétől.

(Nagycsütörtökön: Ma azon a napon ajánljuk fel neked, amelyen Urunk, Jézus Krisztus tanítványaira bízta teste és vére ünnepelésének szent titkát.)

(Húsvét vigíliájától húsvét 2. vasárnapjáig: Felajánljuk neked azokért is, akik új életre születtek vízből és Szentlélekből, és elnyerték minden bűnük bocsánatát.)

Irányítsd a te békében életünk napjait, ments meg minket az örök kárhozattól, és végy fel választottaid körébe. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

A Lélek lehívása az átváltoztatásra

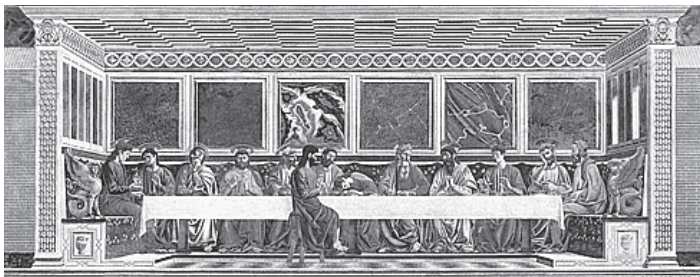
M: Áldd meg, Istenünk, bőséges áldásoddal ezt az áldozati adományt, tedd rendelésed szerint magadhoz méltóvá és előtted kedvessé, hogy legyen ez számunkra szeretett Fiadnak, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak teste és vére.

Az alapítás elbeszélése

Ő ugyanis szenvedésének előestéjén tiszteletre méltó, szent kezébe vette a kenyeret, és szemét az égre emelte, tehozzád, az Istenhez, mindenható Atyjához, majd hálát adva áldást mondott, megtörte, tanítványainak adta, és így szólt:

(Vagy nagycsütörtökön: A mai estén, amelyen Jézus értünk és minden ember üdvösségéért vállalta a kínszenvedést, tiszteletre méltó, szent kezébe vette a kenyeret, és szemét az égre emelte, tehozzád, az Istenhez, mindenható Atyjához, majd hálát adva áldást mondott, megtörte, tanítványainak adta, és így szólt:)

VEGYÉTEK, ÉS EGYETEK EBBŐL MINDNYÁJAN, MERT EZ AZ ÉN TESTEM, MELY ÉRTETEK ADATIK.

A vacsora után ugyanígy tiszteletre méltó, szent kezébe vette ezt a csodálatos kelyhet, majd ismét halát adva áldást mondott, tanítványainak adta, és így szólt:

VEGYÉTEK, ÉS IGYATOK EBBŐL MINDNYÁJAN, MERT EZ AZ ÉN VÉREM KELYHE, AZ ÚJ ÉS ÖRÖK SZÖVETSÉGÉ. EZ A VÉR ÉRTETEK ÉS SOKAKÉRT KIONTATIK A BŰNÖK BOCSÁNATÁRA.

EZT CSELEKEDJÉTEK AZ ÉN EMLÉKEZETEMRE.

F: Íme, hitünk szent titka:

– Halálodat hirdetjük, Urunk, és hittel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz.

Mortem tuam annuntiámus, Dómine, et tuam resurrectionem confitémur, donec vénias.

Megemlékezés és felajánlás

M: Megemlékezünk ezért, Istenünk, mi, a te szolgálád és a te szent néped, Fiadnak, Krisztus Urunknak áldott szenvedéséről, a halálból való feltámadásáról, dicsőséges mennybemeneteléről, és ajándékaidból felajánljuk magasztos Fölségednek ezt a tisztá, szent és szeplőtelen áldozati adományt: az örök élet szent kenyérét és az örök üdvösség kelyhét. Nézd kegyes és jóságos szemmel, és fogadd el, amint elfogadtad igaz szolgálodnak, Ábel-

nek ajándékát, ősatyánknak, Ábrahámnak áldozatát és azt a szent és szeplőtelen áldozati adományt, amelyet főpapod, Melkizedek mutatott be neked.

Lélek-hívás az áldozáshoz

Könyörögve kérünk, mindenható Istenünk, szent angyalod vigye áldozatunkat mennyei oltárodra, isteni Fölséged színe elé, hogy mi, akik erről az oltárról Fiad szentséges testében és vérében részesülünk, minden mennyei † áldással és kegyelemmel elteljünk. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Közbenjáró imádság

Az elhunytakért

3. Emlékezzél meg, Urunk, **N.** és **N.** szolgálóidról, akik a hit jelével előttünk távoztak el az élők sorából, és a béke álmát alusszák.

Csendben imádkozunk.

Kérünk, Urunk, hogy nekik és minden Krisztusban elhunyt hívőnek add meg a boldogságot, a világosságot és a békét a te országodban. Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Örök üdvösségünkért

4. Nekünk is, bűnös szolgálóidnak, akik irgalmad bőségében bízunk, adj kegyesen közösséget szent apostolaiddal és vértanúiddal: Jánossal, Istvánnal, Mátyással, Barnabással (Ignáccal, Sándorral, Marcellinnal, Péterrel, Felicitással, Perpétuával, Ágotával, Lúciával, Ágnessel, Cecíliával, Anasztáziával) és minden szenteddal; és kérünk, bár meg nem érdemeljük, irgalmadból mégis bocsáss be minket szentjeid körébe.

Istenünk, te mindezeket a javakat mindenkor Krisztus, a mi Urunk által teremted, szenteled meg, élteted, áldod meg és adod nekünk.

Záródicshívás

Óáltala, ővele és őbenne a tiéd, mindenható Atyaisten a Szentlélekkel egységben, minden tisztelet és dicsőség mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

II. EUCHARISZTIKUS IMA

(Mert) Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mindig és mindenütt hálát adjunk, Szentséges Atyánk, néked, szeretett Fiad, Jézus Krisztus által. A te örök Igéd ő, általa alkottál mindent, és őt küldted, hogy Üdvözítőnk és Megváltónk legyen: ezért öltött a Szentlélektől testet, és született a Szent Szűztől. Majd akarodat teljesítve, és szent népet szerezve néked, a keresztfán kitárt karral elszenvetted a kínhalált, hogy feloldja a halálnak átkát, és a feltámadásról bizonyosságot adjon nekünk.

(Mi) Ezért az angyalokkal és minden szentteddel együtt dicsőségedet hirdetjük, és egy szívvel mondjuk: (zengjük:)

**Szent vagy, szent vagy, szent vagy,
mindenség Ura, Istene.**

Dicsőséged betölti a mennyet és a földet.

Hozsanna a magasságban.

Áldott, aki jön az Úr nevében.

Hozsanna a magasságban.

F: Valóban szent vagy, Istenünk, minden szentség forrása.

M: Kérünk, szenteld meg ezt az adományt, áraszd le rá Szentlelkedet, hogy számunkra a mi Urunk, Jézus Krisztus teste és † vére legyen.

Ő, mielőtt önként átadta magát a szenvedésre, kezébe vette a kenyeret, hálát adott, megtörte, tanítványainak adta, és így szólt:

VEGYÉTEK, ÉS EGYETEK EBBŐL MINDNYÁJAN, MERT EZ AZ ÉN TESTEM, MELY ÉRTETEK ADATIK.

A vacsora után ugyanígy kezébe vette a kelyhet is, majd ismét hálát adott, odaadta tanítványainak, és így szólt:

VEGYÉTEK, ÉS IGYATOK EBBŐL MINDNYÁJAN, MERT EZ AZ ÉN VÉREM KELYHE, AZ ÚJ ÉS ÖRÖK SZÖVETSÉGÉ. EZ A VÉR ÉRTETEK ÉS SOKAKÉRT KIONTATIK A BŰNÖK BOCSÁNATÁRA.

EZT CSELEKEDJÉTEK AZ ÉN EMLÉKEZETEMRE.

PREX EUCHARISTICA II

Vere dignum et iustum est, æquum et salutäre, nos tibi, sancte Pater, semper et ubique grätias ágere per Fílium dilectiónis tuæ Iesum Christum, Verbum tuum per quod cuncta fecísti:

quem misísti nobis Salvatórem et Redemptórem, incarnátum de Spíritu Sancto et ex Vírgine natum. Qui voluntátem tuam adímplens et pópulum tibi sanctum acquírens exténdit manus cum paterétur, ut mortem sólveret et resurrectionem manifestáret.

Et ídeo cum Angelis et ómnibus Sanctis glóriam tuam prædicá-mus, una voce dicétes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cæli et terra glória tua.

Hosánna in excélsis.

Benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Hosánna in excélsis.

C: Vere Sanctus es, Dómine, fons omnis sanctitátis.

O: Hæc ergo dona, qæsumus, Spíritus tui rore sanctífica, ut nobis Corpus et † Sanguis fiant Dómini nostri Iesu Christi.

Qui cum Passióni voluntárie traderétur, accépit panem et grá-tias agens fregit, dedítque discíplis suis, dicens:

ACCÍPITE ET MANDUCÁTE EX HOC OMNES:

HOC EST ENIM CORPUS MEUM, QUOD PRO VOBIS

TRADÉTUR.

Símili modo, postquam cenátum est, accípiens et cálicem íte-rum tibi grätias agens dedit discíplis suis, dicens:

ACCÍPITE ET BÍBITE EX EO OMNES:

HIC EST ENIM CALIX SÁNGUINIS MEI NOVI ET ÆTÉRNI TESTAMÉNTI, QUI PRO VOBIS ET PRO MULTIS EFFUNDÉ-TUR IN REMISSIÓNEM PECCATÓRUM.

HOC FÁCITE IN MEAM COMMEMORATIÓNEM.

F: Íme, hitünk szent titka:

– **Halálodat hirdetjük, Urunk, és hittel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz.**

M: Ezért Fiad halálának és feltámadásának emlékét ünnepelve, felajánljuk neked, Istenünk, az élet kenyerét és az üdvösség kelyhét, és hálát adunk, mert arra méltattál minket, hogy színed előtt állhatunk, és szolgálhatunk neked.

Kérve kérünk, gyűjtsön egybe a Szentlélek mindnyájunkat, akik Krisztus testében és vérében részesülünk.

1. Viseld szíveden, Urunk, Egyházad sorsát az egész világon, tedd tökéletessé a szeretetben **N.** pápánkkal, **N.** püspökünkkel és az egész papsággal együtt.

A megholtakért végzett misében hozzáadható:

2. Emlékezzél meg, Urunk, **N.** szolgálódról (szolgálódról), akit (most) magadhoz szólítottál ebből a világból. Add, hogy aki a keresztségben titokzatos módon részesült Fiad halálában, részesüljön Fiad feltámadásában is.

2. Emlékezzél meg a feltámadás reményében elhunyt testvéreinkről és mindazokról, akik irgalmadban bízva távoztak el a világból; bocsásd őket szent színed látására.

Könyörülj, kérünk, mindnyájunkon, hogy Isten anyjával, a Boldogságos Szűz Máriával, Szent Józseffel, az ő jegyesével, a szent apostolokkal és minden szenttel együtt, akik a világ kezdete óta kedvesek voltak előtted, részesei lehessünk az örök életnek, és dicsőítve magasztaljunk téged, Jézus Krisztus, a te Fiad által.

M: Óáltala, ővele és őbenne a tiéd, mindenható Atyaisten a Szentlélekkel egységben, minden tisztelet és dicsőség mindörökkön-örökké. – **Amen.**

C: Mystérium fidei.

– **Mortem tuam annuntiāmus, Dómine, et tuam resurrectionem confitémur, donec vénias.**

O: Mémoires ígitur mortis et resurrectionis eius, tibi, Dómine, panem vitæ et cálicem salutis offerimus, grátias ágentes quia nos dignos habuísti astáre coram te et tibi ministráre.

Et súpplīces deprecámur ut Córporis et Sanguinis Christi partícipes a Spírītu Sancto congregémur in unum.

1. Recordáre, Dómine, Ecclésiæ tuæ toto orbe diffúsæ, ut eam in caritatē perfícias una cum Papa nostro **N.** et Epíscopo nostro **N.** et unívērso clero.

In Missis pro defunctis addi potest:

2. Meménto fámuli tui (fámulæ tuæ) **N.**, quem (quam) (hódie) ad te ex hoc mundo vocásti. Concéde, ut, qui (quæ) complantátus (complantáta) fuit similitúdini mortis Fílii tui, simul fiat et resurrectionis ipsíus.

2. Meménto étiam fratrum nostrórum, qui in spe resurrectionis dormiérunt, omniúmque in tua miseratióne defunctórum, et eos in lumen vultus tui admítte.

Omnium nostrum, qæsumus, miserére, ut cum beáta Dei Genetríce Vírgine María, cum beáto Ioseph, eius Sponso, beátis Apóstolis et ómnibus Sanctis, qui tibi a sáculo placuérunt, æternæ vitæ mereámur esse consórtes, et te laudémus et glori ficémus per Fílium tuum Iesum Christum.

O: Per ipsum, et cum ipso, et in ipso, est tibi Deo Patri omnipoténti, in unitáte Spírītus Sancti, omnis honor et glória per ómnia sácula sæculórum. – **Amen.**

III. EUCHARISZTIKUS IMA

F: Valóban szent vagy, Istenünk, és méltán dicsőít téged alkotásod, az egész teremtetett világ, mert Fiad, a mi Urunk, Jézus Krisztus által, a Szentlélek erejével éltetsz és megszentelsz mindent, és népet gyűjtesz magad köré szüntelen, hogy napkeletől napnyugatig tiszta áldozatot mutasson be neked.

M: Kérve kérünk tehát, Istenünk, a Szentlélek által szenteld meg áldozati adományunkat, hogy teste és † vére legyen Fiadnak, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak, akinek rendelése szerint ezeket a szent titkokat ünnepeljük.

Ő ugyanis azon az éjszakán, amelyen elárultatott, kezébe vette a kenyeret, és neked hálát adva áldást mondott, megtörte, majd tanítványainak adta, és így szólt:

VEGYÉTEK, ÉS EGYETEK EBBŐL MINDNYÁJAN, MERT EZ AZ ÉN TESTEM, MELY ÉRTETEK ADATIK.

A vacsora után ugyanígy kezébe vette a kelyhet, és neked hálát adva áldást mondott, majd tanítványainak adta, és így szólt:

VEGYÉTEK, ÉS IGYATOK EBBŐL MINDNYÁJAN, MERT EZ AZ ÉN VÉREM KELYHE, AZ ÚJ ÉS ÖRÖK SZÖVETSÉGÉ. EZ A VÉR ÉRTETEK ÉS SOKAKÉRT KIONTATIK A BŰNÖK BOCSÁNATÁRA.

EZT CSELEKEDJÉTEK AZ ÉN EMLÉKEZETEMRE.

F: Íme, hitünk szent titka:

– Halálodat hirdetjük, Urunk, és hittel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz.

Mortem tuam annuntiámus, Dómine, et tuam resurrectionem confitémur, donec vénias.

M: Annak emlékét ünnepeljük tehát, Istenünk, hogy Fiad üdvösségünkért szenvedett, csodálatosan feltámadt, fölment a mennybe, és második eljövetelét várva hálás szívvel felajánljuk neked ezt az élő és szent áldozatot. Tekints, kérünk, Egyházad áldozati adományára, ismerd föl benne Fiad áldozatát, amely által kiengesztelődni akartál. Add, hogy mi, akik az ő testét és vérért magunkhoz vesszük, Szentlelkével eltelve egy test és egy lélek legyünk Krisztusban.

1. Ő tegyen minket neked szentelt örök áldozattá, hogy elnyerhes-
sük az örökséget választottaiddal: elsősorban Isten Anyjával, a
Boldogságos Szűz Máriával, Szent Józseffel, az ő jegyesével,
szent apostolaiddal, a dicsőséges vértanúkkal, (*Szent N.-nel: na-
pi vagy védőszent*) és minden szenttel együtt. Az ő közbenjárásuk-
ban bízva reméljük, hogy mindenkor megsegítesz minket.
2. Kérünk, Istenünk, hogy engesztelő áldozatunk hozzon az
egész világnak békét és üdvösséget. Erősítsd meg hitben és
szeretetben földi zarándokútját járó Egyházadat: szolgálát,
N. pápánkat és N. püspökünket, a püspökök testületét, a pap-
ságot és egész megváltott népedet.
3. Teljesítsd kegyesen házad népe kéréseit, hiszen te akartad, hogy
színed elé álljunk. Jóságos Atyánk, vond magadhoz irgalmasan
a világon szétszóródott valamennyi gyermekedet.
4. * Elhunyt testvéreinket pedig, és mindazokat, akik a te kegyel-
medben költöztek el ebből a világból, fogadd be jóságosan or-
szágodba, ahol, reményünk szerint, dicsőségedben velük
együtt mi is örökre gazdagon részesülünk Krisztus, a mi
Urunk által, mert általa árasztod el minden jóval a világot.*

A megholtakért végzett misében mondható a *-ok közti részt helyet-
tesítve:

4. Emlékezzél meg N. szolgálódról (szolgálóról), akit (most)
magadhoz szólítottál ebből a világból. Add, hogy aki a ke-
reszttségben titokzatos módon részesült Fiad halálában, része-
süljön Fiad feltámadásában is, amikor a holtakat életre kelti a
föld porából, és romlandó testünket megdicsőült testéhez ha-
sonlóvá teszi. Többi elhunyt testvérünket pedig, és mindazo-
kat, akik a te kegyelmedben költöztek el ebből a világból, fo-
gadd be jóságosan országodba. Ott majd, reményünk szerint,
velük együtt mi is dicsőségedben örökre részesülünk, amikor
letörölsz szemünkről minden könnyet, és színről színre lá-
tunk téged, Istenünk. Hasonlók leszünk hozzád mindörökre,
és szüntelenül dicsőítünk téged Krisztus Urunk által, mert ál-
tala árasztod el minden jóval a világot.

M: Óáltala, ővele és őbenne a tiéd, mindenható Atyaisten a
Szentlélekkel egységben, minden tisztelet és dicsőség mind-
örökkön-örökké. – **Amen.**

A SZENTÁLDOZÁS SZERTARTÁSA

- **1.** Üdvözítőnk parancsára és isteni tanítása szerint így imádkozunk:
- **2. Nagyböjtben:** Ha Istent Atyánknak hívjuk, testvéri szeretettel bocsássunk meg egymásnak, és akkor így imádkozhatunk:
- **3. Húsvéti időben:** Ha Krisztussal feltámadtunk, Isten gyermekei vagyunk, és nagy bizalommal így merünk imádkozni:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved; jöjjön el a te országod; legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vígy minket kísértésbe; de szabadíts meg a gonosztól.

Pater noster, qui es in cælis
sanctificetur nomen tuum;
advéniat regnum tuum;
fiat volúntas tua, sicut in cælo, et in terra.
Panem nostrum cotidiánum da nobis hódie;
et dimítte nobis débita nostra,
sicut et nos dimíttimus debitoribus nostris;
et ne nos indúcas in tentatiónem;
sed líbera nos a malo.

Szabadíts meg, kérünk, Urunk, minden gonosztól. Adj kegyesen békét napjainkban, hogy irgalmadból mindenkor bűn és baj nélkül éljünk, míg reménykedve várjuk az örök boldogságot és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljöttét.

Mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

Quia tuum est regnum, et potestas, et glória in sæcula.

Urunk, Jézus Krisztus, te azt mondtad apostolaidnak: Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek.

(Nagyböjtben: Krisztus a mi békénk és kiengesztelődésünk. Ezért kérjük:)

(Húsvéti időben: Feltámadása után Jézus így köszöntötte tanítványait: Békesség nektek! Ezért kérjük: Urunk, Jézus Krisztus, te legyőzted a bűnt és a halált.)

Ne vétkeinket nézzed, hanem Egyházad hitét, őrizd meg szándékod szerint békében, és add meg teljes egységét. Aki él és uralkodik mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

Az Úr békéje legyen veletek mindenkor. – **És a te lelkeddel.**

Köszönsétek egymást a béke jelével.

– **Legyen békesség köztünk mindenkor.**

Pax Dómini sit semper vobiscum. – Et cum spíritu tuo.

A mi Urunk, Jézus Krisztus testének és vérének egyesítése váljék a szentáldozásban lelkünk üdvösségére.

ISTEN BÁRÁNYA

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: adj nekünk békét.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: miserére nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: miserére nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: dona nobis pacem.

Uram, Jézus Krisztus, az élő Isten Fia, te az Atya akaratából a Szentlélek közreműködésével halálod által életre keltetted a világot, szabadíts meg engem szent tested és véred által minden vétkeimtől és minden bajtól: add, hogy mindig ragaszkodjam törvényeidhez, és soha el ne szakadjak tőled.

vagy:

Uram, Jézus Krisztus, szent tested és véred vétele ne váljék ítéletemre és kárhozatomra, hanem jószágodból szolgáljon lelkem és testem oltalmára és gyógyulására.

Íme, az Isten Báránya, íme, aki elveszi a világ bűneit. Boldogok, akiket meghív asztalához Jézus, az Isten Báránya.

– **Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.**

Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo et sanabitur ánima mea.

Krisztus teste őrizzen meg engem az örök életre.

Krisztus vére őrizzen meg engem az örök életre.

ÁLDOZÁSI ÉNEK (lásd a megfelelő napoknál)

ÁLDOZÁS UTÁNI KÖNYÖRGÉS (lásd a megfelelő napoknál)

BEFEJEZŐ SZERTARTÁS

Az Úr legyen veletek. – **És a te lelkeddel.**

Dóminus vobiscum. – Et cum spíritu tuo.

Püspöki misében az áldás előtt a püspök így szól:

Legyen áldott az Úr neve. – **Most és mindörökké.**

Az Úr a mi segítségünk. – **Aki az eget és a földet alkotta.**

Sit nomen Dómini benedíctum.

– **Ex hoc nunc et usque in sæculum.**

Adiutórium nostrum in nómine Dómini.

– **Qui fecit cælum et terram.**

A pap (püspök) megáldja a népet:

Áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya, a Fiú † és a Szentlélek. – **Ámen.**

Benedícat vos omnipotens Deus, Pater, et Fílius, † et Spíritus Sanctus. – Amen.

→ **1.** A szentmise véget ért, menjetek békével.

– **Istennek legyen hála.**

- 2. Menjetek békességben, és szolgáljátok Istent szeretetben.
– **Istennek legyen hála.**
- 3. **Húsvét vigíliájától húsvét 2. vasárnapjáig:**
A szentmise véget ért, menjetek békével, alleluja, alleluja.
– **Istennek legyen hála, alleluja, alleluja.**

Ite, missa est. – **Deo grátias.**

A FELTÁMADÁSI KÖRMENET ÉNEKEI

87 Kisdi: Cantus Catholici (1651)

1. Föltámadt Krisztus e napon, Alleluja! Hála légyen az Istennek.
2. Hogy minden ember vigadjon. Alleluja! stb.
3. Értünk halált ki szenvedett, Alleluja! stb.
4. S megváltott minden lelkeket. Alleluja! stb.
5. Mennek a szent nők sírjához, Alleluja! stb.
6. Kenetet visznek Krisztushoz. Alleluja! stb.
7. Fényes szép angyalt látnak ott, Alleluja! stb.
8. S hallanak boldog szózatot. Alleluja! stb.
9. Ti félénk asszony-emberek, Alleluja! stb.
10. Galileába menjetek. Alleluja! stb.
11. Tudják meg az apostolok, Alleluja! stb.
12. Hogy az Úr él s feltámadott. Alleluja! stb.
13. Megjelent ő szent Anyjának, Alleluja! stb.
14. Kesergő szent Magdolnának. Alleluja! stb.
15. Megjelent aztán Péternek, Alleluja! stb.
16. Megjelent majd a híveknek. Alleluja! stb.
17. Húsvéti boldog lélekkel, Alleluja! stb.
18. Dicsérjük Istent énekkel. Alleluja! stb.
19. Dicsőség Szentháromságnak, Alleluja! stb.
20. Adjunk ma hálát Urunknak. Alleluja! stb.

Két-két versszak szövege rímel egymással, éneklés közben tehát két-két versszak közvetlenül egymásba kapcsolandó (attacca).

88 Kájoni kézirat (XVII. század) – Sík Sándor

1. Krisztus feltámadott! Halljátok meg, asszonyok,
Kik kenetet hoztatok, többé már ne sírjatok!
Feltámadt Krisztus!
2. Krisztus feltámadott! Új csodákat halljatok!
Péter, János fussatok! Üres a sír, nincsen ott!
Feltámadt Krisztus!
3. Krisztus feltámadott! Szűnjetek már, bánatok!
Ti is nyomán járjatok! Feltámadást várjatok!
Feltámadt Krisztus!
4. Krisztus feltámadott, halál fején tapodott,
Égbe utat mutatott. Tudom, hogy feltámadok!
Feltámadt Krisztus!

89 Szegedi: Cantus Catholici (1674) – Sík Sándor

1. Krisztus, virágunk, szép termő águnk,
Feltámadt Krisztus! Vigadjunk!
A bűnből mink is támadjunk!
2. Ki feküdt sírban, felkele vígan. Feltámadt stb.
3. Felkele fényünk, Krisztus reményünk! Feltámadt stb.
4. Jézus hogy felkelt, Szentírás bételt. Feltámadt stb.
5. A pokol elhűlt, halál elrémult. Feltámadt stb.
6. Él Jézus nyilván, a bűnt lebírván. Feltámadt stb.
7. Jézusnak éljünk, semmit ne féljünk! Feltámadt stb.
8. Úr Jézus nekünk nagy fényességünk. Feltámadt stb.
9. Boldogság véled földön az élet. Feltámadt stb.
10. Ha véled járunk, jó halált várunk. Feltámadt stb.
11. Dicsőség légyen Istennek égben! Feltámadt stb.

86 Náray: Lyra Coelestis (1695) – Sík Sándor

1. Dicsőség, szent áldás, tisztesség
A föltámadt Úrnak, húsvéti Báránynak
Dicsőség, szent áldás, tisztesség.
2. A halál és élet harcra szállt.
Meghalván az Élet a halálon Úr lett.
A halál és élet harcra szállt.

3. Mit láttál, szent asszony, a sírnál?
Sírnak ürességét, Krisztus dicsőségét.
Mit láttál, szent asszony, a sírnál?
4. Fényes nap! Úr adta ékes nap!
Isten adta nekünk, azért örvendezzünk,
Fényes nap! Úr adta ékes nap!

90 Bozóki: Énekeskönyv (1797)

1. Örvendetes napunk támadt, Jézus Krisztus mert feltámadt.
Örvendjünk, vigadjunk, vígan mind most mondjunk
Alle-alleluját!
2. Szent asszonyok a kősírhoz visznek fűszert holt Krisztushoz,
Szívük elfogódott, Uruk hogy ott nem volt. Alle-alleluja!
3. Fájdalmuk nagy örömmre vált, fényes angyal eléjük állt:
Jézusról hirdeti, hogy sír már nem fedi: Alle-alleluja!
4. Urunkat ha látni vágytok ti és a hű tanítványok,
Galileában vár, feltámadt, nincs itt már! Alle-alleluja!
5. Jézust, hogy ők megtalálták, szavait is meghallották:
Hívek ne féljete, békesség véletek! Alle-alleluja!

280B dr. Koudela Géza (1937) – Bangha Béla

1. Győzelemről énekeljen Napkelet és Napnyugat,
Millió szív összecsengjen, magasztalja az Urat!
Krisztus újra földre szállott, vándorlásunk társa lett;
Mert szerette a világot, kenyérszínbe rejtezett.
Krisztus, kenyér s bor színében, Úr s király a föld felett:
Forrassz egygé békességben minden népet s nemzetet!
2. Egykor értünk testet öltött, kisgyermekként jött közénk;
A keresztfán vére ömlött váltságunknak béréként.
Most az oltár Golgotáján újra itt a drága vér,
Áldozat az Isten-Bárány, Krisztus teste a kenyér.
Krisztus, kenyér...
3. Zúgjon hát a hálaének, szálljon völgyön, tengeren:
A szeretet Istenének dicsőség és üdv legyen!
Az egész föld legyen oltár, virág rajta a szívünk,
Minden dalunk zengő zsoltár, tömjénillat a hitünk!
Krisztus, kenyér...

4. István király árva népe, te is hajtsd meg homlokod,
Borulj térdre, szórd elébe minden gondod, bánatod!
A kereszt volt ezer éven reménységed oszlopa:
Most is Krisztus jele legyen jobb jövődnek záloga!
Krisztus, kenyér...

276A Hálaadásra

1. Téged, Isten, dicsérünk, téged Úrnak ismerünk.
2. Téged, örök Atyaisten, mind egész föld áld és tisztel.
3. Téged minden szép angyalok, kerubok és szeráfkarok,
4. Egek és minden hatalmak szüntelenül magasztalnak.
5. Szent vagy, szent vagy, erősséges szent Isten vagy.
6. Nagyságoddal telve ég, föld, dicsőséged mindent bétölt.
7. Téged dicsér, egek Ura, apostolok boldog kara.
8. Dicséretes nagy próféták súlyos ajka hirdet és áld.
9. Jeles mártírseregek magasztalnak tégedet.
10. Vall tégedet világszerte Szentegyházad ezerszerte,
11. Ó Atyánk, téged s mérhetetlen nagy fölséged,
12. S azt, ki hozzánk tőled jött le, Atya igaz Egyszülöttje,
13. És áldjuk veled vigasztaló Szentlelkedet,
14. Krisztus, Isten Egyszülöttje, Király vagy te mindörökre.
15. Mentésünkre közénk szálltál, szűzi méhet nem utáltál.
16. Halál mérgét megtiportad, mennyországod megnyitottad.
17. Isten jobbján ülsz most széket, Atyádéval egy fölséged;
18. Onnan leszel eljövendő, mindeneket ítélendő.
19. Téged azért, Uram, kérünk, mi megváltónk, maradj velünk.
20. Szentjeidhez végy fel égbe, az örökös dicsőségbe.
21. Szabadítsd meg, Uram, néped, áldd meg a te örökséged.
22. Te kormányozd, te vigasztald, mindörökké felmagasztald.
23. Mindennap dicsérünk téged, szent nevedet áldja néped.
24. Bűntől e nap őrizz minket, és bocsásd meg vétkeinket.
25. Irgalmazz Uram, irgalmazz; híveidhez légy irgalmas,
26. Egyes szemed legyen rajtunk; tebenned van bizodalmunk.
27. Te vagy, Uram, én reményem,
Ne hagyj soha szégyent érnem!

A FELTÁMADÁSI KÖRMENET ÉNEKEI

205 Zsasskovszky: Énektár (1855) – Kisdi: Cantus Catholici (1651)

1. Mennynek Királyné asszonya, örülj, szép Szűz, alleluja!
Mert kit méhedben hordozni méltó voltál, alleluja!
2. Amint megmondotta vala, föltámadott, alleluja!
Imádd Istent, hogy lemossa bűneinket, alleluja!

Pap: Örülj és örvendezz, Szűz Mária, alleluja!
– **Mert valóban feltámadott az Úr, alleluja!**

321 Regína caéli laetáre, allelúja:
Quia quem meruisti portáre, allelúja:
Resurréxit, sicut díxít, allelúja:
Ora pro nóbis Déum, allelúja

V. Gáude et lætáre, Virgo María, allelúja.

R. **Quia surréxit Dóminus vere, allelúja.**

Könyörögjünk! Istenünk, te egyszerűlött Fiadnak, Urunk, Jézus Krisztusnak feltámadásával megörvendeztetted a világot. Add, kérünk, hogy az ő szent Anyjának közbenjárására eljussunk az örök élet örömébe! Krisztus, a mi Urunk által. – **Ámen.**

Oremus! Deus, qui per resurrectionem Filii tui, Domini nostri Iesu Christi, mundum lætificare dignatus es: præsta, quæsumus; ut per eius Genitricem Virginem Mariam, perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per Christum Dominum nostrum. – **Amen.**

Szentségi áldásra

318 Tantum ergo...

Tantum ergo Sacramentum venerémur cernui:
Et antiquum documentum nóvo cédat ritui:
Præstet fides supplementum sènsuum deféctui.
Genitóri, Genitóque laus et jubilatio:
Sálus, hónor, virtus quóque sit et benedictio:
Procedénti ab utróque cómpar sit laudatio. Amen.

V. Panem de caelo praestitisti eis. Allelúja.

R. **Omne delectaméntum in se habéntem. Allelúja.**

Kenyeret adtál a mennyből, alleluja.

– **Amely minden gyönyörűséggel teljes. Alleluja.**

Könyörögjünk! Urunk, Jézus Krisztus, te ebben a csodálatos szentségben kinszenvedésed emlékét hagyta ránk. Add, kérünk, tested és véred szent titkát úgy tisztelnünk, hogy megváltásod gyümölcsét szüntelenül élvezzük! Aki élsz és uralkodol mindörökkön-örökké. – **Ámen.**

Oremus! Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuae memoriam reliquisti, tribue quaesumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari ut redemptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. – **Amen.**

Szentségi áldás után:

Engesztelésül a káromkodásokért és istentelen beszédért:

Áldott legyen az Isten! **(A hívek megismétlik a fohászokat.)**

Áldott legyen szent Neve!

Áldott legyen Jézus Krisztus, valóságos Isten és valóságos ember!

Áldott legyen Jézus szent Neve!

Áldott legyen Jézus szentséges Szíve!

Áldott legyen Jézus drága Vére!

Áldott legyen Jézus az Oltáriszentségben!

Áldott legyen a vigasztaló Szentlélek!

Áldott legyen a Szent Szűz és Isten Anyja, Mária!

Áldott legyen az ő szeplőtelen fogantatása!

Áldott legyen az ő dicsőséges mennybevétele!

Áldott legyen Szűz Mária szent neve!

Áldott legyen Szent József, a Szent Szűz jegyese!

Áldott legyen Isten angyalaiban és szentjeiben! Ámen.

FERENC PÁPA FELAJÁNLÓ IMÁDSÁGA JÁRVÁNY IDEJÉN

Ó, Mária, te mindig az üdvösség
és a remény jeleként ragyogsz utunkon.

Rád bízunk magunkat, betegek Egészsége,
aki hitedben szilárdan kitartva
a kereszt alatt osztottál Jézus fájdalmában.

Római nép Üdvössége, te tudod,
mire van szükségünk, és biztosak vagyunk,
hogy gondoskodni fogsz arról,
hogy mint a galileai Kánában,
visszatérhessen az öröm és az ünneplés
a mostani megpróbáltatások után.

Isteni Szeretetet anyja, segíts, hogy felismerjük
és elfogadjuk az Atya akaratát és megtegyük,
amit Jézus mond majd nekünk, aki magára vette
szenvedéseinket és fájdalmunkat,
hogy a kereszt által elvezessen bennünket
a feltámadás örömére. Ámen.

Oltalmad alá futunk, Istennek Szent Szülője,
könyörgésünket meg ne vesd szükségünk
idején, hanem oltalmazz meg minket minden
veszedelemtől, ó, dicsőséges és áldott Szűz!

ERDŐ PÉTER BÍBOROS, PRÍMÁS IMÁDSÁGA JÁRVÁNY IDEJÉN

Mindenható Urunk, atyáink Istene!

Hálát adunk neked a viláért, amelyben lehetővé titted az emberiség életét. Hálát adunk a teremtés egész gazdagságáért és csodálatos törvényszerűségéért. Hálát adunk azért, hogy minden pusztító erő ellenére megmaradtunk, és képesek vagyunk arra, hogy világunkról és önmagunkról új és új felismerésekre jussunk.

Köszönjük, hogy egyénileg és közösségben is harcolhatunk megmaradásunkért és azért, hogy életünk egyre szebb és tartalmasabb legyen. De mindennél inkább köszönjük neked, hogy örök életre hívtál meg minket, és Krisztus Urunk megváltó halála és feltámadása által utat nyitottál nekünk az örök boldogságra.

Amikor olyan természeti csapások érnek minket, amelyek ellen a magunk erejéből teljesen biztos védelmet még nem találunk, átéljük, hogy végül is mindig a te kezeden van az életünk.

Alázattal kérünk, segítsd a tudomány embereit, hogy mielőbb megtalálják a mostani járvány ellenszerét! Adj a társadalmak vezetőinek élelátást, hogy megfelelő intézkedésekkel gátat szabjanak a fertőzés terjedésének, segítsék a betegség megelőzését, leküzdését és a hatékony eszközök eljutását a rászorulókhhoz. Adj irgalmat és örök nyugodalmat a betegségben elhunytaknak, adj a betegeknek gyógyulást, az orvosoknak és az egészségügy munkatársainak erőt és áldást bátor helytállásukhoz. Erősítsd bennünk a hitet, a bizalmat és a segítő szeretetet, hogy megadhassunk minden lelki és testi segítséget beteg embertársainknak és a gyászoló vagy aggódó hozzátartozóknak. Add, hogy felelős viselkedésünkkel mi is hozzájáruljunk a betegség terjedésének elkerüléséhez.

Bocsásd meg, Urunk, minden bűnünket, amit gondolattal, szóval, cselekedettel és mulasztással elkövettünk!

Szentháromság, Egy Isten, irgalmazz nekünk!

Boldogságos Szűz Mária, Betegek Gyógyítója, könyörögj értünk!

Ámen.